RIJKS-ARCHIEVEN IN DE PROVINCIE UTRECHT.

CATALOGUS

VAN

DE ARCHIEVEN

DER

KLEINE KAPITTELEN EN KLOOSTERS

DOOR

Dr. J. DE HULLU EN S. A. WALLER ZEPER,

ONDER TOEZICHT VAN

Mr. S. MULLER Fz.

ARCHIVARIS DER RIJKS-ARCHIEVEN IN UTRECHT.

UTRECHT
C. H. E. BREIJER
1905

CATALOGUS.

RIJKS-ARCHIEVEN IN DE PROVINCIE UTRECHT.

CATALOGUS

VAN

DE ARCHIEVEN

VAN DE

KLEINE KAPITTELEN EN KLOOSTERS

DOOR

DR. J. DE HULLU EN S. A. WALLER ZEPER,

ONDER TOEZICHT VAN

MR. S. MULLER Fz.

ARCHIVARIS DER RIJKS-ARCHIEVEN IN UTRECHT.

UTRECHT

C. H. E. BREIJER

1905

TYP. KEMINK & ZOON (OVER DEN DOM), UTRECHT.

INLEIDING.

Weinig valt er bij de uitgave van dezen catalogus op te merken. In den loop der tijden zijn door zeer verschillende omstandigheden in het Utrechtsche archiefdepot aangekomen de archieven van vele geestelijke gestichten, die vroeger op het gebied der provincie bestaan hebben. In hoofdzaak waren deze archieven afkomstig van de mannenkloosters (en enkele vrouwenkloosters in de kleine steden der provincie), die na de reformatie onder toezicht der Staten gesteld en door den loop der ontwikkeling feitelijk eigendom der provincie geworden waren, en van de vijf zoogenaamde jufferenstiften, die op analoge wijze na de Reformatie onder de superintendentie der Ridderschap waren geraakt.

De archieven der zoogenaamde Staten-conventen zijn bij de betreurenswaardige opruiming in het Provinciaal archief in het begin der 19e eeuw grootendeels verdwenen. Hoezeer dit te bejammeren is, blijkt wel uit de belangrijke stukken, die het Domeinbestuur slechts enkele jaren later (1826) terugkocht in de auctie van Mr. P. van Musschenbroek, wiens ijverige belangstelling deze kostbare documenten uit de schipbreuk had gered; terwijl hetgeen toen aan den staat der Nederlanden ontging, enkele jaren geleden niet zonder groote opoffering werd heroverd door aankoop van de erfgenamen van sir Thomas Phillipps. Toch blijven deze archieven ook nu nog slechts droevig geschonden fragmenten. Onder het zorgvuldiger beheer van de Ridderschap is althans van de oude abdij Oudwijk betrekkelijk

veel bewaard gebleven; maar gaat men den inhoud na, dan blijkt het, dat in hoofdzaak alleen de oorkonden betreffende de goederen der abdij voor ons gespaard werden, terwijl alles, wat op hare inrichting en haren werkkring betrekking had, verwaarloosd en vernietigd is, zoodat ook dit archief zijne belangrijkste bestanddeelen mist.

Toevallig zijn in het Utrechtsche archiefdepôt langzamerhand ook vereenigd de archieven van de kapittelen in de provincie Utrecht; slechts één enkel archief, dat van het kapittel van St. Joris te Amersfoort, berust niet daar, maar op het gemeentehuis van Amersfoort. De belangrijkste archieven, die der vijf Utrechtsche kapittelen (in 1811 opgeheven en in 1844 naar het depot overgebracht), zijn zeer volledig en voortreffelijk bewaard: elk daarvan heeft den omvang van al de hier beschreven archieven te zamen. Maar van de archieven der drie kleinste kapittelen, die langs verschillende wegen en op verschillende tijden in het depot zijn aangekomen, is slechts zeer weinig overgebleven onder het toezicht van weinig belangstellende beheerders.

Al deze archiefjes zijn thans in veilige haven aangekomen. De archieven der vijf Utrechtsche kapittelen hebben altijd op zich zelf gestaan en verdienen ook afzonderlijk behandeld te worden. Doch de overblijfselen der overige archieven waren langzamerhand opgelost in de archieven der corporatiën, die ze beheerden. Zoo staat de beschrijving van de boekdeelen en bundels dezer geestelijke gestichten verscholen in den *Inventaris van het archief der provincie Utrecht*, door Dr. P. J. Vermeulen in 1875 in het licht gezonden. Veel doelmatiger scheen het mij, de archieven dezer analoge stichtingen, wier inhoud met het Provinciaal archief niets te maken had, daaruit te lichten en met de oorkonden der gestichten, die Dr. Vermeulen nog niet beschreven had, op te nemen in een afzonderlijken inventaris. De archiefstukken, door het Domeinbestuur in 1826 aangekocht en bij de archieven der Utrechtsche kapittelen gevoegd, werden dus daaruit gelicht en met de kloosterarchieven, waarbij ze behoorden, hereenigd; evenzoo werd gehandeld met de later met de collectie Phillipps teruggekomen kloosterstukken. Door een en ander verkreeg het geheel veel grooter belang.

De archieven zijn onder mijn toezicht behandeld door de opvolgende chartermeesters aan mijn bureau. Het was Mr. Fruin, die met groote zorg de kloostercharters bijeenzocht uit de massa der provinciale collectie, en ook de (weinig omvangrijke) boekdeelen en bundels der gestichten weder uit Vermeulen's inventaris bijeenbracht. Deze laatste collectie is geheel beschreven door Dr. De Hullu, die ook de charters der Staten-conventen nog inventariseerde; de belangrijke geschiedenissen der gestichten zijn eveneens geheel van zijne hand. De heer Waller Zeper inventariseerde de omvangrijke charterverzameling van Oudwijk en die van de andere jufferenstiften. Doch bovendien maakte hij zich verdienstelijk door het herzien van het werk van zijnen voorganger, dat niet overal uniform en consequent was behandeld. Ik heb over alles steeds het toezicht gehouden; het werk is geheel volgens mijne aanwijzingen verricht. Ik heb het meer dan eens herzien en het is daarna ook telkens omgewerkt; ik vertrouw, dat het thans den toets zal kunnen doorstaan. Over de methode der inventarisatie heb ik niets te zeggen: zij sluit zich geheel aan bij de regels, gegeven door de *Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven.*

S. MULLER Fz.

KAPITTELEN.

A. KAPITTEL VAN ST. JORIS TE AMERSFOORT.

N.B. In 1337 stichtte bisschop Jan van Diest in de parochiekerk van St. Joris te Amersfoort een kapittel van 10 kanunniksprebenden, met een deken, thesaurier en cantor (welke laatsten eene dubbele uitkeering zouden ontvangen), nadat door de stedelijke overheid het collatierecht van de in de kerk gevestigde vicariën was afgestaan aan den bisschop, die zich het collatierecht der kanonikaten en prebenden voorbehield. Een der kanunniken zou pastoor zijn der kerk (Orig. stichtingsbrief in Arch. Dom; vgl. Van Bemmel, Beschr. van Amersfoort. I p. 66 vlg. — Van Rootselaar, Amersfoort. I p. 307); in 1455 lijfde bisschop Rudolf van Diepholt het pastoraat der kerk bij het kapittel in (Van Bemmel, t. a. p. p. 86 vlg. — Van Rootselaar, t. a. p. II p. 28). In 1501 werd door bisschop Frederik van Baden bepaald, dat voortaan de pastoor benoemd zou worden door het kapittel, met approbatie van het stedelijk bestuur (Van Bemmel. I p. 91. — Van Rootselaar. II p. 172).

In de „Ordre op de geestelickheit ende hare goederen" werd aangaande het Amersfoortsche kapittel bepaald (art. 23), „dat men die Reguliers t'Amersfoort zal alimentatie verstrecken, ende voorts vougen ende vereenighen by ende met het collegie van canonicken aldaer, om daervan te maeken prebenden daer ter plaetze, die oock gehouden zullen zijn die stadt ofte landt te dienen, zulcx als men naemaels ordineren zall". Hierop waarschijnlijk heeft betrekking het besluit der stadsregeering van Amersfoort (d.d. 11 October 1581), „dat die prebenden behoren te commen totte gemeen saecke, soet by de Staten eens geresolveert is" (VerLoren, Geschiedenis der vicariën. p. 562).

Uit de oudst voorhandene rekening van het kapittel van 1659 blijkt, dat in dat jaar het aantal kanunniken reeds tot vier was geslonken (Ver Loren. p. 242); het is mogelijk, dat dit aantal reeds ten tijde der hervorming niet grooter was.

De administratie der goederen berustte bij den deken (VerLoren. p. 241). Voorloopig bleef dit ook na de hervorming aldus; maar den 22 November 1658 besloot de stedelijke magistraat, dat „by provisie de administratie van de capittelgoederen, in plaetse van den dekan, by den eersten Borgemeester, indertijd successivelijk mede (zou) worden waargenomen" (VerLoren. p. 241). Sedert werden de goederen beheerd door een rentmeester, rekenplichtig aan het kapittel en aan de stadsregeering (VerLoren. l. c.).

Het kapittel beweerde „van oudts" het recht te hebben, „om de prebenden

canonicaal... selfs te confereren" (Politieboek van Burgemeesteren ad 6 Juli 1616). Op 6 Juli 1616 werd echter tusschen magistraat en kapittel de overeenkomst getroffen, dat de vaceerende kanonikaten zouden „vergeven worden by gebeurte, respectivelyk van die van de magistraet ende capitule" steeds onder goedkeuring der Staten (Politieboek van Burgemeesteren). De prebenden werden dus ook na de hervorming steeds vergeven; de benoeming geschiedde volgens de genoemde overeenkomst door de regeering der stad of door het kapittel bij tourbeurten; de Gedeputeerde Staten verleenden daarna aggreatie aan den benoemde, waarop het kapittel den nieuwen kanunnik investieerde (vgl. b.v. Resolutieboek van het kapittel fol. 103vs. vlg. en fol. 126vs. vlg. [1]).

Reeds voor 1658 werd echter eene prebende voor goed toegekend aan kerkmeesters van St. Joris, natuurlijk tot onderhoud van de kerk (zie het extract uit de rekening, bij VerLoren p. 242). Bij het bovengenoemde besluit van 22 November 1658 werd bepaald, dat ook de prebende van den deken (die toen overleden was) voortaan besteed zou worden ad pios usus. Eene predikantsweduwe zou er eene toelage uit verkrijgen en de rest zou „bij Thonis Lambertsz. (worden) ontfangen, om op ordre van de Regeerders ad pios usus in zijn dagelijcks occurrentie geëmployeert te worden". In de eerste rekening van 1659 (VerLoren. p. 242) komt de portio decani nog zonder nadere aanduiding voor; later (1676) blijkt de deken, na aftrek van het pensioen der predikantsweduwe, het inkomen weder zelf te genieten (Resolutieboek van het kapittel. fol. 75); in de laatste rekening van het kapittel over 1808 (VerLoren. l. c.) is de geheele prebende echter in het bezit van de Noodhulp. Reeds voor 1690 blijkt deze begiftigd te zijn met eene andere prebende in het kapittel (Resolutieboek van het kapittel. fol. 79) [2]). De vierde en laatste prebende, die in 1808 nog genoten werd door Mr. G. P. Methorst (VerLoren. p. 242, 243), kwam later blijkbaar ook aan de kerkmeesters van St. Joris.

Zoo kon op 10 Juni 1852 in de vergadering van capitularissen verklaard worden, „;dat de goederen en inkomsten van meergemeld capittel, door het overlijden van vroegere regthebbenden, thans behooren voor drie vijfde parten aan het Burgerwees- en Stadskinderhuis [3]) en voor de overige twee vijfde

---

1) In het Regeeringsreglement van 1674 wordt over het Amersfoortsche kapittel niet gesproken. Toch schijnt daarna de toestand eenigszins onzeker geworden te zijn. Den 21en Maart 1676 werd het dekanaat, „alsnoch vacerende en staende ter dispositie ende collatie van Sijn Hoogheyt", door dezen verleend aan Livius Harderwijk, waarmede de stad zich den 13en November vereenigde (Resolutieboek van het kapittel fol. 74 vlg.). Na den dood van Harderwijk verzocht Mr. Hendrick Both (1708 Maart 6) aan de Staten om diens prebende, „dewijl nu de collatie van dien staet aan UEd. Mog." (ib. fol. 97). In 1722 geschiedde de begeving dezer prebende echter weder door de stedelijke regeering (ib. fol. 127).

2) In 1722 bezat te Armen noodhulp twee prebenden in het kapittel (Resolutieboek van het kapittel, fol. 128); destijds moet hij dus ook die van den deken reeds verkregen hebben.

3) Den 23 Januari 1804 is de Armen Noodhulp, in dien tijd ook Kinderhuis genoemd, met het Weeshuis gecombineerd; reeds vroeger waren de regenten van beide inrichtingen dezelfde personen.

gedeelten [1]) aan de St. Joriskerk te Amersfoort" (Notulen van het kapittel d.d. 1852). Dit komt nagenoeg overeen met de tegenwoordige samenstelling van het kapittel; het bestaat uit twee kerkvoogden en twee regenten van het Burgerwees- en Stadskinderhuis, benoemd uit en door kerkvoogden en uit en door regenten. Deken is, qua talis, de burgemeester.

Het archief van het kapittel (het cartularium, de resolutiën van 1641—1809 en de rekeningen van 1658—1808) wordt bewaard in het archief der gemeente Amersfoort.

De vicariën, die tijdens de stichting van het kapittel in de kerk van St. Joris (1337) bestonden, werden bij die gelegenheid opgeheven en de goederen aan de kerk getrokken; van de vicariën, die na dien tijd daar gefundeerd zijn, zijn ons nog 23 bij name bekend, waarvan thans nog 19 iets opbrengen (zie de lijst bij Ver Loren, Geschiedenis der vicariën. p. 248—251) [2]).

Volgens de „Ordre op de geestelickheit ende hare goederen" zouden de vicariën worden gebruikt tot opleiding van predikanten (art. 4). In de instructie, welke de Staten daarop gaven aan hunne gedeputeerden, „gecommitteert... om te besoigneren... op de cloosteren" enz., werd bepaald, dat men uit de verschillende daarvoor aangewezen registers de vicariën juris patronatus ecclesiastici zou aanteekenen; van de inkomsten der vicariën juris patronatus laicalis zou een derde besteed worden tot onderhoud van predikanten (zie genoemde Instructie art. 42 en 43, bij VerLoren. p 507).

De stadsregeering van Amersfoort deed intusschen alle moeite, het beheer der geestelijke goederen binnen hare stad onder haar toezicht te behouden; in 1582 had zij reeds eene eigene commissie tot regeling dezer goederen benoemd (zie VerLoren. l. c. p. 563). Toen dan ook bij het Redressement (1586) bepaald was, dat de goederen van alle vicariën in „eene massa" gebracht zouden worden en onder het beheer zouden komen van een rentmeester, verantwoordelijk aan de Directiekamer, verzette de stad Amersfoort zich heftig daartegen, zooals o. a. blijkt uit haar besluit van 29 Februari 1588 (VerLoren. l. c. p. 564). Zoo moest de rentmeester, ingevolge het Redressement aangesteld, aangaande de Amersfoortsche vicariën verklaren: „Alzoo de goederen van de vicariën en de andere geestelijke goederen aldaar noch niet aangebracht en zijn, dus daervan tyde dezer rekeninge ontvangen.... niet" (VerLoren. l. c. p. 169). Van eene uitvoering van de „Ordre op de geestelickheit" is dus te Amersfoort, althans in dit opzicht, niet veel gekomen.

Den 4en Juli 1588 werd door de Staten besloten, de vicariën juris ecclesiastici geheel te gebruiken tot onderhoud van de predikanten; aangaande de vicariën juris patronatus laicalis werd het vroegere besluit herhaald.

---

1) Er waren namelijk, zooals gezegd is, vier prebenden, waarvan eene (die van den deken) dubbel was; de inkomsten van het kapittel werden dus steeds verdeeld in vijf deelen.

2) In lateren tijd zijn hier nog twee vicariën bijgevoegd, gesticht in de kapel van het St. Aachten-klooster en in de kapel van de Armen de Poth te Amersfoort. Alle 25 vicariën te zamen worden nu beheerd door een rentmeester, over wien hierna meer.

Of de Staten deze bepaling, wat betreft de vicariën juris patronatus ecclesiastici, hebben kunnen uitvoeren, blijkt niet; waarschijnlijk zijn zij daarin niet geslaagd, althans te Utrecht was dit het geval. Den vicarissen juris patronatus laïcalis werd (volgens besluit van 25 Februari 1589) door de Amersfoortsche stadsregeering aangezegd, een staat van hunne inkomsten over te leggen bij eene daartoe aangewezen (stedelijke) commissie (VerLoren. l. c. p. 565). De possesseurs blijken evenwel op dit punt nalatig te zijn gebleven (zooals blijkt uit de rekeningen van de ontvangers der tertiën); nog den 10en Augustus 1668 moest het besluit hernieuwd worden. Maar desniettegenstaande bereikten de Staten toch hun doel met de laatstgenoemde vicariën, wel niet in den vorm, maar toch in het wezen der zaak. De stad Amersfoort toch wendde zich (1660) tot de Staten met verzoek om de tertiën der Amersfoortsche vicariën te mogen genieten tot subsidie van de predikanten, hetgeen den 12en April 1660 door de Staten werd toegestaan (V. d. Water, Utr. Placaetboek. II p. 45). Onmiddellijk daarop werd door de stad een collecteur van de tertiën der vicariën te Amersfoort aangesteld; bij de Staten-resolutiën van 15 Augustus 1666 werd deze gemachtigd, bij het innen „desnoods te employeren Hare Ed. Mog. suppoosten" (l. c.). Langzamerhand kwamen de goederen der vicariën geheel onder het beheer van dezen ontvanger der tertiën, benoemd door en rekenplichtig aan de stadsregeering (na 1750 benoemd door den stadhouder (VerLoren. p. 244) [1]).

Thans berust het beheer dezer goederen bij een rentmeester van de vicariën, benoemd door Gedeputeerde Staten ingevolge het Koninklijk besluit van 27 Mei 1839 (VerLoren. l. c. p. 659). Het 5e artikel van dit besluit houdt in, dat de tertiën „voorloopig, tot wederopzeggen toe" nog bij voortduring uitgekeerd zouden worden aan de stad Amersfoort ten behoeve van het onderwijs aldaar, waarvan het stedelijk bestuur ten genoegen van Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht zal moeten doen blijken [2]).

Omtrent de bestemming van de inkomsten der Amersfoortsche vicariën (na aftrek der geheven tertiën) blijkt het volgende. Volgens art. 4 der „Ordre op de geestelickheit" zouden te Utrecht en de kleine steden seminaria worden opgericht, „daer zeeker getall van jongens onderhouden zullen werden, die men in toecommenden tyden die vicariën zall moegen confereren". Voor de collatie der vicariën juris patronatus laïcalis werden voordrachten gedaan door de collatoren, waarna de aggreatie (of approbatie) der Staten en de investituur door het kapittel van St. Joris volgde (Resolutieboek van het kapittel, passim). Nog altijd berust het recht van benoeming of aggreatie bij de kroon; door het ontbreken van collatoren voor verscheidene vicariën is voor dezen ook het collatierecht aan de kroon vervallen, zoodat deze de

---

1) Uit de rekening van den ontvanger der Gebeneficieerde goederen van wege de Staten blijkt echter, dat het beheer van de opbrengst van twee verkochte Amersfoortsche vicariën bij hem berustte (VerLoren. p. 595, 598).

2) Bij hetzelfde K. B. werd evenwel bepaald, dat de inkomsten van 7 vicariën, die tot nog toe in haar geheel door de stad Amersfoort werden genoten (zie: Rekening 1832—1834), voortaan maar voor $^1/_3$ aan de stad zouden worden gelaten, terwijl voor het genot der overige $^2/_3$ gedeelten de kroon eene begeving doen zou.

bedoelde vicariën thans vergeeft zonder voordracht. Er zijn thans nog slechts 6 vicariën juris patronatus, waarvan de begeving geschiedt door de kroon op voordracht van den collator; echter dient nu met den collator de rentmeester der vicariën en de burgemeester als provisor de voordracht in bij de kroon. Voor het genot dezer 6 vicariën worden door de collatoren voorgedragen en door de kroon aangenomen jongelieden van allerlei slag. Volgens de oude regeling der Staten worden daarvan tertiën uitgekeerd (aan de stad Amersfoort), in overeenstemming met de oude praktijk, dat door betaling der tertiën de collator feitelijk de bevoegdheid verkreeg, om met de overige $^2/_3$ der inkomsten te handelen naar goedvinden. Van de overige 15 vicariën [1]) worden ook tertiën betaald; maar aangezien daarbij geene collatoren meer aanwezig zijn, vergeeft de kroon deze aan jongelieden, die voldoen aan de van ouds door de Staten gestelde voorwaarden: aan studenten. Reeds in het K. B. van 27 Mei 1839 worden de vicariën gelijkgesteld met beurzenstichtingen voor het onderwijs; reeds toen werden zij dus als studiebeurzen beschouwd.

De rekeningen van de ontvangers van de tertiën der vicariën over 1660—1716, van 1744—1767, 1780—1788, 1792—1800, met acquitten over 1801—1803, 1823—1834, berusten in het archief der stad Amersfoort; die van den laatsten tijd (van 1847 af) berusten ter secretarie der provincie en onder de beide provisoren (VerLoren. l. c. p. 244) [2]).

---

1) Van 4 der 25 vicariën zijn geene inkomsten meer bekend, n.l. van de 8e, 11e, 15e en 16e vicarie. De 6 vicariën, waarvan de begeving geschiedt op voordracht van een collator, zijn de 1e, 2e, 4e, 12e, 13e en 18e. Zoogenaamd vrij zijn de 3e, 5e, 6e, 7e, 9e, 10e, 14e, 17e, 19e, 20e, 21e, 22e, 23e, 24e en 25e vicarie (dus 15 in getal, waarvan, zooals gezegd is, twee, de 17e en 24e, niet gesticht zijn in de St. Joriskerk).

2) De geschiedenis van dit kapittel, het eenige Utrechtsche, welks archief niet in dit depot berust, is volledigheidshalve hierbij opgenomen.

B. KAPITTEL VAN DE H. DRIEVULDIGHEID TER HORST BIJ RENEN.

N.B. In 1347 verhief bisschop Jan van Arkel met toestemming van het Domkapittel en den kapellaan de kapel op het huis ter Horst tot eene kapittelkerk (Charter. Arch. Dom). Het getal kanunniken werd niet bepaald; het zou zoo groot zijn als de bisschop en zijn opvolgers zouden goedvinden en de goederen der kerk konden onderhouden. Het recht om kanunniken, gebeneficieerden en andere ambtlieden te benoemen bleef voorbehouden aan den burggraaf van het slot, mits de bisschop er zijne goedkeuring aan gaf, de benoemden van vaders- zoowel als moederszijde uit het wereldlijk gebied van den bisschop afkomstig waren en den leeftijd van 18 jaar hadden bereikt; zij moesten tevens in staat zijn om het slot gewapenderhand te verdedigen. Een afzonderlijken proost zou het kapittel niet hebben; zijne functiën zouden worden waargenomen door den bisschop.

De goederen en inkomsten, die de stichter voor het onderhoud der kanunniken had aangewezen, waren echter zóó gering, dat in 1481 (blijkens een brief van bisschop David van Bourgondië van genoemd jaar) het kapittel nog niet eens bestond. Om een begin van uitvoering te geven aan de beschikkingen van bisschop Jan van Arkel en teneinde te voorkomen dat de goederen voor een ander doel werden gebruikt dan voor dat, waarvoor zij bestemd waren, bepaalde toen bisschop David, dat uit de opbrengst drie officianten op het kasteel zouden worden onderhouden, door den burggraaf te nomineeren en door den bisschop te bevestigen, die er de mis zouden bedienen en waarvan de oudste zou belast wezen met de administratie van de goederen (zie den brief onder de bisschoppelijke charters, overgenomen van het Algemeene Rijksarchief).

Nadat het kasteel Horst in 1528 door de Gelderschen verwoest was, hebben de prebendaten (er waren er toen vier), zoo het schijnt, in de eerstvolgende jaren hunne diensten verricht in de kerk te Renen (vgl. copie van de Translatie vant capittel van der Horst door Karel V in no. 1 fol. 15). Een verzoek van de stad Amersfoort om de prebenden in te lijven bij het kapittel aldaar (Kerkel. hist. en oudh. II blz. 402) is niet ingewilligd. In 1534 bepaalde Karel V, dat de opvolger van den onlangs overleden kanunnik Jan Goch voortaan den dienst zou verrichten op het slot te Abcoude; de drie andere beneficianten zouden tot hun dood toe mogen blijven fungeeren te Renen, maar van hun

opvolgers zou een als priester op het slot Vredenburg, een op het huis Ter Eem worden geplaatst, terwijl de derde zou verbonden blijven aan de kerk te Renen (Translatie vant capittel. no. 1 fol. 15 vlg.). In 1566 is de prebende, die in de kerk te Renen gevestigd was, vereenigd met het pastoraat van Veenendaal (zie no. 1 fol. 43).

Na de reformatie werden de prebenden gebracht tot de gebeneficieerde goederen. Zij stonden ter begeving van den stadhouder (zie Reken. der gebenef. goederen over 1618, — en no. 1 fol. 42). In 1644 zijn de goederen, aan de „capelle van der Horst" toebehoord hebbende, verkocht en de kooppenningen ten behoeve der prebendaten belegd op het kantoor van de generale middelen der provincie. Den 30 December 1651 besloten de Staten, „dat de vicariën ende prebenden ter Horst, gestaen hebbende ter collatie van Syne Hoocheit als stadthouder, by versterff zouden gemortificeert blyven aen het comptoir der gebeneficiëerde goederen, om geëmployeert te worden tot opbouw ende reparatie van kercken etc., item tot subsidie van genoemden geestlycken ende andere uyt het pausdom overkomende tot de gereformeerde religie" (Resol. Staten. 30 December 1651). Na het Regeeringsreglement van 1674 werd de collatie weder gedaan door den stadhouder; in een Blaffert der beneficiën, staande ter begeving van den stadhouder, wordt eene begrooting gevonden van de inkomsten der verschillende beneficiën, bij het Regeeringsreglement aan Willem III gegeven; daaronder komen onder meer ook voor de prebenden van het „convent van ter Horst" (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 149). In 1713 en 1718 werden deze prebenden bij besluit van de Staten weer onder het kantoor der gebeneficiëerde goederen gebracht en bepaald, dat zij „ten behoeve van den lande" zouden blijven (Reken. van de gebenef. goederen over 1740). Na 1747 werd het Regeeringsreglement op nieuw van kracht, wat ten gevolge had dat de prebenden weder door den stadhouder werden vergeven. Zoo is het gebleven, totdat in 1799 het kantoor is opgeheven en de goederen gebracht zijn onder de domeinen.

1. *Liber secretorum capituli van der Horst, scriptus anno Domini millesimo quingentesimo septimo.* Register van oorkonden betreffende het kapittel van ter Horst, inhoudende:

a. Afschrift van het door den officiaal van het Hof van Utrecht in 1537 gegeven transsumpt van den fundatiebrief. 1347.

b. Afschrift van de oorkonde, waarbij Karel V bepaalt, dat de vier priesters van het kapittel, die wegens de verwoesting van het slot ter Horst aldaar geen dienst meer kunnen doen, voortaan in persoon wonen en hun dienst doen zullen resp. op de sloten Vredenburg, Abcoude, ter Eem en te Renen. 1534.

c. Afschrift van de statuten, vastgesteld door bisschop Jan van Arkel. 1347.

d. Afschrift van de nieuwe statuten, door het kapittel vastgesteld. 1559.

e. Lijsten van de bezittingen.

f. Formulier van den eed van een nieuwbenoemden kanunnik.

g. Opgaaf van de namen der van 1577—1580 geïnstalleerde

kanunniken en der gebeneficiëerde priesters op Abcoude, Vredenburg, ter Eem en te Renen; met latere bijvoegingen. — 1 deel.

N.B. Voorin eene inhoudstafel, opgemaakt door Dr. P. J. Vermeulen. Bij den fundatiebrief staan opgeteekend de varianten uit het door Bondam vervaardigde afschrift.

2. Afschrift (door P. Bondam) van de oorkonde, waarbij bisschop Jan van Arkel op zijn slot ter Horst een kapittel sticht en beschikkingen maakt over de benoeming van den deken, de kanunniken, de inkomsten, de tucht enz. 1300 (lees: 1347). 1 deel.

N.B. Geschenk van den heer Mr. J. A. Grothe.

3. Vertaling van den fundatiebrief van het kapittel d.d. 1347 en afschrift van een brief van bisschop David van Bourgondië d.d. 5 Januari 1481, waarbij deze nieuwe statuten vaststelt. (16de eeuw.) 1 deel.

N.B. Overgenomen van het Algemeene Rijksarchief.

4. Voordracht van Petrus Jacobus de Blienborch voor het bezit eener prebende op het slot ter Eem, vroeger behoord hebbende tot de vier prebenden van het kapittel ter Horst, door koning Philippus II gedaan aan den bisschop van Utrecht. 1556. 1 charter.

C. KAPITTEL VAN ST. JAN BAPTIST TE WIJK BIJ DUURSTEDE.

N.B. In 1366 richtte Ghysebrecht, heer van Apcoude en Duerstede, in de kerk van Wijk bij Duurstede een kapittel op van tien kanunniken (Fragment van den stichtingsbrief onder no. 5.' Korte inhoudsopgaaf daarvan in no. 9. Vgl. verder Kerkel. hist. en oudh. II blz. 228). Het kapittel mocht, volgens zijne beschikking, zelf den deken kiezen; maar de collatie der openvallende kanunniksprebenden werd door den stichter voorbehouden aan hem en zijne opvolgers (zie den stichtingsbrief en het register no. 9 fol. 20 vs. en 21 r.). Tot vermeerdering der inkomsten lijfde bisschop Frederik van Blankenheim in 1399 het cureitschap in bij het kapittel, welke maatregel door paus Bonifacius IX werd bevestigd (zie no. 7).

De „Ordre op de geestelickheit ende hare goederen" van 1580 bevat geen afzonderlijke bepalingen ten opzichte van het Wijksche kapittel. Ingevolge artikel 51 van de Instructie (1580) voor de gedeputeerden van de Staten, „die gecommitteert zijn om te besoingeren, ordre te stellen ende toesicht te nemen op de cloosteren ende conventen metsgaeders op haere goeden, ten eynde die well onderhouden, geregiert ende geconserveert moegen werden, ende voorts op zulcke vordere poincten, die geestelijcke goeden, beneficiën ende officiën, zoo ten platten lande als in de steden etc. ende buyten die vijff godtshuysen gelegen, concernerende", is er een staat van de goederen en inkomsten van het kapittel opgemaakt (VerLoren. p. 509), blijkbaar alleen met de bedoeling om op het beheer van het kapittel toezicht en contrôle te houden. (Genoemde staat is te vinden in het „Register van de geestelycke goederen in de cleyne steden ende ten platten lande van Utrecht". fol. 81.) Het kapittel is niet opgeheven, maar nog ruim twee eeuwen lang blijven bestaan.

De goederen van het kapittel waren oudtijds verdeeld in drie afdeelingen, die der Groote-, Cure- en Memorierenten, resp. bestemd voor de uitkeering der kanunniksprebenden, de bezoldiging van den cureit en het bezorgen der zielmissen. De saldo's, die overbleven van de totale bedragen der ontvangsten van de Groote- en Cure-renten, werden gevoegd bij hetgeen er, na aftrek van de uitgekeerde presentiegelden, van de opbrengst der Memorierenten overschoot en het totaal onder de leden van het kapittel verdeeld. In de oudste rekeningen worden de inkomsten en uitgaven van elke afdeeling afzonderlijk verantwoord, in die van 1544,45 geschiedt dit niet meer met die van de

Groote- en Cure-, maar nog wel met die der Memorierenten; in de latere wordt ook deze onderscheiding niet meer in acht genomen, maar alle ontvangsten en uitgaven onder één hoofd gebracht. De gelden, die benoodigd waren voor het fonds van de Fabriek, werden gevonden uit hetgeen de prebende van een overleden kanunnik gedurende zekeren tijd na zijn dood opbracht, en uit het „versuym van den olden presentiën uten corpus gaende, dat die heren samen dagelix versumen" (zie het „Register van landen, goeden ende renthen enz." nó. 8 fol. 71).

De goederen werden beheerd door een rentmeester of kameraar, die door het kapittel werd aangesteld en daaraan, zooals uit de sloten der rekeningen blijkt, rekenplichtig was.

Na de Hervorming werden de kanunniksprebenden beurtelings door den Stadhouder en de Staten vergeven (zie no. 493 van den Inventaris van het Gemeente-archief van Wijk bij Duurstede in Fruin's Verslag enz. over 1894).

Behalve de tien kanunniksprebenden waren aan het kapittel zeventien vicarieën verbonden (zie de rekening van Gerrit van den Robbaert over 1583/4, bij VerLoren, blz. 259). Opgaven van de collatoren in vroeger tijd bevinden zich in het Register no. 9 fol. 15 vs. en in no. 116 van deze collectie. De begiftigden moesten door het kapittel in het bezit van de vicariegoederen worden gesteld (zie: Register no. 8 fol. 80 vs., 82 vs. — Kapittelsresolutiën 9 Maart en 24 Juni 1636, 22 December 1639 enz.) en hadden bij die gelegenheid van ouds bepaalde leges te voldoen (Kapittelsresolutie van 24 Maart 1650). Volgens VerLoren (blz. 257) heeft „het beheer der kerkmeesters over de vicariën voortgeduurd tot 1606, toen het is overgegaan op een rentmeester der gebeneficiëerde goederen; van dien tijd af vindt men dan ook in de rekeningen der kerkmeesters geen gewag meer gemaakt van de vicariën en vicariegoederen". Deze rentmeester was, evenals vroeger de kerkmeesters, rekenplichtig aan den magistraat der stad. Later, immers reeds in 1810, deed hij rekening en verantwoording aan de Gecommitteerden tot de finantiëele belangen der Hervormde gemeente te Wijk bij Duurstede (VerLoren. blz. 258).

Het kapittel is in 1811 te niet gegaan. Ingevolge Décret impérial van 21 Februari 1811 zijn de goederen ten behoeve van de schatkist van het keizerrijk geannexeerd (VerLoren. blz. 256).

Hetgeen er van de vicariegoederen nog over was kwam in 1820 weer onder het beheer der kerkmeesters, later (sedert 1823) onder dat der kerkvoogden (VerLoren. blz. 257).

I. HET KAPITTEL EN ZIJNE INRICHTING.

1. Stukken van algemeenen aard.

5. Inventaris van de obligatiën, plechten, eigendoms-, erfpachts-, uitgangen-, vicarie-brieven en acquitten, aanwezig in het archief van het kapittel. (Defect.) 1 stuk.

N.B. Opgemaakt in 1684, blijkens de resolutiën van het kapittel van 13 Maart en 26 Juni 1684.

6. Fundatiebrief van het kapittel door Ghisebrecht, heer van Apcoude en Duerstede. (Afschrift van de 16de eeuw(?).) (Defect.) 1 omslag.

N.B. Deze vijf losse bladen zijn blijkbaar een fragment van het stuk, waarvan eene inhoudstafel voorkomt op fol. 19 r. van het onder no. 9 beschreven register.

7. Bul, waarbij paus Bonifacius IX bevestigt de acte van 4 Juni 1399, waarbij bisschop Frederik van Blankenheim op verzoek van het kapittel de parochiekerk van Wijk bij Duurstede met het kapittel vereenigt en incorporeert. (1399—1404.) (Afschrift.) 1 omslag.

8. „Register van landen, goeden ende renthen des capittels van Wijck, mede ruerende wanneer die pachters-huere uut ende ingaen". (Eerste helft der 16de eeuw.)

a. Huurcedullen en opgaven betreffende de huurders, den termijn en den pachtprijs der verhuurde kapittelslanden (de volgorde is ingericht naar de verschillende perceelen). fol. I—XLIX.

b. Lijst van kanunniken, „die hair 2 loit zilvers nyet beleyt en hebben". fol. XLIX.

c. „Register van den huusrenthen toebehorende tcapittel van Wijck". fol. L.

d. „Seker uutgevinge van den Grothen-renthen ende Cuer-renthen". Opgaaf van hetgeen uit de opbrengst van genoemde renten wordt betaald voor was aan de kerkmeesters, salaris van den kameraar, organist en andere doeleinden. fol. LXV.

e. „Seker uutgevinge van den Memorierenthen". Opgaaf van hetgeen uit de opbrengst van genoemde renten wordt betaald pro visitacione sepulchrorum, voor presentiegelden van de kanunniken, salaris van de choralen, den rector der school, den custos en de kerkfabriek. fol. LXVII.

f. „Ministratio presentiarum quarundam memoriarum de novo adjuncta etc., in quibus soli canonici presbyteri et capitulares existentes gaudere possint". fol. LXVII.

g. „Register van renthen ende penningen ons capittels fabrijckkiste toebehorende, dair men ornamenten, boecken, kelcken, wieroeck, linnewaet, kolen ende diergelycke om coopt, so wat ons heren in den choir ende gerwecamer van node is te laten maken, ende dat linewaet laet men oick dairvan wassen ende repareren". fol. [LXXI].

h. „Register van penningen ons capittel van Wijck toebehoerende om renthen te copen". fol LXXII.

i. „Uutgevinge van den voirsz. penningen" (uitgaaf voor aankoop van jaarrenten en landerijen). fol. 73.

j. „Van ons capittels cappellaens loon, die de cuer bedient van tgemeen capittels wegen". fol. 74.

k. Eedsformulier van den kapellaan. fol. 74 vs.

l. Opgaaf van de inkomsten van den koster. fol. 76.

m. Opgaaf van de verplichtingen aan het kostersambt verbonden. fol. 77.

n. Inventaris der ornamenten en kleinoodiën, dio bij den koster in bewaring zijn. fol. 78.

o. Eedsformulier van den koster. fol. 79 vs.

p. „Actus capitulares capituli in Wijck" over 1516—1524. Overeenkomsten door het kapittel aangegaan, scheidsrechterlijke uitspraken door het kapittel gedaan, aanstellingen van ambtenaren van het kapittel, installatiën van vicarissen, verbintenissen tot het doen van zielmissen, resolutiën over de ministratiën aan de absenten, betaling van schulden van enkele kanunniken, borgstellingen ten behoeve van het kapittel, collatiën van vicarieën en in bezitnemingen van prebenden, verkiezing van een deken, kondschappen (depositiën), enz.

q. Opgaaf van het getal roeden veld- en rijsdijk, door verschillende gerechten in het Sticht te onderhouden.

r. Opgaaf van de morgentalen, door verschillende personen bezeten, ten einde daarnaar hun verplichting tot onderhoud van een dijk vast te stellen.

s. Afschrift van eene acte van boezeming van een verzuimden dijk door het gerecht van Wijk bij Duurstede, waarbij een gedeelte wordt toegewezen aan het kapittel. 1497.

t. „Een reformacie der gescickten van den drieen Staten van den lande upten Leckendijck gemaict, a° 1473".

u. „Ordinantie gemaeckt by den deken ende ghemienen heeren canonicken tot Wijck, zoe wanneer ennighe van den canonicken ghedeputert woerdt the ryesen van capittels wegen bynen der mille drie oft weerder" (betreffende de vacatiegelden). (Met latere hand geschreven.)

Voorin: lijst van de morgentalen, bij de verschillende pachters van het kapittel in gebruik, en Index van de namen der pachters. 1 deel.

9 „Seekere notabile saecken den capittel tot Wijck concernerende, getoghen enz. — Copij van de voornaemptste offte notabelste puncten van blat tot blat geschreven ende getoghen uuyt het alderaltste regyster des capittels Johannis Baptisten-kercke tot Wijck, soo van landtpachten, huysrenten, memoriën, aencopinghe van landen, afflossinghe van lasten, in summa van alle tghene op elcke blat staet te noteren, nyt alles van woort tot woort dan alleenlick summighe poincten haeren voornaemelicken inhout", opgemaakt door den kameraar van het kapittel Matth. Stochius in 1610.

Ingelascht zijn: *a.* Lijst van de goederen te Harmelen, getrokken uit den fundatiebrief; verplichtingen der kanunniken; bepalingen betreffende het salaris van den organist, de choralen enz., en opgaaf van hetgeen verder in den fundatiebrief wordt gevonden; alsmede een opgaaf van de collatoren van het cureitschap en de verschillende vicarieën. fol. 15 vlg.

b. „Bepalinge (nl. der ligging en grenzen) van landen gelegen tot Hermelen, toebehorende tcapitell tot Wijck". fol. 17 vs.

c. Inhoudstafel van den fundatiebrief. fol. 19. — 1 deel, in portefeuille.

N.B. Met het „alderaltste regyster" wordt hier bedoeld het Register, onder het vorige nummer beschreven.

2. Resolutiën en brieven van het kapittel.

10. Register van de resolutiën van het kapittel. 1553—1588, 1610—1802. 4 deelen.

N.B. Eenige actus capitulares over 1516—1524 zijn geregistreerd in no. 8. In het eerste (over 1553—1573 loopende) deel van dit nummer zijn nog eenige acten van 1577 geregistreerd Het derde deel bevat de resoluties over 1610—1656 en over 1680—1802, en heeft achterin een alphabetischen index van de voornaamste zaken, alsmede lijsten van de dekens, kanunniken en vicarissen, en de eedsformulieren van den deken, de kanunniken, vicarissen en den secretaris. Het vierde deel loopt over 1657—1679.

11. Kladnotulen. 1671—1782. 1 omslag.

12. Extract-resolutiën van het kapittel. 1650—1716. 1 omslag.

13. Uitgegane brieven van het kapittel. 1671—1797. 1 pak, in portefeuille.

14. Ingekomen brieven bij het kapittel. 1676—1793. 1 pak, in portefeuille.

3. Stukken betreffende de leden van het kapittel, hunne benoeming en hunne rechten.

15. Voordracht door prins Maurits, van Cornelis van Duverden, als het oudste expectatif van hem hebbende, voorgedragen als kanunnik aan het kapittel. 1599. 1 stuk.

16. Resolutie der Gedeputeerde Staten van Utrecht, waarbij wordt bepaald dat de kapitularen, die binnen Wijk bij Duurstede wonen, verplicht zijn te waken of waakgeld te betalen. 1622. (Extract.) 1 stuk.

17. Verklaring van Johan van Sandick, secretaris van het kapittel, dat aan den kanunnik Daniël Gabry eene jaarlijksche uitkeering van 40 gulden toekomt, op te brengen uit de pacht van 14 morgen land te Bambrugh, behoorende aan het kapittel. 1680. 1 stuk.

18. Stukken betreffende een geschil tusschen het kapittel en Willem Willemsz. van Soelen, als cessie van actie hebbende van Johan Canthout. wegens de door Van Soelen gevorderde rekening en verantwoording van het inkomen der prebende, door Canthout gedurende 1682—1684 bezeten. 1691. 1 omslag.

19. Acte, waarbij Frans van Linden het kapittel bij deurwaardersexploit aanzegging doet geen gelden uit te betalen op de assignatie, die zijn zoon Anthonis van Linden, in leven kanunnik, op zijn prebende heeft gedaan. 1690– 1700. (Afschrift.) Met de assignatie van A. van Linden voornoemd. 1688. 1 omslag.

20. Authentiek afschrift van het vonnis van het Hof van Utrecht, waarbij het kapittel, als verweerder, wordt veroordeeld om aan Maria Beuckelaer, weduwe van den deken Thomas Heurnius, eischeres, te betalen hetgeen zij van de opbrengst van diens jaar van gratie nog te vorderen heeft. 1716. 1 stuk.

21. Stukken betreffende Peter Hakkius, wegens eene door hem bezeten kanunniksprebende te Wijk bij Duurstede. (De quaestie blijkt niet.) 1722. 1 omslag.

22. Request van Mr. V. J. Blondeel aan Gedeputeerde Staten van Utrecht, om aan zijn zoon Daniël Jakob Blondeel, door prins Willem V tot kanunnik benoemd, aggreatie als zoodanig te verleenen; met gunstige beschikking. 1776. Met 1°. acte, waarbij Blondeel Theodorus Koppen machtigt om het kanonikaat te resigneeren en over te geven aan Arend Rutgers. 1777, en 2°. quittanties van den ontvanger der annaten van den prins wegens de voldoening van de annaten door D. J. Blondeel en A. Rutgers. 1776, 1777. 1 omslag.

4. Stukken betreffende de ambtenaren van het kapittel.

23. Instructie en eedsformulier voor den secretaris van het kapittel. 1692. (Minuut.) 1 stuk.

24. Instructie voor den kameraar van het kapittel. 1735. 1 stuk.

25. Acten van borgstelling voor den rentmeester van het kapittel. 1663, 1676. 1 omslag.

26. Stukken betreffende een proces, door het kapittel gevoerd tegen Anthony Stochius en de andere kinderen en erfgenamen van Anthonetta van Ewijck, weduwe van Christoffel Stochius, rentmeester van het kapittel, wegens verzuimen en nalatigheid, door haar in hare rekening en verantwoording gepleegd. 1677—1681. 1 omslag.

27. Procuratiën voor Hendrick Wyant, Gerbrandt Schagen en Adolf Bartens, om voor het kapittel in rechte op te treden in het proces, dat het ingesteld heeft tegen Joost van Goltstein. 1678, 1682. (Minuten.) 1 omslag.

N.B. De quaestie, waarover geprocedeerd werd, blijkt niet.

28. Aanstelling door het kapittel van Cornelis van Sandick als zijn procureur bij het gerecht van Wijk bij Duurstede. 1693. 1 stuk.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN EN LASTEN VAN HET KAPITTEL.

1. Bezittingen en rechten.

29. Rekeningen van het kapittel. 1467/8, 1473—1475, 1544/5, 1604/5, 1616/7, 1620—1624, 1651—1654, 1660 1666, 1676—1686, 1697—1712, 1731/2, 1747/8, 1760/1, 1769—1777, 1780—1783, 1787—1792, 1797—1810. 67 stuks in 4 portefeuilles.

N.B. Zie de inleidende noot hiervóór.

30. Acquitten, behoorende tot de rekeningen van de jaren 1682—1803. 3 portefeuilles.

31. Rekening van den rentmeester Mattheus Stochius van ontvangst en uitgaaf wegens zekere perceelen land, door het kapittel in het openbaar verkocht in 1612. 1 stuk.

32. Rekening van den rentmeester van het kapittel van de ontvangst en uitgaaf van eene leening van 600 gulden, door het kapittel gedaan, om daaruit te betalen de salarissen van advocaten en procureurs, en andere onkosten in verschillende proceduren gemaakt. 1620. 1 stuk.

33. Rekening van Peter van der Lith van zijn ontvangst en uitgaaf van de erfpachten, renten en uitgangen van het kapittel over 1667/8. 1 stuk.

34. Extraordinaris-rekening van den rentmeester van het kapittel wegens de administratie van zekere pachten over 1683 en 1684. 1 stuk.

N.B. Overgegeven ingevolge kapittelsresolutie van 26 Juni 1684; vgl. ook de resolutie van 21 Juni 1687.

35. Memorie van de posten in de ordinaris-rekeningen van den rentmeester van het kapittel over 1679—1682 en in diens extraordinaris-rekening van 1683 en 1684, die „met debet-quittantie" zijn verantwoord. 1 stuk.

36. Acquitten, behoorende tot de extraordinaris-rekening van 1685/86. 1 portefeuille.

N.B. De bedoelde rekening is niet meer aanwezig.

37. Manuaal voor den provisioneelen rentmeester van het kapittel Peter van der Lith. 1667. 1 stuk.

38. Restantlijsten. 1666—1718. 1 omslag.

39. Memorie van hetgeen de kameraar Van Linden jaarlijks in ontvangst heeft gebracht, doch niet is kunnen ontvangen worden (Einde der 17de en begin der 18de eeuw.) 1 stuk.

40. Memoriën van de quittantiën, aan den bode van het kapittel door den rentmeester ter hand gesteld om daarop van verschillende personen de verschuldigde erfpachten en huisrenten te ontvangen 1747—1794. 1 omslag.

41. Staten van schulden en lasten van het kapittel. 1661—1749. 1 omslag.

42. Verschillende staten en memoriën betreffende de finantiën van het kapittel. 1677—1792. 1 omslag.

43. Register van erfpachtsbrieven van het kapittel. 1640—1807. Achterin een alphabetische index van de namen der pachters. 1 deel.

44. Minuten van erfpachtsbrieven. 1576—1726. 1 omslag.

45. Renversalen van in erfpacht genomen goederen van het kapittel. 1748, 1777. 1 omslag.

46. Lijst van de personen, die door het kapittel zijn aangeschreven om nieuwe erfpachtsbrieven te lichten, met opgave wie wel en wie niet hieraan gevolg hebben gegeven. (17de eeuw.) 1 omslag.

47. „Consideratien aengaende de erfpagten, oudeygens, thinsen van het capittel St. Jan te Wijck by Duerstede". (18de eeuw.) 1 stuk.

48. Register van de pachtcedullen der bezittingen van het kapittel. 1639—1669, 1717—1729. 2 deelen.

N.B. In het eerste deel bevindt zich achterin eene tafel van de namen der pachters, in het tweede een alphabetische index van de namen der pachters over de folio's 1—28.

49. Pachtcedullen van hofsteden en landerijen, behoorende aan het kapittel. 1679—1803. 1 pak.

50. Memorie betreffende het accoord, door het kapittel aangegaan met zijne pachters en huisluiden wegens de te betalen pachtsommen over de jaren 1672—1674. 1 omslag.

51. Lijsten van pachters van het kapittel, met opgaven over den termijn en den prijs der huur. (c. 1671—1685.) 1 omslag.

52. Aanteekenboekjes, houdende opgaaf van de namen van verschillende huurders van het kapittel en van de grootte en den huurprijs der door hen gebruikte landerijen. (Einde der 18de eeuw.) 2 stuks.

53. „Nombre van 't register der uytgangen, dienende om de originele uytganckxbrieven op te soecken". (c. 1650.) 1 stuk.

N.B. Het bedoelde register ontbreekt.

54 „Memorie van de straten daer de huysen staen, waeruyt de uytgangen sijn gaende". (17de eeuw.) 1 stuk.

55. Notariëel afschrift van de acte, waarbij Helias van Noert Jansz., kanunnik van het kapittel te Wijk, erkent schuldig te zijn aan dat kapittel eene jaarlijksche rente van 10 carolusguldens, losbaar met 200 carolusguldens. 1545. 1 stuk.

56. Staat van de kapitalen, die het kapittel in 1661 had uitstaan en sedert zijn afgelost, opgemaakt ingevolge lastgeving van Gedeputeerde Staten d.d. 1671. 1 stuk.

57. Opdrachten aan het kapittel van verschillende obligatiën staande ten laste van de provincie Utrecht. 1776—1790. 1 omslag.

58. Vonnissen van het gerecht van Utrecht, waarbij aan het kapittel wordt toegekend het recht van preferentie op de kooppenningen van een huis in de Roomburgerstraat te Utrecht, wegens een kapitaal van *f* 1000 ten behoeve van het kapittel op genoemd huis bij plecht gevestigd. 1672, 1676. 1 omslag.

59. Stukken betreffende een proces tusschen het kapittel, verweerder, en de schuldeischers van den boedel van Mr. Hugo Ruysch, in leven schout van Galecop, Niendijk en Domproosten-gerechte, aanleggers, in cas van preferentie. 1698—1699. (Eenige stukken ontbreken.) 1 omslag.

60. Stukken betreffende het proces tusschen de crediteuren van den boedel van Mr. Hugo Ruysch, in leven schout van Galecop enz., en het kapittel, appellant tegen het vonnis van het gerecht van

Utrecht van 1699, waarbij het in zijne vordering van preferente schuld niet ontvankelijk is verklaard. 1700. (Eenige stukken ontbreken.) 1 omslag.

61. Verkoopconditiën van door het kapittel verkochte landerijen en afbraak van hofsteden. 1612—1790. 1 omslag.

62. Stukken betreffende de overdracht door het kapittel van 5 morgen land, gelegen „aen den Kaa-acker", verkocht aan de erfgename van Jhr. Panhuys. (c. 1693.) (Afschriften.) 1 stuk.

63. Gerechtelijke toezegging van een huis aan de Plaats te Wijk bij Duurstede, door Gherit van Crachwijk c. u. toegezegd aan Jan van Gherderen, kanunnik van het kapittel. 1455. Met eigendomsopdrachten van dit huis aan eerstgenoemden eigenaar en diens vader d.d. 1423, 1441. 3 charters.

64. Eigendomsopdracht van eene hofstede op het Oever te Wijk bij Duurstede, door P. van Drongelen opgedragen aan het kapittel. 1389. Met opdrachten van een ander huis aan vroegere eigenaars d.d. 1446. 3 charters.

65. Erfpachtbrief van eene hofstede c. a. op het Oever te Wijk bij Duurstede, door Willem van Koten Arntsoen in erfpacht genomen van Gherit van den Dwerdijc Janssoen c. u. 1454. 1 charter.

66. Eigendomsopdracht van eene hofstede aan de Vorderstraat te Wijk bij Duurstede, door Diric van Ryevelt Maessoen opgedragen aan Reyner Stael. 1416. 1 charter.

67. Erfpachtbrief van eene hofstede in de Afterstraat te Wijk bij Duurstede, door Claes die? in erfpacht genomen van Jan die Smit (?). 1466. 1 charter.

68. Erfpachtbrief van een huis in de Lueterstraat te Wijk bij Duurstede, door Margriet, weduwe van Jan Dille, in erfpacht genomen van de kerkmeesters der St. Janskerk aldaar. 1446. Met 3 transfixen betreffende latere overdrachten van het erfpachtrecht enz. aan dit huis d.d. 1451—1457. 4 charters.

69. Koop-akte van een huis en hofstede in de Lueterstraet te Wijk bij Duurstede, door Mr. Gerrit van Gheere, kanunnik van het kapittel, verkocht aan Anna Vermeer, weduwe van Joryfaes van Holland, met de volgende door de koopster over te nemen uitgangen: 8 gulden jaarlijks aan de vicarie van het altaar van St. Jan Baptist, 6 gulden jaarlijks aan Cornelis Jan Ghijsbertsz., en 4 lood zilver aan het kapittel. 1567. 1 stuk.

70. Eigendomsopdracht van eene hofstede in de Borgstraat te Wijk bij Duurstede, door Lijsbet, weduwe van Jan van Liesvelt, opgedragen aan Roelof Ghiisbertssoen aldaar. 1421. 1 charter.

71. Stukken betreffende een geschil tusschen het kapittel en Reinier Keiser c. s. over een boomgaard aan de Hoogstraat bij Wijk, waarvan dezen weigerden te erkennen dat het erfpachtsgoed van het kapittel was. 1792. 1 omslag.

72. Akten betreffende een geschil tusschen het kapittel, eischer, en Samuel Vernoy c. s., gedaagden, over 7 jaren erfpacht, „gaende uyt den Rhijn, genoemt de Noort". Met vonnis ten voordeele van het kapittel. 1682. (Afschriften.) 1 stuk.

73. Erfpachtbrief van 1 hont land buiten de Veldpoort te Wijk bij Duurstede, door het kapittel in erfpacht uitgegeven aan Peter Jansz. c. u. 1581. 1 charter.

74. Stukken betreffende de opdracht van den eigendom eener hofstede c. a. te Wijk bij Duurstede aan het kapittel door Martina Elizabeth Hoese, weduwe van Teunis van der Loo, aldaar. 1804. 1 omslag.

75. Eigendomsopdrachten van verschillende huizen en hofsteden te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1383—1456. Met opdrachten van andere huizen aldaar aan vroegere eigenaars d.d. 1406—1433. 7 charters.

76. Resolutiën van het kapittel en overeenkomsten betreffende den afkoop van erfpacht en de aflossing van een plecht van land in Rummegen onder Wijk, gedaan door Joost de Smeth. 1656. (Concept.) 1 stuk.

77. Overeenkomst van het kapittel met Gerrit van Muyswinckel, waarbij aan den laatstgenoemde wordt vergund op het land der hofstede Rhijnna „duyg- en kegelsteenen" te graven. 1708. 1 stuk.

78. Akte van de taxatie van het gepoot en getimmer op de hofstede Rhijnna te Wijk bij Duurstede, in gevolge het daartoe strekkend request van het kapittel op last van het gerecht aldaar gedaan, wijl het kapittel dat gepoot en getimmer wilde overnemen op afrekening van zekere achterstallige pachtsommen. 1717. 1 stuk.

79. Stukken betreffende reparatiën, gedaan aan de gebouwen der aan het kapittel behoorende hofstede Rhijnna te Wijk bij Duurstede. 1718. 1 omslag.

80. Eisch van het kapittel tegen zijn mede-crediteuren van Dirck Alertsz. van Ingen, om bij preferentie een aan het kapittel ver-

schuldigde erfpacht te verhalen op de kooppenningen van een door Van Ingen verkocht huis in de Wijckerweerd. 1691. 1 stuk.

81. Stukken betreffende een geschil tusschen het kapittel en Mr. Henrick van Vhelen wegens de pretensie van laatstgenoemde op de huishuur en pacht van twee perceelen land van het kapittel onder Wijk bij Duurstede en Wijkerbroek. 1695. 1 omslag.

82. Stukken betreffende eene ruiling van land in de Wykerslooth, door het kapittel met Adrianus Reael gedaan, om uit gemeenschap te treden. 1775—1776. 1 omslag.

83. Stukken betreffende het proces tusschen het kapittel, verweerder, en Mr. Mattheus de Leeuw, als curator van de goederen van wijlen Willem van Wijnbergen, eischer, over den aankoop door het kapittel in 1688 van de helft van het Rijswijksche veer bij Wijk bij Duurstede. 1691—1692. (Enkele stukken ontbreken.) 1 omslag.

84. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land onder Wijk bij Duurstede. door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1355—1507. Met opdrachten enz. van andere perceelen aldaar aan vroegere eigenaars d.d. 1400—1448. 17 charters.

85. Erfpachtbrief van eene hofstede te Wijk bij Duurstede, door Roelof van Tricht in erfpacht genomen van Ghiisbert de Wit. 1417. 1 charter.

86. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen in pacht genomen van het kapittel. 1403, 1474. 2 charters.

87. Quittantie van Lambert Janss. c. u. voor de voldoening door het kapittel van de koopsom van $^1/_2$ hoeve land te Doorn. 1492. 1 charter.

88. Erfpachtbrief van 8 morgen land te Doorn, door het kapittel in erfpacht uitgegeven aan Johan Botter van Snellenberch. 1584. (Gelijktijdig afschrift.) 1 stuk

89. Gerechtelijke toewijzing aan het kapittel van goederen te Rumelaer in Woudenberg, waaraan het gepand had wegens wanbetaling der pacht. 1485. Met eigendomsopdracht van een ander perceel in hetzelfde gerecht aan een vroegeren eigenaar d.d. 1423. 2 charters.

90. Quittantie van Jan Geurtss. van Sceerpenzeel voor de voldoening door het kapittel van de koopsom van 6 morgen land te Woudenberg. 1491. 1 charter.

91. Akte, waarbij Otte van Oemeren c. s. beloven, dat zij casu quo aan het kapittel zullen teruggeven den eigendom van een

perceel land aan den Bruediick (te Harmelen), hun door het kapittel als onderpand opgedragen wegens eene van hetzelve overgenomen verbintenis tot betaling van schuld. 1434. 1 charter.

92. Eigendomsopdrachten van renten uit huizen aan de Plaats te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1431—1485. 7 charters.

93. Eigendomsopdrachten van renten uit verschillende huizen in de Vorderstraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1398—1511. Met een ouderen erfpachtbrief betreffende een dezer huizen d.d. 1420. 4 charters.

94. Verklaring van Melijs Utenenge, waarbij hij erkent aan het kapittel het recht te hebben gegeven, om eene rente van 1 Badenschen gulden 2 Hollandsche stuivers uit een huis aan der Poort-erve, en een van 1 lood zilver uit een huis in de Vorderstraat te Wijk, te mogen verhalen aan een ander hem toebehoorend huis in de Vorderstraat aldaar. 1511. 1 charter.

95. Eigendomsopdrachten van renten uit huizen in de Achterstraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1450, 1485. Met opdrachten van andere renten aan vroegere eigenaars d.d. 1460, 1478. 4 charters.

96. Gerechtelijke verklaring, waarbij het kapittel aan Adriaen Jan Fredericxsoen het recht geeft om eene rente uit zijn huis in de Achterstraat te Wijk bij Duurstede af te lossen. 1520. 1 charter.

97. Eigendomsopdrachten enz. van renten uit huizen in de Oeverstraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1464—1481. Met opdrachten van deze en andere renten aan vroegere eigenaars d.d. 1435—1446. 7 charters.

98. Gerechtelijke toewijzing aan het kapittel van eene rente van $5^1/_2$ kromstaart en 1 witken uit een huis van Aelbert Gherijtss. op het Oever te Wijk bij Duurstede, waaraan het gepand had wegens schuld. 1471. Met transfix betreffende de gerechtelijke toewijzing aan het kapittel van eene rente van 4 kromstaart, 1 oort-kromstaart en $^1/_2$ doytken uit hetzelfde huis. 1472. 2 charters.

99. Eigendomsopdrachten van renten uit huizen in de Peperstraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1457—1542. 5 charters.

100. Eigendomsopdrachten van renten uit verschillende huizen in de Kloosterstraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1395, 1432. 2 charters.

101. Eigendomsopdrachten van renten uit huizen in de Strooistraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen aan het kapittel. 1491, 1493. Met ouderen erfpachtbrief betreffende een van deze huizen d.d. 1492. 3 charters.

102. Eigendomsopdrachten van eene rente van $5^1/_2$ Arnhemsche en een van 1 Rijnschen goudgulden, resp. uit een huis aan het Kerkhof en een huis aan de Lueterstraat te Wijk bij Duurstede, door de kerkmeesters opgedragen aan het kapittel. 1512. 1 charter.

103. Rentebrieven van renten uit huizen in de Nypoert te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen verschuldigd aan het kapittel. 1428, 1438. Met een eigendomsopdracht van eene andere rente aldaar aan het kapittel. 1428—1468. 3 charters.

104. Eigendomsopdrachten enz. van renten uit huizen en hofsteden in en bij de Nypoortstraat te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen enz. aan het kapittel. 1455—1514. Met oudere opdrachten van een van deze renten aan vroegere eigenaars d.d. 1455, 1463. 6 charters.

105. Eigendomsopdracht van eene rente uit een huis bij Onser Vrouwenpoort te Wijk bij Duurstede, door Jan die Wit opgedragen aan het kapittel. 1504. Met eene akte van overdracht en eene quittantie betreffende renten van huizen tusschen de Lieve Vrouwen- en Duerstedepoorten aldaar, waarvan de pacht aan het kapittel wordt overgedragen, d.d. 1499, 1505. 3 charters.

106. Eigendomsopdrachten enz. van renten uit verschillende huizen te Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen enz. aan het kapittel. 1399—1498. Met eene schuldbekentenis wegens renten uit andere huizen aldaar, verschuldigd aan een vroegeren eigenaar, d.d. 1462. 4 charters.

107. Rentebrieven betreffende renten uit verschillende perceelen land onder Woudenberg, door verschillende personen verschuldigd of overgedragen aan het kapittel. 1395, 1480. 2 charters.

108. Eigendomsopdrachten, gerechtelijke toewijzing enz. van renten uit verschillende perceelen land onder Wijk bij Duurstede, door verschillende personen opgedragen enz. aan het kapittel. 1443—1524. 6 charters.

109. Akte, waarbij de kerkmeesters van Wijk bij Duurstede eene door het kapittel aan hen verschuldigde rente met 2 lood zilver verminderen, en het kapittel ter vergoeding daarvoor aan de kerkmeesters kwijtscheldt eene rente van gelijk bedrag uit een perceel land aldaar. 1455. 1 charter.

110. Stukken betreffende de opbrengst van den Middellaarschen tiend over 1786, 1788 en 1790. 1 omslag.

111. Leenbrief van de erfpacht van een perceel land, groot 1 hont en 40 roeden, gelegen onder?, door het kapittel in leen gegeven aan Geertgen Herman Cornelissen van Bemmel's dochter. 1624. 1 stuk.

2. Belastingen en subsidiën.

112. Stukken betreffende een geschil tusschen de regeering van Wijk bij Duurstede en het kapittel over de betaling van de door laatstgenoemd college verschuldigde quote in den 500sten penning. 1628. 1 omslag.

N.B. Het kapittel betwistte aan de stadsregeering het recht, om voor de betaling dier som den deken en rentmeester te sommeeren en bij gebreke van betaling hen te gijzelen, en beweerde dat de provinciale schattingen, hun opgelegd, altijd door „die respective capittelen selffs ten comptoire sijn gebracht".

113. Memoriën en lijsten van hetgeen uit verschillende perceelen land van het kapittel aan oudschildgeld en andere lasten moet worden betaald. 1667—1776. 1 omslag.

114. Stukken betreffende het subsidie, door het kapittel uitgekeerd aan het kantoor der Gebeneficiëerde goederen tot het onderhoud der predikanten, over de jaren 1668—1706. 1 omslag.

115. Staat van hetgeen de kapitulairen, beneficianten en kloosterjufferen te Wijk verplicht zijn jaarlijks op te brengen tot onderhoud van den predikant, de schoolmeesters en andere ordinaris-suppoosten. (Begin der 17de eeuw.) 1 stuk.

III. VICARIËN IN DE KERK VAN HET KAPITTEL.

116. Extract-resolutiën van het kapittel betreffende de vicariën. 1649—1707. 1 stuk.

117. Opgaven van de vicariën, ter begeving staande van prins Maurits en den heer Van Gent, — van de possesseurs der verschillende vicariën, — en van de collatoren in de 2e helft der 18de eeuw. 1 omslag.

118. Attestatiën de vita der vicarissen. 1714, 1720. 1 omslag.

119. Staten van de goederen der vicariën. (1650—1700,) 1677, 1714, 1715, 1776. 1 omslag.

120. Staten van de quotisatiën, door het kapittel over de vicariën gedaan, ten einde de schattingen te vinden, waarop het door de Staten van Utrecht is aangeslagen. Met andere stukken betreffende dezelfde zaak. 1599, 1601, 1614, 1621. 1 omslag.

121. Quotisatie, door het kapittel gedaan over de vicariën tot het opbrengen van de vijftig gulden jaarlijks, die de Staten van Utrecht den predikant van Wijk bij Duurstede hebben toegelegd. 1605. 1 stuk.

122. Fundatiebrief van twee eeuwigdurende vicariën ter eere van God, de maagd Maria en de apostelen Jacobus en Johannes, door bisschop David van Bourgondië gesticht op het altaar van St. Agatha. 1484. (Authentiek afschrift van 1619.) 1 stuk.

123. Request van Juerien van Hollant, deken van het kapittel, aan de Staten van Utrecht, om de door hem bezeten vicarie van het St. Agatha-altaar te mogen resigneeren op Johan van Oestrum. (Begin der 17de eeuw.) 1 stuk.

124. Brief van Adam van Lochorst aan den rentmeester van het kapittel, tot geleide van een afschrift van de beschikking van prins Willem III, waarbij Frederick Hendrick van Reede wordt begiftigd met eene jaarlijksche uitkeering van 120 carolus-guldens uit de inkomsten der vicarie op het St. Agatha-altaar, en aan den rentmeester last gegeven wordt daarvan betaling te doen 1681. 1 stuk.

125. Fundatiebrief van een altaar en vicarie ter eere der Drievuldigheid, der maagd Maria, van St. Jan Baptist, St. Maarten, St. Petrus, St. Paulus, St. Anthonius, St. Rochus, St. Job, St. Anna, St. Elisabeth en alle heiligen, door Sibilla van Rynesteyn, weduwe van Geerloff van Vorselaer, gesticht in de kerk van Wijk. 1506. (Afschrift van de 18de eeuw.) 1 stuk.

126. Brief van... Van Maanen te Dinslaeken aan het kapittel, houdende bericht dat hij door Frederik Cornelis van Beughem is gemachtigd, om in zijn naam admissie en inleiding te verzoeken in het bezit van de gerechtigheden der Vorselaarsche vicarie. 1802. 1 omslag.

127. Pachtcedullen van 9 morgen land in het gerecht van Wijk bij Duurstede, behoorende aan Gillis Bruyns' vicarie. 1637, 1649, 1657. (Afschrift.) 1 stuk.

128. „Copyen, requesten, appoinctementen, resolutiën etc. aan-

gaande de vicarye, waervan possesseur is Hendrik Janss. in den Engh, molenaer tot Schalckwijck". Gemerkt A—G. 1 omslag.

N.B. Hendrick Janss. in den Engh werd in 1667 met de vicarie van het St. Barbara- en St. Maria Magdalena-altaar begiftigd. De stukken zijn afschriften van requesten aan de Staten om aggreatie van zijne benoeming, om uitkeering van de hem toekomende inkomsten der vicarie, van besluiten van het kapittel van 1639 waarbij als vicaris wordt geadmitteerd Jan Hendrickse, van 1667 houdende admissie van Hendrick Janss. als zoodanig, van de requesten van 1688 en 1705 van H. Janss. aan Gedeputeerde Staten om betaling van de inkomsten. — De afschriften, allen van dezelfde hand, zijn blijkbaar na 1705 gemaakt, met welk doel blijkt niet.

129. Stukken betreffende het geschil tusschen het kapittel en den vicaris Wilhelmus van Rhenen over diens weigering om aan den secretaris eene memorie van de goederen zijner vicarie en eene attestatie de vita over te leggen. 1716—1717. 1 omslag.

130. Verklaring van den deken, dat Joris Didenhoven zijn eed heeft gedaan als vicaris van de St. Catharina-vicarie. 1735. 1 stuk.

131. Sommatie van Willem Cool, vicaris van eene vicarie in de kerk te Wijk bij Duurstede, door het kapittel, om aldaar te komen resideeren. 1615. (Afschrift.) 1 stuk.

132. Request van Anne Willem Karel van Nagell van Rynenborg, patroon der St. Catharina-vicarie, aan Gedeputeerde Staten, om aggreatie te verleenen aan Unico Wilhelm Teutonicus Cazius, die door hem tot vicaris is benoemd; met gunstige beschikking van 1776. Met een volmacht van Van Nagell op Gijsbert Dirk Casius, om ten behoeve van U. W. T. Cazius van genoemde vicarie bezit te nemen. 1 omslag.

D. KAPITTEL VAN ST. JAN EVANGELIST TE MONTFOORT.

N.B. Het kapittel van Montfoort, door burggraaf Henric III gesticht en door paus Bonifacius IX in 1400 bevestigd, (de fundatiebrief is niet meer aanwezig, de bevestigingsbrief bevindt zich in het archief der heeren van Montfoort no. 81) werd opgericht in de reeds bestaande parochiekerk. Het bestond uit 8 kanunniken: de pastoor werd deken, de possesseurs der in de kerk gevestigde vicariën werden kanunniken. Door gebrek aan de noodige goederen en denkelijk ook door de afhankelijkheid van den burggraaf, die zich het collatierecht der vicariën had voorbehouden, heeft het kapittel zich nooit gezond kunnen ontwikkelen. Ware dit geschied, dan zouden de vicariën gemortificeerd en de goederen in één massa vereenigd zijn geworden, waaruit de gewone uitdeelingen aan de kanunniken werden gedaan. Dit is echter niet gebeurd: elk vicaris bleef in het genot der aan zijne vicarie (thans prebende) verbonden goederen en administreerde die zelf (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 363), terwijl de deken niet, zooals de bevestigingsbrief inhield, „die waerde van twee proven" (m. a. w. een dubbele prebende) ontving, maar met den naam van pastoor de goederen behield, die vòòr als nà pastoriegoederen heetten. Vandaar dat de leden van het kapittel zich nooit kanunniken maar altijd „vicarissen" of „capitularen" noemden (VerLoren. blz. 361), terwijl zij in een request van 14 Februari 1652 (Notulen der Staten van Utrecht 23 September 1652) de inkomsten uit de vicarielanden als hun „praebende" aanduidden.

Naast pastorie- en vicariegoederen bezat het kapittel ook memoriegoederen, uit welke de presentiegelden werden bestreden, die moesten verdeeld worden onder de vicarissen, die aan het verrichten der zielmissen deelnamen. Zij werden, evenals bij de Utrechtsche kapittelen geschiedde, door den rentmeester der vicarissen (memorieheeren) beheerd (VerLoren. blz. 358).

De reformatie heeft in de administratie van de kapittelgoederen, naar het schijnt, geene groote verandering gebracht. De „Ordre op de geestelickheyt ende hare goederen" van 1580 beoogde blijkbaar niet den eigendom der geestelijke goederen ten behoeve der Staten te annexeeren, maar had slechts ten doel voorzorgen te nemen tegen mogelijke vervreemding der goederen door de tegenwoordige possesseurs, teneinde de inkomsten mettertijd te kunnen besteden tot onderhoud van personen, „die gequalificeert zullen zijn ofte apparentelijck moegen werden die landen dienst te doen enz.", en

van de „ministers ende dienaers van Goodts woordt" (art. 3, 4, 5). Dientengevolge bleven de kanunniken van Montfoort in het rustig bezit van hun goederen. Alleen werd er, ingevolge artikel 51 van de Instructie (van 1580, bij VerLoren. blz. 503 vlg.) voor de gedeputeerden, die met het toezicht op de kloosters, conventen en geestelijke goederen in de provincie waren belast, een inventaris van de goederen der „choorheeren" te Montfoort opgemaakt (Register van de geestelycke goederen in de cleyne steden ende ten platten lande van Utrecht). Weliswaar zijn de pastoriegoederen, onder zekere verplichtingen, gesteld onder het beheer van den magistraat van Montfoort (Resolutie Staten 12 Juli 1591), maar de memoriegoederen bleven, zelfs nog tot in 1667, onder de administratie van het kapittel, de vicariegoederen onder dat der possesseurs (VerLoren. blz. 363). De burggraaf benoemde, behoudens aggreatie der Staten, bij voortduring de vicarissen (VerLoren. blz. 351). Die toestand veranderde in 1648 ten gevolge van den aankoop der heerlijkheid Montfoort door de Staten. De burggraaf droeg toen o. a. over het „jus patronatus van de kercke ende pastorie te Montfoort, het recht van collatie ofte het patronaatschap van veertien vicaryen, daervan dertien in de kercke van Montfoort.... gefundeert zijn.... ende daertoe de directie ende dispositie over alsulcke landen, huisen, erven, erfpachten, thinsen, oudeigens, renten ende gerechtigheden, als daertoe van ouds specterende zijn, ende sonderling ook de memoriegoederen". De Staten hebben van hun macht gebruik gemaakt om de vicariegoederen te verkoopen (VerLoren. blz. 352). In September 1652 besloten de Staten op een request van de „capitularen der kercke tot Montfoort" (ingediend 14 Februari 1652), dat men hun ter vergoeding van het jaarlijksch inkomen „van derselver prebenden ofte vicariën" lijfrentebrieven zou geven. De bedoeling was blijkbaar de vicariën te mortificeeren. Zoo is dan ook gebeurd: het kapittel wordt het laatst vermeld in 1667, het is ongetwijfeld langzamerhand uitgestorven.

De memoriegoederen bleven na den aankoop der heerlijkheid Montfoort voorloopig onder de administratie van den nog door den burggraaf aangestelden rentmeester van het kapittel Dirck van Erkel (overleden vóór 1666: Resolutie der Staten 26 Mei 1666). Toen het kapittel eenmaal uitgestorven was, verloren de memoriegoederen hun eigenlijk doel. Toch zijn zij niet (wat het regelmatigst ware geweest) onder het kantoor der geestelijke goederen gebracht. Den 25 Mei 1666 werd een instructie voor een nieuwen, door de Staten te benoemen, rentmeester der memoriegoederen vastgesteld, en sedert zijn zij door dezen, aan de Staten rekenplichtigen, ambtenaar geadministreerd (o. a. in 1678 aanstelling van Johan Both: zie Register van acten en commissiën der Staten), totdat zij naderhand (vóór 1764) zijn samengesmolten met de Montfoortsche pastoriegoederen (VerLoren. blz. 376), die indertijd, zooals boven gezegd is, onder het beheer van den magistraat waren gekomen, maar naderhand onder een aan de Staten rekenplichtigen rentmeester waren gesteld (VerLoren. blz. 340). Dit zoogenaamde kantoor der memoriegoederen bleef bij voortduring onder het beheer gesteld van rentmeesters, die door de Staten benoemd en aan hen rekenplichtig waren (VerLoren. blz. 376, 395. — Instructies van 1666, 1705: aldaar blz. 330). De pastoriegoederen dienden na de Reformatie tot het bekostigen van de tractementen van predikant, schoolmeester, koster en het onderhoud der pastorie.

De memoriegoederen waren bezwaard met vaste uitkeeringen aan den predikant, de schoolmeesters en den koster, alsmede met het onderhoud van kerk en pastorie, voor zooverre de kerk- en pastoriegoederen daartoe niet toereikende waren (VerLoren. blz. 361, 369, 370. — Resolutie Staten 18 Maart 1653).

Vreemd genoeg werd het kantoor der memoriegoederen in 1799 niet, zooals al de andere geestelijke kantoren, met het algemeen domeinfonds vereenigd (VerLoren. blz. 395). Het kwam onder het beheer van het gewestelijk bestuur der voormalige provincie Utrecht, terwijl het departement van financiën het oppertoezicht hield. Die toestand heeft voortgeduurd tot in 1894. De rentmeester werd benoemd door Gedeputeerde Staten (Instructies van van 1818 en 1866, zie: VerLoren. blz. 330), aan wie hij ook rekening en verantwoording deed. De inkomsten dienden tot het onderhouden van pastorie, kerk en schoolgebouw (VerLoren. blz. 395). Bij notariëele akte, den 16 November 1894 verleden door den Commissaris der Koningin in Utrecht, als gemachtigde van den staat der Nederlanden, ter eene zijde, en het college van Kerkvoogden en Notabelen der Nederlandsch-Hervormde gemeente te Montfoort alsmede het college van Burgemeester en Wethouders van Montfoort ter andere zijde, werden de goederen onder de Nederlandsch Hervormde gemeente en de burgerlijke gemeente Montfoort verdeeld. Deze verdeeling is goedgekeurd bij wet van 20 Juli 1895 (Staatsblad no. 134).

133. Bul, waarbij paus Bonifacius IX bevestigt de stichting van het in de parochiekerk te Montfoort door burggraaf Henric opgerichte kapittel. 1400. (Gelijktijdige vertaling.) 1 charter.

134. Necrologium van het kapittel. (Midden der 15e eeuw.) Achterin eene lijst van de bezittingen van het kapittel. 1 deel.

135. Akte, waarbij de priester Peter Petersz. zich onderwerpt aan de vrouw en den jonker van Montfoort, belooft zich als een goed priester te gedragen, zich onttrekt aan alle verbonden, welke hij met de andere koorheeren had aangegaan, en belooft hen te zullen waarschuwen, zoo hij iets van plannen tot hun nadeel verneemt, alles op verbeurte van lijf en goed. 1527. 1 charter.

136. Getuigenissen, dienende tot bewijs dat de inkomsten der vicarie van het Manhuis niet uitsluitend toekomen aan hem, door wien de diensten worden waargenomen, maar aan al de memorieheeren gezamenlijk. 1552. 5 charters.

137. Resolutiën van de Staten van Utrecht, waarbij zij 1°. aan de regeering van Montfoort op haar verzoek het beheer der memoriegoederen toestaan, op voorwaarde dat zij deze bestemme tot onderhoud van den predikant, de schoolmeesters en den koster, en 2°. goedkeuren de overeenkomst, door de regeering der stad aangegaan met de vicarissen der kerk aldaar betreffende de bijdrage, jaarlijks uit de memoriegoederen uit te keeren tot onderhoud van de schoolmeesters, den koster en den predikant, dd. 1594 Juli 12. (Afschrift van de 19e eeuw.) 1 stuk.

138. Overeenkomsten van de vicarissen der kerk van Montfoort met den beheerenden vicaris Jan Roest betreffende het beheer der kapittelgoederen en het houden van kapittelvergaderingen. 1602. (Authentiek afschrift van 1604.) 1 stuk.

139. Benoeming door Gedeputeerde Staten van Abraham Blom tot rentmeester der goederen, gefundeerd binnen de stad Montfoort. 1790. 1 charter.

140. Overdracht door den kommandeur en het convent van St. Catharijne te Utrecht aan Johan, burggraaf van Montfoort, voor 1000 carolus-guldens van de vicarie van het H. Graf in de kerk te Montfoort, eertijds met goedvinden van de voogden van den burggraaf geincorporeerd in de kommanderij aldaar. 1555. 1 charter.

141. Akten betreffende de vergeving van de in de kerk te Montfoort gevestigde vicariën van het H. Graf, St. Jacobus, St. Jan Baptist, St. Nicolaas en de in 1555 door Wilhelm Danielz. bezeten prove. 1370—1588. 4 charters.

142. Benoeming en installatie van Petrus Haan(?) tot pastoor van Montfoort. 1392. 2 charters.

143. Rekening van de pastoriegoederen van Monfoort. 1667. 1 stuk.

N.B. Deze rekening is afgelegd door den burgemeester der stad aan den schout, gecommitteerden uit den magistraat en een gecommitteerde van het kapittel.

144. Rekeningen van den rentmeester der memoriegoederen van Montfoort. 11 November 1763—1764, 11 November 1769—1770, 11 November 1783—1784, 15 Mei 1790—1791, 15 Mei 1791—1792, 15 Mei 1792—1793, 15 Mei 1793—1794, 15 Mei 1794—1795, 15 Mei 1795—1796, 15 Mei 1796—1797, 15 Mei 1799—1800, 15 Mei 1801—1802, 15 Mei 1802—1803, 15 Mei 1803—1804, 15 Mei 1809—1810, 15 Mei 1811—1812. 1 portefeuille.

N.B. Hierbij een borderel op de rekening van 11 November 1784—1785 en een afschrift der rekening van 11 November 1769—1770. — Het scheen gewenscht de rekeningen, die gedeeltelijk in het archief der Staten, gedeeltelijk in dat van den rentmeester gevonden zijn, tot ééne serie te vereenigen en te brengen tot het archief van den rentmeester, wiens administratie zij betreffen.

145. Acquitten en andere bijlagen, behoorende tot de rekeningen van den rentmeester der memoriegoederen. 1806—1807, 18 0—1812. 1 portefeuille.

146. Eigendomsopdracht van eene rente van *f* 225, ten laste der pastoriegoederen van Montfoort, door H. Th. Staats opgedragen aan Albertus Foreest. 1721. (Gecancelleerd.) 1 stuk.

N B. Deze rente werd afgelost in 1738.

147. Stukken betreffende de verpachting van de tienden der pastoriegoederen. 1683—1810. 1 omslag.

N.B. In 1810 en latere jaren geschiedde deze verpachting door den rentmeester der memoriegoederen, vroeger door de Staten zelf of hun Gedeputeerden.

148. Stukken betreffende een proces, gevoerd voor het gerecht van Montfoort door Victor Janss. van Honthorst, als pachter van de tienden in het land van Utrecht, tegen Huyg Bos over de betaling van den krijtenden tiend. 1702. Met retroacta over een proces van denzelfde over hetzelfde onderwerp tegen Corn. Fredericks dd. 1681, en een minuut-schrijven van den magistraat aan de Gedeputeerde Staten van Utrecht over de uitlegging van het plakkaat van 14 Juli 1599 op het vertienden van lammeren, bijen en baggelen. 1 omslag.

N.B. De krijtende tiend over Heeswijk behoorde tot de pastoriegoederen van Montfoort.

149. Rentebrieven, door de gemeene vicarissen der St. Janskerk te Monfoort op hun goederen gevestigd in 1613 en 1621, afgelost door den rentmeester der memoriegoederen. 1659, 1738. 2 stuks.

150 Request van Petronella van Kent, weduwe Ram, aan de commissie tot directie der finantiën in het voormalig gewest Utrecht, houdende protest tegen de haar door den rentmeester der memoriegoederen beteekende sommatie tot betaling van twee uitgangen uit een boomgaard buiten de IJselpoort te Montfoort. Met advies van den rentmeester en afschrift van het transport van het perceel dd. 1763. 1801. 1 omslag.

151. Stukken betreffende de betaling van de kosten van het beroepen van predikanten te Montfoort. 1698—1788. 1 omslag.

152. Benoeming van J. van Zutphen tot doodgraver door den rentmeester der memoriegoederen. 1798. 1 stuk.

153. Resolutiën van rijks- en provinciale autoriteiten betreffende het subsidie, te verleenen aan het kantoor der memoriegoederen, en requesten, omtrent dit onderwerp door den rentmeester ingediend. 1807—1811. 1 omslag.

N.B. Het subsidie was, na den verkoop van de goederen der memorieheeren door de Staten van Utrecht, door hen aan het kantoor van den rentmeester verleend.

154. Stukken betreffende reparatiën aan het dak der kerk van Montfoort. 1728—1779. 1 omslag.

155. Stukken betreffende een geschil tusschen de kerkmeesters te Montfoort en de kapitulairen aldaar over het recht op de graven in de kerk. 1658. 1 omslag.

156. Extract uit de resolutiën van het Comité van civile justitie der stad Montfoort over de verdeeling der onderhoudskosten van de goot, waardoor het water uit den pastorietuin geloosd wordt, over de verschillende belanghebbenden. 1801. 1 stuk.

MANNENKLOOSTERS.

A. DUITSCHE HUIS.

N.B. De Duitsche orde, in 1190 gesticht, kreeg haar eerste bezitting in Noord-Nederland in 1218, toen graaf Adolf van den Berg haar zijn hof te Dieren schonk. In 1220 volgde de gift van de kerk te Schelluinen; in 1231 verrees op een terrein, door Sweder van Dingede, heer van Ringelberg, aan de orde afgestaan, het Duitsche huis te Utrecht (De Geer van Oudegein, Archieven der Ridderlijke Duitsche Orde, balie van Utrecht. blz. XXXVII—XLI).

Uit verschillende schenkingen, aan de orde gedaan, ontstonden mettertijd naast het Duitsche huis te Utrecht de conventen te Dieren, Schelluinen, Maasland, Schoten, Middelburg, Tiel, Leiden, Doesburg, Nesse (in Friesland), Valkenburg, Bunne (in Drenthe), Schoonhoven, Renen, Katwijk (De Geer. t. a. p.). In elk convent leefden op kloosterlijke wijze eenige ridders, priester-broeders, sarjantbroeders (fratres servientes) enz., onder het bestuur van een kommandeur.

De verschillende kommanderijen hier te lande vormden te zamen de balye van Utrecht, aan wier hoofd, onder den titel van landkommandeur, de kommandeur van het Duitsche huis te Utrecht stond. Hem moesten jaarlijks op het generaal kapittel de kommandeurs en andere ambtlieden der balye van hun beheer rekening en verantwoording doen. Hij was verplicht de huizen der balye te visiteeren en de gebreken en overtredingen, die er zich mochten voordoen, te keer te gaan en te bestraffen. Somwijlen bekleedde de landkommandeur tegelijk met het kommandeurschap van het Duitsche huis ook nog dat van een der andere kommanderijen. Zijne aanstelling geschiedde oorspronkelijk door den „meester der Nederlanden", in later tijd door het kapittel der balye behoudens goedkeuring van den Duitschmeester, het hoofd van de gezamenlijke balyen in Duitschland (De Geer. blz. LXIII vlg.).

Door het kapittel werden ook de kommandeurs gekozen (De Geer. blz. LXV). Zij waren „volgens oud gebruik" gehouden voor het beheer hunner kommanderij borg te stellen (Resolutie van het kapittel van 1732, vermeld in den inventaris van het archief van den landkommandeur: hierna no. 1 fol. 82). Gewoonlijk droegen zij de administratie op aan een rentmeester (Brief van het kapittel aan den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 19 November 1822: hierna no. 160), die naar het schijnt eveneens borgstelling had te doen aan het kapittel (vgl. Brief van den secretaris der balye aan den rentmeester der kommanderij van Tiel dd 9/19 September 1671).

In 1760 kwam er in de administratie eene gewichtige verandering. In dat jaar werd een rentmeester-generaal benoemd, onder wiens beheer werden gebracht al de goederen en inkomsten der verschillende kommanderijen, in één massa vereenigd. Voor het inkomen der kommandeurs werd een vast tarief gesteld, berekend naar het presumtief voordeel van elk kommanderij. Deze regeling is in 1783 nader gewijzigd en sedert altoos zoo gebleven (Brief van het kapittel aan den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 19 November 1822).

Na de Hervorming had de orde hier te lande haar geestelijk karakter verloren. Het doen der geloften was afgeschaft en het opperste gezag over de balije door de Staten aan zich getrokken (Teg. Staat van Utrecht. II blz. 382). Den 6 Mei 1580 besloten zij, „dat men die lantcommandurie ende balierie reduceren zall tot deerste fundatie,. ende dat men omme daerop ordre te stellen vooreerst eyschen zall den staet van de goeden ende die rekeninghe daervan gehouden, ende dat men die heeren, die in de voorsz. convente zijn, gheen ridderluyden wesende, geven zall alimentatie ende onderhoudt in zulcker maniere ende state als zy dat nu hebben, ende dat men in de plaetze van dengheenen, die affsterven zullen, stellen zall ridderluyden, die men met den eersten zooveel toevoegen zall dat zy tlandt daermede met peerden moegen dienen, gelijck oock zullen moeten dienen die commanduers, onder die voors. conventen oft oorden behoorende. Ende sal men den jegenwoordigen balyer ende commanduer toeleggen een redelycke competentie naer qualiteyt van den goeden, ende opt surplus, dat boven haerluyder ende des convents onderhoudt bevonden zall worden over te loopen, zal men vooreerst eenighe ridderluyden annemen om tlandt te dienen in manieren als boven" (Register van de resolutiën der Staten op de geestelijkheid en hare goederen beginnende den 6 Mei 1580. fol. 6). In het ontwerp-redressement op de geestelijke goederen van 1586 werd bij artikel XVI voorgesteld: „dat men die goederen van den lanotcommanduer ende balyer van Ste. Catharyne, ende allen commanduryen, daeronder behoorende, in eene masse ende onder eenen rentmeester brengen zall. Beheltlyck dat men dzelve lantcommanduer, balyer ende commanduren ende haerluyder heeren oeck separeren zall ende diegeene, die nyet bequaem en zijn om dienst te doen, tzy deur ouderdom ofte andersins, dat men dselve alimenteren zall ende dandere employeren in der oorloge tot dienste van den lande opt incommen van de voorsz. goederen, volgende die perticuliere instructie daerop te maecken, doch dat men discretie gebruycken zall jegens die commanduers die jegenwordich in leven zijn". Bij het arresteeren van het Redressement werd dit artikel echter „in advijs gehouden" (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 532).

Bij slot van rekening hebben evenwel de Staten de balye zelfstandig laten voortbestaan. Alleen mochten geene goederen zonder hunne toestemming vervreemd worden en moest hunne aggreatie worden verkregen op het toelaten van nieuwe leden en de verkiezing van een landkommandeur en coadjutor. De goederen der balye, oudtijds vrij van lasten, waren daaraan in later tijd onderworpen (Teg. Staat van Utrecht. II blz. 383). De Staten bepaalden in 1615, toen het kapittel consent vroeg tot het benoemen van een coadjutor, dat geen prelatuurschap, officie, prebende enz. zou mogen gegeven worden dan aan belijders van den Hervormden godsdienst (Resolutie Staten 8 Juni

1615), zoodat sedert geen Roomsch-Katholieken meer in de balye zijn opgenomen. De band tusschen de balye en den Duitschmeester werd in 1619 geheel verbroken (D'Ablaing, De Duitsche orde. blz. 144, 145).

Nadat de balye bij decreet van 27 Februari 1811 door Napoleon was opgeheven, bij welke gelegenheid aan de titularissen pensioen werd toegelegd, werd zij bij de wet van 8 Augustus 1815 no. 55 (Staatsblad no. 43) weder hersteld (D'Ablaing, De Duitsche orde. blz. 163 en 165).

De oudste statuten zijn uitgegeven door Schönhuth, Das Ordensbuch der Brüder vom Deutschen Hause, door wien zij tot vóór het jaar 1270 worden gebracht (zie Vorwort. S. VI); eene Hollandsche vertaling ervan is uitgegeven door D'Ablaing (blz. 209 vlg.). Verder zijn er statuten van 1292, 1329, c. 1335—1382, c. 1422—1441, 1442 en 1606. Van die van 1329 is eene analyse te vinden bij Salles, Annales de l'ordre Teutonique (p. 431); van die van 1606 berust eene vertaling hierachter (no. 158); de andere vindt men bij D'Ablaing (blz. 307 vlg.). De statuten van 1606 zijn van kracht gebleven tot aan de opheffing der orde door Napoleon I.

I. ARCHIEF DER BALYE.

1. Stukken van algemeenen aard.

157. „Repertorium van zodanige brieven, chartres en documenten, als bevonden worden in de archiven van den heer landcommanduyr van den Duytschen Huyse tot Utrecht." (Afschrift van 1769.) 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

158. Ordonnantie van de Duitsche orde en Kroniek van de Balye van Utrecht (uitgeg. door De Geer tot Oudegein, Arch. der Ridderlijke Duitsche orde. I blz. 244—258), blz. 1—15. — „Leges om in den Duytschen orden te komen" (uitgeg. door Matthaeus, Analecta, V p. 922), blz. 16. — „Van de begravinge van den landkommandeur der balie van Utrecht, Duytschen orden, geraemt by heer Albert van Egmont van Meresteyn, Landcommandeur anno 1558" (uitgeg door Matthaeus, Analecta. V p. 923 vlg.), blz. 16. — Statuten der Duitsche orde, vastgesteld in 1606. — Afschriften van de 19de eeuw. 1 omslag.

159. Concept-resolutie van de Staten van Utrecht betreffende het veranderen der statuten, de aggreatie der benoemde kommandeurs, de verkiezing van een coadjutor, de betaling van den tax of het recht der domeinen door den landkommandeur en de kommandeurs, het doen der ridderpreuves door hen, die in de orde worden opgenomen, het vervreemden van de goederen der orde, dd. September

1756. Met de rapporten der gecommitteerden ad hoc dd. 28 Juli en 29 September 1756. (Afschriften.) 1 omslag.

N.B. Deze concept-resolutie werd door de Staten goedgekeurd den 12 October 1756.

160. Briefwisseling tusschen den Minister van Binnenlandsche Zaken, den Minister van Staat belast met de generale directie der ontvangsten, Gedeputeerde Staten van Utrecht en den landkommandeur der balye over het vaststellen van een nieuw reglement voor de orde en de door den Koning te doene goedkeuring van de benoemingen en toelatingen in de orde 1822. Met 1° eene lijst van de bijlagen, behoorende bij den brief van den landkommandeur aan genoemde Ministers, en 2° het reglement der orde, vastgesteld door het kapittel in 1825. 1 omslag.

N.B. Geschenk van Mr. J. H C. Cazius te 's Hertogenbosch.

2. Stukken betreffende de leden van de balye, hunne benoeming, rechten en verplichtingen.

161. „Naamlijst der heren Landcommandeur, Commandeuren en Joncheren der Ridderlijke Duitschen Orde Balye van Utrecht, 9 Augustus 1838." Met een opgaaf van de ridders-expectanten. (c. 1774—1844). 1 stuk.

162. Resolutie van het kapittel, waarbij de vacante kommanderijen worden vervuld. 1695. (Authentiek afschrift.) 1 stuk.

163. Request van het kapittel aan de Staten van Utrecht om approbatie van de kapittels-resolutie van 10 November 1637, waarbij de tot dusver geldende bepaling, dat de landkommandeurs en kommandeurs niet in het huwelijk mogen treden, wordt opgeheven; met gunstige beschikking. 1640. (Afschrift.) 1 stuk.

164. „Articulen, waarna de joncheeren-expectanten in het vervolg van tyden verplicht sullen sijn haar stiptelijk te reguleren en aen dezelve te voldoen, alvorens ter residentie geadmitteert te worden", vastgesteld bij resolutiën der balye van 21—23 September 1740. (2 ex.) 1 omslag.

165. Reglement en ordre, waarnaar zich hebben te gedragen de edelen-expectanten, die vergunning hebben ontvangen om het ordekruis te dragen. 1755. 1 stuk.

3. Brieven van en ingekomen stukken bij het kapittel der balye.

166. Minuten van uitgegane brieven van den landkommandeur der balye betreffende:
a. de balye in het algemeen (?). 1667—1670.
b. de kommanderij Schelluinen. 1659. — 2 omslagen in 1 portefeuille.

N.B. Dat de brieven, onder *a* vermeld, afkomstig zijn van den landkommandeur Borre van Amerongen, volgt uit dien dd 3 September 1667, blijkbaar een antwoord op den ingekomen brief van Gerhardus van Altena aan den landkommandeur dd. 13 Augustus 1667.

167. Minuten van uitgegane brieven van den secretaris der balye, betreffende:
a de balye in het algemeen. 1671—1696.
b. de kommanderij Doesburg. 1653—1673.
c. de kommanderij Leiden. 1668.
d. de kommanderij Schelluinen. 1656.
e. de kommanderij Tiel. 1667—1672.
f. de kommanderij Maasland. 1722. — 6 omslagen in 1 portefeuille.

N.B. De onder *f* genoemde brieven zijn waarschijnlijk van den secretaris der balye.

168. Ingekomen brieven bij den landkommandeur der balye, betreffende:
a. de balye in het algemeen. 1670.
b. de kommanderij Doesburg. 1654—1668.
c. de kommanderij Schelluinen. 1683.
d. de kommanderij Tiel. 1668—1673. — 4 omslagen in 1 portefeuille.

169. Request van Jan van Driel te Deyl aan het kapittel der balye, om een perceel weiland te Drumpt, genaamd de Papenkamp en behoorende aan de kommanderij van Tiel, in erfpacht te mogen ontvangen. (Afschrift.) Met een brief van Van Driel aan den advocaat-fiscaal Buddingh te Tiel over dezelfde zaak. 1735. 1 stuk.

4. Stukken betreffende de bezittingen en inkomsten der balye.

170. Ligger van de goederen en lasten der balye. 1816. 1 deel.

171. „Manuaal der obligatiën, ten lasten van de provintie van Utrecht, competeerende aan de ridderlyke Duitschen orden der balye te Utrecht." 1791—1809. 1 deel.

N.B. Geschenk van Mr. J. H. C. Cazius te 's Hertogenbosch.

172. Rekeningen van de gewone ontvangsten en uitgaven. 1831—1835, 1837, 1844, 1845. 8 stuks.

N.B. Die van 1831—1835 en 1837 zijn een geschenk van Mr. J. H. C. Cazius te 's Hertogenbosch.

173. Borderel op de rekening van gewone ontvangsten en uitgaven van 1827. 1 stuk.

N.B. Geschenk van Mr. J. H. C. Cazius te 's Hertogenbosch.

174. Rekeningen der kapitaal-kas. 1831, 1841—1845. 6 deelen.

N B. Geschenk van Mr. J. H. C. Cazius te 's Hertogenbosch.

175. Rekeningen van Frederick Borre van Amerongen wegens ontvangst en uitgaaf der gelden, betaald door de in te schrijven jonge edelen. 1676 (2 ex.), 1685. 1 omslag

176. Rekening van hetgeen is uitgegeven van de „vierduysent guldens wegens de laeste inschryvinge van de jonge Edelen, mitsgaders andere penningen, diênende tot suyveringe van het sloth van rekening van den rentmeester De Wolf saliger". 1685 (2 ex.). 1 omslag.

N B. De Wolf was rentmeester geweest der kommanderij van Schelluinen.

177. „Rekeninge van sodanige penningen als by den heere Huys-commandeur Amerongen ontfangen en weder uytgegeven sijn, ten dienste van de commanduyrye van Schaluynen van date den 9 Februari 1688". (2 ex.) 1 omslag.

178. Rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst wegens extra-ordinaris ontvangst en uitgaaf, „dienende tot subsidie der commanduyrye van Schaluynen". 1695. 1 stuk.

179. Rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst „wegens d'inschryvinge der jonge Edelen, mitsgaders subsidiepenningen, gedestineert tot aflossinge van de capitalen en betalinge der renten van geseyde capitalen, staende tot laste van de commanduyrye van Schaluynen". 1706. 1 stuk.

180. Rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst „wegens d'inschryvinge der jonge Edelen en gedane reparatie aan de kercke van Schaluynen, mitsgaders tgene verder daartoe relatif is". 1721. 1 stuk.

181. Rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst „wegens d'inschryvinge der jonge Edelen volgens resolutie van den Balye van dato den 21, 22 en 23 September 1735, mitsgaders hetgeene tot de commanduyrye van Schaluynen gehorende ende daertoe relativ is". 1740. 1 stuk.

182. Extraordinaire rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst, als secretaris der balye, ingevolge resolutie van deze van 4 April 1695. 1 stuk.

183. Rekening van Gijsbert Dirk Cazius „wegens het verkoopen van afgrift van steenaarden, alsmede het wederom toemaken van de afgegravene landen tot warmoesiersland, leggende aan het Lijnpad". 1760/61. 1 stuk.

184. Rekening van de vicariën te Tiel en Renen over 1828—1832. Met een borderel van deze rekening. 1 stuk.

185. Brieven van G. A. A. Walkis te Ophemert en C. Oortman en Zoon te Utrecht aan Mr U. W. E. Cazius, als gevolmachtigde van zijn zoon Mr. J. H. C. Cazius, vicaris van de vicarie der Duitsche orde te Tiel, over de administratie der vicariegoederen. 1857—1863. Met afschrift van de akte, waarbij de landkommandeur J. H. C. Cazius voor twaalf jaren met de inkomsten van deze goederen begiftigt. 1844. 1 omslag.

186. Schuldbekentenis van den landkommandeur en coadjutor wegens 1600 carolus-guldens, door hen geleend ten behoeve der kommanderij van Schaluynen van Steven van Helsdingen te Utrecht tegen eene jaarlijksche rente van 100 gulden, waarbij zij beloven daarvoor te zullen verbinden de goederen van genoemde kommanderij of der balye, wanneer hij dit mocht verlangen. 1572. (Afschrift.) 1 stuk.

II. ARCHIEF VAN DE LANDKOMMANDERIJ.

187. Instructie voor Mr. Adriaen van Bronckhorst, als rentmeester der landkommanderij. 1695. 1 stuk.

188. Commissie van den landkommandeur voor Nicolaas van Lill en Gijsbert Dirk Cazius, als rentmeesters van de aan de landkommanderij toebehoorende goederen en inkomsten te Maasland en Pernis. 1752. 1 stuk.

189. Stukken, ingekomen bij den rentmeester der landkommanderij Cornelis de Vianen:

a. Stukken, door Jan J. van der Vecht te Leiden aan hem gericht over bezittingen der kommanderij van Leiden te Valkenburg en Katwijk. 1629.

b. Authentiek afschrift van de quittantie van Reynhart van Merode, kommandeur van Schoten, wegens eene betaling, hem gedaan door den rentmeester dier kommanderij Fritz Meynaerts. 1634. — 1 omslag.

190. „Manuaal van de revenues der Lantcommanduyrye Duytschen ordens tUtrecht, soo van landpachten, thienden, erfpachten en renthen etc., verschenen Corsmisse 1698". 1 stuk in portefeuille.

191. Rekeningen van de landkommanderij. 1672, 1699—1701, 1719—1722. (Fragmenten.) 1 omslag in portefeuille.

192. Acquitten behoorende tot de rekeningen van de landkommanderij. 1595—1802. 1 omslag.

193. Verklaring van Henrick Sloeth, dat hem is gebleken, dat een paar aan de kommanderij van Maasland afgeloste kapitalen aan zijn gewezen rentmeester zijn voldaan, en dat mitsdien de kommandeur van Maasland niets dienaangaande van den gewezen landkommandeur meer heeft te vorderen. Met een extract uit de rekening van de kommanderij over 1638—1641 betreffende deze zaak. 1668. 1 omslag.

194. Rekeningen van de kommanderijgoederen onder Maasland. 1746—1752. Met appendix-rekeningen van de restanten over 1750 en 1753, 1756. 1 omslag.

195. Brieven van verschillende personen aan den landkommandeur Borre van Amerongen over de begeving van vaceerende vicariën te Tiel. 1666—1673. Met eenige andere stukken betreffende hetzelfde onderwerp. 1 omslag.

196. Leenbrief van een perceel land te Maasland, behoorende aan de landkommanderij, door Willem Frederik, graaf van Nassau, als landkommandeur, in leen uitgegeven aan Christiaen van Berensteyn te 's Hertogenbosch. 1655. (Afschrift.) 1 stuk.

197. Voorwaarden, waarop de landkommandeur en de vrouw van Ruwiel hebben verkocht het tiendgewas van 1746 (afschrift) en 1753. 1 omslag.

198. Voorwaarden, waarop publiek verpacht is het tiendgewas van den „Duytschen tiend" in de Neude bij Renen. 1753. 1 stuk.

199 Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land te Drumpt en in de heerlijkheid van Sevender, door de landkommanderij in erfpacht gegeven aan verschillende personen. 1743, 1748. 2 charters.

200. Notariëele akte, waarbij Cornelis Corsen Bestevaart verklaart te hebben verkocht aan zijn schoonzoon Jacob Harmensen Boelhouwer een huis en schuur c. a , staande op land van het Duitsche huis onder Loenderslooth. Met approbatie van dezen verkoop door den rentmeester der landkommanderij. 1707. 1 stuk.

201. Brief van Jacob van der Meer te Maassluis aan A. van Bronckhorst, houdende opgaaf van de inkomsten en bruikers van de goederen der landkommanderij te Maasland. 1688. 1 stuk.

202. Register van pachtcedullen der landkommanderij. (c. 1700—1750.) (Fragmenten.) 1 portefeuille.

203. Pachtcedullen van landerijen der landkommanderij. 1700—1766. 1 omslag.

N.B. Hierbij een afschrift (dd. 1700); de overige zijn origineelen.

204. Voorwaarden, waarop de huiskommandeur en de rentmeester van het Duitsche huis voor den tijd van twaalf jaar aanbesteden het dak- en gootdicht houden van de kerk, den toren en de daken van genoemd huis. 1624. (Afschrift.) 1 stuk.

205. Brief van Dirck Janss., kommandeur te Renen, aan den landkommandeur over het onderhouden van den dijk van de Marschen. (c. 1500.) 1 stuk.

206. Rekening van Gerryt van Groetvelt van hetgeen hij heeft uitgegeven tot het maken van den nieuwen „scoerdijck" in de Marschen bij Renen. 1529. 1 stuk.

207. Rekening van G. D. Cazius wegens de reparatiën aan hofsteden en landerijen, behoorende aan de landkommanderij en gelegen onder Utrecht, Linschoterhair, Cortrijck, ter Aa, Martensdijck, Werckhoven, de Groenekan en Alphen. 1760. 1 stuk.

III. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN DIEREN.

208. Rekening van de kommanderij over 1721. Met het dubbelexemplaar. 1 omslag.

209. Acquitten behoorende tot de rekeningen van de kommanderij. 1659—1723. 1 omslag.

210. Rekening van de admodiatiepenningen van de goederen en landerijen. 1702. 1 omslag.

211. Acquitten behoorende tot de rekening van de admodiatiepenningen over 1702. 1 omslag.

212. Stukken betreffende procedures tusschen de kommanderij en Gerrit van Heeckeren over de voldoening van bedragen, door laatstgenoemde aan de kommanderij verschuldigd. 1631 en c. 1650. 1 omslag.

213. Erfpachtbrief van het erf dat Beyltgen onder Doesburg, door Aelbert Schaep in erfpacht genomen van de kommanderij. 1562. (Afschrift.) 1 stuk.

214. Manualen van de verpachte goederen der kommanderij. 1565—1569 (defect), c. 1600, 1615, 1616. 4 deelen in portefeuille.

215. Pachtcedullen van landerijen der kommanderij. 1598—1663. 1 omslag.

216. Pachtcedullen van landerijen der kommanderij. 1642—1675. (Minuten.) 1 omslag.

217. Verklaring van den onderscholtus van Rheden, dat Gerlich Nordinck c. s. voor het gericht hebben getuigd, dat zekere perceelen land aldaar, belendende aan die Horst, geene andere namen ooit hebben gehad dan die van die Mars, die Cathorst, die Coemaet en de Dijckmaet (?), en dat zij altijd „by den heeren commandeurs (van Dieren) landen gebruyckt" zijn geworden. 1631. 1 stuk.

218. Verklaringen van verschillende personen en aanteekeningen pro memorie, waarin de bruikers van verschillende, aan de kommanderij toebehoorende, landerijen worden opgegeven. 1632. (Minuut.) 1 stuk.

219. Extract uit het oude pachtboek, houdende opgaaf van de kommanderijgoederen onder Angerlo, die door Randolff Schaep zijn in pacht genomen, en van de daarvoor door hem betaalde pachtsom. 1640. 1 stuk.

220. Bestekken van de reparatie op het aan de kommanderij behoorende goed te Angerlo, bewoond door de weduwe Berent ten Camp. (c. 1650.) 1 omslag.

221. Rekening van de uitgaven, gedaan voor den opbouw van het huis op het aan de kommanderij behoorende goed Caldenoven in Olborgen te Doesburg. 1677. Met eene resolutie van de balye van Utrecht betreffende de wijze, waarop deze gelden zullen worden gevonden. 1678. (Afschrift.) 1 omslag.

222. Rekening van de uitgaven, gedaan voor den opbouw van het huis op het aan de kommanderij behoorende goed in Eldryck te Doesburg. 1696. 1 stuk.

223. Koopakte van een half deel hout in het bosch en de marke van Dieren, door Geerloch Noerdinck verkocht aan de kommanderij. 1595. 1 stuk.

224. Stukken betreffende den verkoop van het aan de kommanderij behoorende huis te Dieren aan den prins van Oranje. 1647, 1649. 1 omslag.

225. Uittreksels uit het dijkboek van ?, houdende opgaaf van het roedental, dat de kommanderij verplicht is te onderhouden in den Barbocksen dijk te Angerlo. (16de eeuw.) 1 omslag.

226. Opgaaf van hetgeen de kommanderij alle schrikkeljaren uit haar goederen te Rheden, Spankeren, Soeren en Dieren als „roemgelt" moet uitkeeren aan den heer van Myddachten, als overste wildvorster. Met quittantie voor het verschuldigde over de jaren 1612 en 1616. 1618. 1 stuk.

227. Stukken betreffende de betaling van de sommen, welke de kommandeur van Dieren, Joost Vygh, aan de verschillende kommanderijen is verschuldigd. 1675. 1 omslag.

IV. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN DOESBURG.

228. Staten van de inkomsten en goederen der kommanderij. 1576 (afschrift), c. 1600, 1682. 1 omslag.

229. Rekeningen van de kommanderij. 1633—1636 (afschriften), 1637, 1675, 1683—1685, 1708. 1 omslag.

230. Acquitten en bijlagen, behoorende tot de rekeningen der kommanderij over 1637, 1661 en 1679. 1 omslag.

231. Liquidatie van Ds. Petrus Fabritius te Drempt met Arnout Drakenborch, gemachtigde van Floris Borre van Amerongen, coadjutor der balye van Utrecht, wegens hetgeen hij als pachter van de landerijen der kommanderij verschuldigd is, en wederkeerig voor gedane voorschotten te vorderen heeft over 1655—1657. 1 stuk.

232. Rekeningen van Mr. Adriaen van Bronckhorst wegens de restanten der vaceerende kommanderijen:
a. Doesburg, Leiden, Renen, Schoten. 1674—1676.
b. Doesburg, Renen, Schoten. 1680—1682. 1 omslag.

233. Voorwaarden, waarop de landerijen van de kommanderij in het openbaar verpacht zijn. 1659. 1 stuk.

234. Verklaring van Warner van der Wey te Drempt, waarbij hij zich verbindt om, tot voldoening van zijne nog onbetaalde landpachten, ten behoeve der kommanderij te betalen al de verpondingen en de jaarlijksche uitkeering, door de kommanderij aan de predikanten te ? verschuldigd. 1674. 1 stuk.

V. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN LEIDEN.

235. Erfpachtbrief van een perceel land te Catwijck, genaamd het Commanduyrshof, door Teunis Westerbaen in erfpacht genomen van de kommanderij. 1706. (Afschrift.) 1 stuk.

236. Rentebrieven betreffende twee jaarlijksche losrenten elk van 6 gulden, door Lodewyck Thomas verkocht aan de kommanderij, waarvoor hij twee huizen aldaar verbindt. 1616. 2 charters in 1 omslag.

237. Eigendomsopdracht van 5 morgen weiland te Valckenburgh, behoorende aan de kommanderij, door Johan van der Guchten namens het kapittel der balye verkocht en opgedragen aan Adriaan Wittert van der Aa. 1690. (Afschrift.) 1 omslag.

238. Akte van taxatie van een aan de kommanderij behoorend perceel land te Leiderdorp, gedaan door het gerecht aldaar. 1714. 1 stuk.

—— Zie verder n°. 232.

VI. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN MAASLAND.

239. „Pertinenten staet ende belendinge van de lande, toecomende de commandurie van Maeslant". 1655. 1 stuk.

240. Akte, waarbij de kommandeur aan Simon Verboon voor zes jaar, in admodiatie uitgeeft de aan de kommanderij behoorende goederen. 1747. (Afschrift.) (2 ex.) 1 omslag.

VII. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN RENEN.

241. Voorwaarden, waarop Johan Tol door den kommandeur wordt aangesteld om gedurende zes jaar de inkomsten der kommanderij te innen. 1663. 1 stuk.

242. Rekeningen van de kommanderij. 1609/10, 1660—1662, 1685/6, 1729—1733. Met eene lijst van de restanten uit de rekeningen over 1680—1686. 8 stuks.

N.B. De rekening van 1609/10 is niet afgesloten.

243. Rekening van Adriaan van Bronckhorst wegens twee afgeloste kapitalen, een van 1890 en een van 500 gulden, resp. toekomende aan de kommanderijen van Renen en Tiel. 1699. Met acquitten. 1 omslag.

244. Pachtcedullen van landerijen en tienden der kommanderij. 1624 (afschrift), 1680—1732. 1 omslag.

245. Akte, waarbij de landkommandeur bepaalt dat Evert Soudenbalch de 6 oude Fransche schilden, jaarlijks door hem uit zijn goed te Grotevelt aan de kommanderij te Renen uit te keeren, voortaan mag betalen met 10½ Rijnsche guldens current. 1485. (Afschrift.) 1 stuk.

246. Eigendomsopdracht van een uiterweerd van omtrent 5 morgen land te Renen door Geysbert van Brienen opgedragen aan Jacob de Liese. 1754. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan een vroegeren eigenaar, dd. 1670. 2 charters.

247. Voorwaarden, waarop de kommanderij aan verschillende personen heeft verkocht de op haar land wassende veldvruchten. 1600. 1 stuk.

—— Zie verder n°. 232.

VIII. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN SCHELLUINEN.

248. Rekeningen van de kommanderij. 1663, 1664, 1666, 1668, 1677, 1678, 1683, 1686, 1689. 9 stuks in 1 portefeuille.

N.B. De rekening van 1683 is niet afgesloten.

249. Acquitten behoorende tot de rekeningen van de kommanderij. 1663—1764. 1 pak.

250. Pachtcedullen van landerijen der kommanderij. 1682. 1 omslag.

IX. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN SCHOTEN.

251. Briefwisseling van Cornelis de Vianen en Henrick van Schonenborch met Fritz Meynderts te Leeuwarden. 1631, 1634. 1 omslag.

N.B. Frits Meynderts komt in 1627—1629 voor als rentmeester der kommanderij van Schoten. Misschien bekleedde hij dat ambt ook nog in 1631 en 1634, en heeft deze correspondentie met hem in die qualiteit plaats gehad.

252. Commissiën voor het rentmeesterschap der kommanderij op Tarquinius Schouwen, Johannes Schouwen, Felix Tinga en Foeke Reytsma. 1698—1743. (Afschriften.) 1 omslag.

253. Rekeningen van de kommanderij over 1626—1630 en 1663. 1 stuk.

N.B. De rekening over 1663 is opgenomen in die van de kommanderij van Schelluinen over dat jaar.

254. Acquitten behoorende tot de rekening van 1626/7 en de (niet meer aanwezige) van 1637. 1 omslag.

255. Rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst wegens zijne administratie van een paar kapitalen, behoorende aan de kommanderij. 1698, 1699. 1 stuk.

256. Rekening van Mr. Adriaan van Bronckhorst „als geauthoriseerde wegens de vacature" der kommanderij over 1735. (2 ex.) 1 omslag.

257. Erfpachtbrieven van landerijen der kommanderij. 1654—1757. 1 omslag.

N.B. Hierbij ééne origineele akte; de overige zijn afschriften.

258. Opgaaf van hetgeen door verschillende personen nog verschuldigd is van de koopsommen der door hen aangekochte landerijen van de kommanderij. (c. 1620.) 1 stuk.

259. Memoriën van de geschenken, concerneerende de kommanderij, waarvan den secretaris der Duitsche Orde binnen Utrecht het derde gedeelte toekomt, over 1728—1734, 1736—1740. 1 omslag.

N.B. Sommige zijn gequitteerd.

—— Zie verder n°. 232.

X. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN TIEL.

260. Staten van de inkomsten en lasten der kommanderij over 1681 en 1696—1701. 1 omslag.

261. Rekeningen van de kommanderij. 1669, 1670, 1678—1681. 6 stuks.

N.B. De rekening van 1681 is niet afgesloten.

262. Acquitten behoorende tot de rekeningen der kommanderij. 1670—1731. 1 omslag.

263. Rekening van Adriaan van Bronckhorst wegens twee afgeloste kapitalen, een van 500 en een van 1890 gulden, resp. toekomende aan de kommanderijen van Tiel en Renen. 1699. 1 stuk.

N.B. De acquitten zijn gevoegd bij no. 243.

264. Octrooi, door den landkommandeur verleend aan Willem van Ee, om over zijn erfpachtsrecht van het aan de kommanderij behoorende goed den Nesch te Drumpt bij testament te beschikken. 1743. (Afschrift?) 1 stuk.

265. Pachtcedullen van landerijen der kommanderij. 1624—1648. 1 omslag.

266. Stukken betreffende den verkoop van een korenmolen en andere bezittingen der kommanderij. 1646—1648. 1 omslag.

267. Rekening van Henrick Royer, gevolmachtigde van den landkommandeur, wegens den verkoop der St. Walburgskerk te Tiel. 1682. 1 stuk.

268. Stukken betreffende de op de kommanderij rustende verplichting tot het onderhoud der dijken in de Betuwe.

a. Lijst van de bovenste gedijkten van Neder-Betuwe, die verplicht zijn tot het onderhoud der schoordijken bij te dragen ingevolge resolutie van 7 Augustus 1628. (2 ex.)

b. Depositie, voor het gerecht van Santwijck gedaan door Johan Blancken, betreffende de vrijstelling van ongelden, in 1611 verleend aan de kommanderij voor drie morgen land. 1628.

c. Opgaaf van het getal roeden, dat de verschillende gedijkslaagden in het kerspel van Drumpt hebben te onderhouden in den Lingeen den Waaldijk. 1629. 1 omslag.

269. „Gravamina, voor te dragen de E. Hove van Gelderlandt omme explicatie te versoeken van een sententie, gepronuntiert by de E. Hove den 19 July a° 1623 over eenige mergentalen, welc lange jaeren questieux sint gewest tusschen de van Soelen end Sandwick, duer de sententie verclart sint contribuabel onder Sandtwick." (Minuut.) 1 stuk.

270. Stukken betreffende het proces, voor het gerecht van Deyl gevoerd door schout en burgemeesters van Drumpt tegen den kommandeur van Tiel over de vraag, of de kommandeur verplicht is bij de verpachting der tienden aan laatstgenoemden een maaltijd te geven. 1631. 1 omslag.

XI. STUKKEN VAN ONZEKERE HERKOMST.

271. Remonstrantie van dijkgraaf en heemraden van den Meerndijck aan de Gedeputeerde Staten van Utrecht tot bestrijding van het request der onder den Meerndijck ressorteerende ambachtsheeren, schouten en ingelanden, waarbij dezen hadden verzocht dat de uitzetting van 5 penningen op den morgen, in den zomer van 1585 gedaan, wegens onwettigheid zou worden gecasseerd. 1585. (Afschrift.) 1 stuk.

272. Extract uit de „maencedullen soe uut den Zeeburchs ongelden als anderssins", houdende opgaaf van de grootte der bij de inwoners van Vreeland in gebruik zijnde landen. 1611. 1 stuk.

B. BALYE VAN UTRECHT DER JOHANNITER-ORDE.

N.B. Reeds in 1251 komen te Utrecht „fratres hospitalarii" voor (Arch. aartsbisdom Utrecht. VII blz. 157). Blijkens eene oorkonde van 1326 (bij Matthaeus, Anal. V p. 943) was de kommandeur van het St. Catharyne-convent te Utrecht tevens „commandeur van allen godshusen van sente Jans hospitael van den lande van Overzee in den bisdom van Utrecht ende der gravescap van Hollant ende van Zeelant"; hij werd deswege gewoonlijk de balyer genoemd. Hij werd gekozen door de gezamenlijke kommandeurs van de verschillende conventen en de conventualen van het St. Catharyne-convent te Utrecht (zie no. 274). Zijne verkiezing moest door den prior-generaal of meester van Duitschland worden goedgekeurd, wien hij den eed van gehoorzaamheid moest doen en tegelijkertijd beloven, dat hij zich niet verzetten zou, wanneer de prior-generaal de balye kwam visiteeren en op de gebreken ordestellen (zulk eene visitatie had nog in 1559 in de balye van Utrecht plaats). Verder mocht hij zonder verlof van den prior-generaal geene goederen der balye vervreemden of verpanden (zie nos. 274 en 276).

Onder den balyer ressorteerden, behalve het St. Catharyne-convent te Utrecht, de kommanderijen te Haarlem (in 1469 door den prior-generaal van Duitschland aan het gezag van den balyer onttrokken, zie: Cartularium van de kommanderij te Haarlem in de Collectie Booth fol. 429), Oudewater, Weerder, Montfoort, Harmelen, Buren, Harderwijk, Wemeldinge, Kerkwerve, 's Heerenloo, Ingen, Middelburg (Oudh. en Gest. van Utrecht. II blz. 177), Sneek (zie charter van St. Catharyne van 21 Aug. 1436).

De balye was gehouden vaste bijdragen op te brengen aan den grootmeester van Rhodus (Malta), het algemeene hoofd der orde, en den prior-generaal of meester van Duitschland; zij genoot voor hare bezittingen geene vrijstelling van de algemeene landsbelastingen.

Het doel der orde was bestrijding der ongeloovigen en verpleging van zieken. Van de heeren van St. Catharyne wordt dan ook reeds in 1253 gezegd, dat zij „armen en zieken verzorgden (Arch. aartsbisdom Utrecht. VII blz. 155 vlg.). Bij hun ziekenhuis (het „Elendiche ghasthuys") bevond zich het klooster der broeders en de, waarschijnlijk in het begin der 13de eeuw gebouwde, kerk (Bijdr. en Meded. Hist. Genootschap. XI blz. 44; vgl. Muller, Gesch. der fundatiën beheerd door het College van regenten der Vereenigde gods- en gasthuizen. blz. 3, 4).

Toen de Hervorming was ingevoerd, namen de Staten het besluit, „dat men die Balierie reduceren zall tot deerste fundatie ende dat men, omme daerop ordre te stellen, vooreerst eyschen zall den staet van den goeden ende die rekeninge daervan gehouden, ende dat men die heeren die in de voorsz. convente zijn, gheen ridderluyden wesende, geven zall alimentatie ende onderhoudt in zulcker maniere ende staete als zy dat nu hebben, ende dat men in de plaetze van dengheenen, die affsterven zullen, stellen zall ridderluyden, die men met den eersten zooveel toevoegen zall dat zy tlandt daermede met peerden moegen dienen, gelijck oock zullen moeten dienen die commanduers onder die voorss. conventen oft oorden behoorende. Ende sal men den jegenwoordigen balyer toeleggen een redelycke competentie naer qualiteyt van den goeden, ende opt surplus, dat boven haerluyder ende des convents onderhoudt bevonden zall worden over te loopen, zal men vooreerst eenighe ridderluyden annemen om tlandt te dienen in manieren als vooren. Item die in den convente van den Duytschen Huyse ofte Balye zullen resideren, die zullen nyet moegen houwelycken ende in den convente blyven, maer gehouwelyckt zijnde zullen die conventen verlaeten moeten ende hem begeven ofte op haer commandurie ofte binnen die stadt, mits dat men hem zeecker competentie toeleggen zall, daerop zy hem zullen moeten onderhouden ende tlandt dienen. Item sullen die voorsz. Landtcommandurie ofte Balye gheen persoonen in haer conventen moegen ontfangen dan die den Staten aengenaem ende bequaem zijn" (Ordre op de geestelickheyt ende hare goederen van 1580). Dienovereenkomstig werd aan de gecommitteerden der Staten, belast met het toezicht op de geestelijke goederen, in 1580 opgedragen de fundatiebrieven van den balyer te vragen en te zorgen dat die nageleefd werden, verder moesten zij een staat der goederen laten opmaken en toezien dat er geen andere personen werden opgenomen, dan die den Staten aangenaam waren en te paard konden dienen (VerLoren. blz. 506). Bij het ontwerpen van het Redressement van 1586 werd voorgesteld de goederen van de Balye samen te smelten met die van de Landkommanderij der Duitsche orde en onder één rentmeester te brengen, op dien voet echter dat „die gasthuysen in haer onderhout nyet verhyndert, maer vooreerst versorcht sullen worden", alsmede dat de landkommandeur, balyer, kommandeurs en andere heeren zouden „gesepareert" worden, en, voor zoover zij niet in staat waren om dienst te doen, alimentatie zouden genieten, terwijl men de anderen zou gebruiken om als krijgslieden het land te dienen „opt incommen van de voorsz. goederen". Dit voorstel is evenwel „in advys gehouden" (VerLoren. blz. 532).

De baliër Henrick Barck is dan ook het beheer blijven voeren, totdat hij den 19 Juli 1588, omdat men vreesde dat hij de goederen wilde vervreemden, door de Staten van zijne administratie vervallen verklaard en bij provisie door Derck de Leuw vervangen werd (Resolutiën Staten 22 Mei en 19 Juli 1588). Toch schijnt naderhand de baliër Barck weer de goederen te hebben geadministreerd. Immers ten gevolge van zijn overlijden hebben Gedeputeerde Staten op 13 October 1602, „omme den gasthuys van nootdruften te versien mitsgaders de in- ende vuytschulden van de voorsz. balye ende convente te ontfangen ende betalen, by desen by provisie gecommitteert ende geauthoriseert...... heer Johan van Schoonhoven prior ende Johan Sael" (Resol. Gedep. Staten 13 October 1602), welke voorloopige aanstelling kort

daarop door eene definitieve werd gevolgd (Instructie van 8 Februari 1603 in Register van acten en commissiën). Tegelijkertijd verboden Gedeputeerde Staten aan de kommandeurs, zonder hun voorkennis een nieuwen baliër te kiezen. Het gevolg is geweest, dat naderhand geen baliër meer gekozen is.

Evenals de baliër, zoo administreerden oudtijds blijkbaar ook de kommandeurs de goederen hunner kommanderijen. Zoo dikwijls een hunner kwam te overlijden hebben de Staten „opdat de goederen niet verdonckert nochte gedistraheert" werden en „totdat wy eenen anderen prebendaet met de voorsz. commandurye gebeneficieert sullen hebben", rentmeesters aangesteld, zoo over die van Ingen in 1611, Oudewater in 1613, Harmelen in 1614 enz. (zie Register van acten en commissiën). Het schijnt dus, dat deze benoemingen slechts van tijdelijken aard waren. Inderdaad zijn er blijkens het aangehaalde Register wel herhaaldelijk kommandeurs door de Staten aangesteld; maar komen er na 1619 geene commissiën voor rentmeesters der afzonderlijke kommanderijen meer in voor.

In 1633 troffen de Staten eene nieuwe regeling. De kommanderijen en prebenden werden in drie loten verdeeld: elk lid der Staten zou voortaan bevoegd zijn, om voor de in zijn lot gevallen kommanderijen en prebenden een kandidaat voor te dragen. De Geëligeerden verkregen de kommanderijen van Oudewater en Wemeldinge, de Ridderschap die van Kerkwerve, Montfoort, Harmelen en Weerder, de stad Utrecht die van Ingen en 's Heerenloo (Res. Staten 8 Mei 1633. — Teg. Staat van Utrecht. I blz. 391). Een besluit van de Staten in 1668 om de kommanderijen te mortificeeren, is nimmer ten uitvoer gelegd. Van 1674—1702 en van 1747—1795 kwam krachtens het Regeeringsreglement de beschikking over de kommanderijen en prebenden aan den stadhouder toe. Gedurende het tweede stadhouderlooze tijdvak traden de Staten natuurlijk weder in hunne vroegere rechten.

Uit de inkomsten van het St. Catharyne-convent (ook wel de „Balierie" of „Balye" genoemd, omdat de balier er kommandeur van was) werden behalve de onderhoudskosten van de kerk en het convent en de periodieke aalmoezendeelingen, ook de uitgaven voor het ziekenhuis en de uitkeeringen voor de prebendaten gevonden. In 1605 woonden de prebendaten, naar het schijnt, nog te zamen in het klooster: in genoemd jaar toch gaven de Gedeputeerde Staten aan Geeraerdt Oom en drie anderen „een plaetse ende prebende in den convente van St. Cathrynen binnen Utrecht", met last aan den prior en rentmeester, hen „in denselven convente te ontfangen ende hem te verstrecken ende laten genieten alle ende sulcke alimentatie, woonplaetse, nutschappen, eeren ende prouffyten" als hun toekwamen. In hetzelfde jaar stelden de Staten eene lijst vast van de „edelluyden" en „borgerskynderen", die zij verstonden dat zouden „gekent worden voor litmaten der balye ende convente van St. Catharynen", en een tarief, volgens hetwelk zij zouden „gealimenteert" worden. Tevens ontving de prior aanzegging dat hij aan geen anderen, dan die op deze lijst stonden of akte van collatie van wege de Staten konden overleggen, „emolumenten of alimentatie" mocht verstrekken (Register van acten en commissiën). In 1614 was echter „die gemeene tafel in de Balierie opgebroecken" (zie Invent. van de Staten-resolutiën no. 89, ad 8 Mei 1614).

Het ziekenhuis werd ook na de Reformatie aangehouden en later aan het

academisch onderwijs dienstbaar gemaakt. Waren de inkomsten van het kantoor van het convent niet toereikend voor dit doel, dan voorzagen de Staten er in door suppletie (VerLoren. blz. 153 noot 2). Het verband tusschen het ziekenhuis en het kantoor is de oorzaak geweest, dat dit laatste in 1799 niet met het domeinfonds samengesmolten, maar in wezen gelaten is. Bij Kon. Besluit van 27 Maart 1817 werd het door het rijk gesteld onder beheer van het College van regenten der Vereenigde Gods- en Gasthuizen, onder verplichting van het onderhoud der kerk en het oprichten van een algemeen (tevens academisch) ziekenhuis. Het gebouw van het ziekenhuis, in 1812 gesloten, werd in 1815 tot militair logement ingericht (VerLoren. blz. 153, 154).

Sedert 1602, toen de eerste rentmeester van het convent door hen is aangesteld, hebben de Staten dezen ambtenaar benoemd, uitgezonderd in de tijdvakken 1674—1702 en 1747—1795, toen dit recht krachtens het Regeeringsreglement aan den stadhouder toekwam.

I. ARCHIEF VAN DE BALYE DER JOHANNITER-ORDE IN NEDERLAND.

273. Bul, waarbij paus Johannes XXII de abten van Egmond, Middelburg en Antwerpen machtigt, om een onderzoek in te stellen naar de klachten van de orde van St. Johannes van Jeruzalem, hen in hunne bezittingen te handhaven en te herstellen, desnoods met behulp van de wereldlijke macht. 1319. (Vidimus van den abt van St. Paulus dd. 1322.) 1 charter.

274. Confirmatie van de verkiezing van Judocus Johannes tot baliër van St. Catharyne te Utrecht door den prior-generaal der Johanniter-orde in Duitschland. 1478. (Afschrift.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

275. Bevel van keizer Karel V aan al zijne onderdanen, om de Johanniter-ridders in het rustig genot hunner privilegiën en vrijheden te laten, gegeven naar aanleiding van hunne klacht, dat zij in het rijk wederrechtelijk tot het betalen van tienden en andere lasten worden gedwongen. 1528. (Afschrift.) 1 stuk.

276. Memorie van den elect-baliër Heynrick Barck aan de landvoogdes Margaretha van Parma, waarin hij de bezwaren uiteenzet tegen de inwilliging van hare vordering, dat in het vervolg geen electie van een baliër zal mogen geschieden zonder verlof van den koning. (c. 1560—1567.) Minuut. 1 stuk.

277. Brief van Weypert, „St. Johan-ordens meister in Teutschen landen”, aan den baliër, waarbij hij dezen oproept tot het bijwonen van het aanstaande provinciaal kapittel te Spiers, en beveelt de nog

achterstallige Turkenschulden en andere contributiën aan den ontvanger der orde en van het provinciaal kapittel te voldoen. Met eene specificatie dier schulden en andere bijlagen. 1606. 1 omslag.

N.B Aangekocht met de collectie Phillipps.

278. Brief van D. Zas te Mechelen aan den balier betreffende eene onderhandeling met een ongenoemde over de collatie van de kommanderij te Wemeldinge. 1541. 1 stuk.

279. Brief van den kommandeur der Johanniters te Straatsburg aan den balier, betreffende een appel op den H. Stoel tegen het besluit van het generaal-kapittel op Malta, dat niemand tot kommandeur mag benoemd worden, die niet eerst eenigen tijd in het convent aldaar heeft vertoefd en door den grootmeester en het generaal-kapittel is bevestigd. 1588. 1 stuk.

280. Resolutiën van de Staten van Utrecht betreffende het jaar van gratie voor de erfgenamen van de overleden kommandeurs. 1664. (Afschriften.) 1 stuk.

281. Manuaal van de goederen en lasten van de kommanderijen der balye, alsmede van de kapitalen, toebehoorende aan twee prebenden van het kapittel ter Horst. 1711. 1 deel.

II. ARCHIEF VAN HET CONVENT VAN St. CATHARYNE.

1. Stukken betreffende het convent in het algemeen.

282. Akte, waarbij Theodericus, bisschop van Wirland (Vironensis), wijbisschop van Henricus elect van Utrecht, 40 dagen aflaat en 1 carene geeft aan hen, die op zekere dagen het klooster van St. Katerina te Utrecht bezoeken en daaraan weldaden bewijzen. 1251. 1 charter.

283. Bul, waarbij paus Johannes XXII het convent in al zijne voorrechten en vrijheden bevestigt. 1322. (Vidimus van den officiaal van Utrecht en den abt van St. Paulus dd. 1322.) 1 charter.

284. Voorwaarden, waarop de balier zich bereid verklaart het terrein van het St. Catharyne-convent aan keizer Karel V af te staan. (c. 1534.) (Minuut.) 1 stuk.

285 Uittreksels uit de resolutiën van het waterschap van de Langevliet (1667—1679), de handvesten van Bijleveld (1414) en de ordonnantie op den Lekdijk Bovendams (1323 en 1537), betreffende het recht van den kommandeur van St. Catharyne en van de geestelijkheid te Utrecht, om in die heemraadschappen een heemraad aan te stellen. (c. 1670—1700.) 1 stuk.

286. Overeenkomst van den balyer met de vijf kapittelen en den dijkgraaf, heemraden en geërfden van Reyerscop, Bijleveld, Achthoven en Mastwijk over het maken van opstallen op eene kade bij Kattenbroek en Haanwijk. 1534. 1 charter.

287. Vidimus, gegeven door den officiaal van den Dom, van quittantiën van 1434 en 1436, afgegeven aan de conventen van Utrecht, Sneek en Haarlem voor de betaling van den jaarlijkschen respons. 1437. 1 charter.

2. Stukken betreffende de goederen en lasten.

288. Manuaal van ontvangsten en uitgaven van den rentmeester van St. Catharyne. (c. 1750.) 1 deel.

N.B. Dit manuaal is door den rentmeester P. A. Beelaerts bijgewerkt naar het dubbel-exemplaar van den rentmeester Zwartendijk (c. 1800), en is verder bijgehouden tot 1851.

289. Rekeningen van den rentmeester van „de balye en convente van St. Catharina" over 1686 (omslag), 1742(?), 1762 (omslag), 1769 (omslag), 1770—1777, 1780—1791, 1794—1799, 1802—1804, 1809. 26 deelen, 2 portefeuilles en 3 omslagen.

N.B. De rekening over 1742 is een afschrift (geschenk van den heer P. Gouda Quint te Arnhem).

290. Acquitten en bijlagen, behoorende tot de (niet meer aanwezige) rekeningen van den rentmeester. 1603—1711. 3 deelen, 1 omslag in portefeuille en 1 pak in doos.

N.B. De 3 deelen zijn aangekocht met de collectie Phillipps.

291. Memorie, door den rentmeester Peter Wtenbogaert ingediend bij het Hof in zijn proces tegen de Staten van Utrecht. (c. 1650.) 1 stuk.

N.B. De procedure schijnt te hebben geloopen over de door den rentmeester gevorderde betaling van gelden, die hem uithoofde van zijne administratie verschuldigd waren.

292. Request van de kinderen en erfgenamen van Peter Uutenbogaert, rentmeester van St. Catharyne, aan de Staten om voldoening van hetgeen hun nog uithoofde van zijne administratie verschuldigd is. Met apostillen van de Staten en de Gedeputeerde Staten. 1667—1672. 1 omslag.

293. Verschillende opgaven over de grootte van landerijen van het convent volgens de opmetingen, door eenige landmeters gedaan. 1564—1602. 1 omslag.

294. Erfpachtbrieven en andere stukken betreffende landerijen, in erfpacht gegeven door:
a. de Staten en den prior van het convent aan Jan Henricks van Es. 1630. (Afschrift.)
b. de Gedeputeerde Staten aan Cornelis Janss. Achthoven. 1648.
c. den rentmeester van het convent aan Johan Ram. 1665. (Minuut.) 1 omslag.

295. Gerechtelijke getuigenis, op verzoek van den kommandeur van St. Katheryne afgelegd door Daem Ghijsbertsz. van Schayck, dat hij na het beleg van Utrecht „gheërt" heeft zeker land te Odijk en dat hij daar een akkertje van het convent „ongheërt" heeft laten liggen. 1499. 1 charter.

296. Akte van autorisatie van het Hof van Holland aan den eersten exploiteur, om ten verzoeke van den rentmeester van het convent ten uitvoer te leggen eene akte van willige condemnatie. 16(4)3. 1 charter.

297. Vonnis van het Hof van Utrecht, waarbij de erfgenamen van Mr. Nicolaes van Berck veroordeeld worden, om aan den rentmeester van het convent te betalen de resteerende kooppenningen van verscheidene perceelen land, in 1635 en 1636 door Van Berck van het convent gekocht. 1679. 1 charter.

298. Eigendomsopdracht van een huis in de Nieuwstraat te Utrecht, door Neeltgen Dircxdochter de With, weduwe van Henrick Thymanss. Booth, opgedragen aan het convent. 1632. 1 charter.

299. Erfpachtbrief van een huis aan de Breestraat te Utrecht, door Johan Foeyt Hugenz. in erfpacht genomen van het convent. 1489. 1 charter.

300. Extracten uit den ligger van het oudschildgeld, houdende opgaaf van den aanslag der landerijen van het convent onder Oostveen en Achttienhoven, die in gebruik zijn bij Joost Cornelisse. (c. 1550—1600.) 1 stuk.

301. Erfpachtbrief van het veenland te Oostveen, door het convent van de Wittevrouwen te Utrecht in erfpacht genomen van het convent. 1363. 1 charter.

302. Kaart van een perceel land aan den Veurdurpsen wech (onder Oostveen), behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door C. van Berck. 1562. 1 stuk.

303. Kaart van vijf perceelen land onder Oostveen en Achtthyenooven, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door M. van Oort. 1609. 1 stuk.

304. Kaart van eenige perceelen land aan den Voordorpschen dijk (onder Oostveen), behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door D. van Groenou. 1656. 1 stuk.

305. Kaart van twee perceelen land onder Achtthyenoven, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren naar M. van Oort (1609) door D. van Groenou. 1657. 1 stuk.

306. Kaart van dertien perceelen land onder Achtienhoven, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door D. van Groenouw. 1672. 1 stuk.

307. Kaart van eenige perceelen land aan den Gageldijck (onder Westbroek), behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door J. van Berck. 1571. 1 stuk.

308. Eigendomsopdracht van $^{1}/_{2}$ van 4 morgen land te Heicop, door Hughe van Bredae opgedragen aan het convent. 1370. 1 charter.

309. Pachtbrief van 8 morgen land te Heicop, door Heynrick die Jonghe in pacht genomen van het convent. 1512. 1 charter.

310. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land te Heicop, door het convent in erfpacht gegeven of van het convent in erfpacht genomen. 1559, 1652. 2 charters.

311. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Temaat, door Dirc Dircss opgedragen aan het convent. 1498. 1 charter.

312. Eigendomsopdracht van 12 morgen land te Ruwiel, door Johan van Suylen van der Haer opgedragen aan het convent. 1634. 1 charter.

313. Kaart van zeven perceelen land (bij Alendorp), behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door M. van Oort. 1610. 1 stuk.

314. Kaarten van tweemaal vijf perceelen land aan de Mern, behoorende aan het convent. Twee teekeningen in kleuren door M. van Oort. 1609. 1 omslag.

315. Kaart van zeven perceelen land onder Camerick, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door M. van Oort. 1610. 1 stuk.

316. Kaart van een perceel land bij den Lijsbosch, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door M. van Oort. 1615. 1 stuk.

317. Leenbrief van 2 morgen land te Hoenkoop en eene rente van 66 grooten uit eene hofstede in de Oude Hughensteeg te Oudewater, door Henrick van Montfoerdt, bewindhebber der zaken van den burggraaf Johan van Montfoort, in leen gegeven aan den balyer van het convent. 1552. 1 charter.

318. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land te Lopik, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1419—1648. 5 charters.

319. Leenbrief van de tinsweer van twee renten, eene van 4 en eene van 2 Amersfoortsche mudden rogge, uit eene hoeve land c. a. te Tuyl in het kerspel van Doern, door den tinsmeester van den Domproost te Doorn in leen gegeven aan het convent. 1491. Met oudere akten betreffende de beleening, opdracht enz. van deze renten dd. 1486, 1487. 5 charters.

320. Eigendomsopdracht enz. van de tinsweer van 4 mudden rogge uit land onder Tuyl in het kerspel van Doirn, door Geerlof van Meaux van Vorselaar opgedragen aan het St. Catharyne-gasthuis. 1491. (Afschriften.) Met opdracht van deze tinsweer aan dezen eigenaar dd. 1486. (Afschrift.) 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

321. Eigendomsopdracht van goederen te Darthuizen en Langbroek, behoorende tot den hof Marsberge, $^1/_2$ hoeve in Tuyl en alle tot gemelden hof behoorende goederen bij Tuyl en Darthuizen, door de abdij van Berne opgedragen aan het convent. 1274. 1 charter.

322. Kaart van negen perceelen land in de Amerongsche veenen, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door M. van Oort. 1604. 1 stuk.

323. Erfpachtbrief van $^1/_2$ van 9 morgen land te Langerak, door Anthonys Derckz. in erfpacht genomen van den balyer. 1571. 1 charter.

324. Akte, waarbij Aernt Zuermont van Ravenswade Aernt Zuermontsz. erkent in leen te hebben ontvangen van den balyer 1 morgen land te Ravenswade. 1439. 1 charter.

325. Akte, waarbij Gherijt van Maersen Henrixzoen erkent vermaakt te hebben aan het convent den eigendom van eene rente van 50 oude Fransche schilden uit een huis en twee kameren in de Koestraat te Utrecht, om daaruit de memorie van hem en zijne vrouw te vieren. 1438. 1 charter.

326. Obligatiën van losrenten, door de Staten van Utrecht verkocht aan het convent. 1635, 1636. 4 charters.

327. Schuldbekentenissen van verschillende personen aan het convent. 1466 (afgelost), 1636. 2 charters.

328. Akte, waarbij Bartholomeus de Dryberghen, kanunnik van Naaldwijk, met zijn broeder Gherardus, en Johannes Tolneer c. s. elkander kwijtschelden alle aanspraken en procedures, die zij gevoerd hebben voor den officiaal van Utrecht over eene schuld van 14 pond grooten, door wijlen Nicholaus de Dryberghen, broeder van Bartholomeus en Gherardus voornoemd, als broeder in het hospitaal der St. Jansridders te Utrecht aan vertering gemaakt, alsmede over eene som van 115 pond, door Johannes aan Bartholomeus en Gerardus, als erfgenamen van Nycholaus, verschuldigd. 1380. 1 charter.

—— Zie verder bij St. Paulus n°. 425.

3. Stukken betreffende de prebendaten.

329. Lijst van de prebendaten van St. Catharyne, volgens welke dezen in de rekening van den rentmeester zullen vermeld worden. 1664. 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

330. Extract van de resolutie van de Geëligeerden, ingekomen bij den rentmeester van St. Catharyne, betreffende de wijze, waarop in geval van vacature zullen vergeven worden de prebenden, thans bezeten door Elbert van Hartevelt, N. Gessel, Johan van Wijck, Johan van Berck, Johan Strick, Henrick van Wijck, Gerard Ploos van Amstel en Philips van Goltsteyn. Met approbatie van Gedeputeerde Staten. 1637. 1 omslag.

331. Request van Carel van Gelder aan Gedeputeerde Staten van Utrecht om aggreatie van het besluit van de Ridderschap, waarbij hij met eene prebende in de balye van St. Catharyne is begiftigd. Met gunstige beschikking. 1664. (Afschrift.) 1 stuk.

332. Opgaaf van hetgeen door den rentmeester van het convent Lodewyck Plucque blijkens zijne 22ste rekening aan de kommandeurs van Montfoort en Kerkwerve, verschillende prebendaten en anderen is uitbetaald. (1696.) 1 stuk.

N.B. Geschenk van de familie De Pesters te Bunnik.

333. Memorie van de inkomsten en onkosten van een heelen en halven prebendaat in het St. Catharyne-convent. (c. 1800.) (Gedrukt.) 1 stuk.

N.B. Geschenk van de gemeente Utrecht.

4. Stukken betreffende de kerk en het ziekenhuis.

334. „Lijste van de kelders ende ingangen derselver van de graffsteden ende andere plaetsen in de Catharynen-kercke gelegen, altesamen in de caerte daervan sijnde met nombers aengewesen". (c. 1650.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

335. Register, houdende opgaaf van de zieke militairen, gedurende het jaar 1599 in het Catharyne-gasthuis verpleegd, en van de kosten hunner verpleging. 1 stuk.

336. Besluit van den Departementalen Raad van Utrecht, waarbij den chef van het Catharyne-gasthuis bevolen wordt geene Fransche militairen meer op te nemen. 1803. 1 stuk.

337. Advies van A. Zwartendijk, rentmeester van St Catharyne, aan de Gecommitteerden tot de departementale finantiën van Utrecht om Joh. de Haart, portier van het gasthuis, zijne gewone emolumenten van turf en hout te laten genieten. 1810. (Minuut?) 1 stuk.

338. Manuaal van Geraerdt Zas, hospitaalmeester van het Driekoningen-gasthuis, over 1608. 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Den 13 Augustus 1603 benoemden de Gedeputeerde Staten: „alsoe by de Staten van den lande van Utrecht goetgevonden es, ten eynde alle de siecke ende gequetste soldaten, die int gasthuys van Ste Cathaerynen niet en connen ondergebrocht worden, naer behoren mogen werden geaccomodeert, het kerckxken van de Drye Coningen te approprieren tot een gasthuys, ende dat hetselve gasthuys dient versien met een goet en getrouw hospitaelmeester", Gerrit Zas tot dien post, „gevende hem consent ende beveel om hem met sijn huysfrouwe ende dochter te vervougen int voorsz. gasthuys ende aldaer syne woenplaetse te nemen ende voorts alle siecke ende crancke soldaten in den voorsz. gasthuyse door onsen bevele ende met onsen consent te ontfanghen ..... ende van alle penningen, dye hy tot dyen eynde sall ontfangen, te doen reeckeninge, bewijs ende reliqua nae behoren" (Register van akten en commissiën der Staten. IV fol. 161).

339. Rekeningen van Gerrit Zas, hospitaalmeester van het Driekoningen-gasthuis, over September—December 1610, October 1621—Maart 1622. 2 stuks in 1 portefeuille.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps, en in auctie Musschenbroek (1826).

III. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN INGEN.

340. Akte, waarbij de Staten van Utrecht het beheer regelen van de goederen der kommanderij van Ingen. 1612. 1 charter.

341. Pachtbrief van 7 morgen land te Omeren, door Mary van Groitfelt, weduwe van Cornelis van Hooff, in pacht genomen van de kommanderij te Ingen. 1594. 1 stuk.

342. Schuldbekentenis en stukken betreffende de gerechtelijke executie eener schuld van de kommanderij van Inghen aan jonkheer Arndt Berck op een tiend van de kommanderij. 1597—1608. 5 charters.

N.B. Afkomstig uit de boedelpapieren van Andries Schimmelpenninck.

343. Afgeloste rentebrieven, behoorende bij de (niet meer aanwezige) rekeningen der kommanderij van Ingen. 1605. 1 omslag.

N.B. Het archief dezer kommanderij berust overigens in het archief der gemeente Utrecht.

IV. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN MONTFOORT.

344. Leenbrieven van $^1/_3$ van 5 morgens land te Willescop, door den burggraaf van Montfoort (resp. zijn leenhof) in leen gegeven aan de kommanderij van Montfoort. 1541—1637. 5 charters.

345. Leenbrieven van 3 morgen land te Heeswijk, door den burggraaf van Montfoort (resp. zijn leenhof) in leen gegeven aan de kommanderij van Montfoort. 1606, 1637. 2 charters.

346. Leenbrieven van $^1/_4$ hoeve land te Blokland, door het leenhof van den burggraaf van Montfoort in leen gegeven aan de kommanderij van Montfoort. 1637, 1670. 3 charters.

347. Eigendomsopdracht van 11 morgen en 1 hont land te Willescop, door Mechtelt Vuyttenenge opgedragen aan de kommanderij van Montfoort. 1547. Met eene eigendomsopdracht van dit land aan deze eigenares d.d. 1546. 2 charters.

348. Leenbrieven van 1 viertel land te Suedelreweerd (Soedelreweert) bij Oudewater, door de vrijvrouw van Vianen (resp. den stadhouder der leenen van Vianen en Ameide) in leen gegeven aan de kommanderij van Montfoort. 1587, 1641. 2 charters.

349. Eigendomsopdrachten van huizen aan de Hofstraat te Montfoort, door verschillende personen opgedragen aan mr. Dirck Zas. 1526, 1542. 2 charters.

N.B. Mr. Dierick Zas komt in 1551 voor als rentmeester van den jonker van Montfort (Invent. v. h. arch. der heeren van Montfoort no. 242).

350. Rentebrieven betreffende renten, door den balyer (resp. de Staten van Utrecht en den prior der balye) verschuldigd aan den kommandeur van Montfoort. 1592, 1606. Met koopakten, overdrachten enz. van deze rentebrieven aan vroegere bezitters d.d. 1561, 1576, 1579. 5 charters.

351. Obligatie van eene losrente van 102 guldens 19 stuivers 8 penningen 's jaars ten laste van het convent, door de Gedeputeerde Staten gegeven aan den kommandeur van Montfoort. 1651. 1 charter.

352. Afgeloste rentebrief, behoorende bij de (niet meer aanwezige) rekeningen der kommanderij van Montfoort. 1 stuk.

N.B. De datum van aflossing blijkt niet.

V. ARCHIEF DER KOMMANDERIJ VAN OUDEWATER.

353. „3de Blaffaard van dinkomsten der commandurie tot Oudewater, daervan het 3e 6e jaer verschenen is Corsmis 1659." 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

354. Leenbrieven van $^1/_2$ viertel land aan de Linschoten, door den burggraaf van Montfoort in leen gegeven aan de kommanderij van Oudewater. 1582—1613. 3 charters.

355. Pachtbrieven van verschillende landerijen aan de Linschoten, door verschillende personen in pacht genomen van de kommanderij van Oudewater. 1538—1570. 6 charters.

356. Pachtbrief van $^1/_2$ hoeve land te Oudewater, door Jan Gerit Wittensoen in pacht genomen van de kommanderij van Oudewater. 1529. 1 charter.

357. Pachtbrief van $^1/_2$ hoeve land te Hekendorp, door Adriaen Bertelmeeusz. in pacht genomen van de kommanderij van Oudewater. 1552. 1 charter.

358. Quittantie van Egidius van Seist, predikant van Segveld, aan de erfgenamen van Jasper van Dam, rentmeester van de kommanderij van Oudewater, wegens de betaling van een kwartaal zijner jaarwedde. 1619. 1 stuk.

C. ST. PAULUS-ABDIJ.

N.B. De Benedictijner-abdij van St. Paulus, in 998 door bisschop Ansfried gegesticht op den Hohorst of Heiligenberg bij Amersfoort (Oudh. van Utrecht. II blz. 88), werd omstreeks 1050 door bisschop Bernulf overgebracht naar Utrecht (vgl. de oorkonde van VI Kal. Julii 1050 bij: Van den Bergh, Oorkondenboek van Holland en Zeeland. I blz. 51). De tucht in het gesticht schijnt in sommige tijden te wenschen te hebben overgelaten (vgl. de oorkonden van 1329 bij: Muller, Registers en rekeningen van het bisdom Utrecht. I blz. 254, 255). In 1484 werd de abdij door bisschop David van Bourgondië gereformeerd. Daarmede ging waarschijnlijk gepaard haar aansluiting bij de Bursfelder-congregatie (vgl. Arch. aartsbisdom Utrecht. XXIV blz. 300 en 305); in allen gevalle was de abdij reeds in 1491 in die congregatie opgenomen (Moll, Kerkgesch. II 2 blz. 185).

In de Ordre op de geestelickheyt van 1580 werd voorgesteld: „dat men die van St. Pauwels, Carthuysers enz. sall reduceren tot een collegie van canonicken, ende dat men die monicken zall gheven alimentatie ende onderhoudt doen, zulcx als zy nu hebben, ende hen oock by den anderen laeten blyven, ende dat men die abten ende prioers sal geven behoorlicke competentie, maeckende henluyden proosten, ende andere officien naer advenant; ende zullen die Staeten die collatie hebben van den voors. prebenden per turnos". Van zulk eene reorganisatie van het gesticht is echter niets gekomen. De Staten hebben er zich blijkbaar toe bepaald toezicht te houden, dat de goederen niet werden vervreemd (vgl. de Instructie voor de Gedeputeerden van de Staeten van den lande van Utrecht, die gecommitteert zijn om te besoingeeren, ordre te stellen ende toesicht te nemen op de cloosteren in den lande van Utrecht metsgaeders op haere goederen" van 1580, alsmede de resolutie van de Staten d.d. 10 Augustus 1581, bij: VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 503 en 517), maar overigens de administratie aan de kloosterlingen zelf overgelaten. Van daar dat nog bij het Redressement van 1586 kon worden bepaald, „dat men die abdyen in de stadt, steden ende landen van Utrecht dadministratie van haere goederen benemen ende dzelve van notelycke alimentatie versien zall, ende zal men die goederen ofte den incomen van de monicke-cloosteren in eene massa brengen ende daerover eenen rentmeester apert stellen" (VerLoren, a. w. blz. 529). Dientengevolge is naderhand Ansem Ruysch tot rentmeester van de mannen-kloosters aangesteld (VerLoren,

t. a. p.; vgl. ook Arch. aartsbisdom Utrecht. XVII blz. 281). Later, in 1593, benoemden de Staten Anthonis van Dryelenborch tot rentmeester (zie de Instructie d.d. 28 Juni 1593 in het Register van commissiën en instructiën. II fol. 292, en vgl. de resolutie der Staten van 10 Juli 1593 in het Prothocol van beschryvinge der Staten).

De abdij-kerk werd in 1587 afgestaan aan het kapittel van Oudmunster; in 1707 is zij gesloopt (Arch. aartsbisdom Utrecht. III blz. 310). Bij resolutie der Staten van 11 Maart 1596 werd een gedeelte van het gebouw ten gebruike gegeven aan het Hof van Utrecht (Matthaeus, Fundationes. p. 220).

Reeds terstond bij de invoering der Hervorming vatte men het plan op, om een seminarie voor protestantsche geestelijken te stichten. Nadat het reeds in de Ordre op de geestelickheyt van 1580 en andermaal in het Redressement van 1586 was ter sprake gebracht (zie VerLoren, a. w. blz. 499 en 525), besloot men in 1593 het op te richten uit de saldo's van het kantoor van St. Paulus (Raadsdagelijksch boek 17 April 1593). In 1594 kwam het tot stand in het gebouw der abdij (Gerobulus, Waerachtich verhael. blz. 40). Den 22 April 1619 gingen de gecommitteerden tot het kantoor der abdij en de rentmeester een accoord aan met de broeders en den huismeester van het Collegium Willebrordi, waarbij werd overeengekomen, dat de seminaristen of zoogenaamde „Paulynen" voortaan tegen eene jaarlijksche vergoeding uit het kantoor der abdij in het Willebrordshuis huisvesting zouden genieten (Archief van St. Willebrord). Verder werden uit dit kantoor door de Staten jaarlijksche subsidiën uitgekeerd aan de stad Utrecht tot onderhoud der Hiëronymusschool, later ook van de academie en tot bezoldiging der predikanten (VerLoren. blz. 144, 145), en blijkens de rekeningen verstrekte het in de 18de eeuw ook aanzienlijke subventies aan die van St. Agnes te Renen, St. Maria Magdalena te Wijk bij Duurstede en Mariënburg te Soest, van St. Catharyne, van Oostbroek, de Gebeneficiëerde goederen, de Karthuizers, wanneer deze hulp behoefden.

Sinds 1602 werd het stadhouderschap van de leenen der abdij bekleed door denzelfden persoon, die tevens als stadhouder van de Bisschops- en Gaasbeeksche (na 1648 ook Montfoortsche) leenen fungeerde (vgl. resolutie der Staten van 23 November 1602). Bij de aanstelling van jhr. P. Ruysch als stadhouder van de leenen op 26 October 1669 werd hij voor het eerst bij dezelfde commissie tevens als stadhouder van de leenen der St. Paulus-abdij aangewezen. Sedert noemde de stadhouder zich niet meer stadhouder van de leenen der St. Paulus-abdij, maar stadhouder van de leenen der Staten, en waren dus de leenen der abdij feitelijk door de Staten geannexeerd.

Sedert 1593 stelden de Staten geregeld den rentmeester van het kantoor der abdij aan, behalve gedurende de tijdperken 1674—1702 en 1747—1795, toen dit op grond van het Regeeringsreglement geschiedde door den stadhouder.

In 1799 is het kantoor opgeheven en met het Algemeen domeinfonds vereenigd.

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

359. Akte, waarbij bisschop Bernoldus de schenkingen bevestigt, door zijne voorgangers Ansfrid en Adalbold en door hem aan het convent gedaan. 1050. (Vidimus van schepenen van Santboemel z. d. van een vidimus van den gardiaan der Minderbroeders te Utrecht d.d. 1307.) 1 charter.

360. Akten betreffende het ontslag van Johannes (Clauwaert) als abt, en de benoeming van Jacobus ter Steghen tot zijn opvolger. 1485. 3 charters.

361. Akten betreffende de confirmatie van Matheus van Goch en Gerardus Elberti als abten door den paus. 1521, 1536. 7 charters.

362. Procuratie, door den abt en het convent verleend op Gerrit Elbertss. van Nyerkercke, monnik van het convent, om de zaken van het convent waar te nemen. 1530. 1 charter.

363. Formulier van den eed, door den abt Gerardus af te leggen. 1536 (?). 1 charter.

364. Stukken betreffende het verzet van het convent tegen de tenuitvoerlegging van de bepaling der pauselijke bul van 1565, waarbij aan den aartsbisschop van Utrecht tot onderhoud worden toegelegd de goederen van het convent in Gelderland. 1572—1577. 1 omslag.

365. Request van den abt aan den prins van Oranje, als stadhouder (?), om het convent in bescherming te nemen tegen den magistraat van Utrecht, die het voornemen heeft om, in strijd met de bepalingen van de Pacificatie van Gent, de Unie van Utrecht enz., de conventualen uit het convent te zetten en hun eene alimentatie toe te leggen, de administratie van de goederen aan zich te trekken en over het saldo der inkomsten naar eigen goedvinden te beschikken. (c. 1580.) (Minuut.) 1 stuk.

366. Akte, waarbij de abt en het convent aan Benedicta Foyse deelgenootschap geven aan al de geestelijke voorrechten van het convent. 1503. 1 charter.

367. Akten strekkende ten bewijze, dat de schout van den abt op het Hoogeland altijd als de principaalste terecht gezeten heeft met de malen van Weede en Emminclaer. 1423—1531. (Afschriften.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

368. Verbod van bisschop David van Bourgoendië aan den schout van Zoes, om buiten wil en consent van den abt „te sitten over syne ende sijns convents hoffgoeden ende tynsguede, alse dat men die voir u buten hem overgeve." 1466. 1 stuk.

369. Bekendmaking van den rentmeester, dat hij voornemens is op 7 November met zijn tinsgenooten zitting te houden tot het innen van de aan het convent toekomende tinsen te Amersfoort, Emiclaer, de Melm, Soest, Heese enz. 1788. (Gedrukt.) 1 stuk.

370. Gerechtelijke verklaring onder eede van Henrick van Ghent c. s., afgelegd ten verzoeke van den abt en het convent, dat hun bekend is, dat de abt en het convent geene schulden ten laste van het convent mogen aangaan dan onder het zegel van abt en convent beiden, en dat de prior niet bevoegd is zulk een stuk met het zegel van het convent te bezegelen en het convent daardoor te binden. 1514. 1 charter.

371. Akte van sauvegarde, door bisschop Henrick van Beyeren verleend aan het convent voor zijne goederen binnen en buiten de stad Utrecht. 1528. (Notariëel afschrift.) 1 stuk.

372. Verklaringen van de hertogen (resp. stadhouder en raden) van Gelre, dat al hunne ambtlieden en gerechten onbevoegd zijn om kennis te nemen van de procedures, die men den abt mocht willen aandoen, en bepalen, dat die moeten aangelegd worden voor hen zelf of wie zij daartoe aanwijzen. 1403—1600. 5 charters.

373. Request van het convent aan het Hof van Gelderland om, tot handhaving van de privilegiën van het convent, eene aanschrijving te richten aan het gerecht van Kesteren, waarbij het gelast wordt geen kennis te nemen van zekere zaak, waarom panding is gedaan op de conventsgoederen te Lijnden, maar deze over te laten aan de jurisdictie van het Hof, voor hetwelk de goederen van het convent in Gelderland uitsluitend justitiabel zijn. (c. 1577.) 1 omslag.

374. Request van het convent aan het Hof van Utrecht, om aan Peter Zegerman, in 1576 tot rentmeester van het convent aangesteld, te verbieden, dat hij de grenzen van de hem bij zijne commissie gegeven bevoegdheid te buiten ga. 1577. Met een afschrift van deze commissie d.d. 1576. 1 omslag.

375. Commissie voor Anthonis van Drielenborch, door de Staten aangesteld tot rentmeester van het convent. Met de instructie en akte van borgtocht 1593. (Onvolledig afschrift.) 1 stuk.

376. Instructie voor Johan Jansz. van Breuckelen, Jacob van Bemmel en Anthonis van Dryelenburgh, resp. als administrateur, toesiender en rentmeester van het convent. 1593. (Afschrift.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

377. Benoeming door den abt van Dyrick van Driell, monnik in het convent, tot heemraad van den Lekdijk. 1582. 1 charter.

378. Procuratie ad lites, door den abt verleend op Aernt Ram, procureur voor het Hof van Utrecht. 1560. 1 charter.

379. Verklaring van Ghijsbert van den Bergh, monnik in het convent, dat hij op zekere voorwaarden van den abt vergunning heeft verkregen, om het convent te verlaten en in dat van Egmond te gaan leven. 1487. 1 charter.

380. Request van Coenraet Crijps, conventuaal van het convent, aan Gedeputeerde Staten om verhooging van zijne alimentatie. Met gunstige beschikking. 1603. (Notariëel afschrift.) 1 stuk.

381. Akte van kwijtschelding door Lambert van Ysselt van alle aanspraken, die hij op den abt Henric van den Rijn en het convent hebben mocht, ook die, welke uit het testament van genoemden abt mochten voortvloeien. 1388. 1 charter.

382. Rentebrief betreffende eene rente van 5 Rijnsche goudguldens, door de regeering van Dordrecht verkocht aan Henrick Jansz., natuurlijken zoon van Jan Clauwaert. 1472. (Vidimus van den deken van het kapittel van St. Jan te Wijck d.d. 1478.) 1 charter.

N.B. Jan Clauwaert komt voor als abt van St. Paulus in 1462 (zie hierna no. 689) en in 1483.

383. Certificatie van het gerecht van Herderwijck, waarbij Derick van Huekelom c. s. verklaren, dat Jan Clauwert, abt van St. Paulus, uit die stad heeft weggevoerd de ornamenten, misgewaden, het huisraad enz., door den abt Willem van Huekelom op zijn sterfdag nagelaten. 1477. 1 stuk.

384. Ingekomen brieven bij den abt. 1530—1569. 1 omslag.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN, RECHTEN EN LASTEN DER ABDIJ.

1. In het algemeen.

385. Registrum ..... Gerardi de Nova ecclesia, abbatis monasterii sancti Pauli ...., censuum, pensionum, reddituum redimibilium atque emphyteosium, extractum ex libro pactionum eiusdem monasterii. 1564—1570. 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

386. Lijsten van de bezittingen en inkomsten van het convent, overgegeven aan de finantiëele commissie, door het Provinciaal bestuur van Utrecht benoemd. 1797. 1 omslag.

387. „*Rapellarius*". Aanteekenboek, waarschijnlijk van den rentmeester van het convent. 1422—c. 1450. 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Bevat: overeenkomsten over de betaling van aan den abt verschuldigde gelden en pachtsommen; aanteekeningen betreffende door den abt ter leen opgenomen gelden opgaven betreffende de betaling van morgengeld in de maalschap (van het Hoogeland of bij Ermelo), van renten aan de gemeene malen toebehoorende; borgstellingen voor schuldenaren van den abt, volmachten door den abt verleend; lijsten van aan het convent tiendplichtige goederen; van den abt uitgegane brieven; quittantiën door den abt gegeven; stukken over geschillen wegens de tienden van het convent te Boechout en te Velp; huurcedullen; aanteekeningen betreffende de voldoening van den tax van het convent aan den paus, en over legaten aan het convent en andere conventen gemaakt; aanstellingen van ambtenaren van het convent; schuldbekentenissen van den abt; contracten over werkzaamheden, ten behoeve van het convent te verrichten; lijsten van de aan het convent behoorende „eigen lude", cynsen en hofsteden, alsmede van de tinsen en huispachten van het wijnambt; registers van ontvangsten en uitgaven van den „wijnmeyster" van het convent over de jaren 1436—1445; lijst van ontvangsten van het „officium thezaurarie" over 1383, van de „census spectantes ad officium vini et alia officia" enz.

388. „*Kelderweerdersbouck*". Kladregister van ontvangsten en uitgaven van den abt, waarschijnlijk gediend hebbende voor zijn secretaris of rentmeester bij het opmaken der rekening. 1521—1528. 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Het is niet duidelijk, waarom dit register den naam van Kelderweerdersbouck draagt. Immers de omstandigheid, dat onder de recepta van 1521 nog een afzonderlijk hoofdstuk met het opschrift: „Recepta a cellerario" voorkomt, wijst er veeleer op dat hij, die dit register heeft gehouden, en de kelderwaarder twee verschillende personen zijn geweest. Dit blijkt ook uit posten als de volgende: „Item per cel(lerarium) et me (gegeven: pro Deo et diversis pauperibus) ....." en: „Item (pro diversis

reysis) per cel. bis ad Lynden.....; item (pro diversis reysis) eodem tempore ego....." (zie Registrum expositorum over 1526/7). — De aard van de door den kelderwaarder gedane en in dit register geboekte uitgaven toont aan, dat deze ambtenaar als hofmeester de huishouding van het convent bezorgde. Blijkbaar ontving hij voor zijne loopende uitgaven een voorschot en moest hij van tijd tot tijd verantwoording doen (vgl. bladz. 144 en 186 van dit register). Uit dit alles volgt, dat althans in de abdij van St. Paulus de kelderwaarder waarschijnlijk niet tegelijk als rentmeester heeft gefungeerd. (Dit was wel het geval in de abdij van Oostbroek: vgl. de akte van 1488 in het cartularium, vermeld hierna no. 530, waar gesproken wordt van „dominus Tymannus van der Haer, presbiter professus ac cellerarius sive et reddituarius monasterii sancti Laurencii in Oestbroeck").

389. Rekeningen van den rentmeester van het convent. 1727 (omslag), 1743 (afschrift), 1770—1773, 1775—1777, 1779—1792, 1794, 1795, 1797. 24 deelen en 1 omslag.

390. Acquitten en afgeloste rentebrieven, behoorende tot de rekeningen van den rentmeester van het convent over 1481—1784. 1 omslag in portefeuille en 1 doos.

391. Quittanties van de decana en het kapittel van St. Marie te Thoren aan het convent voor de betaling eener jaarlijksche uitkeering van 12 Luiksche marken. 1485—1579. 23 charters.

N.B. Deze uitkeering wordt steeds betaald met 30 Fransche schilden en eenmaal (1553 Maart 15) met 45 keurvorstenguldens.

392. Quittantie van Willem Jacobsz. aan den abt en het convent voor de betaling van arbeidsloon. 1498. 1 charter.

393. Gerechtelijke verklaring, door Engelbert van Bruhezen, thesaurier van den Dom, en anderen ten verzoeke van den abt afgelegd, dat verschillende personen en corporatiën hunne buiten de provincie gelegen tienden jaarlijks verpachten, zonder dat daartegen bezwaar wordt gemaakt. 1580. 1 charter.

394. Verkoopconditiën van de tienden van het convent. 1566, 1767, 1774. 1 omslag.

395. Huurcedullen van landerijen en inkomsten van het convent. 1551—1623. 1 omslag.

396. Request van de procuratrix en conventualen van het St. Agnietenklooster te Utrecht aan Gedeputeerde Staten, om de jaarlijksche uitkeering van 2 lood zilver, aan het convent verschuldigd, naar oude gewoonte om het derde jaar te mogen inhouden. Met appointement om advies van den administrateur en rentmeester van het convent. 1599. 1 stuk.

397. Rentebrief betreffende eene rente van $37^{1}/_{2}$ carolus-guldens, door Coenraert Strick verschuldigd aan het convent, waarvoor hij verbindt 12 morgen land te Willescop. 1591. 1 charter.

398 Rentebrief betreffende eene rente van $312^{1}/_{2}$ carolus-guldens, door de Staten van Utrecht verschuldigd aan den rentmeester van het convent. 1634. 1 charter.

399. Schuldbekenteuis van den administrateur van het convent wegens een kapitaal van 600 carolus-guldens tegen den penning 16, door hem verschuldigd aan Cornelis Anthonisz. 1587. 1 charter.

400. Specificatiën van verschotten aan reiskosten en vacatiën, door den rentmeester van het convent (?) gedaan. 1610. 1 omslag.

401. Minuten van uitgegane brieven van den administrateur, toeziener en rentmeester van het convent 1594—1600. 1 omslag.

402. Ingekomen stukken bij den administrateur en rentmeester van het convent. 1587—1600. 1 omslag.

2. Tienden, leengoederen en landerijen in de provincie Utrecht.

403. Rekening van den rentmeester van het convent over tienden en goederen in Eemland. (c. 1450.) (Alleen het begin en het einde zijn aanwezig.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

404. „Register van den thienden in Eemlandt", bevattende opgaaf van de voorwaarden, de koopers en den koopprijs van de verkochte tienden van het convent in Eemland. 1571. 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

405. Proces-verbaal van hetgeen is voorgevallen tusschen den abt en den kameraar der Groote kamer van het Domkapittel, betreffende de betaling van de pachtsom of cijns, door het convent aan het kapittel verschuldigd wegers zekere novale tienden in Eemland. 1542. 1 stuk.

406. Kaart van eenigc landerijen op Laagh en Hoog Hees, tiendplichtig aan het convent. Teekening in kleuren door B. de Roy. 1698. 1 stuk.

407. Akten en stukken betreffende een geschil van het convent met Thonis Buys, eigenaar van het goed die Wolfshair (bij Amersfoort?) en Goirdt van Snuell over de raaptienden van beider goederen. 1537, 1538. 5 charters en 1 stuk.

408. Stukken betreffende het proces, gevoerd voor het Hof van Utrecht over de aanspraken van den abt op de smalle tienden uit het erf van Rutger Buys te Hamersfelt. 1550, 1555. 3 charters.

409. Commissie van het Hof van Utrecht aan zijnen eersten deurwaarder of pander, om namens den abt te dagvaarden Frederick de Coninck, wegens zijne weigering om aan den abt tienden op te brengen uit zijn land te Amersfoort. Met aangehecht proces-verbaal van de gedane dagvaarding. 1552. 2 charters.

410. Pachtbrieven van de grove en smalle tienden van het erf Heyligenberch te Leusden, door Gijsbert Willemsz. in pacht genomen van het convent. 1558—1579. 3 charters.

411. Commissie van het Hof van Utrecht aan zijnen eersten deurwaarden of pander, om namens den abt te dagvaarden Jan Zael, wegens zijne weigering om aan den abt tienden op te brengen uit zijn erf Lielair te Hoegelandt. 1553. 1 charter.

412. Kaart van de tiendblokken Abstederveldt en Abstederbree, behoorende aan de conventen van St. Paulus en St. Servaas. Teekening in kleuren door B. de Roy. 1697. 1 stuk.

413. Kaart van eenige landerijen, behoorende onder den Oeverschen tiend aan den Krommen Rijn, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door B. de Roy. 1697. 1 stuk.

414. Pachtbrieven van 4 morgen land te Raven, in pacht uitgegeven door het convent of van het convent in pacht genomen 1544, 1568. 1 charter en 1 stuk.

415. Pachtbrief van die Gulden hoffstede op Hoog-Raven, door Sebastiaen Philipss. in pacht genomen van het convent. 1569. 1 charter.

416. Pachtbrief van 14 morgen land buiten de Tolsteegpoort (te Utrecht), door Henrick Janss. Keyser in pacht genomen van het convent. 1566. 1 stuk.

417. Pachtbrieven van $^1/_2$ hoeve land te Westbroek, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1520, 1539. 2 charters.

418. Pachtbrief van 12 morgen land te Reyerscoep, door Willem Jansz. in pacht genomen van het convent. 1555. 1 charter.

419. Akte van overname van de drie jaren pacht, die Cornelis Roelofsz. alias Voss nog heeft aan 12 morgen land te Gerverscop, overgenomen door Willem Elbertsz., terwijl het convent deze huur met vier jaren heeft verlengd. 1557. 1 charter.

420. Pachtbrieven van verschillende landerijen te Papendorp, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1485—1580. 15 charters.

N.B. Bij de akte van 1540 wordt tegelijk in pacht genomen een perceel land te Galencoop.

421. Pachtbrieven van de Oude hofstede te Papendorp, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1550, 1586. 2 charters.

422. Vonnis van het Hof van Utrecht, waarbij het Gijsbert Janss. veroordeelt tot ontruiming eener van den abt gehuurde hofstede te Papendorp met betaling der gerechtskosten, en den abt veroordeelt tot vergoeding der kosten, door Gijsbert Janss. c. s. bij het graven van den Ouden Rijn gemaakt. 1549. 1 charter.

423. Akte van schadeloosstelling van Sander van Oestrum voor den abt, die zich voor hem heeft borg gesteld, waarbij hij tevens belooft, dat hij den abt binnen twee maanden borgen stellen zal voor de betaling der door hem op te brengen pacht van de Oude hofstede (te Papendorp). 1550. 1 charter.

424. Akte, waarbij Sander van Oestrum zijn persoon en goederen verbindt voor de betaling van weit, haver enz., door hem van den abt gekocht. 1550. 1 charter.

425. Akte, waarbij Jacob Scenckell c. s. te Oudenrijn beloven aan het convent te zullen voldoen verschillende leverantiën van koren, benevens eenige gelden, door hen uithoofde van pacht verschuldigd. 1503. 1 charter.

426. Pachtbrief van 1 viertel land op de zuidzijde van de Lynschoeten, door Henrick Rijckenss. in pacht genomen van het convent. 1569. 1 charter.

427. Pachtbrieven van 28 morgen land op die Heemstede, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1572(?), 1581. 2 charters.

428. Pachtbrieven van 2 morgen land te Atteveld (onder Werkhoven), door Eerst Daemss. in pacht genomen van het convent, voor 6 gouden carolus-guldens en 12 stuivers 's jaars. 1570. 1 charter.

429. Pachtbrieven van verschillende hoeven en landerijen te Schalkwijk, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1529—1578. 4 charters.

430. Pachtbrief van 16 morgen land te Nederlangbroek, door Jacob Gijsbertsz. in pacht genomen van het convent. 1550. 1 charter.

431. Akte, waarbij de Staten van Utrecht goedkeuren de uitgifte in erfpacht van 13 morgen 65$^1/_2$ roede land te Nederlangbroek, door den administrateur en den rentmeester van het convent aan Jhr. Joachim van Hardenbrouck gedaan. 1600. 1 charter.

432. Pachtbrieven van het erf te Heyligenberch te Leusden, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1532, 1563, 1592. 3 charters.

433. Akte, waarbij Goert Egbert Zweersz. zijn persoon en goederen verbindt voor de naleving der hieringelaschte huurcedul dd. 7 Juni 1550, waarbij hij van het convent in pacht genomen heeft den Abtskamp c. a. te Luesden. 1551. 1 charter.

434. Pachtbrieven van het erf then Nyenhoeve te Hoogland, door het convent in pacht uitgegeven aan verschillende personen. 1557, 1561, 1577. 3 charters.

435. Pachtbrief van een hof c. a. te Emminclaer, door Henrick Peter Borrenzoen in pacht genomen van het convent. 1541. 1 charter.

436. Verklaring van den abt, dat hij met toestemming van prior en convent verschillende goederen, in de buurt van Amersfoort gelegen, heeft verpand en deze binnen 10 jaar zal lossen. 1463. 1 charter.

437. Verklaring van het gerecht van Luesden, afgelegd ten verzoeke van den gemachtigde van den abt, dat Brant van Wee, ingeval hij zijn dingtaal niet staande rechts overlevert, alle recht zal verliezen op zeker perceel land aldaar. 1531. 1 charter.

438. Koopakten en eigendomsopdracht van eene hofstede en 3 morgen land op Calveen onder Hoogeland, door Gerrit Willemsz. Quant verkocht en opgedragen aan het convent. 1676. Met eene opdracht van dit perceel aan genoemden eigenaar d.d. 1676. (Afschrift.) 2 charters en 1 stuk.

439. Leenbrieven van landerijen te Blomenberch in Seelhorst, opt Hogelant en 't Nederseldert, door het convent in leen gegeven aan verschillende personen. 1583, 1640. (Afschriften.) 1 omslag.

440. Eigendomsopdracht van 16 morgen land c. a. te Spengen, door Borchard Wilhelm van Westerhold, heer van Scherpenzeel enz. opgedragen aan het convent. 1657. 1 charter.

441. Eigendomsopdracht van 10 morgen land te Wilnis, door Borchart Wilhelm van Westerholt, heer van Scherpenseell enz., opgedragen aan het convent. 1659. 1 charter.

442. Eigendomsopdracht van een huis c. a. te Reyerscoop, door Peter Claess. Sr. opgedragen aan het convent. 1678. 1 charter.

443. Eigendomsopdracht van een huis c. a. te Schalckwijck, door Jan Luycasz. opgedragen aan het convent. 1670. 1 charter.

444. Akte, waarbij het kapittel van Oudmunster te Utrecht bevestigt de hierin gelaschte overeenkomst. aangegaan tusschen den abt en Peter van Honthorst op 27 December 1580, waarbij de abt aan Honthorst vergunt, het door dezen tegen den muur van den abt gezette gebouw te laten staan. 1581. 1 charter.

445. Afschriften van brieven van het gerecht van Utrecht en het convent, betreffende overdrachten en uitgiften van erfpachtgoederen van het convent te Utrecht. 1373—1429. 1 quatern.

446. Voorwaarden, waarop de gecommitteerden der Staten tot directie van de goederen van het convent en de rentmeester publiek hebben verkocht eenige langs de Runnebaan en in den Oudmunstertrans te Utrecht gelegen ledige erven. 1617. 1 stuk.

447. Verkoopconditiën van twee aan het convent behoorende huizen in de Romerburgerstraat te Utrecht, door de Gedeputeerde Staten ingevolge hun resolutie van 18 Februari 1681 in het openbaar verkocht. (1681.) 1 stuk.

448. Akten betreffende een geschil tusschen den abt en het convent en den abt en prior van het St. Jansklooster te Amersfoort over turf, gegraven in de venen bij Soest. 1537, 1540, 1541. 5 charters.

449. Verklaring van het gerecht van Amersfoort, dat het geschil tusschen het convent en Peter Ebbe c. s. over het hout en het koren van het erf ten Hove door scheidsrechters is beslist. 1485. 1 charter.

450. Gerechtelijke toewijzing aan den abt van al de goederen van Ghijsbert Jansz. (te Soest), waaraan hij gepand had wegens eene schuldvordering. 1547. 1 charter.

451. Stukken betreffende een proces, gevoerd door het convent tegen Gerryt Evertsz. en Gerryt Jansz. over drie akkers land in die Duyst tusschen den nieuwen weg en het land van Gelre. 1549—1557. 1 omslag.

N.B. De quaestie, waarover het proces liep, blijkt niet met zekerheid; waarschijnlijk was het een geschil over een tins.

452. Vonnis van het Hof van Utrecht in een proces, door de kapittelen van St. Jan en St. Marie en de huismeesters van het H. Kruis-gasthuis te Utrecht gevoerd tegen het convent, waarbij aan de eischers wordt toegewezen hunne vordering om met hunne wagens en beesten gebruik te mogen maken van zekeren weg bij Papendorp en Oudenrijn, genaamd het Lijnpad. 1564. (Met afschrift van de 19de eeuw.) 1 omslag.

3. Bezittingen en rechten in de Betuwe (Driel, Ophemert, Lienden, Hien) en de Veluwe.

453. Belofte van Johan Aertss. Duyster om, bij zijn beheer als rentmeester van de ontvangsten te Driel, zekere regelen te zullen in acht nemen, met verklaring dat de abt bij verzuim daarvoor hem zal mogen panden. 1565. 1 charter.

454. Gerechtelijke verklaringen, door Mr. Jacob Coenretorff en anderen ten verzoeke van den abt afgelegd, dat degene, die het tiendrecht van zeker gebied bezit, dit ook verkrijgt van de daaronder ressorteerende weerden, wanneer deze bezaaid worden, alsmede dat het bij het verkoopen of opdragen van landerijen in Gelderland niet gebruikelijk is, wanneer zij tiendplichtig zijn, dit uitdrukkelijk te vermelden; maar dat dit wel geschiedt, wanneer zij tiendvrij zijn. 1581. 2 charters.

455. Publicatie van Dirck Vyghe, ambtman in Neder-Betuwe, dat de bruikers van geestelijke goederen aldaar aan niemand anders hun pachtpenningen mogen betalen dan aan Dirck van Braeckel, tot ontvanger dier goederen aangesteld. Met eene sommatie van Van Braeckel om de huurcedullen en quittantiën aan hem over te leggen. 1585. (Afschrift.) 1 stuk.

456. Ratificatie, door de regeering van Zaltboemel van de overeenkomst tusschen haar gecommitteerden en de Staten van Utrecht op 31 Augustus 1595 aangegaan, krachtens welke de stad, voor de door haar te verleenen medewerking bij het beheer van de goederen van het convent in Bommeler- en Tielerwaard en in het ambt van Bommel, het recht verkrijgt om twee kinderen, uit Zaltbommel of den Bommeler- of Tielerwaard afkomstig, te doen opleiden in het college van het convent. 1595. 1 charter.

457. Extracten uit het leen- en tinsregister van het convent, betreffende goederen van het convent in de Betuwe, over 1381—1554. Met index. 1 deel.

N.B. Geschreven door Anthonius van Lennep, secretaris van het convent (c. 1550—1600).

458. Taxatiën van de goederen van het convent te Driel en Ophemert, door den verwalter-amptman van Neder-Betuwe gedaan. 1702. 1 omslag.

459. „Memorie van 't inkomen ende lasten van de abdye St. Paulls goederen tot Driell". (c. 1713.) 1 stuk.

460. Pachtbrieven van de gerechten van Driel en Lienden, door de hertogen (resp. stadhouder en raden) van Gelderland in pacht genomen van het convent, resp. de Staten van Utrecht. 1327—1600. 7 charters.

461. Erftinsbrief van een „geseet" te Driell, door Gerit Aertss. van der Nyekerck, kellenaar van het convent, als gemachtigde van het convent, in erftins uitgegeven aan Jacop die Haes Aertssoen. 1533. (Concept.) 1 stuk.

462. Pachtbrieven van hofsteden te Ovenderp te Driel, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1515, 1553. Met akten betreffende verpachtingen van deze hofsteden door vroegere eigenaars. 1461—1476. 12 charters.

463. Pachtbrieven van een perceel land in den Luttenengh te Driel, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1515, 1563. 2 charters.

464. Pachtbrieven van 9 morgen land, geheeten Monninckshoiff, en 2 morgen op den Ham te Driel, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1533, 1563. 2 charters.

465. Pachtbrieven van 9 morgen land, geheeten 't Loon, 12 morgen, geheeten die Lange Weyde, en 14 hont, geheeten die Wynckell, te Lienden, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1547—(c. 1587). 6 charters.

466. Pachtbrieven van 12 morgen land te Lienden, geheeten Lienderslach, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1547—(c. 1587). Met een transfix betreffende de overdracht van het pachtrecht op dit perceel d.d. 1569. 7 charters.

467. Pachtbrieven van hofsteden bij de Cromsteghe te Driel, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1567. 2 charters.

468. Pachtbrieven van eene hofstede en land te Verhuysen in Lienden, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1551—1576. 3 charters.

469. Eigendomsopdracht van 3 morgen land, geheeten 't Loen, bij Verhuisen, door Clais die Wit c. s. opgedragen aan Wouter Hacke. 1474. 1 charter.

470. Pachtbrieven van verschillende hofsteden en landerijen te Driel, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1521—1567. 19 charters.

471. Pachtbrieven van verschillende hofsteden en landerijen te Lienden, door het convent in pacht uitgegeven aan verschillende personen of door verschillende personen van het convent in pacht genomen. 1561—1586. 10 charters.

472. Verklaring van Jan Dirixss c. s. en Otto van Ewijck c. s., dat zij resp. voor rekening van den heer Van Pallandt hebben gegraven en op last van den abt doen dichten een gracht tegenover het goed van den abt aan den bandijk te Lyenden. 1558. 1 charter.

473. Opgaven van hetgeen de tienden van het convent te Ophemert gedurende 1692—1701 hebben opgebracht en van de lasten, waarmede zij bezwaard zijn, alsmede van de gemiddelde jaarlijksche opbrengst van de conventgoederen te Driel en Bruchem, en van het bedrag der daarop rustende lasten. 1 omslag.

474. Stukken betreffende een proces, door den abt voor het Hof van Gelderland gevoerd tegen Reyner van Dortt, heer van Varyck, wegens de inbreuk, door dezen gepleegd op het aan het convent toekomende recht op de tienden van een weert te Ophemert. (c. 1579—1583.) 1 portefuille.

475. Arbitrale uitspraak van Claes Hol c. s. te Tiel, waarbij zij verklaren, dat Dyrick Spaen Lambertss. betalen moet den wijn, die ten huize van Henrick Lambertss. aldaar is gedronken, bij gelegenheid van de „insettinge" der aan het convent behoorende bouwhoeve die Abdye te Ophemert. 1578. 1 stuk.

476. Pachtbrief van eene hoeve te Lyenden, geheeten die Hoeve mitten Ham, door Jan van Wijck in pacht genomen van het convent. 1531. Met transfix betreffende eene latere overdracht van het pachtrecht op dit goed d.d. 1539. 2 charters.

477. Pachtbrief van het erf die Abdye te Ophemert, door Peter Aertss. in pacht genomen van het convent. 1559. Met transfix, waarbij Peter voornoemd belooft de pachtvoorwaarden na te komen en Gijsbert van der Horst zich daarvoor borg stelt. 1561. 2 charters.

478. Eigendomsopdracht van 4 morgen land op den Schuyrcamp te Ophemert. door Otto van Beesdt opgedragen aan het convent. 1570. (2 ex.) 2 charters.

479. Eigendomsopdrachten van goederen te Ophemert, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1568, 1569. Met koopakten enz. van deze goederen aan vroegere eigenaars d.d. 1568, 1569. 6 charters.

480. Belofte van Johan van Wijck Anthoniss., door den abt benoemd tot rentmeester van de goederen van het convent te Lienden, de gemaakte bepalingen te zullen nakomen, waarvoor hij borgen stelt. 1578. 1 charter.

481. Overeenkomst, door Floris van Culenborch aangegaan, waarbij beslecht wordt het geschil tusschen hem, den abt van St. Paulus en den pastoor van Lienden, als tiendheeren van Aelst en Merten, en de buren van Lienden, Aelst en Merten over de vraag, of de tiendheeren verplicht zijn jaarlijks bij de verkooping der tienden een tiendmaaltijd te geven, dan of zij zulks tot nog toe uit gunst hebben gedaan. 1563. 1 charter.

482. Leenbrief van 5 morgen land te Lyenden, door den tinsmeester van den abt in leen gegeven aan Gheertruut, dochter van Pilgrum Brunensoen. 14.. (?). 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

483. Stukken betreffende het proces, voor het Hof van Gelderland gevoerd door den abt tegen Goessen van Groetfelt c. s., over de betaling van een tins te Lienden. 1556. 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

484. Uitspraak van de zeven, waarbij zij een verlaten dijk met de onderhoudsplichtige hoeve te Hyen in het ambt van Neder-betuwe geven aan het geheele ambt. 1602. (Afschrift.) Met eene aanteekening, waaruit blijkt dat de ingezetenen van Lienden tegen deze uitspraak geappelleerd hebben op de vier stoelen. 1 omslag.

N.B. Het convent bezat landerijen onder Lienden.

485. Kaartboek van landerijen van het convent (?) op de Veluwe. (16de eeuw?) (Fragment.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

486. Getuigenverhoor van Jan Voss c. s., op verzoek van den rentmeester van het convent, voor den gevolmachtigde van den drost van Veluwe en diens gerichtslieden afgelegd, betreffende de afstamming van Eeffsche, moeder van Lambert Evertss. 1550. 1 stuk.

4. Bezittingen en rechten in Holland, Zeeland en elders.

487. „Register van den thienden tot Cralingen toebehoerende der abdyen van Sinte Pauwels tUtrecht", bevattende eene opgaaf van de verkoopvoorwaarden, de koopers en den koopprijs van de verkochte tienden aldaar over 1559—1571 en 1578—1580. 1 deel.

—— bis. 1567 en 1568. 1 omslag in portefeuille.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

488. Pachtbrief van een tiend te Cralingen, door Peter Janss. Dubien in pacht genomen van het convent. 1581. 1 charter.

N.B. Uit eene aanteekening op het stuk blijkt, dat Dubien in 1588 dezen tiend opnieuw in pacht heeft genomen.

489. Rentebrief betreffende eene lijfrente van 8 carolus-guldens, door de kerkmeesters van de O. L. Vrouwen-kerk te Swammerdam, onder verband van de goederen der kerk, verschuldigd aan Elbert Rijck Proestenzoon, waarop de abt als collator dier kerk hem het recht had overgedragen. 1556. 1 charter.

490. Akte, waarbij Johan van Teylinghen, vrouw van der Weteringhe, erkent van den abt in leen te hebben ontvangen de tienden van Bromersdiic, Cole en Zonnenvelt. 1362. 1 charter.

N.B. In het leenregister over 1536—1572 worden deze tienden onder de rubriek van de in Holland gelegen leenen van het convent gerangschikt.

491. Attestatie van Lodewyck Lanss, dat Jan Jans. van Lyener en de rentmeester van het convent omstreeks October 1595 zijn overeengekomen, dat Jan Gerrytsz. voor elk mud rogge, dat hij schuldig is, zooveel zal betalen, als de marktprijs zal beloopen op den eerstvolgenden marktdag, en dat deze toen bedragen heeft 5$^1/_2$ gulden per mud. 1597. 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

492. Leenbrief van de helft van 2 morgen land, geheeten den Heetcamp, te Lienaer, door den stadhouder van het leenhof van het convent in leen gegeven aan Henrick van Sevender. 1617. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

493. Opgaaf van de jaarlijksche uitkeeringen, aan het convent(?) verschuldigd door de abdij en het Westmunster-kapittel te Middelburg, de kerk van Westcappelle en den cureit van Hogelande (c. 1550.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

494. Pachtbrief van een derde van 8 morgen land, geheeten die Santcampen, te ?, door Beernt Huygen in pacht genomen van het convent. 1580. 1 charter.

III. STUKKEN BETREFFENDE SUBSIDIËN, DOOR DE ABDIJ VERLEEND.

495. Voorwaarden, waarop de vijf kapittelen, de conventen van St. Paulus en van St. Servaas, de baliër van St. Catharyne, de landkommandeur van het Duitsche huis en alle andere kloosters binnen Utrecht aan bisschop Henrick van Beyeren, tot vergoeding van de kosten, die hij gemaakt heeft om de stad Utrecht en zijne andere steden te heroveren, toestaan 6000 goudguldens. 1528. (Afschrift.) 1 stuk.

496. Overeenkomst van de directeurs der geestelijke goederen in den Tieler- en Bommelerwaard met de Utrechtsche kapittelen en den rentmeester van het convent, over hetgeen voor de predikanten (congrue portie) uitgekeerd moet worden. 1656. (Afschrift.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht op eene auctie.

497. Request van scholt, kerkmeesters, predikant en buren van Lyenden aan de Staten van Utrecht, waarbij zij dezen, als zijnde getreden in de rechten van het convent, verzoeken de kerk aldaar met een eereglas te beschenken. (c. 1600.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Het convent bezat het collatierecht van de kerk te Lienden.

IV. ARCHIEF VAN HET LEENHOF DER ABDIJ.

498. „Eyn maniere off proces van thyensrechten." (c. 1500.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

499. Vonnis van het tinsgerecht der abdij, waarbij het Adriaen van der Eem vervallen verklaart van zijne tinsweer aan 1/2 hoeve veen achter Zoesterenge op Brandenborgerwijck, en den abt in het bezit daarvan stelt. 1515. 1 charter.

500. Dupliek van prior en convent van St. Jan te Amersfoort tegen de repliek van den abt in zijn voor het leenhof der abdij gevoerd proces over het recht op zekere goederen en veenen in Hezerveen. 1538. 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

501. Opgaaf van de gerechtskosten, gemaakt in het proces, door Joost van Baern voor het leenhof der abdij tegen Alffart Petersz. gevoerd. (c. 1550.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

502. Vonnis van het leenhof der abdij, waarbij het Henrick Gerritsz. Kock wegens verzuimd verhef vervallen verklaart van het aan den abt leenroerige goed het Hoevelstuck te Zoes, en hem veroordeelt tot betaling der gerechtskosten en restitutie van hetgeen hij reeds van genoemd goed heeft getrokken. 1554. 1 charter.

503. Stukken betreffende een proces, gevoerd voor het leenhof der abdij, door Henrick van Zuylen tegen jhr. Rutger van den Boetselaer, heer van Asperen en Carnesse, over den eigendom van de helft van $^1/_3$ der tienden van Carnesse. 1579—1584. 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

504. Stukken betreffende het proces, gevoerd voor het leenhof der abdij door jhr. Jacob Valadolyt, heer van Sombeecken, tegen jhr. Rutger van den Boetselaer, heer van Langerack, Asperen en Carnesse, over de successie in eenige leengoederen van de abdij. 1586—1601. 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

505. Leen- en tinsregister van de abdij. 1380—1521, 1536—1669. 11 deelen.

N.B. Achter in het elfde deel zijn beleeningen met leenen der abdij, voor het leenhof der provincie gepasseerd in de jaren 1669—1680, geregistreerd. Voor de verdere beleeningen zie men no. 1903 van den Catalogus der rechterlijke archieven.

——— bis. (Afschrift.) 1420—1476. 1 deel en 1 omslag in portefeuille.

N.B. Vóór in dit deel staat met eene oude hand geschreven: „Liber copiarum, extractus a principali libro feodali et scriptus eo tempore propter absenciam domini abbatis, in Wijck existentis, qui principalem librum ad eum portari fecit et certo tempore obtinuit". De beleeningen met leenen, in Holland en Zeeland gelegen, zijn uit het deel gelicht, en slechts eenige fragmenten, afkomstig uit de verzameling van Sir Th. Phillipps, zijn daarvan bewaard.

506. Leenbrieven van het gerecht van Zoes en Hese, door den abt in leen gegeven aan de heeren van Abcoude en Gaasbeek. 1325—1380. (Afschriften.) Met lijst van de goederen, die de heeren van Lochorst van den abt in leen hebben. (2e helft der 15e eeuw.) 1 quatern.

507. Akten betreffende de taxatie, beleening en opdracht van de ridderhofstad Lochorst, leenroerig aan de abdij, en het goed der Heyligenberg c. a., leenroerig aan het huis Hardenbroek, ten behoeve van Gijsbert Carel Duco baron van Hardenbroek gedaan. 1793. 1 stuk.

508. Akten van volmacht om leenen der abdij te verheffen. 1681—1793. 1 omslag.

509. Leenbrief van $^1/_2$ mud land aan den Baernwech, $^1/_2$ mud geheeten dat Duerwegende landt, en $^1/_2$ hofstede te Zoes, door den abt in leen gegeven aan Meyns Gijsbertss. 1566. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

510. Leenbrief van een perceel bouwland, geheeten dat Dwarstuck, (te Soest), door den abt in leen gegeven aan Gijsbert Henrickss. 1580. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven. — Blijkens het opschrift van deze akte in het leenregister lag dit land te Soest.

511. Leenbrief van de helft van $1^1/_2$ hoeve england en $5^1/_2$ viertelen veld te Hees (bij Soest?), door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan Mr. Cornelis van Deuverden. 1598. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

512. Leenbrief van 4 morgen veld en veen achter den Eng te Soest, door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan Anthonis Maes. 1599. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

513. Leenbrief van $3^1/_2$ schepel land bij de Baernewech en Soesterhart, door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan Hillichgen Jans, weduwe van Aelbert Rutten. 1657. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

514. Akte, waarbij Thyman Jan Philipps voor het leenhof der abdij voor de aflossing en rentebetaling van een kapitaal, door hem opgenomen van Johan Duytz, verbindt een akker land in de Schalbrinck te Soest. 1657. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

515. Leenbrieven van verschillende hofsteden en perceelen land en veen te Soest, door den abt (resp. den administrateur en den stadhouder van het leenhof der abdij) in leen gegeven aan verschillende personen. 1547—1626. 9 charters en 1 omslag.

N.B. Deze leenbrieven zijn waarschijnlijk bij latere beleeningen aan het convent teruggegeven.

516. Leenbrief van $1^1/_2$ viertel veenland achter Zoeseynge, door den abt in leen gegeven aan Rijck van Bockhoven. 1576. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

517. Leenbrief van $^1/_2$ hoeve veen in de Groete slaege te Soest, door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan mr. Willem Schade Jacobsz. 1621. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

518. Leenbrieven van 3 viertelen veen in de Zoessche venen in de Cleyne slaegen, door den abt (resp. den administrateur van het convent) in leen gegeven aan verschillende personen. 1553—1586. 3 charters.

N.B. Deze leenbrieven zijn waarschijnlijk bij latere beleeningen aan het convent teruggegeven.

519. Leenbrieven van de helft en wederhelft van een stuk veen en veld, van ouds geheeten Reyer Suyrs wijck te Heze (bij Soest?), door den abt in leen gegeven aan verschillende personen. 1553. 2 charters.

N.B. Deze leenbrieven zijn waarschijnlijk bij latere beleeningen aan het convent teruggegeven.

520. Leenbrief van eene rente van $3^1/_2$ gouden Philips-gulden 's jaars uit $^1/_2$ hofstede c. a. te Soest, door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan Johan van Renesse van Moermont. 1643. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

521. Leenbrief van het huis te Hermelen en eenige perceelen aldaar, door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan Johan van Renesse van Suylen van der Haer. 1653. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

522. Leenbrief van eenige blokken tienden te Emmenes, door den stadhouder van het leenhof der abdij in leen gegeven aan Geertruyt van Lennep, weduwe van Johan van Suylen van der Haer. 1643. 1 charter.

N.B. Deze leenbrief is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

523. Lijftochtbrief van Meynsgen Gijsbertsdochter, door Allffert Peterss., haren man, aan de helft van de goederen, die hij te Heeze in Zoest van den abt in tins houdt. 1572. 1 charter.

N.B. Deze akte is waarschijnlijk bij latere beleening aan het convent teruggegeven.

524. Koopakte van 3 morgen weiland in Groot Vuylcop, leenroerig aan de abdij, door Cornelisgen Adriaens, weduwe van Gerrit Corneliss., verkocht aan Willem Vereem. 1655. 1 stuk.

V. STUKKEN, TOEVALLIG IN HET ARCHIEF DER ABDIJ BERUSTENDE.

525. Stukken betreffende de verrichtingen van den abt en den pater van het St. Agnietenklooster te Utrecht, als executeurs van de nalatenschap van Sweder van Kervenhem, proost van Zutphen. 1547—1549. 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Verschillende stukken, afkomstig van den proost en blijkbaar hierbij behoorende, zijn overgedragen aan het rijksarchief in Gelderland.

526. „Nomina eorum, qui clericatu sunt insigniti ab domino abbate divi Pauli." 1552—1580. 1 deeltje.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Hierbij behoort blijkbaar no. 104 van het Bisschoppelijk archief. („Tituli ordinandorum exhibiti.") De abt van St. Paulus Gerard van de Nyekerck was wijbisschop van den aartsbisschop van Utrecht.

527. Inhibitie van Bernardus Doerinck, proost van St. Jan te ? in de diocese van Paderborn, op grond van de pauselijke bul van 24 Mei 1451 en krachtens volmacht van Gerardus de Loen, abt van St. Martinus te Keulen, van 3 Mei 1513 (beiden hier ingelascht), aan Adrianus Ram, kanunnik ten Dom, c. s., executeurs-testamentair van Johannes Tusschenbroch, kanunnik ten Dom, om voo t te gaan met hun proces tegen Hermannus Lippie de Nusse, kanunnik van St. Maria ad gradus te Keulen, c. s. voor Jacobus de Apeltern, deken ten Dom, gevoerd. 1515. (Notarieel afschrift.) 1 stuk.

D. ST. LAURENS-ABDIJ IN OOSTBROEK.

N.B. Wanneer de Benedictijner-abdij van St. Laurens in Oostbroek gesticht werd, is niet bekend. Zooveel is zeker dat zij reeds in 1113 bestond, want in eene oorkonde van dat jaar komt voor „Ludolphus primus abbas ecclesie sancti Laurencii in Nova Bethlehem". Nadat keizerin Mechteldis in 1122 aan de jonge stichting („novello monasterio") geschonken had „totam paludem illam Oistbroick et terram adjacentem, que vulgari sermone appellatur vene, cum censu, decimis et justiciis", gaf in 1125 ook bisschop Godebald aan het convent „paludem Oistbroick dictam cum terra adjacente, videlicet vene, cum proprietate, cum censu, decimis majoribus et minoribus ac omnibus aliis sibi pertinentibus" (zie de Oorkonden betrekkelijk tot de abdij, uitgeg. door De Geer, Codex dipl. Hist. Genootschap. 2e Serie IV 2 blz. 1 vlg.). Eenige jaren later nam de bisschop in deze abdij het ordekleed aan; hij stierf er in 1128 en werd er ook begraven (Beka. p. 46). Om de strenge onderhouding van den orderegel heette zij „carcer ordinis". In lateren tijd, d. w. z. reeds vóór 1480, was zij aangesloten bij de Bursfelder-congregatie (Moll, Kerkgesch. II 2 blz. 185).

In de Ordre op de geestelickheit van 1580 werd ten opzichte van deze abdij hetzelfde voorgesteld als ten aanzien van die van St. Paulus (zie de inleidende noot aldaar). Den 26 Januari 1581 werd de schepen Frans Both van wege de stad gecommitteerd om met de andere gedeputeerden van de Staten de goederen van de abdij te helpen administreeren (Matthaeus, Fundationes. p. 417). In 1586 benoemden de Staten tot rentmeester Floris van Weede (zie zijne instructie in het Register van acten en commissiën. I fol. 65 vs.). Ten opzichte van de aanstelling der rentmeesters van het kantoor der abdij geldt verder hetzelfde als van die der rentmeesters van St. Paulus: zij werden benoemd door de Staten, uitgezonderd in de jaren 1674—1702 en 1747—1795, toen de benoeming krachtens het Regeeringsreglement van 1674 door den stadhouder werd gedaan.

De kerk en het klooster werden in 1580 tengevolge van eene overeenkomst tusschen de stad Utrecht en den abt gesloopt en de afbraak ten voordeele van de stad verkocht (Matthaeus, Fundationes. p. 416).

Uit het kantoor der abdij werden door de Staten jaarlijksche subsidiën uitgekeerd aan de stad Utrecht tot onderhoud der Hieronymus-school, later ook gedeeltelijk van de academie en tot bezoldiging der predikanten (VerLoren,

blz. 144, 145). Verder werden er uitgaven uit gedaan voor de bezoldiging van tal van predikanten ten platten lande, voor de betaling van de onkosten, gevallen op de classicale vergaderingen van Amersfoort, voor traktement aan enkele schoolmeesters enz. (zie de rekeningen).

In 1799 is het kantoor opgeheven en met het Algemeen domeinfonds vereenigd.

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

528. Cartularium van het convent. (15e eeuw.) (Fragment.) 1 deel.

N.B. Geschenk van den heer mr. J. A. Grothe.

529. Cartularium van het convent. (15de eeuw.) (Alleen de fol. 118—141 zijn bewaard.) 1 deel.

530. Cartularium van het convent. (15de en begin der 16de eeuw.) 1 deel.

531. Cartularium van het convent. (Begin der 16de eeuw.) Met onvolledigen index. 1 deel.

532. Relaas van Willem van Amerongen, vicaris van den aartsbisschop, van de informatiën door hem ingewonnen naar den financiëelen toestand van het convent, ingevolge de opdracht, hem daartoe door den aartsbisschop gegeven. (c. 1569.) 1 stuk.

533. Akte, waarbij koning Philips II aan den rentmeester van het convent op diens verzoek vergunning geeft, om publiek te verkoopen eenige boomen benevens de „affgrift'' van eenige morgens veenland, ten einde uit de opbrengst daarvan het convent te onderhouden en van schulden te bevrijden. 1574. (Afschrift.) 1 stuk.

534. Bevelschrift van de gecommitteerden ad hoc der Staten van Utrecht aan den prior en het convent, om schriftelijke opgave te doen van de namen van hen, voor wie zij alimentatie verlangen. (16e eeuw) 1 stuk.

535. Vonnis, gewezen door Petrus Johannis de Sluysa, pastoor van Delft, als bisschoppelijk commissaris, in het proces van den proost en het kapittel ten Dom tegen het convent over gerecht, watergangen enz. in Oostveen. 1465. (Afschrift.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

536. Akte, waarbij de gedeputeerden van de Staten, gecommitteert tot conservatie van de geestelicke goederen, zich uit naam van het convent verbinden om, tot bijlegging van een geschil over een watergang tusschen de bewoners van De Bilt en van Oostveen, een op deze aangelegenheid betrekking hebbend contract van 1466 te volgen en het benoodigde hout te leveren tot het leggen van eenige heulen in dien watergang. 1588. 1 stuk.

537. Commissie van de Staten op den rentmeester van het convent Guilliame van Steenberch, om te assisteeren bij het afhooren van de rekening van den Doornschen polder te Almkerck en om informatie in te winnen betreffende eene voorgeslagen combinatie van genoemden polder met andere aldaar gelegen polders. 1649. 1 stuk.

538. Akte van borgtocht voor Cornelis van Muyden als rentmeester van het convent. 1570. 1 stuk.

N.B. Overgedragen door het Algemeene Rijksarchief.

539. Tinsrecht betreffende de betaling van de tinsen van het convent en van het verschuldigde bij eigendomsovergang van een tinsgoed van het convent. (Afschrift van c. 1650.) 1 stuk.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN DER ABDIJ.

540. „Den staet van tincoemen midts die lasten van dien van den convente van Oostbrouck, die men jaerlicx moet betalen". 1580. 1 stuk.

541. Manualen van den rentmeester van het convent over 1715—1722, 1756—1771. 2 deelen.

542. Rekeningen van den rentmeester van het convent over 1573, 1677, 1720, 1722, 1723, 1726, 1727, 1730, 1734, 1735, 1746, 1769—1772, 1775—1778, 1780—1798. 26 deelen.

—— bis. 1770. 1 deel.

543. Acquitten, bijlagen en afgeloste rentebrieven, behoorende tot de rekeningen van den rentmeester van het convent. 1584—1774. 1 omslag in portefeuille en 1 doos.

544. Register van ordonnantiën, geslagen op den rentmeester van het convent over 1740—1800. 1 deel.

545. Eigendomsopdracht van de helft van een huis op St. Johans Oudwijk te Utrecht, door Jan van Zijl namens het convent van Vrouwenklooster opgedragen aan Egbert van Zuylen. 1495. 1 charter.

N.B. Het convent bezat een huis op St. Johans Oudwijk, doch de herkomst van het charter blijft twijfelachtig.

546. Overeenkomst van het convent met Margariet, weduwe van Engbert van Zuylen, over het optrekken van den gevel van des convents huis op een haar toebehoorend erf op St. Johans Oudtwijck bij de Wittevrouwenbrug te Utrecht. 1520. 1 charter.

547. Eigendomsopdracht van de helft van een perceel veen en veld in de Ridderveenen aan De Bilt, door Gheertruyt, weduwe van Gerijt Egbertss., opgedragen aan het convent. 1515. 1 charter.

548. Eigendomsopdracht van eene rente van 157 gulden 10 stuiver gevestigd op 7 morgen land te Westbroeck, door J. Hooft opgedragen aan het convent. 1676. Met opdracht van deze rente aan eenen vroegeren eigenaar d.d. 1651. 2 charters.

549. Akten betreffende de uitgifte in leen aan het convent van eene hoeve van 20 morgen land te Bunnik door den tinsmeester van den bisschop. 1498—1512. 4 charters.

550. Erfpachtbrief van 10 morgens land te Vechtenrebroek, door de kerkmeesters der Buurkerk te Utrecht in erfpacht uitgegeven aan het convent, uit erkentelijkheid voor den steun, hun bij het bouwen der H. Kruiskapel door het convent verleend. 1512. 1 charter.

551. Eigendomsopdracht van $^1/_2$ hoeve land te West-Raven, door Johan van Doitinchem, kelderweerder van het convent, namens het convent opgedragen aan Michiell Ram. 1522. Met eene procuratie op Johan van Doitinchem tot deze opdracht d.d. 1522. 2 charters.

552. Kaart van de landerijen van het convent onder De Bilt en Zeyst, die verkocht zijn. Teekening in kleuren zonder naam (c. 1640). (Fragment.) 1 stuk.

553. Kaart van acht perceelen land onder Oostbroeck, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door B. Lobe. 1648. 1 stuk.

554. Verkoopconditiën van de tienden van het convent over 1761—1785, 1787—1789, 1791—1793. 1 lias.

555. Huurcedullen van landerijen van het convent. 1764—1770. 1 omslag.

N.B. Afkomstig uit de nagelaten papieren van den rentmeester D. Richard, vroeger berustende in het archief der Utrechtsche Momboirkamer en door het stedelijk bestuur aan het rijk gerestitueerd.

556. Erfpachtbrief van 3 hont 23 roeden land aan De Bilt, behoorende aan het convent en door de Staten van Utrecht in erfpacht uitgegeven aan Cornelis van Hornhoven. 1645. 1 charter.

557. Overeenkomst van den abt met Willem van Lamzweerde, waarbij de abt aan Lamzweerde op zekere voorwaarden in pandschap geeft 44 morgen land op 't Oever, voor eene hem verschuldigde geldsom. 1579. 1 charter.

N.B. Blijkens den Staet van tincomen van den convente (hiervoor no. 540) lag dit land op Zeysteroever.

558. Kaart van drie perceelen land onder Heeswijck (behoorende aan het convent). Teekening in kleuren door D. B. van Groenow. 1650. 1 stuk.

559. Erfpachtbrief van 3 morgen weiland c. a. te Schonauwen, behoorende aan het convent en door den administrateur der goederen van het convent in erfpacht uitgegeven aan Catharina Winckelman, weduwe van Pieter van Hattingh. 1680. 1 charter.

560. Verklaring van den abt en prior, dat op den 13 Juli 1316 Willam Pelgrimssone van het convent in erfpacht heeft verkregen $^1/_2$ hoeve land te Lopic, waarvan hij den eigendom aan het convent had opgedragen. 1346. 1 charter.

561. Leenbrief van 6 morgen $4^1/_2$ hont land te Meerkercke, door Reynault van Brederode van Vyanen in leen gegeven aan het convent. 1539. 1 charter.

562. Opgaaf van de landerijen, die A. M. van Plasburg, weduwe van J. M. Swemmelaar, in erfpacht heeft van het convent. (18de eeuw.) 1 stuk.

563. Obligatie van eene losrente van 131 carolus-guldens 5 stuivers, door de Staten van Utrecht ten behoeve van den rentmeester van het convent gepasseerd. 1634. 1 charter.

III. STUKKEN, TOEVALLIG IN HET ARCHIEF DER ABDIJ BERUSTENDE.

564. „*Privilegia nigrorum monachorum ordinis Sancti Benedicti.*" Register van pauselijke privilegiën voor de Benedictijner-kloosters van de Bursfeldsche congregatie. (Geschreven op het einde der 15de eeuw.) 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillips.

565. *„Liber monasterii S. Laurentii in Oisbroick."* Register van charters over de betrekkingen van den abt, als visitator der Bursfeldsche congregatie, met andere kloosters der orde. (Geschreven op het einde der 16de eeuw.) 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

566. Register van recessen van de kapittelvergaderingen van de unio Bursfeldensis der Benedictijner-orde. 1520—1537. 1 deel.

567. Akte, waarbij Petrus, pauselijk nuntius en legatus de latere in Duitschland, den abt opdraagt om Ghijsbertus Jacobus Vlistius, vicaris van den Dom te Utrecht, te ontslaan van alle kerkelijke straffen, hem opgelegd wegens valschheid bij het zegelen van een erfpachtbrief. 1551. 1 charter.

568. Verhaal van twee ontwijdingen te Utrecht, namelijk van den valschen wijbisschop Jacob van Gulik in 1392 en van den Leidschen priester Gerhard Gheen in 1496. (Afschrift van de 19de eeuw.) 1 deel.

N.B. Geschenk van prof. Paul Fréderieq te Gent. — Het origineele stuk is ontleend aan een handschrift (thans HS. 13913 der Bibliothèque royale te Brussel), dat volgens eene aanteekening op het schutblad een afschrift bevat van het door bisschop Jan van Arkel samengestelde pontificale, vervaardigd in 1569 ten behoeve van het convent Oostbroek.

569. Rekening van Laurens van Mereynen en Jan Peterss. Coninex, als curators van de nagelaten goederen van den abt Peter van Wijck. 1598. Met de hierbij behoorende acquitten, en verschillende andere stukken betreffende dit sterfhuis. 1 portefeuille.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

E. KARTHUIZERKLOOSTER NIEUWLICHT IN BLOEMENDAAL.

N.B. Het Karthuizerklooster Nieuwlicht in Bloemendael werd door Zweder van Gaasbeek in 1392 gesticht (Matthaeus, Fundationes. p. 419). In 1579 werden de bewoners door de regeering der stad Utrecht verplicht hun convent te verlaten en hun verblijf binnen de stad te nemen (Matthaeus, a. w. p. 427), terwijl een jaar later het gebouw op last van de stadsregeering gesloopt werd, opdat de vijand er zich niet zou kunnen nestelen (Matthaeus, a. w. p. 427).

De Ordre op de geestelickheit van 1580 stelde ten aanzien van het klooster hetzelfde voor als ten opzichte van de abdij van St. Paulus (zie de inleidende noot aldaar). In 1586 werd ingevolge artikel XII van het Redressement (zie de inleidende noot betreffende de St. Paulus-abdij) Ansem Ruys ook tot rentmeester van dit klooster benoemd (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 529). In 1593 werd door de Staten tot rentmeester aangesteld Frederick Cornelisz. van Beeck (zie zijne instructie in het Register van acten en commissiën. II fol. 298 vs.). Uitgezonderd in de jaren 1674—1702 en 1747—1795, toen zij krachtens het Regeeringsreglement door den stadhouder werd gedaan, geschiedde de benoeming van de rentmeesters geregeld door de Staten.

Uit het kantoor van het Karthuizers-convent werden, evenals uit die van St. Paulus en Oostbroek, door de Staten jaarlijksche subsidiën verstrekt aan de stad Utrecht voor het onderhoud der Hieronymus-school en later gedeeltelijk ook voor dat der academie, alsmede tot bezoldiging der predikanten (VerLoren. blz. 144, 145). In de rekeningen, voor zoover zij bewaard zijn gebleven, worden verder aanzienlijke uitgaven vermeld voor bezoldiging van tal van predikanten ten platten lande, voor pensioenen aan predikantsweduwen, alsmede voor de betaling van classicale en synodale onkosten.

In 1799 is het kantoor opgeheven en met het Algemeen domeinfonds vereenigd.

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

570. Akte, waarbij bisschop Florencius bevestigt de gift van verschillende gorzen, tienden enz. te Stillaersdijc, Wiedel, Putten en

Strien, door Sweder van Gaesbeke enz. bij brief van 1392 Mei 13 gedaan ten behoeve van een nieuw op te richten klooster in Bloemendael bij Utrecht, de reeds opgetrokken of nog op te trekken gebouwen verheft tot een Karthuizerklooster, en belooft, dat hij de kerk, de altaren en het kerkhof zal wijden. 1392. 1 charter.

571. Akte, waarbij bisschop Fredericus het convent vergunt om het feest der kloosterwijding voortaan, in plaats van daags na St. Pontiaansdag, op genoemden dag zelf te vieren. 1408. 1 charter.

572. Akten, waarbij verschillende kloosters en geestelijke instellingen aan het convent deel geven aan al hunne goede werken. 1394—1496. 9 charters.

573. Cartularium van het convent. (Begin der 15de eeuw.) 1 deel.

N.B. Aangekocht in auctie Royaards van den Ham.

574. „Inventaris van de pampieren ende stucken, gevonden in seeckere kiste tconvent van de Cathusers binnen Utrecht aengaende." 1611. 1 deel.

N.B. Op fol. 2 r. staat aangeteekend, dat de bedoelde kist is „gehaelt ten huyse van Gerrit Petersz. droechscheerder, woonende naest de huysinge van Jan van Noort, brouwer by de Weerpoort, naedat mijn heeren de Staten sulcx te kennen gegeven was by Bartheldt van Wilssem, gewesen Cathuser binnen 's Hertogenbosch, ende geopent den 22 Martii 1611".

575. Necrologium van het convent, waarbij een register van de aan het convent gedane giften, van de namen der gevers en der personen in het gesticht begraven, afschriften van stukken het gesticht betreffende, en aanteekeningen nopens de opkomst der Karthuizer-orde en van het convent zelf. (Aangelegd in 1440 en tot op het laatst der 16de eeuw bijgehouden.) 1 deel.

N.B. Uitgegeven door L. van Hasselt, in Bijdr. en Meded. van het Hist. Genootschap. IX.

576. Necrologium van het convent. (Einde der 15de eeuw.) 1 deel.

N.B. Geschenk van mr. J. A. Grothe. — Verschilt aanmerkelijk van het vorige stuk; het bevat slechts een calendarium met uitvoerige opgave van de festa immobilia benevens eenige namen van personen, voor wie zielmissen moesten gedaan worden. Vgl. over dit stuk: L. van Hasselt, Het necrologium van het Karthuizerklooster Nieuwlicht (Bijdr. en Meded. Hist. Genootschap. IX. Inleiding).

577. Register van personen, die geld of goederen hebben geschonken aan het convent. (Einde der 15de eeuw.) 1 deel.

N.B. Geschenk van mr. J. A. Grothe. — Schijnt in tegenstelling met het volgende nummer de meer aanzienlijke giften aan het convent te bevatten. — Uitgegeven in de Kronijk v. h. Hist. Gen. 1857 blz. 199.

578. Register van de giften beneden 100 Stichtsche ponden aan het convent gedaan, met opgaaf van de namen der gevers. (Einde der 14de eeuw, bijgehouden tot 1470.) 1 deel.

N.B. Op den omslag worden de namen vermeld van eenige personen, die in het klooster wilden begraven zijn.

579. *„Chronicon domus Novae lucis et In den Enge in Valle florum.*" Verhaal van de stichting van het convent, met eene lijst van alle Karthuizerkloosters. (Einde der 16de eeuw.) 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Vóórin is hierbij ingebonden een afschrift van een gedeelte dezer kroniek door Lapp van Waveren. Dit stuk komt hier en daar bijna letterlijk overeen met het verhaal der stichting, dat in het door L. van Hasselt uitgegeven necrologium van het convent voorkomt en, zooals daar opgegeven wordt, getrokken is „ex prohemio libri de elemosinis sive beneficiis domui nostre graciose impensis".

580. Brief van Burgemeesters en Raden van Amsterdam aan den prior Dirck van Meuwen, als „visitateur van de Nederprovincie" der Karthuizerorde, houdende verzoek om de Karthuizers te Amsterdam, die voornemens zijn zich elders te vestigen, te gelasten dat zij aldaar blijven, en om over te komen, ten einde over de reparatie van het thans vernielde klooster te beraadslagen. 1573. 1 stuk.

581. Brief van Gillis Kerkhoff, procurator van ?, aan den procurator van het convent over een aanstaand bezoek te Utrecht en verschillende andere aangelegenheden. 1579. 1 stuk.

582. Akten, waarbij de Karthuizerorde door de pausen aan de rechtsmacht der gewone rechters onttrokken en uitsluitend aan die van den H. Stoel onderworpen wordt. 1391, 1425. 2 charters.

583. Bul, waarbij paus Martinus V bevestigt de beschikking van paus Benedictus XIII, houdende verbod aan alle orden om personen op te nemen, die zonder bijzondere vergunning van den H. Stoel de Karthuizerorde willen verlaten om tot de hunne over te gaan. 1425. (Vidimus d.d. 1448.) 1 charter.

584. Bul, waarbij paus Martinus V bevestigt de beschikking van zijn voorganger Urbanus VI, houdende dat de pauselijke legaten en nuntii niet bevoegd zijn, de orde op grond van pauselijke brieven tot het opbrengen van subsidiën enz. te noodzaken, tenzij in die brieven uitdrukkelijk de namen van alle kloosters der orde worden vermeld. 1425. (Vidimus d.d. 1448.) 1 charter.

585. Akten, waarbij de cureiten der parochiekerk van St. Jacob te Utrecht al de voorrechten en privilegiën bevestigen, welke het binnen hun kerspel gelegen Karthuizer-convent met betrekking tot die kerk geniet, mits het daarvoor jaarlijks 2, en telkens, wanneer iemand uit hunne parochie in het klooster begraven wordt, 1 zilveren ciclus aan hen uitkeere, en waarbij bisschop David de Burgundia deze bepalingen goedkeurt. 1461. 2 charters.

586. Akte, waarbij bisschop David van Bourgondië bevestigt alle voorrechten en privilegiën, door zijne voorgangers aan het convent verleend. 1463. 1 charter.

587. Akte, waarbij keizer Karel V bevestigt den vrijdom van alle tollen in Holland, Zeeland, Friesland en Utrecht, aan het convent verleend door Aelbrecht en Willem in Beyeren, Philips van Bourgoignen en bisschop Frederik van Blankenheim. 1546. 1 charter.

588. Verklaring van Laurentius Hertoge, bisschop van Ebron en vicaris-generaal van bisschop Georgius de Egmondt, dat hij gewijd heeft het altaar in de kapel, die de prior van het convent op den Ymmichuserberg ter eere van St. Salvator enz. heeft gesticht, en waarbij hij aan hen, die op de feestdagen der patronen of op den gedenkdag der wijding deze kapel bezoeken en beweldadigen, namens den bisschop een aflaat geeft van 40 dagen, terwijl hij daaraan van zijnentwege een gelijken aflaat toevoegt. 1535. 1 charter.

589. Akte, waarbij bisschop Fredericus de Blanckenheym aan het convent een aflaat geeft van 40 dagen, zoo dikwijls zij voor hem of zijne opvolgers bidden. 1408. 1 charter.

590. Akte, waarbij de prior Carthusie en de overige diffinitores van het generaal-kapittel der orde goedkeuren de hier ingelaschte akte d.d. 1406, houdende vaststelling door de visitatores der orde „in provincia Rheni" van het grondbezit van het convent nabij Utrecht, in Putte, Strien en Voorne, en van de „termini procuratoris" van het convent. 1407. 1 charter.

591. Akte, waarbij de prior Carthusie en de overige diffinitores van het generaal-kapittel het convent „pro termino procuratoris" 5 Utrechtsche mijlen geven in den omtrek van het klooster, en bovendien den procurator vergunning schenken om de meer verwijderde bezittingen van het convent zesmaal 's jaars te bezoeken. 1415. 1 charter.

592. Akte, waarbij de cureit van Stryen vergunning geeft om de kapel bij Mannenvlyet, staande op eigendom van het Karthuizer-convent te Utrecht en binnen de grenzen zijner parochie, op zekere voorwaarden tot parochiekerk te verheffen. 1448. 1 charter.

593. Quittantie van het convent van St. Maria Magdalena te Wijk bij Duurstede voor de overgift door het convent van de kleinoodiën, die aan het eerstgenoemde convent uithoofde van het testament van Willam van Apcoude en Duerstede, stichter van het eerste convent, toekomen. 1412. 1 charter.

594. Belofte van Geertruut en Margriet, dochters van Hubert van Steenre, dat zij de rente van 1 gouden Beierschen gulden, door haren vader aan den prior en het convent besproken, jaarlijks op St. Catharina zullen uitkeeren. 1441. 1 charter.

595. Akten betreffende de uiterste wilsbeschikking, waarbij Johannes Wilhelmus Arnoldsz. van Delff het convent tot zijn universeelen erfgenaam benoemt. 1455—1456. 3 charters.

596. Akte, waarbij Nicolaus Johansz. van der Hoye onder zekere voorwaarden tot zijn universeele erfgenamen benoemt het Cisterciënserconvent te IJselstein en dat van de Karthuizers bij Utrecht. 1457. 1 charter.

597. Belofte van Gherijt van Aemstel, dat hij het convent geen moeite of hinder zal aandoen wegens het testament, door zijn broeder Mr. Cristoffel van Aemstel gemaakt. 1484. 1 charter.

598. Akte, waarbij de officiaal van Kamerijk bevestigt de scheidsrechterlijke uitspraak d.d. 1497, waarbij Egidius Fabri c. s. beslechten een geschil tusschen het convent en de executeurs-testamentair van Sophia Tsrooden over een in haar testament voorkomende making van 500 Rijnsche guldens voor het lezen van missen. 1497. 1 charter.

599. Akte, waarbij Alit Pouwels Verhorsten dochter, begijn op het Begijnhof te Utrecht, zich verbindt om na het overlijden van jonkvrouw Mergriet van Steenre te voldoen hetgeen deze aan het convent uit hoofde van haars vaders testament is verschuldigd. 1503. 1 charter.

600. Akte, waarbij het convent zich, op verbeurte van 2 grooten Vlaamsch aan het St. Brigitta-convent te Utrecht, verbindt om aan de conventualen op bepaalde dagen de ministratie van „mangdelen-melc" en olijfolie te doen, tot wier bekostiging Griete en Agnies Claesdochters afstand hebben gedaan van eene losrente van 20 carolusguldens, door het convent aan haar verschuldigd. 1541. 1 charter.

601. Akte, waarbij de kerkmeesters van St. Jacob te Utrecht zich verbinden tot betaling aan het convent van 15 Engelsche nobelen, ingeval het misboek, dat het convent hun voor de St. Cornelis-kapel ten gebruike heeft verstrekt, mocht teloor gaan. 1437. 1 charter.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE RECHTEN, BEZITTINGEN EN LASTEN VAN HET CONVENT.

1. In het algemeen.

602. Manualen der goederen van het convent. 1498—1507, 1527—1533, 1799—1811. 3 deelen.

N.B. Het manuaal van 1498—1507 (coll. Musschenbroek B 5, door het Domein aangekocht in auctie Musschenbroek in 1826) is blijkbaar gehouden door den klerk van den prior; dat van 1527—1533 (coll. Phillipps 122, aangekocht met die collectie) door den procurator; dat van 1799—1811 (geschenk van jhr. E. C. U. van Doorn) is gehouden door den rentmeester.

603. Rekeningen van het convent. 1457/58 (fragment), 1466—1470, 1700 (omslag), 1739, 1741—1749, 1751, 1752, 1760, 1770—1772, 1774—1794 38 deelen en 1 stuk.

N B. De rekening van 1457/58 bevat alleen de uitgaven; die van 1466—1470 zijn kladrekeningen, aangekocht met de collectie Phillipps.

——— bis. 1744. (Afschrift.) 1 deel.

N.B. Geschenk van den heer P. Gouda Quint te Arnhem.

604. Acquitten en afgeloste rentebrieven behoorende tot de rekeningen van den rentmeester. 1598—1772. 1 omslag in portefeuille en 1 doos.

605. Aanteekeningen van den procurator van het convent omtrent zijne ontvangsten en uitgaven (in chronologische orde). 1483. (Aan het einde defect.) 1 stuk.

606. Register van ordonnantiën van betaling, geslagen op den rentmeester. 1740—1799. 1 deel.

607. Request van J. P. van Nes, benoemd rentmeester van het convent, aan de Staten, om als borgtocht voor zijne administratie in plaats van vaste goederen, ter waarde van *f* 10.000 te mogen stellen eenige obligatiën op de provinciën ten bedrage van *f* 8000. Met gunstige beschikking. 1738. 1 stuk.

608. Memoriën, door den rentmeester Johan van Beeck gericht aan de Gedeputeerde Staten, houdende verzoek om bericht, wat in eenige quaestieuse zaken, zijn beheer betreffende, hem te doen staat. Met de beschikkingen der Gedeputeerde Staten. 1607. 1 omslag.

609. Extracten uit de decreeten van het Provinciaal bestuur van Utrecht, ingekomen bij den rentmeester. 1797. 1 omslag.

610. Overeenkomst van het convent met mr. Gijsbert van Baern betreffende de voldoening der gelden, die Van Baern uit verschillenden hoofde van het convent heeft te vorderen. 1574. (Minuut.) 1 stuk.

611. Volmachten, waarbij verschillende personen door de kerkeraden van de Hervormde gemeenten van Cothen, Eemnes-binnen, Abcoude, Eemnes-buiten, Linschoten en Werkhoven gequalificeerd worden om de uitkeeringen voor het traktement der predikanten in ontvangst te nemen. 1798, 1799. 1 omslag.

N.B. Deze uitkeeringen geschiedden door het kantoor van het convent der Karthuizers. — Afkomstig uit eene verzameling papieren, afkomstig van den rentmeester der Karthuizers mr. J. C. Pronckert, gevonden in het archief der Utrechtsche Momboirkamer en door het stedelijk bestuur aan het rijk gerestitueerd.

612. Verkoopvoorwaarden van de tienden van het convent. 1715—1797. 1 lias in portefeuille.

—— Zie verder hierna n°. 886.

2. Bezittingen en rechten in de provincie Utrecht.

613. Koopakte, eigendomsopdrachten en leenbrieven van verschillende aandeelen in den tiend de Heckamp in het gerecht van de Hoege en Lege Weyde, door verschillende personen verkocht, opgedragen en in leen gegeven aan het convent. 1520—1738. Met oudere koopakten, eigendomsopdrachten, beleeningen en erfpachtbrieven betreffende deze aandeelen d.d. 1456—1520. 19 charters.

614. Eigendomsopdracht van den Leydenberchschen tiend te Scalcwijck, door Jacob tot Gaesbeeck opgedragen aan het convent. 1433. 1 charter.

615. Verklaring van het convent, dat in den termijn van tien jaren, waarvoor zij hunnen tiend te Schalckwijck aan Johan Thonisz. aldaar hebben verhuurd, ook begrepen is één jaar van den vorigen termijn. 1566. (Minuut.) 1 stuk.

616. Kaart van den Leydenberger tiend onder Schalckwijck, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren door B. de Roy. 1697. 1 stuk.

617. Eigendomsopdrachten van verschillende huizen te Utrecht, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1463—1504. 3 charters.

618. Overdracht door Frederick Uutenham aan het convent van het recht op de nog resteerende huurjaren van een huis c. a. bij de Jacobikerk te Utrecht, volgens bijgaand afschrift der huurcedul (d.d. 1571 September 1) door Hubert van Buchel, kanunnik van St. Marie, voor vier jaren aan hem verhuurd. 1572. 1 stuk.

619. Brief van Marguerite van Culenborch aan den rentmeester van het convent over klachten, ingebracht tegen haren zoon Philips, baron van Hamal, door den pachter van den draaiboom, onlangs door de Staten op den overweg van de Karthuizer-goederen in Rijnswoude gesteld. 1604. 1 stuk.

620. Overeenkomst houdende de voorwaarden, waarop het convent aan Thoenis Lubbertss. voor 20 jaren heeft verkocht den „affgryeft" van een perceel veen in de Ghynkelse veenen. 1571. 1 stuk.

621. Gerechtelijke verklaring onder eede van Evert Gerritssz., dat zijn nu overleden schoonvader hem ten verzoeke van het convent verklaard heeft er bij tegenwoordig te zijn geweest, toen de maarschalk van Eemland de Geldersche wateren met klokkenslag heeft „toegheslaechgen", en waarbij verschillende andere personen getuigen, dat zulks meer dan eens is geschied. 1544. 1 charter.

622. Stukken betreffende de toelating van het convent tot het gebruik van de gemeene grift in Veenendaal, ingevolge het octrooi, door koning Philips II aan het convent verleend. 1577. 1 omslag.

623. Leenbrieven van de tinsweer van 2 halve hoeven veen in Elstherveen, door den tynsmeester, resp. van den heer van Gaesbeeck en van den bisschop, in leen gegeven aan verschillende personen. 1437—1475. 4 charters.

624. Akten betreffende de eigendomsopdracht aan het convent (en aan een vroegeren eigenaar) van het veer te Renen. 1457—1462. 10 charters.

625. Machtiging, door bisschop David verleend aan zijnen schout en secretaris te Renen, om alle getuigen, die het convent in zijn geschil met Gheraert, heer van Culenborch, over het veer te Renen zal voorbrengen, te beëedigen en te hooren. 1465. 1 charter.

626. Lijst van „alsulke brieve ende scriften als dat convente van den Carthusercloester te Nyen lichte by Utrecht heeft sprekende van den veer tot Renen hem toebehorende etc." (15de eeuw.) 1 stuk.

627. Leenbrieven van het veer te Renen, door de Staten van Utrecht in leen gegeven aan het convent. 1714, 1777. 2 charters.

628. Eigendomsopdrachten van de helft van een perceel land, geheeten den Haeck, en de helft van een perceel land, geheeten dat Pasken, te Renen, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1534, 1551. 2 charters.

629. Rentebrieven betreffende renten, door bisschop Frederick en de Staten, keizer Karel V, koning Philips II en de Staten van Utrecht verkocht aan het convent. 1526—1637. 6 charters en 1 stuk.

N.B. De akte van 1526 is een authentiek afschrift.

630. Eigendomsopdracht van den (niet meer aanwezigen) rentebrief, waarbij deze getransfigeerd is geweest, door jonkvrouw Vrenck, dochter van Lodewich de Wale, opgedragen aan Dirck Tant. 1446. 1 charter.

631. Akte van kwijtschelding door het convent der Minderbroeders te Utrecht van de verplichting van het convent, om het eerstgenoemde convent jaarlijks 2 lammeren en 8 kannen wijn op te brengen, zooals hun bij het testament van Gheertruyt Roemers was opgelegd. 1519. 1 charter.

632. Akte, waarbij bisschop Rodolphus bevestigt de schenking van de goederen en van het collatierecht der kapellanie (in de kapel van het convent?), door Johannes Willam Arnoldszoon van Delf aan het convent gedaan. 1450. 1 charter.

3. Bezittingen en rechten in de provincie Holland en elders.

633. Voorwaarden, waarop Johannes Jacobi de door hem op het St. Laurens-altaar in de St. Ypolituskerk te Delft gestichte kapellanij resigneert op het convent. 1452. 1 charter.

634. Resignatie van eene door Gerardus de Waelwijck bezeten kapellanie op het St. Laurentius-altaar in de St. Ypolituskerk te Delff, op den prior, wien het collatierecht daarvan toekomt. 1531. 1 charter.

635. Akte van kwijtschelding door den baljuw, schout enz. van Stryen aan het convent van eene op des convents land aldaar ten behoeve van de kerk, den H. Geest, het O. L. V. altaar en de papelijke prove van Stryen gevestigde rente van 14½ kroon. 1441. 1 charter.

636. Eigendomsopdrachten van verschillende landerijen te Stryen, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1409. 2 charters.

637. Procuratie, door den prior verleend op mr. Jacobus de Almonda c. s., om hem in rechte te vertegenwoordigen voor het Hof van Holland inzake het geschil, hangende tusschen hem en het gerecht van Stryen over het belasten van een aan het convent toebehoorend perceel land aldaar. 1476. 1 charter.

638. Akten, waarbij Jacob van Gaesbeke, bisschop Rodolphus en hertog Philips van Bourgondië goedkeuren en toestemming verleenen tot den verkoop door het convent aan Cornelys van Almonde Phillipszoon, van Duwe-Symons-hille en Huge-Claeszoon-gors, den „ommeloep" van Groot Puttenmoer en Klein Puttenmoer, alsmede Piershille en Drommehille. 1444, 1450, 1452. (Vidimus d.d. 1452.) 1 charter.

639. Commissie van keizer Karel V aan Renier Brunt, raad en procureur-generaal in Holland, om informatie te nemen betreffende het geschil, tusschen het convent en de geërfden van Moerkerkerland gerezen over de herstelling van een dijk, en de zaak te beslissen. 1534. (Afschrift?) 1 stuk.

640. Opgaaf van het morgental van het convent Vredendael te Amersfoort, dat der Karthuizers te Utrecht en verschillende partikuliere personen, gelegen „in 't ouwe lant van Mensheren lant", opgemeten door den landmeter Heynrick Corynss. van Zerixzee. 1540. 1 omslag.

641. Akte, waarbij het convent vergunning geeft aan Jan Dirxs. van Minen om de inkomsten, door hem voor den aankoop zijner prove in het convent aan het convent gegeven, voortaan zelf te innen, te zijnen behoeve onder zekere voorwaarden afstand doet van den halven tiend buiten den Polresschen dijck, en restitutie beloven van de som, door hem voor den bouw zijner cel besteed. 1454. 1 charter.

642. Akte, waarbij het convent van de Groote Chartreuse Theodoricus, prior van het Utrechtsche Karthuizerklooster, c. s. machtigen om, zoo hun dit na gedaan onderzoek nuttig mocht blijken, eene hun toebehoorende hofstede bij de stad Steenbergen van de hand te doen. 1565. 1 charter.

643. Akte, waarbij de prior Cartusie het convent vergunning geeft, om eenige jaarlijksche renten uit huizen of landerijen te Gent (in Vlaanderen) en elders, van de hand te doen en andere daarvoor in de plaats te koopen. 1471. 1 charter.

644. Eigendomsopdracht van eene rente van 3 gouden Vlaamsche Phillipus-nobelen ten laste der stad Aemstelredamme, door Alsten Claes Peterszoens zoen opgedragen aan Claes Bruninxzoen. 1425. 1 charter.

645. Vestiging van eene losrente van 20 carolus-guldens, door het convent ten behoeve van Cornelis Symon Damasz. c. s. gevestigd op al hunne goederen. 1540. 1 charter.

646. Overdracht van de ten laste van het convent staande losrente van 25 gulden, waarvan sprake was in den (verloren geganen) brief, waarbij deze getransfigeerd is geweest, door Niclaes Adriaenssoon van Harthals c. u. overgedragen aan Weyntgen Sael van Vianen. 1644. 1 charter.

647. Overdracht van het erfpachtrecht op eene hofstede in de Nye Weert bij Utrecht, door Anthonis Jansz. c. s. overgedragen aan het convent. 1547. Met een ouderen erfpachtbrief van deze hofstede, door de conventen van Jherusalem en Bethleem in erfpacht uitgegeven aan een vroegeren bezitter, d.d. 1500. 2 charters.

648. Eigendomsopdracht van 13½ hont land te Brokeleweerde, door Gheryt Ghijsbert Oudecoepssoen opgedragen aan Jan Janssoen. 1476. 1 charter.

649. Eigendomsopdracht van 2½ morgen land te Bruekelen, door Cornelis Jan Janszoons zoon van Beesde opgedragen aan het convent. 1501. 1 charter.

650. Verklaring onder eede van Jan Zuermont van Hyndersteyn, dat het hem bekend is, dat Cornelis van Swaen van Beesde de nalatenschap van hunnen vader Jan van Beesde met hunne halve zuster Janna van Beesde en hare moeder indertijd in dezer voege hebben gedeeld, dat de goederen te Bruekelen en te Utrecht in het bezit van de eerstgenoemden en die te Apcou in dat van laatstgenoemden zouden blijven. 1505. 1 charter.

651. Rentebrieven van twee renten, resp. van 8 en 6 carolusguldens, uit een viertel land te Westbroeck, door Jan Willamsz. c. u. verschuldigd aan het convent. 1535, 1536. 2 charters.

652. Procuraties van het convent op Peter Geritsz., om voor het gerecht van Westbroeck op te dragen aan Goessen Ysbrantsz. c. u. (als onderpand voor eene obligatie van 400 carolus-guldens) den eigendom, en aan mr. Gijsbert Lap de beterschap van omtrent 35 morgen land aldaar. 1565. 2 charters.

653. Eigendomsopdracht van 2½ morgen land te Ruweel, door Rolof Jan Jacobssoens soen c. s. opgedragen aan Jacob Claes Schroederssoen. 1411. 1 charter.

654. Akte van kwijtschelding door Vrederic van Zulen aan het convent van de lijftocht, die hij behouden had aan 30 hont land in heer Wouter van Mijnden's gerecht. 1401. 1 charter.

655. Koopakte en eigendomsopdrachten van verschillende landerijen te Kortrijk, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1397—1462. 3 charters.

656. Erfpachtbrief van 4 morgen min $1^1/_2$ hont land te Cortrick, door het kapittel van St. Marie in erfpacht gegeven aan het convent. 1419. 1 charter.

657. Eigendomsopdrachten van verschillende landerijen te Kortrijkerveld, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1423, 1486. Met eigendomsopdracht van een dezer perceelen aan eenen vroegeren eigenaar d.d. 1444. 3 charters.

658. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Kockengen, door Symon Gherytsz. c. s. opgedragen aan het convent. 1491. 1 charter.

659. Eigendomsopdrachten van verschillende landerijen te Hoenkoop, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1484—1503. Met eigendomsopdrachten van eenige dezer perceelen aan een vroegeren eigenaar d.d. 1445, 1453. 6 charters.

660. Akten, waarbij de Karthuizer-conventen van St. Sophia bij 's Hertogenbosch, St. Bartholomeus bij Delft en St. Martinus bij Kampen erkennen van het convent goederen en geldsommen te hebben ontvangen, en beloven daarvoor een monnik te zullen opnemen en onderhouden, die verplicht zal wezen voor de stichters, weldoeners en bewoners van het Utrechtsche convent te bidden. 1475—1504. 3 charters.

661. Akten betreffende de schenking van goederen te Honswick, Loopic en Polsbroeck, door het convent aan het Karthuizer-convent van St. Sophia bij 's Hertogenbosch gedaan, en de daarvoor door dit convent aangegane verplichting tot het opnemen en onderhouden van een monnik, die gehouden is voor de stichters, weldoeners en bewoners van het Utrechtsche convent te bidden. 1475, 1480. 2 charters.

662. Koopakte, eigendomsopdrachten enz. van 2 hoeven land, genaamd Gijswijken-hofstede te Werkhoven, door Derck van Dorth c. s verkocht en opgedragen aan het convent. 1497. Met koopakte, eigendomsopdracht enz. van deze landerijen of gedeelten daarvan aan Derck van Dorth d.d. 1472—1477. 7 charters.

663. Eigendomsopdracht van 8 morgen land te Schalkwijk, door Jan Tullensoen, daartoe gemachtigd door de bestuurders van het Bartholomei-gasthuis te Utrecht, opgedragen aan het convent. 1448. Met eigendomsopdrachten enz. van gedeelten van dit perceel aan vroegere eigenaars d.d. 1399, 1409. 5 charters.

664. Eigendomsopdracht van de helft van 43 morgen land te Stoetwegen, door Ghermen Jansz. c. s. opgedragen aan het convent. 1500. 1 charter.

665. Opdracht aan Ghijsbert van Lantscroen van het recht, dat Loeff van der Haer c. s. hebben op een erf en goed c. a. op Voskulo te Woudenberg. 1516. 1 charter.

666. Register van stukken betreffende een proces, door het convent voor den „judex et conservator principalis jurium et privilegiorum priorum, fratrum et conversorum Carthusiensis ordinis" gevoerd tegen Henricus de Moudwijck, kanunnik ten Dom, over den eigendom van het goed Ymichusen te Renswoude en de daartoe behoorende veenen. (c. 1504.) 2 deelen.

667. Register van stukken betreffende een proces, voor het Hof van Utrecht gevoerd door het convent tegen Dirick van Moudwijck, Goesen Henricxz. van Ameronghen c. s. over den eigendom van het goed Ymmichuysen te Renswoude en de daartoe behoorende veenen. (c. 1534.) 1 deel.

668. Overeenkomst van den prior met mr. Gijsbert van Baern over de huur van een huis te Utrecht en eenige goederen te Emmickhuysen, behoorende aan het convent. 1565. 1 stuk.

669. Huurbrief van eene hofstede in de Nyeuwe Weert door Jelis Block in huur genomen van het convent. 1570. Met een hieraan gehechte akte, waarbij deze huur voor drie termijnen van 9 jaren verlengd wordt, d.d. 1576. 1 omslag.

670. Pachtbrief van die Meente en eenig ander land bij Ymmichuysen, door Hessel Evertsz. in pacht genomen van den rector van het convent. 1574. 1 stuk.

671. Overeenkomst van den prior met Rijck Vulpherts over de betaling van de som, door laatstgenoemde aan het convent verschuldigd wegens huur van eene bouwing te Emmickhuysen. 1576. 1 stuk.

672. Leenbrieven van 4 hoeven en 1 viertel toeslags, genaamd die Meente, te Renswoude, door den heer van Amerongen in leen gegeven aan het convent. 1681—1738. 3 charters.

673. Erfpachtbrieven van verschillende landerijen te Renswoude, door het convent in erfpacht uitgegeven aan Huibert Wildeman. 1772, 1781. 2 charters.

674. Stukken betreffende het te niet doen van den aankoop door het convent van een door de conventualen bewoond huis te Utrecht, en hunne verhuizing dientengevolge naar een ander huis op de Oude Gracht aldaar. 1582. 1 omslag.

675. Eigendomsopdracht van een huis en hofstede in de Nyewe Weerdt bij Utrecht, door Hillegont, weduwe van Jan Bouwensz. c. s. opgedragen aan het convent. 1547. Met eigendomsopdracht van dit huis aan een vroegeren eigenaar dd. 1480. 2 charters.

F. REGULIERENKLOOSTER VREDENDAAL.

N.B. Het klooster Vredendaal, van den derden regel van St. Franciscus, werd op initiatief van Werembold van Buscoep (overleden in 1413, zie: Acquoy, Windesheim. III p. 78) gesticht en was gelegen op ongeveer 1000 schreden van de stad Utrecht (Hortensius, Secessiones. V p. 107) buiten de Wittevrouwenpoort (Matthaeus, Fundationes. p. 494). Het convent nam de orde der reguliere kanunniken van St. Augustinus aan en werd opgenomen in de congregatie van Windesheim in 1419 (Busch, Chronicon Windeshemense. p. 354). In 1437 volgde het convent het voorbeeld van vele kloosters der congregatie door de clausuur aan te nemen (Acquoy, t. a. p. II p. 53 noot).

In 1527 werd het klooster bezet door de benden van den bisschop, die het gebouw gebruikten als blokhuis tegenover de stad Utrecht (Matthaeus, Analecta. I p. 103. — Hortensius, Secessiones. V p 107). Met het oog daarop werd het klooster in den nacht van 29 op 30 April 1528 door de Gelderschen verbrand (Matthaeus, t. a. p. p. 105. — Van der Monde, Tijdschrift. IX p. 101). Daarop werden de kloosterlingen bij akte van 11 Mei 1529 door den bisschop overgeplaatst naar het klooster van St. Jan te Amersfoort, welks bewoners (St. Hieronymusbroeders, zie: Bat. Sacra. II p. 192) bij dezelfde akte werden overgebracht in de orde van St. Augustinus [1]); degenen, die zich bij deze orde niet wenschten te voegen, hadden den Vredendaalschen prior gehoorzaam te zijn, in afwachting van de vergunning van den bisschop om tot den seculieren staat over te gaan (charter van Vredendaal d.d. 1529, Mei 11: zie hierna no. 677). De meeste Amersfoortsche broeders hadden trouwens het klooster wegens de hervorming verlaten (Matthaeus, Fundationes. p. 524). Sedert dit tijdstip valt de geschiedenis van Vredendaal met die van St. Jan samen.

Na het zegevieren der hervorming maakten zoowel de Staten als de magistraat van Amersfoort aanspraak op het beheer van de goederen der mannen- en vrouwenconventen binnen Amersfoort; ten slotte behield de

1) Dit convent was in 1388 door toedoen van Florens Radewijnsz. tot stand gekomen uit eene broederschap van wereldlijke personen (Van Bemmel, Beschrijving van Amersfoort. I p. 189). In 1444 zijn eenige broeders uit het Amersfoortsche Fraterhuis in het klooster opgenomen (a. w., I p. 190 vlg.),

magistraat feitelijk de overhand, die dus ook de goederen van het St. Jansklooster door een rentmeester beheeren liet (VerLoren, Geschiedenis der vicariën. p. 142 noot).

De vereenigde archieven van St. Jan en van Vredendaal zijn in 1605 aan de Staten van Utrecht overgegeven door den procurator van het klooster, die ze van Keulen had afgehaald, waar ze berust hadden onder den generaal der Regulieren-orde (Request van den procurator aan de Staten, onder de bijlagen der Statenresolutiën van 1605). Den 7en November van dat jaar benoemden de Gedeputeerde Staten eene commissie om het archief te inventariseeren (Appointement op het bovengenoemde request); verder wordt er niet van gehoord, maar klaarblijkelijk is het archief onder de Staten blijven berusten. In 1895 zijn de charters van St. Jan, met het oog op het bovengenoemde beheer der goederen door den magistraat van Amersfoort, aan het archief der stad afgestaan (volgens machtiging van den Minister van B. Z. d.d. 24 Juli 1895, afd. K. W. no. 1783); de charters van Vredendaal zijn toen echter aan het Rijk gebleven, en aangevuld door enkele stukken, berust hebbende in het Amersfoortsche archief en door het stedelijk bestuur afgestaan (bij missive van den archivaris van Amersfoort d.d. 31 December 1902).

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

676. Akte, waarbij het convent van Oostbroek aan het convent aandeel geeft in zijne goede werken, en belooft voor de afgestorvenen zielmissen te zullen laten lezen. 1514. 1 charter.

677. Akten, waarbij de elect Hendrik van Beieren prior en conventualen van Vredendaal overplaatst naar het klooster van St. Jan te Amersfoort, hetwelk hij stelt onder gezegden prior, — en waarbij Laurentius de Hertoghen, bisschop van Ebron, subcommissaris-generaal der pauselijke aflaten, op hun verzoek, prior en conventualen voornoemd absolutie geeft voor het plegen van symonie, daar gemelde overbrenging tot eene beschuldiging in dien zin aanleiding zou kunnen geven. 1529, 1530. 2 charters.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN EN RECHTEN VAN HET CONVENT.

1. In de provincie Utrecht.

678. Koopakte en eigendomsopdracht van 14 hont land bij Utrecht, waar het klooster op staat, door Jan Pot verkocht en opgedragen aan het convent 1435. 2 charters.

679. Overeenkomst van het convent met het Regulierenklooster van de Elfduizend maagden te Utrecht, betreffende de later te verrichten verdeeling van eenige door hen gemeenschappelijk verworven en nog te verwerven eigendommen, bezitlingen en bedragen te Utrecht, Maersenbroeck en Maersenveen, en betreffende de verdeeling daarvan. 1467. Met eene verklaring van Mechtelt Lubbert Zwanckert's weduwe, dat een dezer goederen, aan haren overleden man voor het gerecht van Utrecht opgedragen, aan het convent toebehoort. 1466. 2 charters.

N.B. Op den rug van het laatstvermelde charter staat: „Aen die bilt", doch uit den inhoud blijkt, dat de opdracht van het bedoelde goed is geschied voor het gerecht van Utrecht.

680. Verklaring van het Regulieren-convent der Elfduizend maagden te Utrecht, dat het het convent schadeloos zal houden wegens de overgift van de helft van een huis in de Rodenborgersteeg te Utrecht aan het convent der Elfduizend maagden. 1474. 1 charter.

N.B. Waarschijnlijk was dit paud ten behoeve van het nonnenconvent „ten gelove" overgedragen aan eenen leek.

681. Koopakte van 2 akkers land aan den Steenweg (naar De Bilt), door het convent van Vrouwenklooster verkocht aan het convent. 1504. Met een erfpachtbrief betreffende deze perceelen d.d. 1497. 2 charters.

682. Akte, waarbij het klooster van Bethlehem bij Utrecht het convent vrijwaart voor alle schade, die zou kunnen voortvloeien uit eene opdracht van land, door Henryc Speyert, gemachtigd door het convent van Vredendaal, aan Roelof de Kraen c. s. gedaan. 1453. 1 charter.

683. Leenbrieven van 2 halve hoeven en 4 morgen land in de Absteder weyde, door den bisschop van Utrecht in leen gegeven aan Henric de Wit (en vroegere bezitters). 1466, 1467. Met eene akte, waarbij Henric erkent een dezer perceelen op denzelfden voet als de overige ten behoeve van het convent ten gelove ontvangen te hebben, d.d. 1468. 4 charters.

684. Eigendomsopdracht van de helft van een hof, gelegen naast den Heiligen Cruys-(gasthuis) te Utrecht, door mr. Peter van Amerongen, kanunnik van St. Marie, en zijne broeders en zusters opgedragen aan het convent. 1484. Met transfix, waarbij mr. Jacob Taets van Amerongen (tijdens deze overdracht afwezig) zijn recht op dien eigendom overdraagt aan het convent. 1487. 2 charters.

685. Akten betreffende eene ruiling van perceelen land in Herberscoep, overeengekomen tusschen het Vrouwenklooster en het convent. 1413. 2 charters.

686. Eigendomsopdracht van een stuk land te Herberscoep, door Goessen van Voerde opgedragen aan Jan de Kraen Gijsbertsz. 1439. 1 charter.

N.B. Blijkens de dorsaal-aanteekening behoort deze brief waarschijnlijk tot de charters van het convent.

687. Eigendomsopdrachten van twee met elkaar gemeen liggende stukken land, aan den Amersfoortschen weg (aan De Bilt), door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1451. 2 charters.

688. Leenbrief van 3 akkers land in De Bilt, door den abt van St. Paulus in leen gegeven aan het convent. 1513. Met oudere beleeningen van vroegere bezitters d.d. 1457—1507. 7 charters.

689. Eigendomsopdracht van het Royland aan De Bilt, door Elsabee weduwe van Wyllem Jansz. opgedragen aan het convent. 1515. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan deze eigenares d.d. 1512. 2 charters.

690. Akte, waarbij Gijsbert Geylinck toestaat, dat het stuk land, het Rooylant genaamd, een vrijen uitweg zal hebben over zijn land. 1472 1 charter.

691. Koopakte van een huis, gelegen op eene hofstede van het convent (aan De Bilt), door Jan van Toren verkocht aan het convent. 1486. 1 charter.

692. Overdracht van de pacht van 7 morgen land aan De Bilt, door Gijsbrecht Gheilinc c. s. overgedragen aan jonker Ghijsbrecht van Limbeeck. 1426. 1 charter.

N.B. Blijkens de dorsaal-aanteekening behoort deze akte tot de charters van het convent.

693. Eigendomsopdracht van een stuk veen aan De Bilt, door Willem Bloc en zijne broeders opgedragen aan het convent. 1435. 1 charter.

694. Erfpachtbrief van eene hofstede van 12 morgen, genaamd die Hoeve teynden die Bilt, door het convent in erfpacht gegeven aan Timan Gijsbertsz. 1445. Met eene overdracht van dit erfpachtrecht aan het convent d.d. 1486. 2 charters.

695. Koopakte van een stuk heide „teynden die Bilt", door Peter van Sconenberch verkocht aan het convent. 1493. Met een ouderen erfpachtbrief van dit perceel d.d. 1493. 2 charters.

696. Verkoopakte door Claes Mercelis aan het convent van de beterschap, die hij heeft aan het land in de Nye Bilt, dat door koop eigendom van het convent geworden is. 1460. 1 charter.

697. Arbitrale uitspraak van mr. Ariaen Ram en Gerrit Petersz. in een geschil tusschen het convent van Oostbroek en dat van Vredendaal betreffende den tiend en het recht op de derde gerf uit een perceel land in Buervelt (aan De Bilt) in het gerecht van den abt van Oostbroek. 1506. 1 charter.

698. Gerechtelijke verklaring onder eede van Jan van Toern, dat hij, als schepen van het gerecht van De Bilt, tegenwoordig is geweest bij het graven eener greppel tusschen de veenen van het convent en van Herman Gijsbertsz. aldaar. 1513. 1 charter.

699. Eigendomsopdracht van 2 morgen land, gelegen in 8 morgen land te Nichtevecht, door Lubbert Poncen opgedragen aan het convent. 1481. Met een eigendomsopdracht van dit perceel aan genoemden eigenaar d.d. 1477. 2 charters.

700. Eigendomsopdrachten enz. van verschillende perceelen land te Nichtevecht, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1467—1512. 9 charters.

701. Leenbrief van $1/2$ morgen land te Nichtevecht, door Alfer van der Horst in leen gegeven aan Hylgont Aelbertsdochter. 1501. 1 charter.

702. Verklaring van Dirck Ghijsbertsz., dat de halve morgen land te Nichtevecht, waarmede hij door Alpher van der Horst is beleend, toebehoort aan het convent. 1512. 1 charter.

703. Rentebrieven betreffende verschillende renten uit 5 morgen land te Abcoude, door Heynric Heynricsz. verschuldigd aan verschillende personen. 1414—1430. 3 charters.

N.B. Deze 5 morgen zijn later overgedragen aan het convent. (Zie no. 704.)

704. Akten betreffende de eigendomsopdracht van verschillende perceelen land te Abcoude, door verschillende personen opgedragen aan het convent en aan vroegere eigenaars. 1452—1473. 6 charters.

N.B. Van een der perceelen ontbreekt de eigendomsopdracht aan het convent; de dorsaal-aanteekeningen maken echter deze opdracht meer dan waarschijnlijk. — Onder de opgedragen perceelen zijn ook de 5 morgen land, waarvan sprake is in no. 703. — Eenige akten (gerechtsbrieven van Hattem) zijn procuraties tot inning der pacht en tot verkoop van een der perceelen land te Abcoude.

705. Eigendomsopdracht van 1 stuk land, $1/3$ van eene hofstede en 1 schepel land te Baarn, door Goessen Meynsenz. e a. opgedragen aan het convent. 1459. 1 charter.

706. Erfpachtbrief van een stuk land, $^1/_3$ van eene hofstede en een schepel land te Baern, door Goessen Meynsen in erfpacht genomen van het convent. 1460. Met opdracht van de beterschap van dit perceel aan het convent d.d. 1485. 2 charters.

707. Eigendomsopdracht van de helft van het Heemsteden-lant te Eembrugge, door Evert Uten Hage c. s. opgedragen aan Willem Uten Haghe. 1473. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan eenen vroegeren eigenaar d.d. 1413. 2 charters.

N.B. Blijkens het handschrift in dorso behoorden deze charters aan het convent.

708. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen, te zamen 11 dammaten land, te Eembrugge, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1490—1493. Met eigendomsopdracht van een dezer perceelen aan eene vroegere eigenares d.d. 1488. 5 charters.

N.B. Deze 11 dammaten land waren eigendom geweest van Willem Uten Haghe.

709. Eigendomsopdracht van een kamp land in die Slaghe te Keulhorst, door Willam Cairman opgedragen aan het convent. 1441. Met eigendomsopdrachten van dit perceel aan vroegere eigenaars d.d. 1379, 1435. 3 charters.

710. Eigendomsopdracht van 2 hoeven veen in het Ridderveen te Zeist, door Clais van Compostelle c. s. opgedragen aan Claes Jansz. 1446. 1 charter.

N.B. Blijkens het handschrift in dorso behoorde dit charter aan het convent.

711. Eigendomsopdracht van 4 stukken land te Doorn, door Valentijn van der Voert, secretaris der stad Utrecht, opgedragen aan het convent. 1522. 1 charter.

712. Eigendomsopdracht van 5 hont land op 't Hofstede-lant in het Gooi, door Evert Bertoutsz. opgedragen aan het convent. 1450. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan genoemden eigenaar d.d. 1446. 2 charters.

713. Eigendomsopdracht enz. van de helft van 3 morgen $1^1/_2$ hont land op Raephof in het Gooi, door Aernt Loef Gelisz. opgedragen aan het convent. 1445, 1448. 2 charters.

714. Erfpachtbrief van 8 hont land in het Gooi, door het Domkapittel in erfpacht gegeven aan het convent. 1494. 1 charter.

715. Koopakten en eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in „die zeste Haer", voor een deel gelegen in het gerecht van Bunschoten, voor een deel in dat van Duust en de Haer, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1444—1459. Met eigendomsopdrachten van deze perceelen aan vroegere eigenaars d.d. 1441. 7 charters.

716. Overdracht van het erfpachtrecht op 14 hont land op Raephof in het Gooi, toebehoorende aan het kapittel van St. Jan te Utrecht, door Henrie Scay overgedragen aan het convent. 1404. 3 charters.

N.B. In een der charters is sprake van den vrijen eigendom van deze 14 hont land; maar uit een ander blijkt dat de erfpacht zal bedoeld zijn.

717. Koopakten, eigendomsopdrachten enz. van verschillende perceelen land in het Gooi, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1399—1461. 9 charters.

718. Verklaring van den prior der Regulieren te Utrecht e a., dat Jan Eerstsz. het pachtrecht van het land in het Gooi, dat hij van het convent Vredendaal in pacht had, aan hetzelve heeft overgedragen. 1448. 1 charter.

719. Pachtbrief van eene hoeve land in het Gooi, door Jan Eerst Henrickssz. in pacht genomen van het convent. 1522. 1 charter.

720. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Wegemoet (bij Wijk bij Duurstede?) en van verschillende erfrenten, door Dirc van Muden opgedragen aan het convent, van hetwelk hij dit perceel en deze renten daarop weder in lijfpacht neemt. 1437. Met eigendomsopdrachten van dit perceel of van deze renten of van gedeelten daarvan aan vroegere eigenaars d.d. 1430—1435. 6 charters.

721. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in het gerecht van Linschoten en Snelrewaard, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1437, 1440. 2 charters.

722. Erfpachtbrief van 1/2 viertel land opten Velthuys bij Linschoten, door Jan van der Meer in erfpacht genomen van het convent. 1425. 1 charter.

723. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land te Lopik, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1438, 1441. Met eigendomsopdracht van een dezer perceelen aan een vroegeren eigenaar d.d. 1432. 3 charters.

724. Koopakte van 1 morgen en 4 hont land (te Lopik?), door het convent van Windesheim verkocht aan het convent. 1441. 1 charter.

725. Akten van ruiling betreffende den eigendom van 4 morgen land te Lopik, door het convent van Onser Liever Vrouwenberch bij IJsselstein afgestaan aan het convent, in ruil voor den eigendom van 4 1/2 morgen land te Schalkwijk. 1493—1500. 3 charters.

726. Koopakte van 5 morgen land op Henxtmade te Vleuten, door Willam Hugez. verkocht aan het convent. 1501. Met koopakte en eigendomsopdrachten van dit perceel of gedeelten daarvan aan vroegere eigenaars d.d. 1444, 1448. 4 charters.

N.B. Bij de akte van 1501 wordt tevens het erfpachtrecht van 3 morgen land aldaar overgedragen aan het convent.

727. Eigendomsopdracht van $25^1/_2$ morgen land te Segveld, door Dirc Heer die glaesmaker opgedragen aan het convent. 1498. Met eene oudere eigendomsopdracht en een ouderen erfpachtbrief betreffende dit perceel d.d. 1477. 3 charters.

2. Bezittingen van het convent in de provincie Holland.

728. Pachtbrief van een viertel land te Hekendorp, door Bertelmeus Pietersz. in pacht genomen van het convent ten lijve van hem, zijne vrouw en zijne kinderen. 1514. 1 charter.

729. Pachtbrief van $8^1/_2$ morgen, 1 hont en 46 roeden land in Moerkerken, door Heynrick Hadde Henrixssoens weduwe c. s. in pacht genomen van het convent. 1462. 1 charter.

730. Koopakte van een huis, gelegen op land van het convent in Mijns Heren lant van Moerkerken, door Dirc Jansz. verkocht aan het convent. 1475. 1 charter.

3. Andere bezittingen van het convent.

731. Quittantie van Claes Lambertsz., cureit in de Zijp, voor de voldoening door het convent van de koopsom van de nalatenschap van Fye Jans Noerdincs, zijne grootmoeder. 1452. 1 charter.

732. Quittantie van Mechtelt Zoeten Herman Claeszoensdochter voor de voldoening door het convent van 25 Arnoldus-guldens, haar aangekomen uit de nalatenschap van Hildegont Aerntsdochter. 1452. 1 charter.

733. Eigendomsopdracht van de nalatenschap van Claes Lambertsz., cureit in de Zijp, door diens erfgenamen opgedragen aan het convent. 1457. 1 charter.

734. Quittantie van Claes Aelbertsz. te Kamerik voor de voldoening door het convent van het hem toekomende uit de nalatenschap van Ave, zijne grootmoeder. 1458. 1 charter.

735. Verklaringen van de erfgenamen van Margriet van Muden, dat zij geen recht hebben op eene som geld, door het convent van haar ontvangen. 1465. 4 charters.

736. Quittantie van Aernt Jansz. en Heynric, zijnen broeder, voor de voldoening door het convent van het hun toekomende uit de nalatenschap van Dirc van Muden, en waarbij zij zich bereid verklaren zulks voor het gerecht te Wijk te getuigen. 1465. 1 charter.

737. Eigendomsopdracht van $5^1/_2$ pond erfrente, gaande uit een huis in de Grutersteeg te Utrecht, door Timan van Heersel c. a. opgedragen aan Steven Witvoet, vicaris ten Dom. 1471. 1 charter.

N.B. Blijkens het handschrift in dorso is dit charter afkomstig uit het archief van het convent.

738. Schuldbekentenis van Emme Jan Gerytz.'s weduwe wegens 40 Beyersche guldens, door haar verschuldigd aan het convent onder voorwaarde dat zij bij aflossing een morgen land te Hoenkoop mag geven, in mindering van *f* 25 op de aflossingssom. 1494. 1 charter.

739. Koopakten van twee verschillende renten ten laste van het Vrouwenklooster bij Utrecht, resp. door het convent der Regulieren en dat der Predikheeren binnen Utrecht verkocht aan het convent. 1497, 1498. 2 charters.

740. Verklaring van Dirk Willem Dircxz. en zijnen broeder, dat hunne moeder met hunne toestemming aan het convent heeft verkocht eene erfrente van 2 gouden Engelsche nobels uit een viertel land te Hekendorp. 1435. 1 charter.

III. STUKKEN BETREFFENDE DE LASTEN VAN HET CONVENT.

741. Quittantie van Johannes Nyepoert en Theodericus Kroll, voor de voldoening door het convent van de bijdrage tot de blijde inkomst van bisschop David van Bourgondië. 1458. 1 charter.

742. Verklaring van de overheid van Utrecht, dat zij eene schuld van 496 Rijnsche guldens aan het convent van Vredendaal zal afdoen, zoodra het kasteleinschap op de Vaert aan de stad toegevallen zal zijn; in afwachting daarvan zal zij de rente betalen en stelt het convent ter vergoeding der achterstallige rente vrij van den vischaccijns na Lichtmisse a. s. 1493. 1 charter.

743. Quittanties van verschillende personen voor de voldoening van hunne vorderingen door het convent. 1466, 1468. 2 charters.

744. Quittantie van Peter Jansz. voor de voldoening door het convent van zijne vorderingen, naar aanleiding van zijn geschil met het convent over de beterschap van 2 huizen in de Oudelle te Utrecht. 1481. 1 charter.

VROUWENKLOOSTERS.

A. ST. STEVENS-ABDIJ IN OUDWIJK.

N.B. De Benedictijner-abdij Oudwijk werd in 1131 door Machtilde, burggravin van Utrecht, als een klooster voor adellijke jonkvrouwen gesticht. De gebouwen, waarvan de kerk in 1171 door bisschop Godfried van Renen was gewijd, bleven in wezen tot in Januari 1584, toen zij door de burgerij, die reeds herhaaldelijk bij den Raad op slooping had aangedrongen, uit vrees dat de vijand er bij een eventueel beleg gebruik van zou kunnen maken, in de asch werden gelegd (Matthaeus, Fundationes. p. 429, 431, 432). De abdis vestigde haar verblijf toen in het conventshuis op de Nieuwegracht binnen de stad; voor de juffers werd een huis gehuurd en ingericht (Van der Monde, Tijdschrift. 1840 blz. 33).

In de Ordre op de geestelickheyt van 1580 werd bepaald, „dat men de joffrouwen-conventen generalick maecken zall canonissen nae de Gereformeerde religie ende tgetall reduceren nae dat die goederen zullen moegen draegen, mits dat die vergeven zullen worden naer ouder gewoente, ende dat men dese zall doen hebben eenighe bequaeme ministers, predicanten ofte leraers, die haer tot zeekere tyden leeren ofte in Goidts woordt instrueren". Aan een ingrijpen in het beheer van de goederen dachten de Staten destijds blijkbaar nog niet. Doch dit werd anders in 1588. Den 23 Maart van dat jaar gaven de Staten commissie aan Johan van den Bongaert als rentmeester van de goederen van Oudwijk, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. Bij zijne instructie van 11 April d.a.v. werd door de Directiekamer der geestelijke goederen o. a. vastgesteld, dat hem „eens voor all gegeven sall worden ordonnantie, waernae hy die conventualen in ider convent geweest sijnde sall betalen". De bedoeling was dus niet alleen het beheer aan de abdissen te onttrekken, maar ook aan het kloosterlijk samenwonen der juffers een einde te maken, de kloosters te „separeeren". Daartoe is het echter niet gekomen, want nog in hetzelfde jaar (op 9 October) werd de Directiekamer met haar ontvangers, secretaris en andere ambtenaren „by provisie gesuspendeert" (zie de afschriften van deze commissie, instructie en dit besluit vóór in de rekening van Van den Bongaert over genoemd jaar). Op 27 Januari 1598 stelden de Staten voor de conventen Oudwijk, St. Servaas, Vrouwenklooster, Mariëndaal en Wittevrouwen eene instructie vast, waarnaar zij zich „soe in conversatie als in administratie van hare goederen sullen hebben te dragen". Volgens deze instructie mochten zij geene goederen vervreemden noch belasten

noch processen aanleggen zonder toestemming van de Staten of hunne gedeputeerden ad hoc, en geene goederen verhuren dan in tegenwoordigheid en met believen van twee of meer personen, door de Staten of hunne gedeputeerden uit de Ridderschap daartoe gecommitteerd. Voorts zou de Ridderschap in elk convent een rentmeester „nomineren, den Staten ofte heuren gedeputeerden aengenaem". Geene anderen zouden in de conventen mogen worden opgenomen dan die door de Ridderschap „tot enige vacerende prebende genomineert" waren. Wanneer eene der juffers in het huwelijk trad, zou hare prove vacant komen; maar zij, die vóór 1582 in het convent waren geweest, mochten hare prove ook nà haar huwelijk levenslang behouden. De abdissen zouden in het bezit blijven van de tot hare tafel en prelatuurschap behoorende goederen; bij overlijden van eene abdis zou de Ridderschap op approbatie der Staten hare opvolgster benoemen. De oefening van den katholieken godsdienst in de conventen werd verboden (Register van acten en commissiën. III fol. 287 vs.).

Tegelijkertijd werd eene instructie vastgesteld voor de rentmeesters. Zij moesten ieder kwartaal aan de abdissen en juffers uitkeeren ¼ van hunne jaarlijksche prove, en aan de abdissen daarenboven ¼ van de goederen, „thaere taeffele ende prelatuerschappe behoorende", en de onderhoudskosten voldoen van huizen, schuren, wegen, dijken enz. „ende dat ter ordonnantie ende beveel van de vrauwen (abdissen) in der tijdt ende met advise van dengheenen, die uuydt die Ridderschappe daertoe zullen worden gedeputeert". Goederen, die uit de huur kwamen, mocht hij niet anders verhuren dan ten overstaan van de Ridderschap, en verder mocht hij „die reste van synen ontfanck niet uuytgeven dan daer hem sulcx by de Ridderschappe met advis van de Staten ofte huere gedeputeerden zal worden geordonneerdt". Van zijne gehouden administratie was hij verplicht jaarlijks aan het convent en de Ridderschap verantwoording te doen (Register van acten en commissiën. III fol. 290).

Om aan deze regeling uitvoering te geven, begaf zich den 22 Februari 1598 eene commissie uit de Ridderschap naar de vijf genoemde conventen, teneinde deze instructiën aan de abdissen en juffers ter hand te stellen en hun „uuyt den name ende van wegen de Staten te belasten, deselve instructiën te observeren ende naer te comen, ende voorts af te vorderen staet van heurluyder conventen goederen metgaeders de namen van de respective conventualen, ende den renthmeesters van denselven convente te belasten ende bevelen haerluyder commissiën ende instructiën van den voornoemden heeren Staten te ontfangen". (Register van resolutiën der Ridderschap betreffende de vijf Jufferen-conventen, op 3 en 22 Febr. 1598). De op dit tijdstip fungeerende rentmeesters hebben zich, zooals uit de rekeningen der eerstvolgende jaren blijkt, in deze regeling geschikt en zijn dientengevolge als zoodanig in functie gebleven. Ook de abdissen en juffers, die in het begin weinig lust betoonden om zich te onderwerpen (zie hetzelfde Register), legden eindelijk het hoofd in den schoot.

Uit het voorafgaande schijnt te volgen dat, een korte tusschenpoos in 1588 uitgezonderd (zie hiervoor), de Jufferenconventen in hunne administratie tot op 1598 zoo goed als geheel ongemoeid zijn gelaten. De abdis van St. Servaas erkende dit trouwens met zooveel woorden, toen zij in Mei 1598 op den haar gestelden eisch, dat zij een staat van de conventsgoederen zou overleveren,

ten antwoord gaf, „dat sy tselve nu nochte in der ewicheyt niet en wilde doen ende dat se tot noch toe geregeert hadde, twelck sy oock wel voorts soude doen" (zie hetzelfde Register op 29 Mei 1598).

In verloop van tijd zijn de conventen gesepareerd. In Vrouwenklooster geschiedde dit in 1606; vergelijk de volgende posten in de rekening van 1605/6: „alsoe die heeren Staten van den lande van Utrecht mijn E. Vrouwe ende Jonfferen des convents van Vrouweclooster a° 1606 voors. op haer alimentatie hadde geset enz." (fol. 66), en: „noch om bier betaelt enz. by de arbeytsluyden gedroncken, doen sy die huysinge des convents tot gerief van de jonfferen accomodeerden om een yder sijn selffs cost te houden enz." (fol. 65 vs.), en eene andere in de rekening van 1606/7: „alsoe die gebuyren aen de Vuerstraet als by den Plompentoorn gewoenlycken sijn geweest des Vastelavonts, als sy teerden in den convente, turff te halen, diewylen sy noch gemeen in eenen cost waren, dan soe hetselve vermits die separatie nu es cesserende enz." (fol. 135 vs.). In de andere conventen had de separatie toen waarschijnlijk reeds haar beslag gekregen. Wat Oudwijk aangaat: uit de groote aankoopen van vette ossen, boter, bier en de vrij aanzienlijke uitgaven voor marktgangen, waarvan de rekening van 1576 gewaagt, schijnt te volgen, dat destijds althans de juffers nog niet haar eigen kost hielden. Van alimentatiën wordt dan ook in die rekening geene melding gemaakt. In de daarop in de serie volgende rekening van 1586 (die van 1577—1585 zijn niet meer aanwezig) komt onder de uitgaven reeds een hoofdstuk voor van „Joffrouwe-provens, gedeilt aen vier termynen, ende dit achtervolgende de ordonnantie, by myne E. Vrauwe ende Joffrauwen ten overstaen van eenige dees convents frinden, daertoe geroupen, provisionelicken beraempt". De eerste post van deze rubriek luidt: „Aen myne E. Joffrauwe Anna van Oestrum, abdis tot Outwijc, voor haere geheele jaer provens, mits thaeren laste neemende in cost te halden eenen poirtier enz." Blijkbaar hebben dus tusschen 1576 en 1585 de Jufferen eene regeling getroffen, waarbij voor elk eene vaste alimentatie bepaald en het gemeenschappelijk huishouden opgeheven werd. Uitgaven voor huishoudelijke behoeften komen dan ook in deze rekening niet meer voor. In de oudst bewaard gebleven rekening van St. Servaas (die van 1592) worden wel uitgaven verantwoord van gelden, „geassigneerd" tot alimentatie, maar niet van gelden, bestemd voor den aankoop van huishoudelijke behoeften, zoodat men aannemen mag, dat ook in dit klooster de gemeenschappelijke huishouding vóór 1592 reeds had opgehouden. Zoo was, resp. in 1593 en in 1597, de toestand blijkbaar ook reeds in Mariëndaal en Wittevrouwen: de rekeningen van die jaren (de oudste, die wij hebben) vermelden geene uitgaven voor de huishouding, wel voor alimentatiën.

Niettemin schijnen de Juffers ook nà de separatie vooreerst nog in één gebouw samen te hebben gewoond. De rekening van Oudwijk van 1613/4 vermeldt onder de uitgaven nog de betaling van de huur voor de „huysinge by de Jonckvrauwen van deesen convente bewoondt". Tevens werd in datzelfde jaar aan juffer Gheertruyt van de Padenvort, „alsoo men haer mette gemeene jonckvrauwen van deesen convente nyet en can accommodeeren, met woonplaetse ende oversulcks een andere huysinge moet hueren", eene som voor huishuur toegelegd. In St. Servaas woonden de Juffers nog samen

in 1609 (vgl. Dodt, Archief. II blz. 289). Bij Mariëndaal was dit nog het geval tot 1614 (vgl. Dusseldorp, Annales. p. 168). Het door de Juffers van Vrouwenklooster bewoonde huis werd, zooals wij boven zagen, in 1606 eenigszins anders ingericht, om het in overeenstemming te brengen met de wijziging, die de separatie in de leefwijze der Juffers bracht. De rekening van Wittevrouwen over 1608/9 bevat onder de uitgaven o. a. eene aan een metselaar voor bouwstoffen en arbeidsloon, „verdient ende gelevert in desen convente, alse int repareren vant pandt, woningen van Mevrouw ende Joffrouwen des convents".

Daar de collatie der vaceerende prebenden onder de nieuwe bedeeling tot veel oneenigheden onder de Ridderschap aanleiding gaf, werd deze in 1620 nader volgens tourbeurten geregeld. Tegelijk wees men vijf commissiën aan, een voor elk van de vijf conventen, om de „opsichtinge der landeryen" waar te nemen, „sonder nochtans tot eenige aliënatie, absoluyte verhuyringe ofte redemptie van erfpachten te procederen dan met consent van de gemeyne Ridderschappe ofte 't meerendeel van dien". Naderhand, in 1626, besloot men deze „particuliere commissiën aengaende 't verhuyren van de landeryen onder yder convent behorende ende 't gene daer vorder van dependeert" te vervangen door twee Superintendenten over al de conventen gezamenlijk, „die, volgens d'ordre by d'heeren Edelen van Hollant geobserveert, alle de landeryen onder de voorsz. vijf conventen behorende op synen behoorlycken tijt sullen verhuyren, die tienden vercopen ende alles doen tgene particuliere gecommitteerdens hebben gedaen, sonder haer verders in saecken van alienatiën of reparatiën boven de hondert guldens of andersins te bemoeyen". Zij zouden drie jaar dienen en elk ƒ 1200 's jaars aan gage genieten (Matthaeus, Fundationes. p. 490). Naderhand werd dit getal op drie gebracht (Ridderschapsresolutie d.d. 18 Maart 1630); soms zijn er, zooals uit hun resolutieregister blijkt, nog meer geweest.

Onder hen stonden vijf rentmeesters. In vervolg van tijd werden ook wel twee of meer rentmeesterschappen gecombineerd. Blijkens den Tegenwoordigen Staat waren er destijds (1758) drie, een van Oudwijk, een van St. Servaas, en een van Wittevrouwen, Mariëndaal en Vrouwenklooster. Zij werden benoemd door de Ridderschap, aan wie zij ook rekenplichtig waren. Op 23 December 1685 werd door de Ridderschap eene algemeene instructie voor hen vastgesteld.

De inkomsten der conventen waren in de eerste plaats bestemd voor de uitkeering van de, uitsluitend aan adellijke jonkvrouwen toegekende, prebenden, doch men had geen bezwaar ze in voorkomende gevallen ook voor andere doeleinden te gebruiken. Zoo besloot de Ridderschap op 7 Februari 1676 eenige prebenden te mortificeeren, om op die wijze het traktement bijeen te brengen, dat zij den Prins van Oranje als president van haar college had toegelegd.

In den loop van 1797 zijn door het Provinciaal bestuur verscheidene goederen van de vijf Jufferenconventen verkocht. In de vergadering van den 18 Januari van genoemd jaar stelde het lid De With Hoevenaar voor, dat de Commissie tot de bezuiniging hare aandacht zou schenken o. a. aan „de landerijen, behoorende tot de Domain- of Ridderschapsgoederen dezer provintie of onder welken titul zij mochten bekend staan, teneinde na te gaan welke

van dezelve bij de tegenwoordig hooge prijs der landerijen raadsaam zoude zijn te verkoopen". Het voorstel, zoo werd besloten, zou in handen gesteld worden van de „burgers gecommitteerden tot het maaken der nodige bezuinigingen" (Secreete Resolutiën v. h. Prov. bestuur). Een maand later kwam de zaak ook in het Comité van Algemeen welzijn ter sprake; de notulen van 28 Februari 1797 behelzen dienaangaande het volgende: „Voorgedragen zijnde, dat andere provinciën, op het decreet van de Nationale vergadering in 's Hage tot amalgamatie der schulden van de bijzondere gewesten, hunne landerijen en andere nationale goederen publiek verkopen, en met de penningen, daaruit proflueerende, de lopende schulden hunner quota's voldoen, waardoor zij buiten noodzake blijven hunne ingezetenen met buitengewone heffingen te bezwaaren, is na rijpe deliberatie goedgevonden de vergadering van het Provinciaal bestuur te adviseeren om, op het voetspoor der andere provinciën, eenige landerijen en andere domaingoederen dezer provincie publiek te doen verkopen, teneinde dezelve bij eene aanstaande amalgamatie der schulden der bijzondere gewesten niet mede komen ten profijte van die provinciën, welke zich daarvan tot hun bijzonder voordeel reeds hebben ontdaan, waardoor de in- en opgezetenen dezer provincie voor het toekomende voor eene buitengewone geldheffing konden worden beveiligd en de dringendste schulden dezer provincie dadelijk konden worden voldaan". Den 1 Maart kwam dit advies bij het Provinciaal bestuur in; besloten werd het in handen te stellen van eene gecombineerde commissie uit het Comité van finantie en dat van Algemeen welzijn (Secreete Resolutiën v. h. Prov. bestuur). Den 18 April 1797 rapporteerde de Commissie tot de finantiëele operatiën aan het Provinciaal bestuur, dat zij, na examinatie van het rapport der Commissie tot de domeinen en andere goederen, het geraden achtte, „teneinde met het meeste succes eene proef te nemen van den verkoop deezer goederen", eenige hofsteden en landerijen „uit de geweezene Ridderschapsgoederen" te veilen (Secreete Resolutiën v. h. Prov. bestuur). Den 17 Mei d. a. v. werd in de vergadering van het Provinciaal bestuur vastgesteld eene missive aan de provinciale grondvergaderingen, waarbij deze werden opgeroepen tegen 24 Mei a.s., „om deze vergadering des goed vindende door instemming te willen machtigen, om te verkoopen, te belasten en te beleenen zooveele der provinciale domain- en andere goederen en effecten, als ter betaaling van het aandeel dezer provintie in de algemeene behoeften des vaderlands mochten noodig zijn" (Secreete Resolutiën v. h. Prov. bestuur). De gevraagde machtiging werd door de grondvergaderingen verleend: in zijne vergadering van 12 Juli 1797 keurde het Provinciaal bestuur de voorwaarden goed, „waarna het, ingevolge de authorisatie van het volk dezer provintie, zal verkoopen eenige goederen, bestaande in hofsteeden en landerijen, toegehoord hebbende aan de voorheen zich noemende Ridderschap" (Secreete Resolutiën v. h. Prov. bestuur).

Tegen dit besluit protesteerden de Jufferen in eene remonstrantie aan het Provinciaal bestuur d.d. 19 Juli 1797, waarin zij verzochten den verkoop uit te stellen en haar de prebenden te blijven uitkeeren. Zij verklaarden daarin, te moeten aannemen, dat het volk in de grondvergaderingen zijne toestemming tot den verkoop gegeven had in de onjuiste meening, „dat de goederen en domeinen, tot welker verkoop zij hunne toestemming gaven, van eenen

geheel anderen aart en natuur waren en niet gedestineerd tot zulke gebruiken, als waartoe deze goederen van ouds zijn geschikt geweest; tot welke gedagten ook hun veelligt aanleiding kan gegeeven hebben zekere periode, die gevonden word in een gedrukte remonstrantie van decanen en capittulairen der vijf capittelen binnen deze stad, op den 4 April dezes jaars aan Ulieden overgegeeven, en waarbij geheel abusief word ter neder gesteld, dat ook de goederen dezer conventen tot des bisschops tafelgoederen behoord zouden hebben, vervolgens aan de domainen gekomen en door de provincie als bona caduca of vacantia genaast zouden zijn". Tegen die opvatting beweerden de Jufferen, „dat de corpora van deze conventen niet alleen vòór, maar ook nog eenigen tijd nà de oprichting dezer republicq gesubsisteerd en de goederen, daaraan behoorende, geenzins tot des bisschops tafel maar tot onderhoud dezer corpora gediend hebben en zijn blijven dienen, en dat de opperdirectie en administratie van dezelven gedemandeerd en overgegeven is aan het lid der Ridderschap" (zie de remonstrantie, hierna no. 748). Het Provinciaal bestuur liet zich echter door de argumenten der Jufferen niet van het genomen besluit afbrengen; het legde het request eenvoudig ter zijde („goedgevonden gemelde request uit te geven zonder dispositie". Secreete Resolutiën v. h. Prov. bestuur 19 Juli 1797), en in de tweede helft van het jaar werden tal van landerijen der conventen publiek geveild. Verder bepaalde het Provinciaal bestuur bij publicatie van 5 Augustus 1797, dat de erfpachten, grondrenten en dergelijke schuldplichtigheden door de schuldplichtigen moesten afgekocht worden (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 203, 204). Den 19 September 1798 besloot het Administratief bestuur van het voormalig gewest Utrecht aan het Uitvoerend bewind der Bataafsche republiek machtiging te verzoeken, om de nog onverkocht gebleven perceelen te verkoopen. Het Uitvoerend bewind renvoyeerde bij een brief van 22 September d. a. v. het Administratief bestuur aan het Vertegenwoordigend lichaam, en gelastte den Agent van financiën zorg te dragen, dat de penningen, „uit het provenue der reeds verkochte goederen gesproten zijnde, in 's lands kas gestort" werden (zie dien brief bij de Notulen van het Administratief bestuur).

Inmiddels was de administratie van de goederen door het Intermediair Administratief bestuur opgedragen aan den Rentmeester-generaal der domeinen van het voormalig gewest (vgl. Resolutiën van 11, 23 April, 4 Juli 1798). Naderhand zijn zij tot het generaal-domeinfonds gebracht (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 153).

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

745. Overeenkomst van het convent met de broederschap van St. Steven, waarbij zij elkander in broeder- en zusterschap aannemen en bepalingen maken aangaande het begraven en het vieren van de nagedachtenis der wederzijdsche dooden. 1439. 1 charter.

746. Statuut van het convent over de jaren van gratie der juffers, en over hetgeen „die jonghe jufferkens sullen genieten ende proufyteren, die haer voortaen int convente sullen begeven." 1594. (Afschrift.) Met een statuut over hetzelfde onderwerp van 1368. (Afschrift) 1 omslag.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

747. Vergunning van paus Eugenius IV aan Elisabeth de Everdingen, abdis, en aan Haeswigis de Scoenouwen, non van het convent, om zich elk eenen biechtvader te kiezen, met de bepaling dat zij, opdat zij door deze gunst niet in hunne plichten zullen te kort komen, gedurende een jaar eenen wekelijkschen vastendag houden naast de voorgeschrevene. 1442. 1 charter.

748. Request van de juffers der vijf jufferenconventen aan het Provinciaal bestuur om, totdat zij gelegenheid hebben gehad haar recht op de inkomsten nader te staven, den voorgenomen verkoop van de goederen dier conventen uit te stellen en den rentmeester te gelasten met de uitbetaling der prebenden voort te gaan, of wel de zaak aan de gewone justitie te renvoyeeren, opdat zij aldaar hun goed recht kunnen vervolgen. 1797. (Gedrukt.) 1 stuk.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN EN RECHTEN VAN HET CONVENT.

1. Stukken van algemeenen aard.

749. Benoemingen van Frederik van Gent en Jan Pieter van Nes tot rentmeesters van het convent. 1568, 1760. 2 charters.

750. Akten van borgstelling van *f* 2500 op 24 morgen land in het gerecht van den Dwarsdijk en van *f* 5000 op een huis bij de Smeebrug te Utrecht, als zekerheid voor de administratie van Willem van Ochten, administrateur der goederen van het convent. 1660. 2 charters.

751. Stukken betreffende den borgtocht, door mr. Arnoldus van Noortwijck gesteld voor zijne administratie van het rentmeesterschap van het convent. 1715, 1734. 1 omslag.

752. Instructie van de rentmeesters der jufferenconventen. 1685. 1 stuk.

N.B. Gevonden in het archief der Utrechtsche Momboirkamer en door het stedelijk bestuur aan het rijk gerestitueerd.

753. Stukken betreffende een proces, gevoerd voor het Hof door de Ridderschap tegen Willem van Ochten, administrateur van het convent, en zijne borgen wegens zijne achterstallen als administrateur. 1674. 1 omslag.

754. Brief van J. van Nyvelt (?) aan Godert van Reede tot Amerongen, rentmeester van het convent, betreffende de estimatie van 4 morgen land in Neerlangbroek. 1628. 1 stuk.

755. Stukken, ingekomen bij de rentmeesters en oud-rentmeesters van het convent. 1634, 1717—1803. 1 portefeuille.

N.B. Hierbij een stuk van 1634 en een van 1736, die tegelijk gericht zijn aan de rentmeesters der vier overige Jufferen-conventen.

756. Manualen van ontvangsten en uitgaven van de abdis (resp. haren rentmeester). 1522, 1523 (omslag), 1524, 1527, 1530—1532, 1534(?), 1535, 1544, 1545, 1594, 1668 (omslag). 11 deelen en 2 omslagen.

757. Manualen van de ontvangsten van het convent. 1687—1798. 7 deelen.

758. Manualen van de uitgaven van het convent. 1736—1797. 2 deelen.

759. Kasboek van den rentmeester van het convent. 1777—1799. 1 deel.

N.B. Gevonden in het archief der Utrechtsche Momboirkamer en door het stedelijk bestuur aan het rijk gerestitueerd.

760. Rekeningen van de abdis (resp. haren rentmeester) en van den rentmeester van het kantoor van het convent. 1367/8 (alleen de uitgaven), 1368 9—1379/80, 1404/5 (alleen de uitgaven), 1405/6—1411/2, 1430—1432, 1518/9, 1520/1, 1538/9, 1541/2, 1568/9, 1570/1 (defect), 1576/7, 1586/7, 1587/8, 1588, 159. (afgesloten in 1592, fragment), 1594 (Juni—November), 1594—1609, 1613—1617, 1619—1643, 1645—1667, 1669, 1670, 1676, 1677, 1679—1681, 1683—1685, 1687—1690, 1692—1722, 1724—1759, 1761—1798. 157 deelen en 1 omslag.

N.B. Het rekenjaar loopt bij de oudste rekeningen van Remigii tot Remigii, bij die van 1430—1432 van 1 Januari tot 31 December), bij die van 1518/9—1600 van Martini tot Martini, bij de latere van 1 Januari tot 31 December. — Het over 1367/8—1379/80 loopende deel bevat op blz. 31 een statuut over de verdeeling der prebenden d.d. 1368. In dat over 1404/5—1411/2 is de uitgaaf over 1405/6 verkeerdelijk gebonden achter de rekening van 1406/7. De rekeningen over 1430—1432 zijn afgelegd door Giisbert Janszoen, tijdens het schisma door den postulaat en de oversten van Utrecht met het beheer over

de goederen belast. (De abdis en de priorin n.l. hadden zich toen „overhorich ende ongehoirsame onser moeder Doemkerken" betoond, waarop de juffers zich hadden gesteld „onder gehoirsaemheiden ende gebode onser moeder Doemkerken ende onder bescherme des postulaets, der clesien ende der stad van Utrecht". Vgl. Dodt, Archief. II blz. 204.) Die van 1588 is afgelegd door Johan van den Bongaert, door de Directiekamer der geestelijke goederen in genoemd jaar tot rentmeester van Oudwijk, Vrouwenklooster en Wittevrouwen aangesteld. De rekening van 1739 is niet compleet. — De rekeningen over 1367/8—1379/80, 1404/5—1411/2 en 1570/1 zijn aangekocht met de collectie Phillipps; die over 1541/2 en 1568/9 zijn overgenomen van de Academische bibliotheek; die van 1658/9 is door het domein aangekocht in auctie Musschenbroek in 1826.

—— bis. 1631, 1632, 1638, 1639, 1642, 1643, 1645, 1646, 1649—1653, 1655, 1656, 1659—1661, 1665, 1666, 1702, 1714, 1719—1720, 1722, 1724—1726, 1728—1730, 1733—1736, 1738, 1762, 1764, 1765, 1767, 1768, 1770—1773, 1775, 1777—1780, 1782—1785, 1790, 1796—1798. 58 deelen.

—— ter. 1632, 1642. 2 deelen.

761. Minuut-rekeningen van den rentmeester van het convent. 1536, 1594. 2 stuks.

N.B. Die van 1536 is aangekocht met de collectie Phillipps.

762. Borderellen op de rekeningen van 1791 en 1795. 1 omslag.

763. Acquitten, behoorende tot de rekeningen van 1541—1799. 3 pakken en 1 doos.

764. Quittantieboek van de aan de juffers uitbetaalde proves. 1660—1662. 1 deel.

765. Lijst van onbetaalde debet-quittantiën, behoorende tot de rekeningen van 1676, 1680—1684. 1 stuk.

766. Liquidatie over het slot der rekening van 1690/91. 1 stuk.

767. Extract uit de resolutiën der Ridderschap, waarbij de exploicteur Nyenrode gelast wordt, om de door hem te innen restanten „yder aen sijn comptoir te brengen", en om hetgeen uit de restanten van de andere kantoren aan Oudwijk is betaald te restitueeren aan de rentmeesters van St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. Met eene verklaring van den kamerbode, dat hij hiervan aan Nyenrode aanzegging heeft gedaan. 1680. (Afschrift.) 1 stuk.

768. Memoriën en restantlijsten van het convent. 1683, 1707, 1711, 1712, 1717, 1793—1797. 1 omslag.

769. Opgaven van hetgeen de exploicteur D. de Ridder van de restanten van het convent heeft ingevorderd. 1800, 1802. 1 omslag.

770. Staten van de ontvangsten en uitgaven van het convent. 1685, 1741/2. 1 omslag.

771. Verschillende memoriën betreffende den staat van de financiën van het convent. 1684, 1685, 1703, 1713. 1 omslag.

772. Manuaal van de ontvangsten en uitgaven der juffers, belast met het beheer der tot de „dode proven" behoorende goederen. 1524—1543/4. 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — De aard van de „dode proven" blijkt niet met zekerheid. De inkomsten bestonden uit de pachten van vaste goederen en renten; verreweg het grootste bedrag van de jaarlijksche uitgaven werd bestemd voor ministratie van geld aan de juffers. Misschien zijn er indertijd eenige proven dood verklaard (gemortificeerd), om daardoor de proven der juffers te vergrooten.

773. Rekeningen van de juffers, belast met de administratie van het ambt der „doyproven." 1567/8, 1578/9. Met fragmenten van de rekening van 1569. 1 omslag.

2. Stukken betreffende landerijen.

a. *In het algemeen.*

774. Kaartboek van landerijen van het convent. Geteekend in kleuren op perkament. (Midden der 17de eeuw — 1775.) (Defect.) 1 deel.

N.B. Aangekocht op eene auctie.

775. Koopconditiën van landerijen, door het convent gekocht. 1727—1786. 1 portefeuille.

776. Reglement op het onderhoud van de huizen van de pachters der Ridderschap ten platten lande en van de woningen in de conventen van St. Servaas en Wittevrouwen. 1660. 1 stuk.

777. Verkoopconditiën van aan het convent behoorende landerijen. 1698—1792. 1 omslag.

778. Rekening van den rentmeester wegens de verkochte landerijen en afgekochte erfpachten van het convent. 1797. 1 deel.

N.B. Vóórin is hierbij ingebonden een dubbel exemplaar van de rekening wegens de verkochte boomen van het convent onder Abstede (No. 833).

779. Bijlagen, behoorende tot de rekening van den rentmeester wegens de verkochte landerijen van het convent over 1797. 1 omslag.

780. Ligger van de ontvangen kooppenningen van de verkochte landerijen van het convent. 1797. 1 stuk.

781. Journaal van de ontvangen koop- en rantsoenpenningen van de verkochte goederen van het convent Oudwijk en der afgekochte erfpachten van het convent Oudwijk en het Karthuizerklooster. 1797—1798. 1 deel.

N.B. J. C. Prouckert was tegelijkertijd rentmeester van Oudwijk en van het Karthuizerklooster.

782. Memoriën en aanteekeningen van den rentmeester betreffende de uitgaven, voor de verkooping der landerijen van het convent gedaan enz. 1797. 1 omslag.

783. Voorwaarden, waarop aan M. Wolff en E. Pauw zijn verkocht eenige landerijen van het convent. 1797. (Afschriften.) 1 omslag.

784. Certificatiën van P. Jongeneel en J. Okhuysen, resp. secretaris van Oostveen en Teccop, houdende opgaaf van de ongelden van eenige aldaar gelegen en verkochte landerijen van het convent. 1797. 1 omslag.

785. Bericht van den rentmeester aan de Gecommitteerden tot de finantiën van het Departementaal bestuur van Utrecht op een hem in handen gesteld request van P. Jongeneel over de vraag, wie als koopers van zekere goederen van het convent de daarvan verschuldigde ongelden hebben te betalen. (c. 1802.) (Minuut.) 1 stuk.

786. Register van erfpachtbrieven. 1545—1671, 1676—1797. 2 deelen en 1 pak.

N.B. De volgorde is in de 2 deelen niet chronologisch. Op den band van het 1ste deel staat: „Staan in dit boek mede geregistreerd ende gevuugd eenige briven rakende de goederen, die het voorsz. convent te leen houdt ende in erfpacht gebruykt".

787. Erfpachtcedullen van goederen van het convent. 1707, 1740, 1797. 1 omslag.

788. Memorie van erfpachten, tienden en landerijen, behoorende aan het convent. (c. 1800.) 1 omslag.

789. Belofte van Herman van den Gheer, om, ingeval van verkoop van de beterschap van een door hem bezeten erfpacht, de voorkoop te zullen geven aan het convent. 1367. 1 charter.

790. Huurcedullen van landerijen van het convent. 1395—1532, 1500, 1521, 1765—1797. 1 portefeuille.

N.B. Die van 1395—1532 zijn afschriften (dd. c. 1550), die van 1500 en 1521 minuten, de latere origineelen.

791. Register van huurcedullen. 1696—1730. 2 deelen.

792. Memoriën van de verhuurde landerijen, de namen der pachters, het bedrag der pachtsom en de kortingen aan de pachters gedaan. 1743, 1754, 1788/9. 1 omslag.

793. Afschriften van de memoriën van de te doene verhuring der aan het convent toebehoorende landerijen. Met (in margine) de voorstellen van de gecommitteerden ad hoc uit de Ridderschap over de te bedingen huurprijzen. 1773, 1774, 1775. 1 omslag.

N.B. De oorspronkelijke memoriën, met de daarop aangeteekende en door de Ridderschap geapprobeerde voorstellen der gecommitteerden, bevinden zich in de „Memoriën van verhuring van landen, behoorende aan de vijf Jufferenconventen, gedaan ten overstaan van gecommitteerden uit de Ridderschap" (in het archief der Ridderschap).

794. Aanteekeningen over de invordering van hetgeen het convent Vredendaal en anderen aan het convent zijn verschuldigd wegens de pacht van landerijen. 1579—1584. 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

b. *Landerijen in de provincie Utrecht.*

795. Erfpachtbrief en koopakte van een huis te Utrecht aan de Nye graft, door het convent van Sinte Katheryne in erfpacht uitgegeven aan Willem die Waell. 1495/6. Met oudere erfpachtbrieven, koopakten enz. betreffende dit perceel d.d. 1452—1495. 13 charters

N.B. Dit is het huis van het convent Oudwijk in de stad; Willem die Waell was rentmeester van het convent.

796. Vergunning, door Johan van der Haar verleend aan het convent, om in den muur van zijn huis te ankeren en te timmeren. 1548. 1 charter.

797. Overeenkomst van het convent met Jan van Renesse aangaande een muur, op te richten tusschen hun beider erven binnen Utrecht. 1560. 1 charter.

798 Akte van non-prejuditie, door den president van het Hof van Utrecht aan het convent gegeven wegens het leggen van een goot, op zijn verzoek, op den muur naast de achterpoort der kanselarij. 1571. 1 charter.

799. Eigensdomsopdracht van een huis aan de Nieuw grafte te Utrecht (gelegen naast het huis van het convent aldaar), door Willem van Oostrum, als voogd der kinderen van Frederik van Rhede, opgedragen aan het convent. 1614. Met een concept(?) dd. 1614. 1 charter en 1 stuk.

800. Gerechtelijke toewijzing aan Johan van der Meer van een huis te Utrecht Achter St. Pieter, waaraan hij gepand had wegens wanbetaling der pacht. 1381. Met een oudere opdracht van rechten op een perceel aldaar aan Johan van der Mere dd. 1359. 2 charters.

N.B. Waarschijnlijk is in beide gevallen sprake van hetzelfde huis.

801. Eigendomsopdrachten van een boomgaard, gelegen aan den stadssingel naast den Korenkooperstoren te Utrecht, door het convent van Sint Agniete aldaar opgedragen aan het convent. 1521—1522. Met koopakten, erfpachtbrieven enz. van dit perceel aan vroegere eigenaars d.d. 1381—1521. 8 charters.

802. Eigendomsopdracht van 10 morgen land op 't Oudewiic, door den elect Johan van Bronchorst opgedragen aan Jacob van Lichtenberch (die deze 10 morgen in leen had), in ruil voor 15 morgen land tote Lints[coten], door Jacob voortaan als leen te bezitten. 1323. 1 charter.

803. Koopakte van 2 kampen land (in Oudwikervelt), door het Domkapittel verkocht aan het convent. 1386. 1 charter.

804. Overeenkomst van het convent met Willem van Alenderp aangaande het onderhoud eener wetering, „streckende van de Ghildebrugge an den wech, die an den Zogheweert geleghen es." 1393. 2 charters.

805. Pachtbrieven van verschillende perceelen land buiten de Wittevrouwenpoort te Utrecht, door het convent in pacht uitgegeven aan verschillende personen. 1395 - 1488. 3 charters.

806. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land buiten de Wittevrouwenpoort te Utrecht, door het convent in erfpacht uitgegeven aan verschillende personen, of door verschillende personen van het convent in erfpacht genomen. 1411—1515. 4 charters.

807. Arbitrale uitspraak van Ysebrant van der A en Mattheus Pot tot bijlegging van een geschil tusschen het kapittel van Oudmunster en het convent, betreffende de begrenzing van beider landen en betreffende een weg „van den heren erve tot an den zantwech ende van den zantwech tot an den steenwech", waarbij bepaald wordt, dat de begrenzing, door de scheidsrechters aangegeven, zal worden gehandhaafd en dat beide partijen den weg zullen mogen gebruiken. 1412. 1 charter en 1 stuk.

N.B. Het 2e stuk (afschrift) heeft waarschijnlijk betrekking op een proces, omstreeks 1558 voor het Hof van Utrecht gevoerd tusschen de abdij en het kapittel van Oudmunster over het gemeenschappelijk gebruik van een weg naar de Biltsche Steenstraat (vgl. archief Oudmunster no. 511). Zie ook hierna No. 818.

808. Koopakte en gerechtelijke toewijzingen, na panding wegens onbetaalde pacht, van een molen en molenwerf in het gerecht van Wittevrouwen, verkocht en toegewezen aan het convent. 1434—1485. 3 charters.

809. Leenbrieven van een tiend in Oudwijkervelt, geheeten die tiend van die Vryehoeve, door den bisschop in leen gegeven aan het convent. 1434—1497. Met oudere verleeningen van dezen tiend aan vroegere bezitters d.d. 1357—1434. 9 charters.

810. Gerechtelijke toewijzingen aan het convent van verschillende perceelen land buiten de Wittevrouwenpoort te Utrecht, waaraan het gepand had wegens wanbetaling der pacht. 1445—1485. 4 charters.

811. Gerechtelijke toewijzing aan het convent van eene hoeve land buiten de Giltpoort te Utrecht, waarvan het convent gepand had wegens wanbetaling der pacht. 1458. 1 charter.

812. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land buiten de Wittevrouwenpoort te Utrecht, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1464—1543. 6 charters.

813. Erfpachtbrieven van 4 morgens land bij de Gildpoort te Utrecht, door het convent in erfpacht uitgegeven aan verschillende personen of door verschillende personen van het convent in erfpacht genomen. 1480—1613. 7 charters en 1 stuk.

814. Erfpachtbrieven van een boomgaard aan de noordzijde van de Steenstraat bij de Gildpoort te Utrecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1485—1613. Met eene koopakte van deze erfpacht d d. 1586. 5 charters en 1 stuk.

815. Gerechtelijke verklaring van Adryaen Jansz. en Cors Heynricsz., dat zij nooit eenig getuigenis hebben afgelegd ten overstaan van mr. Gerit Beyer, notaris ten Dom, betreffende een geschil tusschen het kapittel van St. Pieter te Utrecht en het convent over een tiend bij Oudwijck. 1516. 1 charter.

816. Extract uit het gerechtsboek van het gerecht buiten Wittevrouwen, houdende dat de rentmeester van het convent namens de abdis en het convent geprotesteerd heeft tegen de timmering, die Peter van Boeler en Cornelis die Ridder begonnen zijn op een perceel land, waarover tusschen hen en het convent geschil is. 1540. 1 stuk.

817. Erfpachtbrieven van den St. Stevensmolen en de molenwerf of het daarop gelegen huis buiten de Wittevrouwenpoort te Utrecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1553—1764. Met eene vergunning om de erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld dd. 1766. 6 charters.

818. Kaart van het terrein tusschen den stadssingel van Utrecht en de Steenstraat naar De Bilt, met aanwijzing van een stuk land van het kapittel van Oudmunster en een weg naar het convent. Teekening in kleuren zonder naam. 1556. 1 stuk.

N.B. Een vonnis van het Hof over een recht van uitgang van het kapittel, behoorende bij deze kaart, berust in het kapittel-archief van Oudmunster onder no. 511. Zie ook hiervoor No. 807.

819. Erfpachtbrieven van 1 morgen land buiten de Wittevrouwenpoort aan de noordzijde van de Steenstraat te Utrecht, door verschilende personen in erfpacht genomen van het convent. 1573—1602. Met eene vergunning om deze erfpacht te verkoopen d.d. 1593. 3 charters en 1 stuk.

820. Erfpachtbrieven van een hof en $5^1/_2$ hont land, grenzende aan Heer-Martens-boemgaert op Bleyenburch (bij Utrecht), door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1578—1604. 3 charters.

821. Memorie, door het convent ingediend bij het gerecht van Utrecht, houdende verklaring dat het geen gevolg kan geven aan het request van Willemtgen Henrick Gijsbertss.'dochter, weduwe Lucas Henrickss., om, naar aanleiding van een door haar tegen het convent gevoerd proces over een hof buiten de Wittevrouwenpoort te Utrecht, inzage te verleenen van de erfpachtregisters van het convent. Met afschrift van genoemd request. 1591. 1 omslag.

822. Stukken betreffende een proces, door de kerkmeesters en de buren van de parochie van de St. Nicolaaskerk voor het gerecht van Utrecht gevoerd tegen het convent, over den eigendom van den „Kerckenwech streckende van de stadtscingelen tot Outwijckervelt toe". Met een vonnis, door het Hof van Utrecht in appèl gewezen over dezelfde zaak. (c. 1600.) 1 omslag.

823. Stukken betreffende een geschil tusschen het convent en de stad Utrecht over den eigendom van een perceel land bij de Gildtbrug. 1611, 1612. 1 omslag.

824. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land buiten Wittevrouwen, door het convent opgedragen aan de stad Utrecht en aan den graaf van Solms op verschillende uitgangen. 1637. 2 charters.

825. Erfpachtbrieven van 1 morgen land buiten de Wittevrouwenpoort aan de noordzijde van de Steenstraat te Utrecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1668—1773. Met eene vergunning, om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1766. 5 charters.

826. Erfpachtbrieven van 2 morgen land of gedeelten daarvan, zijnde een gedeelte van het Hoornwerk aan het begin der Maliebaan te Utrecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap resp. de Representanten en het Provinciaal bestuur van Utrecht en behoorende aan het convent. 1677—1797. Met vergunningen om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1744—1745. 12 charters.

827. Erfpachtbriëven van het goed Oudwijk, gelegen in het gerecht van Wittevrouwen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap resp. de Representanten van Utrecht. 1719—1795. Met eene vergunning om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1795. 10 charters.

828. Erfpachtbrieven van een warmoeziershof, genaamd de Zandhof, aan de noordzijde van de Steenstraat te Utrecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1729—1787. Met eene vergunning, om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1777. 7 charters.

829. Erfpachtbrieven van 2 perceelen land, gelegen naast den muur van het convent op Oudwijkerveld, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1732—1781. 5 charters.

830. Erfpachtbrieven van 3 morgen land in het gerecht van Wittevrouwen en Abstede, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1738—1794. 4 charters.

831. Erfpachtbrieven van een herberg aan de Gildbrug bij de Maliebaan te Utrecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1740—1794. Met vergunningen om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1762—1796. 13 charters.

832. Memorie van S. van Toll, deurwaarder bij het Hof van Utrecht, aan den rentmeester van het convent, houdende verbod om over eenig transport, alienatie of bezwaar te staan van twee perceelen land en boomgaard op het Oudwijkerveld bij Utrecht, erfpachtgoed van het convent, aangezien die door hem voor schuld van de tegenwoordige bezitters zijn geëxecuteerd. 1764. 1 stuk.

833. Rekening van den rentmeester wegens de verkochte boomen van het convent onder Abstede. Met een hierbij als bijlage behoorend afschrift van de verkoop-conditiën. 1798. 1 portefeuille.

N.B. Gevonden in het archief der Utrechtsche Momboirkamer en door het stedelijk bestuur aan het rijk gerestitueerd.

834. Leenbrieven van 16 hont land in het gerecht van Pijlsweerde, door Dirck en Jan Ruysch in leen gegeven aan het convent. 1491, 1517. Met arbitrale uitspraak in een geschil betreffende eene op dit land gevestigde lijftocht d.d. 1493. 3 charters.

835. Vestiging van lijftocht aan Geertruid, weduwe van Steven van Everdingen, door haren broeder Roelof van Catwijck op land in Pijlsweerdt, dat hij van Dirk Ruysch te leen houdt. 1502. 1 charter.

836. Overeenkomst van het convent met Peter Petersz. die tichellaer over de pacht van $2^1/_2$ morgen land achter Betlehem bij Utrecht, onder eenige voorwaarden betreffende de afgraving van dat land. 1540. 1 charter.

837. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in de Lage Weide, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1727, 1735. 2 charters.

838. Eigendomsopdracht van 6 morgen land in de Lage Weide, door W. van Vlooten c. s. opgedragen aan het convent. 1728. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan een dezer eigenaars d.d. 1695. 2 charters.

839. Eigendomsopdracht van 10 morgen land, geheeten de Zogkuyll in de Hooge en Lage Weide, door mr. Johan Woertman opgedragen aan het convent. 1735. Met eigendomsopdrachten van gedeelten van dit perceel aan vroegere eigenaars d.d. 1532, 1537. 3 charters.

840. Eigendomsopdracht van een viertel land in de Lage Weide, genaamd Witboomsviertel, door C. van Wijkersloot opgedragen aan het convent. 1738. Met eigendomsopdrachten van dit perceel aan vroegere eigenaars d.d. 1562—1726. 5 charters.

N.B. Bij een dezer eigendomsopdrachten wordt bovendien de eigendom van een aangrenzend viertel land opgedragen.

841. Eigendomsopdracht van 12 morgen land in den Ravekamp in de Hooge en Lage Weide, door V. Oudenrogge van der Wielle c. s. opgedragen aan het convent. 1759. Met eigendomsopdracht aan een vroegeren eigenaar d.d. 1690. 2 charters.

842. Eigendomsopdracht van 24 morgen land op Sweserengh, door Volprecht van Amerongen opgedragen aan het convent. 1386. Met quittantie voor de voldoening van een deel der koopsom en akte van afkoop van de erfpacht van dit perceel d.d. 1387, 1419. 3 charters,

843. Eigendomsopdracht van $4^1/_2$ morgen land op Zweserengdoor Willem Gerritsz. opgedragen aan het convent. 1664. Met gerechtelijke toewijzing bij maaggescheid van dit perceel aan dezen eigenaar d.d. 1651. 2 charters.

844. Erfpachtbrieven van 3 morgen 512 roeden land op Zwezereng, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1720—1767. 4 charters.

845. Pachtbrief van 132 morgen land te Oestweerde, door Johan Henryck in pacht genomen van het convent. 1400. 1 charter.

846. Bekrachtiging door bisschop Otto van den afstand van den tiend van 2 hoeven land te Marserbrouk door Theodericus van Loenresloet aan het convent, totdat hij of zijne erfgenamen eene schuld aan het convent zal of zullen hebben afgelost. 1245. (Vidimus van den officiaal van den bisschop d.d. 1401.) 1 charter.

847. Pachtbrieven van een viertel land in den Tyenhoeven in Maersenveen, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1385, 1414. 2 charters.

848. Pachtbrieven van $29^1/_2$ morgen land, verspreid gelegen op 't Hogeland, te Maarssenbroek en op Thematerveld, door het convent in pacht uitgegeven aan verschillende personen of door verschillende personen van het convent in pacht genomen. 1400, 1407. 2 charters.

849. Pachtbrieven van een viertel land te Maersenveen, door Aernt van den Grotenhuys c. s. in pacht genomen van het convent. 1415, 1439. 2 charters.

850. Pachtbrieven van verschillende perceelen land en veen in Maersseveen, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1423—1514. 7 charters.

N.B. Een dezer perceelen behoorde volgens aanteekening in dorso tot de Grote camer.

851. Overeenkomst van de kapittelen ten Dom, van Oudemunster, van St. Marie, het Duitsche huis en de conventen van St. Catheryne, Oudwijck en St. Servaes, met de landgenooten van de twee overste Tyenhoeven van Oestveen, over het afgraven van 6 viertelen veen aldaar. 1463. Met afschrift. 1 charter en 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

852. Leenbrieven van het goed de Middelweert of een gedeelte daarvan te Maarsen, door bisschop David en zijne opvolgers in leen gegeven aan het convent. 1489—1785. Met oudere beleeningen van vroegere bezitters met dit land d.d. 1441, 1484. 12 charters.

853. Eigendomsopdracht van $^2/_3$ van $^1/_2$ hoeve land te Maersenbroeck, door Jan van der Meer Jansz. opgedragen aan het convent. 1501. 1 charter.

854. Overeenkomst tusschen het convent en de andere geërfden en landgenooten van de Negentien-hoven in de Overlaan en Nederlaan te Maarsseveen, tot het graven van scheislooten in de veenen. 1512. Met volmacht van dezelfden op eene commissie, om eene dergelijke overeenkomst ten uitvoer te leggen. 1534. 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

855. Akten van ruiling betreffende de leenweer der grove en smalle tienden van Maerssenveen, door Jan Pouwelsz. afgestaan aan het convent, in ruil voor den eigendom van twee perceelen land aldaar. 1513. (Oorspronkelijk en afschrift.) 1 charter en 1 stuk.

856. Leenbrieven van verschillende tienden te Maarseveen, door den bisschop van Utrecht en diens opvolgers in leen gegeven aan het convent. 1513—1781. 9 charters en 1 stuk.

857. Eigendomsopdracht van 2 perceelen land te Maerseveen, door Jan Aryaensz. opgedragen aan Aryaen Arntsz. 1517. 1 charter.

858. Koopakte van eene losrente van 4 gouden oude Fransche schilden, gevestigd op een half viertel land in Maersseveen, door Gelis die Rover verkocht aan het convent. 1517. 1 charter.

N.B. Dit land heboorde aan de Kosterij van het convent.

859. Pachtbrieven van 18 morgen land te Maerssen en Maerssenbrouck, door Aelbert Joostenz. in pacht genomen van het convent. 1523—1556. 3 charters.

N.B. Een der charters heeft de aanteekening in dorso: Grote Camerie.

860. Erfpachtbrieven van 7 hont land te Maarsen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1541—1598. 4 charters.

N.B. Dit land behoorde aan de Canterij van het convent.

861. Akte, waarbij Jacob Jansz. van Goch en E. Reyersz. die saedelmaker ten overstaan van het Hof van Utrecht erkennen verplicht te zijn, als borgen van J. Therbruggen van Goch, tot voldoening van eene losrente uit een viertel land in Maarseveen, door dezen verkocht aan J. Az. Crap. 1558. Met eigendomsopdracht van dit perceel, (aangehecht) vonnis van het Hof van Utrecht en twee commissies aan deurwaarders d.d. 1552—1575. 5 charters.

N.B. Blijkens eene aanteekening in dorso van een dezer charters behoorden deze brieven aan het convent,

862. Kaart van drie perceelen land op Maersscheveen, behoorende aan het convent en aan jhr. Van Winsen. Teekening in kleuren door M van Oort (1596). 1 stuk

863. Eigendomsopdracht van $1^1/_2$ viertel weiland in Maarseveen, door het St. Eloyengasthuis te Utrecht opgedragen aan het convent. 1601. 1 charter.

864. Erfpachtbrieven van een stuk land met de hofstede het Slijk bij Maarssen, door de Ridderschap van Utrecht in erfpacht uitgegeven of van de Ridderschap van Utrecht in erfpacht genomen en behoorende aan het convent. 1718—1773. 6 charters.

865. Pachtbrieven van 1 morgen land te Maarsenbroek, door Jan Hendriksz. van Rietveld en zijn zoon in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1723, 1736. 2 charters.

866. Erfpachtbrieven van een gedeelte van een uiterdijk te Maarsen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1739—1777. 5 charters.

867. Erfpachtbrieven van 145 roeden land, grenzende aan de hofstede het Slijck te Maarsen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap resp. de Representanten van Utrecht, en behoorende aan het convent. 1739—1795. 5 charters.

868. Koopakte van eene rente van 23 Hollandsche stuivers uit $^1/_2$ viertel land te Brueckelreveen. door Willem weduwe van Jacob van Hove verkocht aan het convent. 1470. 1 charter.

N.B. Deze rente wordt gekocht ten behoeve van de Kosterij van het convent.

869. Erfpachtbrief van een half viertel en het land van het convent in Peter-Breyen-bruyckweer te Bruekelreveen, door Claes van Grotenhuys Claesz. in erfpacht genomen van het convent. 1500. 1 charter.

870. Erfpachtbrieven van een viertel en $^1/_8$ viertel land in Breukelveen, door het convent in erfpacht uitgegeven aan verschillende personen of door verschillende personen van het convent in erfpacht genomen. 1519—1607. 8 charters.

871. Pachtbrieven van eene halve hoeve land in Achttienhoven, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent of den pachter in pacht genomen. 1334—1468. 5 charters

872. Pachtbrieven van verschillende perceelen land in Achttienhoven, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1520, 1553. 2 charters.

N.B. Een dezer perceelen behoorde blijkens eene aanteekening in dorso tot de Grote camerij.

873. Lijst van landerijen in Oostveen, behoorende aan het convent Oudwijk en aan het Vrouwenklooster; met opgaaf van hunne grootte en belending. (c. 1650.) 1 stuk.

874. Ruilingsakte van 2 viertelen land in het Domproostengerecht op het Veen, liggende tusschen landen van het convent Oudwijk, door het convent van St. Servaas te Utrecht afgestaan aan het eerstgenoemde convent in ruil voor 1/2 hoeve land in hetzelfde gerecht. 1346 1 charter.

875. Pachtbrief van 1/2 hoeve land in Oostveen, door het convent in pacht uitgegeven aan Egidius Zonderland. 1357. (Vidimus van den officiaal van den bisschop d d. 1357.) 1 charter.

876. Pachtbrieven van een viertel land in Oostveen, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1382, 1415. 2 charters.

N.B. Dit land behoorde aan de Kosterij van het convent.

877. Pachtbrieven enz. van verschillende perceelen „over Amickepat an des convents weyde", behoorende aan het convent en door verschillende personen in onderhuur gegeven en genomen. 1397—1398. 6 charters.

N.B. Amickepat lag waarschijnlijk in de buurt van Amickedijc bij Bleyenburg.

878. Eigendomsopdracht van 1/2 viertel veen in Oostveen, door Jonghe Johan Johansz. c. s. opgedragen aan het convent. 1403. 1 charter.

879. Pachtbrieven van een viertel veen in Oostveen, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1424 – 1506. Met twee akten betreffende den afkoop van deze pacht en het terugontvangen van het viertel zonder het veen, d.d. 1543. 6 charters.

N.B. Blijkens eene aanteekening in dorso van een der charters behoorde dit land aan de Kosterij van het convent.

880. Erfpachtbrief van een gedeelte van een stuk land, geheeten Amekedijc, bij Blidenborch in Oostveen, door Ghijsbert Jansz. in erfpacht uitgegeven aan het convent. 1432. Met koopakte en eigendomsopdrachten enz. van dit stuk land of van dit gedeelte daarvan aan vroegere eigenaars d.d. 1376—1432. 4 charters.

881. Pachtbrieven van 2 perceelen land, ieder groot 3 viertelen, en grenzende aan elkaar in Oostveen, door Berent en Gijsbert Sandersz. resp. in lijfpacht genomen van het convent. 1435, 1438. 4 charters.

N.B. Hiervan behoorden 2 viertelen land aan de Kosterij van het convent.

882. Pachtbrieven van verschillende perceelen land in Oostveen, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1469—1525. 3 charters.

883. Mandaat van den officiaal van den bisschop aan de pastoors der St. Jacobskerk te Utrecht, om Tydeman Johansz. in de Weerd te verbieden, een stuk veen van het convent in Oostveen verder af te graven, daar hij inbreuk heeft gemaakt op de met het convent overeengekomen voorwaarden van afgraving van dit veen. 1470. Met transfix, waarbij de officiaal verklaart, dat Tydeman van verzet afziet. 1470. 2 charters.

884. Arbitrale uitspraak van Peter Willems, kapellaan van het convent, e. a. in een geschil tusschen het convent en het Duitsche huis over den tijd, gedurende welken het Duitsche huis eenige perceelen veen in Oostveen van het convent in huur zal houden. 1472. 1 charter.

885. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht. 1486—1780. 4 charters.

886. Pachtbrieven van een viertel land in Oostveen, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1502—1529. 3 charters.

N.B. Dit perceel behoorde volgens aanteekeningen in dorso aan de Kosterij van het convent.

887. Erfpachtbrieven van 1/2 viertel land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1517, 1640. 2 charters.

888. Erfpachtbrieven van 5 viertelen land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1519—1636. Met akte van protest in zake het recht van den erfpachter van dit land, om van de erfpachtsom eerst te mogen korten oudschildgeld, dubbel oudschildgeld en andere dergelijke schattingen d.d. 1587. (Afschrift.) 5 charters en 1 stuk.

889. Pachtbrieven van een viertel land in Oostveen, door Meerten Aelbertsz. en zijn zoon in pacht genomen van het convent. 1535, 1556. 2 charters.

N.B. Dit land behoorde aan de Kosterij van het convent.

890 Koopakte en eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in Oostveen, door Joris Dircksz. die Lege verkocht en opgedragen aan het convent. 1537. Met eigendomsopdracht van een dezer perceelen aan dezen eigenaar en andere transacties betreffende deze perceelen d.d. 1516—1536. 6 charters.

891. Stukken betreffende een proces, gevoerd voor den Grooten raad van Mechelen door de geërfden in de Ridderveenen en Oostveen tegen de vier parochiën van Gooiland, over de grensscheiding van het Sticht en Gooiland. 1539—1567. 1 omslag en 2 charters (in portefeuille).

N.B. Gedeeltelijk aangekocht met de collectie Phillipps. — Onder de overgelegde stukken vindt men charters en afschriften van charters van 1441—1549. Het convent was in Oostveen geërfd.

892. Pachtbrief van een perceel land in Oostveen, door het convent in pacht uitgegeven aan Aelbert Meertensz. 1556. 1 charter.

N.B. Dit land behoorde aan de Kosterij van het convent.

893. Erfpachtbrieven van $^1/_2$ hoeve land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1581, 1617. 2 charters.

894. Exploit, waarbij ? van Mijnden, deurwaarder van het Hof van Utrecht, de abdis c. s., als geërfden in de Oest- en Ridderveenen, sommeert om ingevolge het vonnis van de Gedeputeerde Staten d.d. 21 November 1591 aan Ghijsbert van Hardenbrouck, maarschalk van het Nederkwartier, en Aelbert Egbertsz. van Rosweyde uitbetaling te doen van aan hen verschuldigde gelden. Met afschrift van het vonnis en van het request, waarbij Hardenbrouck en Rosweyde aan het Hof verzoeken om het door een deurwaarder ten uitvoer te doen leggen. 1591. 1 omslag.

895. Eigendomsopdrachten, leenbrieven enz. van het goed Beukenburg in Oostveen, of van gedeelten daarvan. 1642—1802. 13 charters.

N.B. Deze akten hebben met het convent niets uit te staan. Alleen maakten 9 morgen erfpachtgoed van het convent sedert 1763 deel uit van het goed. Bij afkoop dezer erfpacht in 1801 zijn de eigendomsbewijzen van het goed waarschijnlijk overgelegd aan den rentmeester van Oudwijk, die ze bij vergissing zal hebben gehouden.

896. Erfpachtbrieven van 9 morgen land in Oostveen, door de Ridderschap van Utrecht in erfpacht uitgegeven aan verschillende personen of door verschillende personen van de Ridderschap van Utrecht in erfpacht genomen, behoorende aan het convent. 1731—1764. 6 charters.

N.B. Deze 9 morgens maakten sedert 1763 deel uit van het goed Beukenburg; de erfpacht werd in 1801 afgekocht van den rentmeester der domeinen. Zie no. 894.

897. Erfpachtbrieven van een laan achter het convent, strekkende van de Biltsche vaart tot in de Minstroom in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1676—1739. 3 charters.

898. Erfpachtbrieven van 30 roeden land aan de Blauwkapel in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1727—1793. Met vergunning om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1771. 7 charters.

899. Erfpachtbrieven van $7^1/_2$ morgen land in Oostveen, door de Ridderschap van Utrecht in erfpacht uitgegeven of van de Ridderschap van Utrecht in erfpacht genomen en behoorende aan het convent. 1729—1772. 5 charters.

900. Erfpachtbrieven van $1^1/_2$ morgen weiland in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1735, 1769. Met vergunning, om deze erfpacht te stellen tot zekerheid voor eene schuld d.d. 1776. 3 charters.

901. Erfpachtbrieven van 4 morgen land, geheeten de Hoekkamp, in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1740—1775. 4 charters.

902. Erfpachtbrieven van 5 morgen 453 roeden land aan de noordzijde van de Biltsche Steenstraat in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1744—1781. 4 charters.

903. Erfpachtbrieven van $3^1/_2$ morgen land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1744—1784. 4 charters.

904. Erfpachtbrieven van 7 morgen 200 roeden land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht, resp. de Representanten 's lands van Utrecht, en behoorende aan het convent. 1749—1796. 5 charters.

905. Erfpachtbrieven van 8 morgen 200 roeden land aan de zuidzijde van de Biltsche Steenstraat in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1749—1797. 3 charters.

906. Erfpachtbrieven van $2^1/_2$ morgen land in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1751—1784. 4 charters.

907. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land aan de zuidzijde van de Biltstraat in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1754—1786. 3 charters.

908. Erfpachtbrieven van eene hofstede aan den Maartensdijk in Oostveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1762, 1773. 2 charters.

909. Erfpachtbrief van een daghuurdershuisje en tuintje in Oostveen, door Hendrik van Mijdrecht in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1772. 1 charter.

910. Stukken betreffende een door het convent gedane naasting van 6 morgen weiland te Oostveen, erfpachtgoed van het convent. 1776. 1 omslag.

911. Erfpachtbrief van 1 morgen 529 roeden land achter de hofstede Oudwijk in Oostveen, door Gerrit van Steenis in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1783. 1 charter.

912. Akten, waarbij de eigendom van Haren Ludolfs hofstede Over die Vechte door Herbaren Over de Vecht wordt afgestaan aan het convent, als onderpand voor eene schuld van zijnen vader. 1317. Met akten betreffende het te onderpand stellen van dit goed (leen van den Domproost) voor deze schuld ten bate van een vroegeren schuldeischer en de opheffing van het leenverband van dit goed d.d. 1308—1317. 8 charters.

913. Kwijtschelding van eene jaarlijksche rente uit het goed Over de Vecht door het Domkapittel aan het convent. 1402. 1 charter.

914. Erfpachtbrieven van 1 morgen land in het gerecht van Over de Vecht, door het convent van Vredendael bij Utrecht (later te Amersfoort) in erfpacht genomen van het convent. 1515, 1606. 2 charters.

915. Pachtbrief van de helft van een viertel veen aan de Bisschopswetering, door Gijsbert van Rijn e. a. in pacht genomen van het convent. 1486. 1 charter.

916. Erfpachtbrief van een half viertel land aan de Bisschopswetering, door Willem Bor van Amerongen in erfpacht genomen van het convent. 1598. 1 charter.

917. Leenbrieven van 12 morgen land op Zeysteroever, door de abdij van St. Paulus te Utrecht in leen gegeven aan het convent. 1515—1785. Met beleeningen van vroegere bezitters met dit land d.d. 1440—1512. 19 charters.

N.B. Hierbij is gevoegd een pachtbrief d.d. 1512 van 13 morgen land op Zeysteroever, grenzende aan het bovengemelde leengoed en waarschijnlijk met de beleeningen in betrekking staande.

918. Willig decreet van het Hof van Utrecht betreffende eene hofstede met 36 morgen 325 roeden land te Zeist, door het convent gekocht van Otto Vijffhuysen. 1664. 1 charter.

919. Verklaring van bisschop Johannes, waarbij hij erkent, ten onrechte als leenheer aanspraak te hebben gemaakt op den eigendom van eene hoeve land, genaamd Scoutenhove aan de Vecht, te Houten, welke hoeve door bisschop Guido aan het convent in eigendom was afgestaan. 1329. 1 charter.

920. Koopakten en eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in Houten en het Gooi, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1366—1786. 8 charters.

921. Eigendomsopdracht van $^{1}/_{11}$ van 3 morgen land op de Weteringhe, door Johan van den Wale opgedragen aan Roelof van Tule Ghisebrechtsz. 1393. Met een lateren erfpachtbrief van dit perceel d.d. 1393. 2 charters.

N.B. Een der charters heeft de aanteekening in dorso: „Houten".

922. Koopakte van $^{2}/_{11}$ van 3 morgen land op de Wetering, door Johanna van Kuyc verkocht aan het convent. 1395. 1 charter.

923. Verklaring van Beernt de Wilde, waarbij hij erkent vergunning te hebben gekregen van het convent, om tot wederopzeggens toe een vonder te leggen over de Wetering naast de vijver van het convent. 1404. 1 stuk.

N.B. Met aanteekening in dorso: „Houten".

924. Pachtbrief van $4^{1}/_{2}$ morgen land te Houten, door Beernt Snoy van Schaic in huur genomen van het convent 1434. 1 charter.

N.B. Blijkens aanteekening in dorso behoorde dit perceel aan de Kosterij van het convent.

925. Verklaring van Loeff van den Haer, pander van den bisschop, dat Henrick Stoeck, wonende te Houten, zich ten zijnen overstaan verbonden heeft, eene schuld van 51 oude Vrankrijksche schilden, wegens vervallen pacht, vóór St. Jan te Midzomer aan het convent te zullen voldoen. 1474. 1 charter.

926. Erfpachtbrieven van 7 hont hanekoornsland te Houten, door E. J. baron van der Merwede in erfpacht uitgegeven aan het convent. 1775. Met oudere erfpachtbrieven betreffende dit perceel d.d. 1680, 1774. 3 charters.

927. Erfpachtbrief van 1/2 morgen land te Houten, door Willem van Miltenburg in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1776. 1 charter.

928. Erfpachtbrieven van 3 morgen land te Houten, door het kapittel van St. Pieter te Utrecht in erfpacht uitgegeven aan het convent. 1782—1790. Met een ouderen erfpachtbrief betreffende dit perceel d.d. 1764. 3 charters.

929. Koopakte van 1½ morgen land in het gerecht de Goye, door Willelmus Grimere verkocht aan Elyas Scarpsvert, van wien Willelmus het perceel daarop weder in erfpacht neemt. (1289)1288. Met een jongeren erfpachtbrief van dit perceel dd. 1292. 2 charters.

930. Eigendomsopdracht van 2 akkers land op den schaft in den Goye, door Heinric van Bemmel opgedragen aan Johan die Zeelander, van wien Heinric het perceel daarop weder in erfpacht neemt. 1398. 1 charter.

N.B. Blijkens het schrift in dorso is dit charter afkomstig van het convent.

931. Eigendomsopdracht van 9 morgen land te Loryck „in die doyproven-hoff" door Gijsbert Gerijtsz. van Schayck opgedragen aan het convent. 1494. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan eenen vroegeren eigenaar en quittantie voor de voldoening der koopsom, d.d. 1476, 1498. 3 charters.

932. Pachtbrief van 1 viertel land te Scalcwijc, door Ghye van Asperen, namens zijne neven, in pacht uitgegeven aan Splinter van Everdinghen. 1423. 1 charter.

933. Koopakten van verschillende stukken land in Vulecoep, door het convent van St. Paulus en het convent van Marienweerd verkocht aan het convent. 1322, 1327. 2 charters.

934. Koopakte van eene rente van 5 pond, door Gheriit van Voern Jacobsz aan het convent verkocht uit 1½ morgen land te Vuilcoep, die hij van het convent reeds in erfpacht had. 1394. 1 charter.

935. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land te Vuilcoep, op Weerde-cleem in 't Goey en in 't Goeysche gerecht, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1410, 1425. 2 charters.

936. Eigendomsopdracht van 2 morgen en 17 eenklupperscafte land in Vuylcoep, door Wouter van Coelenberch opgedragen aan het convent. 1445. Met koopakte en eigendomsopdracht van dit perceel aan een vroegeren eigenaar d.d. 1390. 3 charters.

937. Leenbrieven van 3 morgen land in Vuilkop, door de Staten van Utrecht in leen gegeven aan verschillende personen. 1707—1764. 4 charters.

938. Leenbrieven van de helft van een viertel land in Vuilkop, door het convent van St. Paulus te Utrecht (resp. de Staten van Utrecht) in leen gegeven aan het convent. 1746—1789. Met oudere beleeningen van vroegere bezitters met dit land d.d. 1634—1746. 9 charters.

939. Verklaringen van Alfaer van Schoenauwen, dat Willem van Nyevelt, opvolger in de heerlijkheid van Schoenauwen, aan het convent ten onrechte den eisch stelt van de jaarlijksche levering van een beer, daar het convent sedert den dood van Alfaer's vader daartoe niet meer verplicht is. 1438. 1 charter en 1 stuk.

940. Getuigenverhoor betreffende de betaling van een erfpacht uit twee akkers land te Schoenauwen, aan het convent verschuldigd. (Begin der 17e eeuw.) 1 stuk.

941. Request van Dirck Isbrantsz. Hovelingh te Schonauwen aan de Ridderschap, om een huis te mogen bouwen op het door hem gepachte land van de conventen Oudwijk en St. Servaas, en om een morgen land in erfpacht te hebben. Met beschikking, waarbij aan Hovelingh het bouwen van een huis vergund, doch het verzoek om erfpacht afgewezen wordt. 1700. 1 stuk.

942. Erfpachtbrieven van 576 roeden 3 voet land, zijnde een gedeelte van de Blankendaelsche kade in Schonauwen en Groot Vuilkop, door verschillende personen in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1730—1746. 4 charters.

943. Eigendomsopdracht van 6 morgen weiland in Schonauwen, door Gerrit van Nykerken, als gemachtigde van Margareta Spoor, opgedragen aan de Ridderschap van Utrecht. 1742. 1 charter.

N.B. De opdracht geschiedde aan Arnold van Noortwijck, die rentmeester was van het convent.

944. Erfpachtbrief van 3 morgen land in Schonauwen, door het convent van Oostbroek in erfpacht uitgegeven aan dat van Oudwijk. 1761. Met koopakte van dit perceel door eerstgenoemd convent d.d. 1638. (Afschrift.) 1 charter en 1 stuk.

N.B. Door afkoop van de erfpacht is dit stuk waarschijnlijk in het bezit gekomen van het convent.

945. Koopakten en eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in Galecop, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht. 1397—1728. 8 charters.

946. Eigendomsopdracht van 1/4 van 12 morgen land te Galecoep, door Wouter de Wael c s. opgedragen aan Aernt van der Mere. 1436. Met eene quittantie voor de voldoening van de koopsom van hetzelfde perceel d.d. 1389. 2 charters.

947. Eigendomsopdracht enz. van 9 morgen land te Galencoep, door Johan van Rynesse van Wulven opgedragen aan Aernt van der Meer. 1440—1444. 3 charters.

948. Pachtbrief van 5 morgen land te Galecoep, door Eerst Jansz. in pacht genomen van het convent. 1470. 1 charter.

949. Koopakte en eigendomsopdracht van de helft van de hoeve van Voirn te Galencoep, en van de erfpacht van 2 perceelen land aldaar, door Johan van der Schoerll opgedragen aan het convent. 1471. Met leenbrieven, koopakten, eigendomsopdrachten enz. van deze goederen aan vroegere bezitters of eigenaars d.d. 1424—1457. 12 charters.

950. Verklaring van Egbert Croeck betreffende de verdeeling van 10 morgen land in Galencoep, gemeenschappelijk eigendom van het convent en van hem. 1518. Met 2 pachtbrieven van een gedeelte van dit land, door de beide eigenaars in pacht uitgegeven of van hen in pacht genomen d.d. 1518, 1538. 3 charters.

951. Koopakte van twee perceelen land in Galencop, door Ursula wed. van Anthoenis Croeck c. s. verkocht aan het convent. 1600. Met verklaring van den secretaris van den landkommandeur van het Duitsche Huis, dat deze den verkoop van het eene perceel, erfpachtgoed van het Duitsche Huis, goedkeurt, d.d. 1600. 1 omslag.

952. Erfpachtbrieven van 2 morgen land te Galecop, door den landkommandeur van het Duitsche Huis in erfpacht gegeven aan het convent. 1737, 1761. 2 charters.

953. Eigendomsopdracht van 3 morgen land te Lopic, door Ghisebrecht van Zulen opgedragen aan Claes Hont, priester, van wien Ghisebrecht daarop dit perceel weder in erfpacht neemt. 1368. (2 exx.) 2 charters.

N.B. Blijkens het handschrift in dorso behoorden deze charters aan het convent.

954. Eigendomsopdracht van 2 morgen land te Lopic, door Jacob Lambertsz. en Johan van der Hoeve Wz. opgedragen aan het convent. 1407. Met een huurbrief betreffende dit land d.d. 1407. 2 charters.

955. Erfpachtbrieven van 3 morgen land te Lopik, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1441, 1566. 2 charters.

956. Eigendomsopdracht van 3 morgen land te Lopik, door den rentmeester van het convent van St. Catharyne opgedragen aan de Ridderschap van Utrecht. 1700. 1 charter.

N.B. Blijkens de rekening van Oudwijk van 1700/1701 (f. 108vs.) verkreeg het convent dezen eigendom.

957. Koopakte en eigendomsopdracht van 8 morgen land te Langheraec, door Volqwiin Johansz. verkocht en opgedragen aan het convent. 1414. 2 charters.

958. Erfpachtbrieven van $4^1/_2$ morgen land in Montfoort, door het convent in erfpacht uitgegeven of van het convent in erfpacht genomen. 1460—1636 9 charters.

959. Opdracht van de leenweer van $^1/_2$ hoeve lant in Bloclant in het land van Montfoerde, door Jacob van Lichtenberch opgedragen aan Johan van Rynesse ende van Rynouwen, zijnen leenheer. 1401. Met getuigenis van leenmannen van Johan van Rynesse over deze opdracht, en met afstand door Margriet, vrouw van Jacob van Lichtenberch, van haar lijftocht op dit land d.d. 1401. 4 charters.

N.B. Blijkens het schrift in dorso zijn deze charters afkomstig van het convent.

960. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Achthoven, door Aernt Jansz. van Grieken en Jacop Aertsz. opgedragen aan het convent. 1501. 1 charter.

961. Erfpachtbrieven van 4 morgen land aan de Linscote, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent 1356, 1383. 2 charters.

962. Eigendomsopdracht van 2 morgen land aan de zuidzijde van de Linscoten bij Oudewater, door Gheryt die Vette opgedragen aan het convent. 1402. 1 charter.

963. Erfpachtbrief van 2 morgen land aan de zuidzijde van de Linscoten bij Oudewater. gemeen liggende o. a. met land van het convent, door Claes de Vette in erfpacht genomen van Yde Roelofsdr. van Emmichoven. 1402. 1 charter.

964. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Papencoep, door Johan Mathijsz. c. s. opgedragen aan het convent. 1417 1 charter.

965. Koopakte van een stuk land te Cattenbroec, door het convent der Predikerorde te Utrecht verkocht aan het convent. 1452. Met verklaring van Johan Swedersz , dat hij op dit land geene rechten heeft, d.d. 1453. 2 charters.

966. Quittantie van Emmegen weduwe van Walich Meusz. en hare zonen voor de voldoening door het convent van de koopsom van hun recht op een stuk land in Cattenbroeck. 1524. 1 charter.

967. Eigendomsopdracht van 4½ morgen land te Haenwijck, grenzende „aen des lants kae", door Lijsbeth Jan Simonsz.'s weduwe opgedragen aan de onmondige kinderen van Geryt Willemsz. 1501. 1 charter.

968. Eigendomsopdracht van 2½ morgen land te Haenwijck, door Johan Jansz. opgedragen aan het convent. 1520. 1 charter.

969. Pachtbrieven van verschillende perceelen land aan den Houdike, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1385, 1398. 2 charters.

970. Koopakten enz. van verschillende perceelen land aan den Houdijc, door verschillende personen verkocht aan het convent. 1404—1415. 4 charters.

971. Ruilingsakte en eigendomsopdracht van 12 morgen land aan den Houdijk, door Jacob van Gaesbeke, heer van Apcoude, afgestaan en opgedragen aan het convent, in ruil voor eene hoeve land te Apcoude 1412, 1413. 2 charters.

972. Eigendomsopdracht van 1 viertel land te Meerlo aan den Houdijck, door Hugo de Berger Petersz. c. s. opgedragen aan het convent 1453. 1 charter.

973. Eigendomsopdracht van 1 morgen land aan den Houtdijck, door Dirck Jansz. pastoor te Camerick opgedragen aan het convent. 1498. Met toestemming van den officiaal van den choorbisschop d.d. 1497. 2 charters.

974. Eigendomsopdracht van 27½ morgen land aan den Houdijck, door Melis van Mynen c. s. opgedragen aan het convent. 1515. Met eigendomsopdrachten van gedeelten van dit perceel aan vroegere eigenaars d.d. 1484. 4 charters.

975. Leenbrieven van 2 morgen land aan den Kleinen Houdijk, door de Staten van Utrecht in leen gegeven aan het convent. 1756—1781. Met oudere beleeningen van vroegere bezitters met dit land, en eigendomsopdrachten van 1 morgen land, gemeen liggende met dit leengoed dd. 1651—1756. 6 charters.

976. Eigendomsopdracht van een huis en 3 hont land aan den Houdijk, door C. Blom c. s. opgedragen aan het convent. 1703. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan een vroegeren eigenaar d.d. 1677. 2 charters.

977. Stukken betreffende den polder de Groote Houdijk te Kamerik.

a. Molenrekeningen over 1745/6, 1784/5, 1786/7. (Afschriften.)

b. Borderellen op de molenrekeningen over 1745/6, 1746/7, 1757 8—1762/3, 1764/5—1780/1, 1782/3, 1783/4, 1787/8, 1791/2.

c. Request van de geërfden aan Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Groot waterschap van Woerden, houdende verzoek om hun besluit, waarbij aan Paulus Stael te Woerden vergunning is verleend tot het leggen van een duikertje door den Teccopper- en Houdijkeruitweg, buiten werking te stellen totdat zij door Dijkgraaf en Hoogheemraden daarop zijn gehoord. Met beschikking, waarbij de geërfden gelast worden hunne bezwaren schriftelijk in te dienen. 1705.

d. Extracten uit de resolutiën der Ridderschap betreffende het tractement en de legesgelden van C. L. van der Pant, als schout en secretaris van den polder. 1744—1748.

e. Bestek van aanbesteding van het bemalen, het onderhoud van den molen en de andere werken van den polder gedurende 1765—1777.

f. Convocatiebillet van de geërfden onder het kerspel Kamerik, om te beraadslagen over het herstel van de kerk en den toren aldaar. 1769.

g. Lijst van gehoefslaagden op den ring van den polder, volgens de nieuwe aanwijzing van 1780. — 1 portefeuille.

N.B. De conventen Oudwijk en St. Servaas waren in dezen polder gegoed.

978. Stukken betreffende de polders de Kleine Houdijk te Kamerik, Kamerik-Teylingens en Kamerik-Mijzijde.

a. Bestek van aanbesteding van het bemalen, en van het onderhoud van den molen van den polder de Kleine Houdijk over 1765—1777.

b. Aanplakbillet van de aanbesteding, door schout en heemraden en gecommitteerden uit de geërfden van den polder Kamerik-Teylingens, van eene nieuwe sluis bij den molen. 1767. (Gedrukt.)

c. Notulen van eene vergadering der geërfden van den polder Kamerik-Mijzijde over de betaling der onkosten van een proces, door Gijsberth de With c. s. tegen kroosheemraden voor het Groot waterschap van Woerden gevoerd. 1745. (Afschrift.)

d. Resolutie (van de Ridderschap), waarbij de rentmeesters van de conventen van Oudwijk en St. Servaas gelast worden den schout van Camerik-Meysyde en Teylingens-gerecht te dwingen tot het nakomen van de artikelen, tusschen hem en eenige ingezetenen aldaar beraamd, betreffende de door hem te doene verantwoording

van het beheer over de beurs der buitenarmen, het afleggen der kerk- en der molenrekening enz. (c. 1750.) (Minuut?) — 1 portefeuille.

N.B. De conventen Oudwijk en St. Servaas waren in deze polders gegoed.

979. Eigendomsopdracht van 3 morgen land te Kameryk-Mysyde, door Aernt Mathijsz. opgedragen aan Henric Berenz., van wien Aernt dit perceel weder in erfpacht neemt. 1381. 1 charter.

N.B. In dorso: „Margriet van Malsen, abdisse thot Oudwijk."

980. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Cameric, door Heerman haren Geretssoen opgedragen aan Diedolf Heine Zalenz. 1386. 1 charter.

981. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land te Nywe Cameric, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1391, 1494. 2 charters.

982. Erfpachtbrieven van 10 morgen land of andere gedeelten van de Vreye hoeve (in Oud- en Nieuw-Kameryk), door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht. 1396—1759. Met vergunning om deze erfpacht tot zekerheid te stellen voor eene schuld d.d. 1785. 8 charters.

983. Koopakte van 5 morgen land te Cameric in het gerecht van Abcoude, door Henric Borre van Ameronghen verkocht aan het convent. 1402. 1 charter.

984. Eigendomsopdracht van 10 morgen land genaamd die Blochoeve te Cameric, door Vrederic van der Meer c. s. opgedragen aan het convent. 1403. Met eigendomsopdracht van dit land aan een vroegeren eigenaar d.d. 1397. 2 charters.

985. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Cameryc, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1406—1447. 10 charters.

986. Erfpachtbrieven van verschillende perceelen land in Oud-Kamerijk, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent, resp. het Provinciaal bestuur van Utrecht. 1406, 1796. 2 charters.

987. Pachtbrief van 10 morgen land te Oude Camericken, door het convent in pacht uitgegeven aan Claes Rusche. 1413. 1 charter.

988. Eigendomsopdrachten van 2 perceelen land, te zamen van 11 morgen, te Cameryck, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1413, 1498. 2 charters.

989. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Nye Camerik, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1424, 1431. 2 charters.

990. Koopakten en eigendomsopdracht van verschillende perceelen land te Cameric op Mysyde, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1469, 1479. 2 charters.

991. Koopakte van $4^1/_2$ morgen land te Oude Cameryck, door Meynairt Geryt Bisselssoen verkocht aan het convent. 1469. 1 charter.

992. Verklaring van het convent, dat het van Meynaert Biscal 8 hont land te Camerick in onderpand heeft genomen voor eene schuld van 54 gouden Johannes Beyersche guldens. 1472. 1 charter.

993. Erfpachtbrieven van 11 morgen land of gedeelten daarvan in Kameryk Mijzijde, in erfpacht uitgegeven door het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht, aan verschillende personen of door verschillende personen van het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht, in erfpacht genomen. 1501—1780. 16 charters.

994. Eigendomsopdracht van 10 morgen land te Nye Camerick, door Johan van Rossum heer van Broechuysen opgedragen aan het convent, in ruil voor 8 morgen land te Vlueten. 1525 2 charters.

995. Erfpachtbrieven van 10 morgen land in Oud Kameryk, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1531—1597. 3 charters.

996. Getuigenis, afgelegd ten verzoeke van Frederick van Ghent, rentmeester van het convent, door Jan Ghijsbertsz. Schulenborch betreffende den verkoop, indertijd door hem en later weer door anderen gedaan, van 6 morgen land, gemeen liggende met 1 morgen en $^1/_2$ hont land van het convent te Camerick. 1572. 1 stuk.

997. Erfpachtbrief van 3 morgen en $^1/_7$ van 2 morgen land te Kamerijk, door Isaac Munnicks in erfpacht genomen van de Ridderschap van Utrecht en behoorende aan het convent. 1750. 1 charter.

998. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Segvelt, in pacht uitgegeven door het convent of van het convent in pacht genomen. 1437, 1520. 2 charters.

N.B. Hieronder zijn 4 morgen land, behoorende aan de Kosterij en aan de Doodenproven.

999. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Zegvelt, door Thomas Jansz. c. s. opgedragen aan het convent. 1510. 1 charter.

N.B. Blijkens aanteekening in dorso behoorde dit perceel aan de Doode-proven.

1000. Erfpachtbrieven van 10 morgen land of een gedeelte daarvan te Westveen, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1617, 1628. 2 charters.

c. *Landerijen in de provincie Holland.*

1001. Eigendomsopdrachten van perceelen land te Tecoep, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1407, 1408. 3 charters.

1002. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Bredevelt, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1390, 1430. 2 charters.

1003. Eigendomsopdracht van 6 morgen land te Bredevelt, door Dirc Boydensz. opgedragen aan het convent. 1400. Met erfpachtbrieven van dit perceel d.d. 1400—1471. 4 charters.

1004. Eigendomsopdracht van 20 morgen land op Bredevelt, door Johan van Rynesse van Rynouwen opgedragen aan het convent. 1403. Met opdracht van de leenweer van dit goed (op Gheestrop) aan Johan van Rynesse d.d. 1403. 2 charters.

1005. Eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land te Bredevelt, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1404—1497. 2 charters.

1006. Gerechtelijke verdeeling van 12 morgen land te Brevelt, gemeen bezit van het convent en Govert Govertsz. 1492. 1 charter.

1007. Eigendomsopdracht van 10 morgen land te Gheestdorp, door de weduwe van Gheriit van Rynevelt opgedragen aan het convent. 1397. Met een pachtbrief van dit perceel d.d. 1400. 2 charters.

1008. Koopakte en eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land te Gheestdorp, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1403—1595. Met eigendomsopdracht van een dezer perceelen aan een vroegeren eigenaar en uitspraak van den baljuw van Woerden in een geschil aangaande dit perceel d.d. 1397, 1409. 7 charters en 1 stuk.

1009. Eigendomsopdrachten van eenige perceelen, deel uitmakende van 42 morgen land in Geestorp, door verschillende personen op gedragen aan het convent. 1497. 2 charters.

1010. Verklaring van het gerecht van Woerden, dat Mari, weduwe van Heinrick Willertsz., ter voldoening van de schulden van haren zoon verplicht is geld op te nemen, en dat zij daarom verlof verzoekt om een erfpachtgoed, dat zij van het convent heeft, te verkoopen. 1531. 1 charter.

1011. Kaart van twee perceelen land aan den Rijn (bij Woerden?), behoorende aan het convent en aan Corn. Gysen. Teekening in kleuren door G. Ditloff. (Laatst der 16e eeuw.) 1 stuk.

1012. Eigendomsopdracht van $2^1/_2$ morgen land in Berwoutsweerde in het kerspel van Woerden, door Hughe Dircsz. opgedragen aan het convent. 1400. Met jongere erfpachtbrieven betreffende dit perceel d.d 1400—1435. 4 charters.

1013. Pachtbrieven van 6 morgen land te Barwoutsweerde bij Woerden, door Peter Jacobsz. en zijnen zoon in pacht genomen van het convent. 1412, 1430. 2 charters.

1014. Eigendomsopdracht van 13 morgen land te Rietvelt, door Gheryt Sael en zijnen broeder opgedragen aan het convent, waarvan eerstgenoemde dit perceel weder in erfpacht neemt. 1397, 1399. 2 charters.

1015. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Rietveld, door Mathijs Gherytsz. opgedragen aan het convent, waarvan hij het perceel daarop weder in erfpacht neemt. 1400. 2 charters.

1016. Eigendomsopdracht van 6 morgen land te Rietveld, door Reinoud de Zale opgedragen aan het convent. 1401. Met een jongeren erfpachtbrief betreffende dit perceel d.d. 1401. 2 charters.

1017. Eigendomsopdracht van 7 morgen land Opte Brede, door Symoen Diedaertsz. opgedragen aan het convent, waarvan hij het perceel weder in erfpacht neemt. 1394. 1 charter.

1018. Eigendomsopdracht van 9 morgen land opte Brede in het gerecht van Rietvelt, door Gheriit Zael Haghensz. opgedragen aan het convent. 1398. 1 charter.

1019. Eigendomsopdracht van 4 morgen land op die Brede, door Dirc Aechtenz. opgedragen aan het convent. 1401. Met jongeren erfpachtbrief van dit perceel d.d. 1401. 2 charters.

1020. Eigendomsopdrachten van 9 en 6 morgen land te Bodegraven, door Dirc Noet Ghisebrechtsz. c. s. opgedragen aan het convent. 1405. Met jongeren erfpachtbrief betreffende het laatstgenoemde perceel d.d. 1405. 3 charters.

1021. Eigendomsopdracht van 2 morgen land te Tynoudewater (bij Linschoten), door Dirc Willams Jonghenz. opgedragen aan het convent, waarvan hij het perceel daarop weder in erfpacht neemt. 1403 (1402). 2 charters.

N.B. Bij aanneming van den Paaschstijl voor beide stukken vallen datum van opdracht en erfpacht samen; volgt men den Paaschstijl echter niet, dan zou de erfpachtbrief een dag ouder zijn dan de opdracht, hetgeen onmogelijk is.

1022. Erfpachtbrieven van 10 morgen land te Liesvelt, door het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht, in erfpacht uitgegeven aan verschillende personen of door verschillende personen van het convent, resp. de Ridderschap van Utrecht, in erfpacht genomen. 1434—1791. 11 charters.

1023. Goedkeuring door het convent van de overeenkomst, door Aernt Gerijtsz. met zijne broeders en zusters aangegaan betreffende de erfpacht te Gravelant in het land van Lisveldt, die hij van het convent houdt. (16de eeuw.) (Concept.) 1 stuk.

1024. Eigendomsopdracht van 4 morgen land in Tyenhoven in het gerecht van Ameide, door Aernt van den Dijc opgedragen aan Egbert Beren. 1414. 1 charter.

1025. Koopakten en eigendomsopdrachten van verschillende perceelen land in Cortgerecht, door verschillende personen verkocht en opgedragen aan het convent. 1401—1549. 16 charters.

1026. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Cortgherecht, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1449, 1470. 2 charters.

1027. Pachtbrief van eene weer land te Cortgerecht aan den Diefdijk, door het convent in pacht uitgegeven aan Bartout Hermansz. 1452. 1 charter.

1028. Eigendomsopdracht van eene erfrente van 1 Rijnschen goudgulden uit een kamp land te Cortgerecht, door Jan Geritsz opgedragen aan het convent. 1484. 1 charter.

N.B. De opdracht geschiedde ten behoeve der Doden-proven van het convent.

1029. Erfpachtbrieven van 3½ morgen land te Kortgeregt in het kerspel van Schoenrewoirdt, door verschillende personen in erfpacht genomen van het convent. 1575, 1637. 2 charters.

1030. Eigendomsopdracht van 4 morgen land te Overheicop in het gerecht van Lederdam, door Ott die Hont Dircksz opgedragen aan het convent. 1494. Met eigendomsopdracht van dit perceel aan dezen eigenaar, en opdrachten en gerechtelijke toewijzingen van renten uit dit perceel aan het convent d.d 1477—1494. 5 charters.

1031. Eigendomsopdracht van 2 morgen land te Overhcycoep in het gerecht van Lederdam, door Ott dye Hont opgedragen aan het convent. 1498. 1 charter.

1032. Pachtbrieven van verschillende perceelen land te Leerdam, door verschillende personen in pacht genomen van het convent. 1534. 2 charters.

1033. Eigendomsopdracht van 2 morgen land te Overheycop in het gerecht van Leerdam, door Kunera, weduwe van Huych Ottenz., opgedragen aan het convent. 1568. Met eigendomsopdrachten van dit perceel aan vroegere eigenaars, en met schuldbekentenis en quittantie betreffende eene rente uit dit perceel d.d. 1534—1571. 5 charters.

1034. Eigendomsopdracht van twee perceelen land te Asperen, door Folpart Jorisz. e. a. opgedragen aan Heylwich van Eck, van wie zij dit perceel weder in erfpacht nemen. 1481. 1 charter.

N.B. Na den dood van Heylwich van Eck moest deze erfpacht toevallen aan de abdis van het convent en hare opvolgsters.

3. Andere inkomsten en bezittingen.

1035. Register van losrenten der vijf conventen. (18de eeuw.) (Alleen de omslagen.) 7 banden.

1036. Register van plechten van de vijf conventen. (18de eeuw.) (Alleen de omslag.) 1 band.

1037. Quittantie van het convent voor de voldoening door Wouter van Voerscoten, zoon van Dirc Corthose, van 37 pond en 10 schellingen, in afbetaling op eene schuld van 150 pond. 1353. 1 charter.

1038. Schuldbekentenis van Johan van Lichtenberch voor 220 pond, door hem verschuldigd aan Johan van der Meer, waarbij hij belooft deze schuld in drie termijnen te zullen betalen. 1355. 1 charter.

1039. Akte van schadeloosstelling van Jacob van Lichtenberch voor Jan van der Meer, die zich heeft borg gesteld voor de lijftocht van 25 Fransche schilden 's jaars, die Jacob van Lichtenberch aan zijne vrouw heeft toegezegd. 1380. 1 charter.

1040. Akte van schadeloosstelling van Hubrecht heer van Culenborch en zijn broeder Johan voor Splinter van Everdinghen, die zich borg heeft gesteld voor de lijftocht hunner moeder, gevestigd op den Steenweert bij Wijk bij Duurstede. 1402. 1 charter.

1041. Toezegging van eene lijftocht van 25 Engelsche nobelen 's jaars, tot welks uitkeering Johan van der Meer Jansz. en Johan van der Meer zich verbinden, door eerstgenoemde te geven aan zijne vrouw, de dochter van Alfaer van der Horst. 1423. 1 charter.

1042. Koopakte van een erftins van 2 gouden Rijnsche guldens 's jaars, gevestigd op 3 morgen land te Overheycoep, losbaar in vier jaren met 30 gouden Rijnsche guldens, door het convent gekocht van Jan van Diemen. 1477. 1 charter.

1043. Gerechtelijke toewijzing aan het convent van eene rente van 4 Rijnsche guldens uit 5 morgen land te Overheycoep in het gerecht van Schoenrewoerd, waaraan het convent gepand had. 1494. 1 charter.

1044. Verband van 4 morgen land te Overheicoep in het gerecht van Lederdam voor eene rente, door Willem Hack en zijne erven uit dit perceel op te brengen aan het convent. 1500. Met vergunning om deze rente te mogen aflossen d.d. 1500. 2 charters.

1045. Schuldbekentenis van Jan Hubert Marcelisz. van 48 oude schilden, en 12 schellingen 10 peningen onkosten, door hem verschuldigd aan het convent. 1468. 1 charter.

1046. Eigendomsopdracht van eene rente van 1/2 Franschen schild uit 1/2 hoeve land in de Maurycge-meent te Woudenberg, door Johan van Renesse van Wulven opgedragen aan het convent. 1489. 1 charter.

1047. Rentebrief van Jan van der Meer van eene rente ten lijve van Haze van der Horst en Janna van Zuylen, verschuldigd aan Alydt van Zuylen, weduwe van Jan Hazert. 1501. 1 charter.

1048. Akte van kwijtschelding van Jan van Catwijck aan zijne zuster Gheertruyt, weduwe van Steven van Everdingen, van alles, wat hij van haar te vorderen en wat hij uit haar naam aan anderen toegezegd heeft, waarbij hij tevens belooft haar te zullen kwijtschelden de jaarlijksche uitkeering van 20 Rijnsche guldens aan hem of zijnen broeder Roeloff. 1502. 1 charter.

1049. Schuldbekentenis van Johan van der Borch van eene levenslange uitkeering van 8 lood zilver aan Gheertruyt weduwe van Steven van Everdingen. 1507. 1 charter.

1050. Schuldbekentenis van het convent der O. L. Vrouwen-broeders (Karmelieten) te Utrecht, met belofte om de rente van 200 Philipsguldens, geleend van het convent, af te lossen of te vestigen, wanneer Henrick Cornelisz., die haar nu op zijn goed te Eembrugge gevestigd heeft, in gebreke mocht blijven die te voldoen. 1533. 1 charter.

1051. Schuldbekentenis van Jan Woutersz. van 93 Carolus-guldens, verschuldigd aan A. van Lantscroen. 1538. 1 charter.

1052. Losrentebrieven van 50 pónd en van 37 pond 10 schellingen, door keizer Karel V en koning Philips II verkocht aan het convent. 1553—1560. 3 charters.

1053. Notariëele akten, waarbij verschillende personen obligatiën opdragen aan het convent. 1717—1735. 1 portefeuille.

III. STUKKEN BETREFFENDE OBLIGATIËN EN LASTEN.

1054. „Legger van den oudtschildgelden", door het convent verschuldigd wegens landerijen te Cameryck, Zegveldt, Segvelderbroek, Montfoort, Cattenbroeck, Achthoven, Blocklandt, Willyge-Langenraeck, Lopick, Bildt, Galecop, Oistweerdt, Sweserengge, Pijlsweert, Abstede, Breuckelerveen, Maersseveen, Maerssen, Maerssebrouck, Achtyenhoven, Houten. (c. 1550.) 1 stuk.

1055. Memoriaal van de ongelden, die jaarlijks van de landerijen van het convent volgens het manuaal moeten betaald worden. (c. 1750.) 1 deel.

1056. Brief van den penningmeester-generaal van het graafschap Leerdam aan de „Regenten van 't convent", houdende dat hij, wegens niet-betaling van verschuldigde ongelden, voornemens is 8 morgen land van het convent aldaar executoriaal te doen verkoopen. 1673. 1 stuk.

1057. Verklaring van Andries Cornelisz. c. s. voor het gerecht van Maerseveen betreffende het graven van nieuwe greppels tusschen de landerijen in de Negentienhoven van Westbroek tot Tienhoven, indertijd door de eigenaars gedaan, en betreffende de op die landen rustende verplichting tot het betalen van alle ongelden en onraden „paertpaerts-gelijcke". 1554. (Afschrift.) 1 stuk.

N.B. In dorso: „Oudtwijck".

1058. Procuratie voor den procureur Johan Philipsz., om het convent te vertegenwoordigen in het proces tegen de regeering van Utrecht en de meesters van den turfaccijns. 1537. Met transfix betreffende eene overdracht dezer procuratie op Adriaen van Mierlo d.d. 1549. 2 charters.

1059. Arbitrale uitspraak van Margriete van Erkel, vrouw van der Eme, en Johan van Nyenaer, deken van Deventer, in een proces van het convent tegen Tydeman Scrodekijn, waarbij het convent verplicht wordt aan Tydeman 100 matoenen en 50 pond te betalen. 1362. 1 charter.

1060. Notariëele akte, waarbij Ernst Joestensz. van Vyanen, vicaris ten Dom, opdraagt aan zijne moeder Hillegont van Schayck eene jaarlijksche rente van 32 carolus-guldens, hem door het convent verschuldigd. 1534. (Afschrift.) 1 stuk.

1061. Rentebrief van 6 carolus-guldens uit 1½ viertel land in Oostveen, door het convent verkocht aan de bewaarsters van de dooden-proven in het convent. 1537. 1 charter.

1062. Rentebrieven, elk groot 3 gulden 4 stuivers, door het convent verkocht aan Egidia Piek van Tienhoven resp. Geertruyd van Padenvorde. 1595, 1599. 2 charters.

IV. MEMORIEDIENSTEN IN DE KAPEL VAN HET CONVENT.

1063. Verklaring van het convent aan Fie Hermansdochter, waarbij het aan haar gedurende haar leven waarborgt de uitkeering eener rente uit 4 morgen en 4 hont land opt Swanevelt in Tecope, eigendom van het convent, door haar gekocht van Vivien Willamsz., met belofte na haren dood deze rente te besteden voor de memorie van haar en haar vader, moeder, broeder en zuster. 1373. 1 charter.

1064. Verklaring van het convent, dat Alyt van Malsen, non in het convent, gekocht heeft eene rente uit ½ hoeve land te Langheraeck, waaruit na haren dood hare memorie zal worden bekostigd. 1416. (Vidimus van Wilhelmus, abt van St. Paulus d.d. 1435.) 1 charter.

1065. Verklaring van het convent, dat Ave van Loenresloet, non in het convent, met zijne toestemming heeft gekocht eene rente uit 14½ morgen land te Scoenrewoerd op Cortgerecht, waaruit na haren dood op St. Thomas voer Midwynter twee tortysen in het koor der kapel van het convent zullen bekostigd worden. 1470. 1 charter.

1066. Testament van Margareta Taets, waarbij zij aan het convent vermaakt eene rente, kleinoodiën, en eene rente uit 10 hont land te Heycop, als bijdrage in de kosten van brood en wijn voor de misviering, terwijl zij verder eenige zusters uit het convent bedenkt met verschillende bedragen, en eenige legaten maakt aan verschillende andere conventen. 1489. 1 charter.

B. ST. SERVAAS-ABDIJ.

N.B. De abdij van St. Servaas te Utrecht, oorspronkelijk tot de Benedictijner-, later tot de Cisterciënser-orde behoorende (Moll. Kerkgeschiedenis. II 2 blz. 26) is omstreeks 1227 gesticht en door bisschop Willebrand uit Abstede, waar zij eerst was gevestigd, binnen de stad overgebracht (Oudheden van Utrecht. II blz. 90).

In 1602, na den dood der abdis, stelden de Staten eene kettersche tot hare opvolgster aan, „nulla, sicuti consueverant, suffragiorum habita ratione", zooals Dusseldorp zegt (Annales. p. 394). De gebouwen zijn, nadat zij onder het Fransche bestuur in 1672 en 1673 veel hadden geleden, kort daarop afgebroken, uitgezonderd de kerk en de kloosterpoort, die eerst in de 19de eeuw zijn gesloopt (Utr. Volksalmanak. 1840 blz. 43 vlg.).

Voor de geschiedenis van de separatie der juffers en van het beheer der goederen na de Reformatie zie onder Oudwijk.

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

1067. Akten, waarbij paus Innocentius IV eene aflaat van 40 dagen geeft aan allen, die op het feest van St. Servaas of gedurende de octaaf daarvan, en op den verjaardag van de wijding der kerk van het convent, die kerk zullen bezoeken. 1251, 1254. 2 charters.

1068. Bevel van paus Innocentius IV aan alle geestelijken van het aartsbisdom Keulen, om de nonnen van het convent in bescherming te nemen tegen ieder, die haar overlast aandoet. 1254. 1 charter.

N.B. Uitgegeven door Dodt, Archief. II blz. 275.

1069. Request van de juffers der vijf jufferen-conventen aan het Provinciaal bestuur om, totdat zij gelegenheid hebben gehad hun recht op de inkomsten nader te staven, den voorgenomen verkoop van de goederen dier conventen uit te stellen en den rentmeester te gelasten met de uitbetaling der prebenden voort te gaan, of wel de zaak aan de gewone justitie te renvoyeeren, opdat zij aldaar haar goed recht kunnen vervolgen. 1797. (Gedrukte kopie.) 1 stuk.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN, RECHTEN EN LASTEN VAN HET CONVENT.

1. Stukken van algemeenen aard.

1070. Request van Kateryna van Aemstell van Mijnden, kosterin van het convent, aan de Ridderschap, om vrijgesteld te worden van het doen van rekening over een aan de kosterij behoorenden „cleynen incompst", waarvan zij en hare voorgangsters nooit specifieke verantwoording aan de abdis plachten te doen, en om in de ontvangst daarvan gelaten te worden. Met afwijzende beschikking. 1603. 1 stuk.

N B. Aangekocht in auctie Royaards van den Ham.

1071. Stukken ingekomen bij de rentmeesters van het convent. 1648—1788. 1 omslag.

1072. Akte, waarbij Justus van Poolsum q. q. voor de getrouwe administratie van mr. Abraham van Cuylenborgh, als rentmeester van het convent, verbindt twee huizen en erven op het Predikheerenkerkhof te Utrecht. 1710. (Extract.) 1 stuk.

1073. Stukken betreffende het afleggen van de laatste rekening van den rentmeester mr. Abraham van Cuylenborch door zijne erfgenamen 1762. 1 omslag.

1074. Rekeningen van de abdis (resp. rentmeester) van het convent. 1592/3, 1593/4, 1597 8—1599/1600, 1601/2—1604/5, 1606/7, 1607/8, 1609/10, 1610/1, 1612/3—1621/2, 1623/4, 1625/6, 1627/8—1630/1, 1633/4—1649/50, 1651/2, 1652/3, 1654/5—1656 7, 1659/60—1663/4, 1666/7, 1667/8, 1669/70—1675/6, 1676/7 (defect), 1680/1—1684/5, 1686/7—1696/7, 1698/9—1756/7, 1761/2—1764/5, 1768—1771, 1778—1787, 1790—1797. 120 deelen.

N.B. Bij de rekeningen van 1592/3—1599/1600 loopt het rekenjaar van Victoris tot Victoris; die van 1601/2—1603/4 bevatten de ontvangsten over Martini tot Martini, de uitgaven over 1 Januari tot 31 December; bij die van 1604/5—1764/5 loopen de ontvangsten over 1 Januari tot 31 December van het eene en de uitgaven over 1 Januari tot 31 December van het daarop volgende jaar; de volgende bevatten de ontvangsten en uitgaven over 1 Januari tot 31 December van éénzelfde jaar. — De rekeningen van 1761/2—1797 zijn gebonden bij de rekeningen van Mariëndaal.

—— bis. 1633/4—1636/7, 1638/9, 1642/3, 1643/4 (defect), 1656/7. 8 deelen.

1075. Acquitten en bijlagen, behoorende tot de rekeningen van 1608—1794. 2 portefeuilles en 1 doos.

1076. Memoriën van de inkomsten en uitgaven van het convent over 1683, 1684, 1703, 1704, 1721. 1 omslag.

1077. Lijst van „debet-quittantiën, geextraheert uyt de rekeningen van mr. Jacob de Ruever als rentmeester van den convento van St. Servaas." 1675—1683. 1 stuk.

1078. Memoriën van restanten over 1671, 1675—1683 (2 ex.), 1708—1715. 1 omslag.

2. Stukken betreffende de landerijen, tienden en obligatiën van het convent.

1079. Plattegrond van de gebouwen van het convent, met opgaven der maten en van een plan tot bebouwing van het terrein met woningen. 3 Teekeningen in kleuren en met de pen zonder naam. (c. 1660.) 1 omslag.

1080. Rapport van de superintendenten over den toestand van de gebouwen van het convent en de aan te brengen reparatiën. 1658. (Minuut?) 1 stuk.

N.B. Het blijkt niet, aan wie dit rapport is overgelegd.

1081. Verkoopconditiën van de tienden van het convent. 1735—1793. 1 portefeuille.

1082. Kerfcedullen en memoriën van de verpachting der tienden van het convent over 1739, 1757, 1758, 1762, 1763, 1765, 1766, 1768—1770, 1772, 1777, 1778, 1783—1785, 1788, 1792 (bis), 1793. 1 omslag.

1083. Stukken betreffende de onderhandelingen van de Superintendenten der jufferenconventen met mr. Johan Peters over den afkoop van de tienden van de Nieuwenhoff te Bunnick. 1681. 1 omslag.

N.B. Vgl. de resolutie der Ridderschap d.d. 10 October 1681.

1084. Akten betreffende de eigendomsopdracht aan het convent van 16 morgen en 128 roeden land te Eembrugge, met het daarop gelegen huis Valckenberg, voor een gedeelte leen van de abdij van Elten. 1664. 2 charters.

1085. Voorwaarden, waarop de Ridderschap verkocht heeft aan Wouter van Oort $3^1/_2$ morgens land in Abstede, toebehoorende aan het convent. 1734. (Afschrift.) 1 stuk.

1086. Erfpachtbrieven van in erfpacht uitgegeven landen van het convent. 1642—1794. (Afschriften.) 1 portefeuille.

1087. Extract uit de resolutiën van de Ridderschap, waarbij ingevolge het request van Cornelis van Deuverden bepaald wordt, dat hij eene aan den rentmeester van het convent verschuldigde erfpachtsom van twee perceelen bouw- en weiland te Werkhoven voortaan voldoen kan met 62 gulden 4 stuivers in plaats van met 80 gulden 's jaars. 1662. 1 stuk.

1088. Erfpachtbrief van eene halve hoeve te Vuylkop, door het kapittel van St. Marie in erfpacht uitgegeven aan mr. Jacob de Reuver, als rentmeester van het convent. 1684. 1 charter.

1089. Erfpachtbrief van 1 morgen land op de Bree, door de Ridderschap van Utrecht in erfpacht uitgegeven aan Martinus Fremont en behoorende aan het convent. 1701. 1 charter.

1090. Overeenkomst tusschen de Ridderschap en het kapittel van St. Marie te Utrecht, betreffende de betaling van erfpachten uit zekere huizen en goederen in het Tolsteegsgerecht en te Vuylcop, door het convent aan genoemd kapittel verschuldigd, alsmede over die van een erfpacht uit den Bongaerdstiend te Lopik, door het kapittel verschuldigd aan het convent. 1727. 1 stuk.

1091. Plechtbrieven van kapitalen, gevestigd op erfpachtgoederen van het convent. 1742—1761. (Afschriften.) 1 omslag.

1092. Register van huurcedullen van landerijen van het convent. 1715—1730. 1 deel.

N.B. Op den band het opschrift: „Prothocol no. 5".

1093. Huurcedullen van landerijen van het convent. 1780. 1 omslag.

1094. Memoriën betreffende de verhuring, opmeting en aankoop van goederen van het convent. (c. 1650—c. 1775.) 1 omslag.

1095. Afschriften van de memoriën van de te doene verpachting der aan het convent behoorende landerijen. Met (in margine) de voorstellen van de gecommitteerden ad hoc uit de Ridderschap over de te bedingen pachtsommen. 1772, 1773, 1778. 1 omslag.

N.B. De oorspronkelijke memoriën, met de daarop aangeteekende en door de Ridderschap geapprobeerde voorstellen der gecommitteerden, bevinden zich in het archief der Ridderschap.

1096. Leenbrief van Beernt Grauwert als leenheer, waarbij Wouter van der Haer Jansd. en Willam van Merthen, haar man, ten behoeve van hunne dochter Clara en van het convent eene lijfrente van 10 Rijnsche guldens vestigen op 6 morgen land te Nederlangbroek, die Wouter van Beernt Grauwert te leen houdt. 1509. 1 charter.

1097. Memoriën van ongelden van het convent. 1649—1796. 1 omslag.

1098. Opgaaf van het bedrag der gelden, die verschillende personen van het convent te vorderen hebben en waarvoor hun obligatiën zijn verstrekt. 1685. 1 stuk.

—— Zie verder hiervoor en hierna nos 752, 755, 767, 776, 941, 977, 978, 1102, 1109, 1112, 1113, 1116, 1125, 1126.

C. ABDIJ MARIËNDAAL.

N.B. Het Cisterciënser-klooster Mariëndaal bij Zuilen is in 1245 gesticht door Theodericus Kovelwaet, kanunnik van Oudmunster (Matthaeus, Fundationes. p. 432, p. 484). Het was blijkens de opgaven uit een necrologium (Matthaeus, l. c. p. 433 vlg.), waar herhaaldelijk abdissen van het klooster worden genoemd, eene abdij. Het gebouw is in de troebelen omstreeks 1586 verwoest (Matthaeus, l. c. p. 418).

Voor de geschiedenis van de separatie en van het beheer der goederen nà de Hervorming, zie boven onder Oudwijk.

I. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN, RECHTEN EN LASTEN VAN HET CONVENT.

1. In het algemeen.

1099. Inventaris van „alle brieven soo eygendoms, erffpachts als andersints, berustende in seeckere kiste ten huyse van Maria van Hartevelt, conventuale joffrouwe" in het convent, opgemaakt door den rentmeester Johan Vinck. 1637. 1 deel.

1100. Extract-resolutiën van de Ridderschap, ingekomen bij den rentmeester der drie conventen Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. 1696—1720. 1 omslag.

1101. Akte van borgtocht van Johan van Haeften en Volckert Versteech, ten behoeve van Dirck Versteech, als rentmeester van het convent. 1654. 1 stuk.

1102. Manuaal van ontvangsten van de conventen van St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. 1686—1693. 1 deel.

N.B. Aangekocht op eene auctie. — Den 4en October 1675 werd tot rentmeester van de drie conventen Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen benoemd Justus van Ewijck. Den 28en April 1683 werd als zoodanig aangesteld Justus van Cuylenborch, op eene commissie en instructie voor elk der drie

rentmeestersambten afzonderlijk (zie afschriften daarvan vóór zijne rekeningen over 1685/6); in 1685 werd hij tevens rentmeester van St. Servaas, ook op eene afzonderlijke commissie (zie Register van acten en commissiën 23 December 1685). In 1707 werd deze combinatie weder verbroken: den 31en Mei werd tot rentmeester van de drie conventen (Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen) benoemd Pieter van Nes, op de instructie van 23 December 1685 „voor de rentmeesters van de respective (Jufferen-)conventen" vastgesteld (in afschrift te vinden voor zijne eerste rekening over 1708/9), — en wel op ééne commissie voor de drie rentmeesterschappen tegelijk d.d. 4 Juli 1707; tot rentmeester van St. Servaas werd tegelijk benoemd Abraham van Cuylenborch. Sinds 1740 was Justus van Cuylenborch, als opvolger van Pieter van Nes, rentmeester der drie conventen; zijne commissie is noch vóór zijne 1e rekening noch elders te vinden. Ook zijn opvolger (sedert 1756) Jan Kol beheerde de drie conventen en ontving eene commissie voor deze drie conventen tegelijk; in 1760 werd hij tevens rentmeester van St. Servaas op eene afzonderlijke commissie d.d. 1 September 1760. Hij werd in 1796 als rentmeester van alle vier conventen opgevolgd door mr. Jan Jacob Kol.

1103. Manuaal van ontvangsten van Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. 1783—1797. 1 deel.

N.B. Aangekocht op eene auctie. — Zie voor de combinatie van het rentmeestersambt van deze conventen met dat van St. Servaas hierboven no. 1102 noot.

1104. Manuaal van uitgaven van Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. 1791—1800. 1 deel.

N.B. Aangekocht op eene auctie.

1105. Rekeningen van den rentmeester van het convent. 1593/4—1595/6, 1597/8—1599/1600, 1602/3—1604/5, 1606/7, 1608/9—1612/3, 1614/5, 1615/6, 1618/9, 1619/20, 1621/2, 1622/3, 1624/5—1626/7, 1627/8 (fragment), 1628/9, 1629/30 (defect), 1630/1 (defect), 1631/2, 1632/3, 1634/5, 1635/6 (defect), 1636/7—1640/1, 1642/3, 1644/5—1651/2, 1652/3 (defect), 1653/4, 1656/7, 1658/9—1661/2, 1663/4, 1665/6, 1667/8—1671/2, 1675/6—1681/2, 1683/4, 1685/6—1703/4, 1706/7—1719/20, 1721/2—1729/30, 1731/2—1749/50, 1752/3—1764/5, 1768—1771, 1778—1787, 1790—1797. Met appendix-rekening, afgesloten in 1710. 145 deelen.

N.B. De rekeningen van 1593/4—1602/3 loopen van Martini tot Martini; de latere tot 1764/5 bevatten de ontvangsten van het eene jaar (1 Januari—31 December) en de uitgaven van het daarop volgende; die van 1768—1797 bevatten de ontvangsten en uitgaven over 1 Januari—31 December van hetzelfde jaar. — Bij die van 1683/8—1797 zijn tegelijk de rekeningen van Vrouwenklooster en Wittevrouwen, bij die van 1761/2—1797 daarenboven ook die van St. Servaas gebonden.

—— bis. 1611/12, 1636/7, 1638/9, 1640/1, 1642/3, 1645/6, 1649/50. 7 deelen.

1106. Acquitten en bijlagen, behoorende tot de rekeningen der rentmeesters. 1587—1785, 1787—1790, 1792—1794. 1 portefeuille en 1 doos.

1107. Restant-cedul over 1671, 1675—1681. (Afschrift.) 1 stuk.

1108. Opgaven en memoriën van restanten van Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. 1671, 1675—1683, 1733. 1 omslag.

1109. Memorie van de restanten van St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen over 1682—1704. 1 stuk.

1110. Opgaven betreffende de nog niet ingevorderde inkomsten en nog niet betaalde lasten van Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen over 1682—1685. 1 omslag.

1111. Staten van de jaarlijksche inkomsten en lasten van Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. (c. 1700—1760.) 1 omslag.

1112. Staat van hetgeen tot op 7 April 1707 ontvangen en uitgegeven is van het inkomen van St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen over 1705 en 1706. 1 stuk.

1113. „Memorie van (aan St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen toebehoorende) effecten, die met voordeel souden connen verhandelt werden". (c. 1650.) 1 stuk.

1114. Memoriën van verkochte goederen van Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen en van de belegging der daarvoor ontvangen kapitalen. (c. 1725.) 1 omslag.

1115. „Memoriaal van verkochte landen, bomen enz. alsmede van subsidiën, waarvan by den rentmeester van Mariëndaal, Vrouweklooster en Wittevrouwen verantwoordinge moet worden gedaan". 1758—1768. 1 deel.

1116. Extraordinaris-rekeningen van den rentmeester van St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen wegens den verkoop der goederen en den afkoop van erfpachten, oudeigens, tinsen enz., vroeger aan deze conventen behoord hebbende. 1797. 1 deel.

2. Stukken betreffende landerijen en obligatiën van het convent.

1117. Request van den stadhouder van de leenen van het huis Zuylen aan de Ridderschap van Utrecht, houdende verzoek dat eene aan het convent behoorende hoeve te Maarsen, die aan dat huis leenroerig maar sedert 1529 niet verheven is, bij versterf van den heer van Zuylen weder ter leen worde verzocht. Met beschikking van de Ridderschap. Hierbij eene memorie van leges, te betalen bij het verheffen van deze hoeve. 1696. (Afschrift.) 1 omslag.

1118. Commissie van het Hof van Utrecht aan den raad mr. J. L. van Ewijck, om een onderzoek in te stellen naar de rechtmatigheid der aanspraken, die de Ridderschap voor het convent laat gelden op een stuk land onder Zuylen, en om Jan Voorsteegh en Adrianus Spierenburgh, opposanten dezer aanspraken, te dagvaarden. 1740. 1 charter.

1119. Register van erfpachtbrieven van landen van het convent. 1685—1752. 1 deel.

1120. Erfpachtbrieven van landerijen van het convent. 1736—1794. (Afschriften.) 1 portefeuille.

1121. Erfpachtbrief van een stuk land van 4 roeden aan de brug te Zuylen, door de Ridderschap van Utrecht in erfpacht uitgegeven aan Catharina Dupont en behoorende aan het convent. 1710. 1 charter.

1122. Request van Hendrik Nicolaes Tonis aan de Ridderschap, om krachtens het haar als grondheer toekomende recht, den eigendom aan zich te trekken van een huis, behoorende aan Cornelis van Boerschoten, staande te Breukelen op grond van het convent, dien hij (H. N. Tonis) in erfpacht heeft, of anders aan Van Boerschoten te verbieden, dien grond verder te gebruiken dan de drop van het huis strekt. 1791. (Afschrift.) 1 stuk.

1123. Memoriën van de te doene verhuring der aan Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen toebehoorende landerijen. Met (in margine) de voorstellen van de gecommitteerden ad hoc uit de Ridderschap over de huurprijzen. 1777—1781. (Afschriften.) 1 omslag.

N.B. De oorspronkelijke memoriën, met de daarop aangeteekende en door de Ridderschap geapprobeerde voorstellen der gecommitteerden, bevinden zich in de „Memoriën van verhuring van landen, behoorende aan de vijf Jufferenconventen, gedaan ten overstaan van gecommitteerden uit de Ridderschap" in het archief der Ridderschap.

1124. Verklaring van Cornelis Joosten van Tricht en Gerrit Dircxen te Oucoop onder Loenreslooth, ten verzoeke van Gerritje Rijcken wed. Maes Everden aldaar, dat het land, door haar van het convent gepacht, gedurende het jaar 1675 geheel geïnundeerd geweest is, zoodat het in 1675 en 1676 niets heeft opgebracht. 1677. 1 stuk.

1125. Memorie van de kapitalen, loopende ten laste van St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen. (c. 1750.) 1 stuk.

1126. Staten van hetgeen nog van wege St. Servaas, Mariëndaal, Vrouwenklooster en Wittevrouwen aan ongelden en tractementen over 1760 en 1761 moet betaald worden. 1 omslag.

1127. „Memorie van ongelden en belendingen van eenige hofsteden en landen, specteerende aan het convent van Mariëndaal, Vrouweclooster en Wittevrouwen". (c. 1797.) 1 stuk.

1128. Specificatie van hetgeen Cornelis de Cruyff als procureur verdiend en voorgeschoten heeft in de zaak, die Johan Vinck als rentmeester van Mariëndaal voor het Hof heeft gesustineerd tegen Willem en Baetgen Goyerts e a. (c. 1637.) 1 stuk.

N.B. De quaestie, waarover het proces liep, blijkt niet.

—— Zie verder hiervoor nos. 752, 755, 767.

D. VROUWENKLOOSTER VAN OOSTBROEK.

N.B. Oorspronkelijk waren de nonnen van dit Benedictijner-klooster in de abdij Oostbroek zelve gevestigd; omstreeks 1113 hebben zij echter haar intrek genomen in een afzonderlijk gebouw aan De Bilt. Tot op zekere hoogte zijn zij toch steeds aan het gezag van den abt van Oostbroek onderworpen gebleven: zonder zijne toestemming mochten zij niet tot eene andere orde overgaan, haar procurator werd door hem aangesteld, de (door haar zelf gekozen) priorin moest door hem worden bevestigd (Cod. dipl. Hist. Gen. 2e Serie IV 2. blz. 1). In de 14de eeuw werd het klooster verheven tot eene abdij (Moll, Kerkgeschiedenis. II 2 blz. 70). De gebouwen zijn omstreeks 1585 geslecht (Matthaeus, Fundationes. p. 418).

In 1606 werd het convent gesepareerd, blijkens de volgende posten uit de rekening over 1605/6 (fol. 66): „Alsoe die heeren Staten van den lande van Utrecht mijn E. Vrouwe ende Jonfferen des convents van Vrouweclooster a°. 1606 voors. op haer alimentatie hadde geset enz." (en fol. 65 vs.): „Noch om bier betaelt 20 gulden enz., by de arbeytsluyden gedroncken, doen sy die huysinge des convents tot gerief van de jonfferen accomodeerden, om een yder sijn zelffs cost te houden enz.", en uit de rekening van 1606/7 (fol. 135 vs.): „Alsoe die gebuyren aen de Vuerstraet, als by den Plompentoorn, gewoenlycken sijn geweest des Vastelavonts, als sy teerden in den convente, turff te halen, diewylen sy noch gemeen in eenen cost waren, dan soe hetselve vermits die separatie nu es cesserende enz."

Voor de geschiedenis van het beheer der goederen na de Hervorming zie boven onder Oudwijk.

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

1129. Verklaring van Alef van Vernnenborch, dat hij tegenwoordig is geweest bij de overeenkomst tusschen den bisschop van Utrecht en de priorin van het convent, houdende dat de eerstopenvallende prebende in het convent door de priorin en de daarop vrijkomende door den bisschop zal vergeven worden. 1365. 1 charter.

1130 Verklaring van het convent, dat het met den abt van Oistbroick overeengekomen is, om met het oog op de onzekere tijden het getal der prebenden van het convent van 30 tot 24 te verminderen. 1429. Met akte, waarbij de postulaat Rodolphus de Diepholt dit besluit goedkeurt. 1429. 2 charters.

1131. Akte, waarbij het convent aan bisschop David verslag geeft van de verkiezing van eene priorin en hem verzoekt deze keuze te bekrachtigen. 1456. 1 charter.

1132. Confirmaties door den bisschop van Utrecht van verschillende door de conventualen gekozen priorinnen (abdissen). 1456—1579. 3 charters.

1133. Verklaring bij notarieele akte van Jacobus, deken van St. Pancras te Voirne, gemachtigd bij de hieringelaschte bul van paus Nicolaus V d.d. 1453 om een onderzoek in te stellen naar den toestand der nonnenkloosters binnen het Sticht, dat de nonnen van het convent volgens haren regel leven, waarbij hij alle voorrechten bekrachtigt, die aan het convent door den H. Stoel of door anderen zijn verleend. 1454. 1 charter.

1134. Akten, waarbij het convent aandeel ontvangt in de goede werken van het convent van St. Maria Magdalena te Wijc, en van de orde der Minderbroeders. 1424. 2 charters.

1135. Akte, waarbij Adrianus de Mera, vicaris-generaal der Hollandsche congregatie van de orde der Predikheeren, aan Johannes de Erp, zijne zuster Henrica de Erp en Heylwich ten Engh, beiden zusters van de orde van St. Benedictus, aandeel geeft in de goede werken der congregatie. 1498. 1 charter.

1136. Akte, waarbij het convent mr. Symon Jansoen en Janna, zijne vrouw, in zijne zusterschap ontvangt en hun aandeel geeft in de goede werken van het convent. 1478. 1 charter.

1137. Inventarissen van het meubilair, overgeleverd aan de abdissen Heynric van Eerpt en Jan van Hairdenbroeck, en afkomstig van hare voorgangsters Geertruut van Gronesteyn en Hynryck van Erp. (Cyrografen.) 1503, 1549. 1 omslag.

N.B. De inventaris van 1549 is aangekocht met de collectie Phillipps.

1138. Bevel van den prior van het klooster van St. Paulus te Utrecht, als gedelegeerd rechter door den paus, aan de priesters der Buurkerk aldaar, om Mauricius Albus (Maurits Wit) te dagvaarden, om zich te verantwoorden tegenover het convent. 1286, 1287. 1 charter.

1139. Akte, waarbij Heinric van Oemeren verklaart zich met het convent verzoend te hebben. 1381. 1 charter.

1140. Akte, waarbij Adam Tempelaer, uit krachte der hieringelaschte procuratie van het convent, Jan Ysbrantsz. Fox machtigt om de belangen van het convent waar te nemen. 1534. 1 charter.

1141. Request van de juffers der vijf Jufferen-conventen aan het Provinciaal bestuur om, totdat zij gelegenheid hebben gehad haar recht op de inkomsten nader te staven, den voorgenomen verkoop van de goederen dier conventen uit te stellen en den rentmeester te gelasten met de uitbetaling der prebenden voort te gaan, of wel de zaak aan de gewone justitie te renvoyeeren, opdat zij aldaar haar goed recht kunnen vervolgen. 1797. (Gedrukte kopie.) 1 stuk.

1142. Aanstelling door het convent, volgens tourbeurt, van Johan van Abcoude van Meerten tot heemraad van den Lekdijk voor den tijd van 4 jaren. 1586. 1 charter.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN, RECHTEN EN LASTEN VAN HET CONVENT.

1. In het algemeen.

1143. Register, bevattende aanteekeningen over de kosten van de processen, door het convent gevoerd met het kapittel van St. Jan over de veenen aan De Vuursche (1512—1558), — van den opbouw der kerktorens (1518—1560), — en van het herstel van den dormter (1533). 1 deel.

N.B. Door het Domein aangekocht in auctie Musschenbroek (1826).

1144. Rekeningen van de abdis (resp rentmeester) van het convent. 1588, 1594/5, 1596/7, 1601/2, 1603/4, 1605/6—1611/2, 1612/3 (defect), 1615/6—1617/8, 1619/20, 1621/2, 1623/4—1625/6, 1627/8—1643/4, 1645/6—1651/2, 1653/4—1678/9, 1680/1, 1681/2, 1683/4, 1685/6—1703/4, 1706/7—1719/20, 1721/2—1729/30, 1731/2—1749/50, 1752/3—1764/5, 1768—1771, 1778—1787, 1790—1797. 67 deelen.

N.B. De rekening van 1588 is afgelegd door Johan van den Bongaert, door de Directiekamer der geestelijke goederen in genoemd jaar tot rentmeester van Oudwijk, Vrouwenklooster en Wittevrouwen aangesteld (zie hiervóór bij no. 760); die van 1594/5—1764/5 bevatten de ontvangsten over het eene jaar (1 Januari tot 31 December) en de uitgaven over het daarop volgende, die van 1768—1797 de ontvangsten en uitgaven over 1 Januari tot 31 December van hetzelfde jaar. De rekeningen van 1683/4—1797 zijn gebonden bij die van Mariëndaal.

—— bis. 1624 5, 1631/2—1633/4, 1636/7—1638/9, 1642/3, 1643/4, 1645/6, 1647/8, 1648/9, 1650/1, 1654/5, 1655/6, 1657/8. 16 deelen.

—— ter. 1632/3, 1633/4, 1643/4. 3 deelen.

1145. Acquitten en bijlagen, behoorende tot de rekeningen van het convent. 1617, 1649, 1650, 1653, 1662, 1683, 1694, 1738, 1741—1743, 1775, 1779, 1782, 1784—1786, 1788—1790, 1792, 1793. 2 pakken en 1 doos.

1146. „Restanten van Vroueclooster, soo die restant gebleven sijn by den exploicteur E. van Nyenrode zal. en by sijn erven dus overgelevert", over 1671—1681. 1 stuk.

1147. Quittantieboek van de aan de jufferen betaalde gelden. 1648—1653. 2 stukken in 1 portefeuille.

1148. Verkoopconditiën van de tienden van het convent over 1735—1792. 1 portefeuille.

1149. Memoriën van de verpachting der tienden van het convent. 1758—1793. Met een kerfcedul van 1739. 1 omslag.

1150. Register van erfpachtbrieven. 1650—1756. 1 stuk.

N.B. Hierin ook eenige erfpachtbrieven van het Wittevrouwen-convent van 1735.

1151. Erfpachtbrieven van landerijen van het convent. 1738—1790. (Afschriften.) 1 portefeuille.

1152. Stukken, ingekomen bij den rentmeester van het convent. 1703—1737. 1 omslag.

2. Landerijen in de provincie Utrecht

1153. Eigendomsopdrachten van twee hofsteden op St Johans Outwijck te Utrecht, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1581, 1593. 2 charters.

1154. Erfpachtbrief van een huis op St. Johans Oudwijck te Utrecht, door het kapittel van St. Jan aldaar in erfpacht uitgegeven aan het convent. 1606, 1607. Met oudere erfpachtbrieven betreffende dit huis d.d. 1371, 1436. 4 charters.

1155. Akte, waarbij Nicholaus, abt van St. Laurentius in Ostbruch, aan de kranke zusters van het convent, boven hare vaste toelage, schenkt landerijen te Hemsteden, Judifas, Wercunden, Vene, Marsnebrůke, Curtrike, Marsnevene, Langbrůke, en elke gift aan het klooster, die 20 solidi niet te boven gaat; welke schenking later uitgebreid is met eene rente en erven in Hochhusen, Judifas, Vene en aan de St. Jacobsbrug (te Utrecht). 1219. 1 charter.

1156. Akte, waarbij bisschop Ghie aan het convent afstaat 8 hoeven land met gerecht en tienden „in onser wildernissen" tusschen Overhese en De Bilt, tegen betaling van een jaarlijkschen tyns. 1307 (1308). (Afschrift) 1 stuk.

1157. Eigendomsopdracht van verschillende perceelen land te Zeyst, door Herman Lambrecht Haecsz. opgedragen aan het convent, waarvan hij dit land weder in erfpacht neemt. 1371. 1 charter.

1158. Vrijwaringsbrief voor alle schade, door Claes van Galencoep gegeven aan het convent ten aanzien van 11 morgen land op Hermelreweert te Hermelen, waarvan het convent den eigendom had verkregen. 1475. 1 charter.

1159. Stukken betreffende de geschillen tusschen het Vrouwenklooster en het kapittel van St. Jan te Utrecht over den eigendom van de veenen aan De Vuursche. 1512—1529, 1555. 1 portefeuille.

1160. Erfpachtbrief van 2 morgen land te Linscoten, door Johan de Clover in erfpacht genomen van het convent. 1357. 1 charter.

1161. Bepalingen, gemaakt door Henric van Wede Stevensz. aangaande de verdeeling tusschen hem en zijnen zoon van eene lijftocht uit de goederen te Wede, leenen van den heer van Yselsteine. 1360. 1 charter.

1162. Overdracht van het erfpachtrecht op eene hofstede aan de Tollesteghe (bij Utrecht), behoorende aan het convent, door Gijsbert Jan Eerstenz. overgedragen aan het convent. 1496. 1 charter.

1163. Memorie, houdende dat door den rentmeester van het convent handstelling is gedaan van een huis, in eigendom toebehoorende aan Helmert Jansen van Weert aan De Bilt, om daaraan te verhalen de schulden, die hij wegens pacht van landerijen aan het convent heeft te voldoen. 1730. 1 stuk.

1164. Pachtbrief van 3 viertelen land Opt Veen, door Johan van Minden en zijn zoon in lijfpacht genomen van het convent. 1336. 1 charter.

1165. Pachtbrief van $^1/_2$ hoeve land in Herbrechtscoep, door Gheriit Nellekiinsz. in pacht genomen van het convent. 1357. 1 charter.

1166. Pachtbrieven van $14^1/_2$ morgen land te Zeist, genaamd Eykenbosch, en een stuk land, genaamd Hedeweghe, aldaar, door Soffye, weduwe van Ghisebrecht Willamsz., en haar zoon in pacht genomen van het convent. 1368. 1 charter.

1167. Pachtbrief van 16 morgen land te Meersenbroeck, door Jan van Groetenhuus in pacht genomen van het convent. 1504. 1 charter.

1168. Pachtbrief van 3 morgen 2 hont land in Beerschoterveld, door het convent van Oostbroek in pacht genomen van het convent. 1545. 1 charter.

1169. Belofte van het convent aan Cors Meynss te Zoest, hem te zullen opdragen $^1/_2$ morgen veenland aldaar, door het convent aan hem verkocht. 1579. 1 stuk.

1170. Voorwaarden, waarop de Ridderschap van Utrecht aan Johan Gerard Bosch heeft verkocht ruim 15 morgen land te Vreeswijk, behoorende aan het convent. 1738. Met twee afschriften. 1 omslag.

3. Landerijen in de provincie Holland.

1171. Eigendomsopdrachten van twee perceelen land te Boeycoop in het gerecht van Heicop, door Rutger Woutersz. opgedragen aan het convent. 1468. Met eigendomsopdrachten van deze perceelen aan genoemden eigenaar d.d. 1465. 4 charters.

1172. Akten betreffende de wijze, waarop het convent in het bezit is gekomen van de eigendomsbrieven van 2 viertelen land in Heycop en Boeycoep, door Jan die Ridder indertijd aan het convent opgedragen. 1521. 2 charters.

4. Andere bezittingen.

1173. Schuldbekentenis van Alphaer, zoon van heer Jacob van Ligtenbergh, wegens 25 pond zwarte Tournooizen, door hem verschuldigd aan het convent, waarbij hij belooft deze schuld in 5 jaren te zullen afdoen, daarvoor verbindende de inkomsten uit zijn pachtgoed oppet Ondiepe (bij Utrecht), dat de kinderen van vrouw Berte Uten Kenpe van hem in pacht hebben. 1307 (1308). 1 charter.

1174. Akte, waarbij Geryt Gerytsz. c. s. (aan De Bilt) aan het convent afstaan de nalatenschap van hunne nicht Nelle van Oeyic. 1466. 1 charter.

1175. Belofte van Dirck Dircksz. en zijne vrouw aan het convent, dat zij de jaarlijksche rente van 1 pond uit twee hofsteden (te Utrecht), waarvan zij een van het convent hebben „ontfangen", steeds aan het kapittel van St. Jan aldaar zullen opbrengen. 1527. 1 charter.

1176. Verklaring van Hendrik Jansz. de Weerdt, kapellaan te Vrouwenklooster e. a., dat Aert Adriaensz. zijne nalatenschap heeft vermaakt aan het convent. 1575. 1 charter.

1177. Stukken, overgelegd door het convent in zijn proces vóór het gerecht van Tolsteeg tegen Dominicus Corss., schipper van Vianen, over de betaling van eenige jaren rente, door hem aan het convent verschuldigd. 1584. 1 portefeuille.

III. STUKKEN BETREFFENDE OBLIGATIËN EN LASTEN.

1178. Verklaring van Steven van Assche, priester, dat hem van wege het convent eene rente van 21 pond zwarte Tournooizen uit $^1/_2$ hoeve land te Achthoeven aan den Ysel, vrije kost en vrije woning is toegekend voor de door hem te bewijzen diensten als kapellaan en schoolmeester, voor het schrijven van rekeningen enz. 1352. 1 charter.

1179. Akte, waarbij Aernt Loef Ghijsbrechtsz., knape, erkent het convent kwijtgescholden te hebben eene vordering van 11 schepel rogge, 4 pond Utrechtsch payment aan pacht en 2 hoenders en 3 pond „van cost ende van scade". 1364. 1 charter.

1180. Quittanties van verschillende personen voor de voldoening door het convent van vorderingen wegens schulden, verschotten of werkloon. 1371—1415. 7 charters.

1181. Akten, waarbij Johan Coman erkent, dat Lisebet, dochter van Scoen Johan, hem de erfenis van haren vader heeft opgedragen, en waarbij hij tevens het convent kwijting geeft voor de uitkeering van 50 pond uit die erfenis. 1372, 1373. 2 charters.

1182. Quittantie van Johan van der Goude voor de uitkeering door het convent van de nalatenschap zijner zuster Alijt, non in het convent, waarbij hij belooft aan zijne dochter te zullen uitkeeren hetgeen haar uit deze nalatenschap toekomt. 1388. 1 charter.

1183. Rentebrief betreffende eene rente van 1 ouden Franschen schild uit 6 morgen land te Cothen, door het convent verschuldigd aan het convent der Minderbroeders te Utrecht. 1417. Met quittantie van het laatstgenoemde convent voor de voldoening der afkoopsom d.d. 1491. 2 charters.

1184. Quittantie van Engelbert Zonderlant voor de voldoening door het convent van de vorderingen, die hij had op de nalatenschap van Jan van Lente. 1420. 1 charter.

1185. Quittantie van Claes Heynricksz. en zijne broeders voor de voldoening door het convent van het vierendeel van het zoengeld, dat hun toekwam wegens den doodslag van hunnen neef Claes Moye door Adriaen Aerntsz. 1490. 1 charter.

N.B. Adriaen Aerntsz. was in 1522 bakker en brouwer van het convent.

1186. Akte, waarbij Ariaen Aertsz., bakker en brouwer van het convent, aan zijne natuurlijke dochter 40 Rijnsche guldens, en aan Peter en Willem, kapellanen van het convent, elk 1 gouden Rijnschen gulden vermaakt uit de vordering, die hij op het convent heeft, en verder aan het convent afstaat, wat het hem daarboven nog verschuldigd mocht zijn. 1522. 1 charter.

1187. Belofte van het convent aan Aert Ariaensz., om hem, in plaats van de los- en lijfrente, door hem van het convent gekocht, levenslang in het convent te onderhouden. 1551. 1 charter.

1188. Lijst van de aan de jufferen gedane betalingen. 1654. 1 stuk.

1189. Memorie van de kapitalen, loopende ten laste van het convent. (c. 1750.) 1 stuk.

IV. MEMORIEDIENSTEN IN DE KAPEL VAN HET CONVENT.

1190. Register bevattende de namen van personen, voor wier zielerust memorie moet worden gedaan. Achterin: een leven van de H. Wilgefortis. (15de eeuw.) 1 deel.

N.B. Geschenk van den heer mr. J. A. Grothe. — De naamlijsten zijn bijgehouden tot op de tweede helft der 16de eeuw.

1191. Koopakte van eene lijfrente van 5 pond grooten Tournoois, door Swederus de Sulen de Beverwarde en zijne vrouw Berta gekocht van het convent, uit welke rente na hunnen dood de viering hunner memorie zal worden bekostigd. 1299 (1300). 1 charter.

1192. Akten, waarbij Aleyd dochter van Ye Uter Lo aan het convent schenkt 108 pond en 50 pond zwarte Tournooizen (waarvoor land is gekocht te Zeyst en in het baljuwschap van Woerden), waaruit na den dood van haar en hare zusters de viering van hare memorie zal worden bekostigd. 1311, 1313. 2 charters.

N.B. De rente van eene dezer schenkingen was, gedurende het leven van een dezer zusters, toegewezen aan de Canterie, „die boeke mede te beteren" en bleef na haar dood voor een gedeelte deze bestemming behouden.

1193. Akte, waarbij Aleyd van Utrecht, priorin van het convent, aan hetzelve schenkt een som van 30 pond zwarte Tournooizen (waarvoor land is gekocht in het baljuwschap van Woerden), waaruit na haren dood de viering der memorie van haar en van Odilie van Voerne zal worden bekostigd. 1313. 1 charter.

1194. Akte, waarbij Wouborch van Suutphen, non in het convent, aan hetzelve schenkt eene som van 61 pond zwarte Tournooizen (waarvoor land is gekocht te Gerverscoep), waaruit, nadat daarvan zij zelve en daarna nog vijf leden haren familie het vruchtgebruik zullen hebben genoten, 6 diensten ter viering der memorie van de schenkster en van nog vele anderen en, voor zoover de rente dier som 3 pond te boven zal gaan, eene betere verpleging der kloosterlingen zullen worden bekostigd. 1316. 1 charter.

1195 Akte, waarbij het convent zich verbindt de memorie van Ghiisbrecht en Willam, heeren van Abcoude, en van hunne echtgenooten, telken jare met een vigilie en eene mis te vieren. 1396. 1 charter.

1196. Akte, waarbij het convent zich verbindt uit de erfrente, die het aan Lysbeth en Otte van Scoenouwen heeft verkocht (voor welker betaling zij 1/2 hoeve aan De Bilte hebben verbonden) en die door dezen weder aan het convent is afgestaan, de viering van haar beider memorie op Sacramentsdag met eene waskaars te bekostigen. 1460. 1 charter.

1197. Akten, waarbij het convent zich verbindt de erfrente, die het verkocht heeft aan Peternelle Jansd. van Oy, na haar dood te besteden voor het lezen van drie missen 's jaars ter memorie van haar, van hare ouders en van alle geloovige afgestorvenen, terwijl bij alle diensten in de kerk van het convent eene kaars zal worden ontstoken voor het beeld van O. L. Vrouw. 1464. 1 charter.

1198. Verklaring van het convent, dat het Ghijsbert Jansz., hun gewezen rentmeester, en diens vrouw in zijne zusterschap heeft ontvangen, waarbij het zich verbindt, voor de twee perceelen land in het gerecht van den abt van Oesbroec, door het echtpaar aan het convent geschonken, eene wekelijksche mis in de kapel van het convent te vieren. 1502. 1 charter.

1199. Akten, waarbij het convent der Karmeliten of Onser Liever Vrauwen-broeders te Utrecht zich verbindt elke week in de kerk van Vrouwenklooster eene mis te lezen ter memorie van Jan van Montfoirt, heer van Purmerende enz., en van Karola zijne vrouw, en verder elken Woensdag voor de zusters een sermoen te zullen doen houden door een bekwaam prediker. 1518. 2 charters.

1200. Akte, waarbij de officiaal van den bisschop, na uitspraak te hebben gedaan in het proces, gevoerd tusschen Johannes de Noirde, kanunnik van St. Pieter te Utrecht en rector van de vicarie in de kerk van het convent, eischer, en Bartholomeus de Nyenvelt, gedaagde, die het recht der vicarie op eene rente van 3 pond uit zijn eigendom Over de Vecht bestreed, de kosten, die gedaagde aan den eischer zal moeten betalen, begroot op 33$^{1}/_{2}$ boddrager. 1444. 1 charter.

—— Zie verder hiervóór nos 752, 755, 767, 873, 1100, 1102—1104, 1108—1116, 1123, 1125—1127.

E. WITTEVROUWEN-KLOOSTER.

N.B. Het stichtingsjaar van het tot de orde der Premonstreiten behoorende Wittevrouwen-klooster te Utrecht is niet bekend; stellig bestond het reeds in 1223 (Arch. aartsbisdom Utrecht. III blz. 398). Matthaeus (Fundationes. p. 277) haalt „uyt die memorietafelen in de panden te Wittevrouwen hangende" het volgende aan: „Anno 1576 obiit Catharina van Schooten Ysbrantsdochter, abdisse tot Wittevrouwen"; volgens deze mededeeling zou het klooster eene abdij zijn geweest.

De gebouwen werden, met uitzondering van het koor der kerk, in 1678 gesloopt (Brouërius van Nidek, Kab. van Nederl. Oudheden. VI blz. 94); het overige werd in de 19de eeuw afgebroken (Bosch, De Willemskazerne, voorheen de Wittevrouwen-abdij. blz. 11).

Voor de geschiedenis van de separatie en van het beheer van de goederen na de Hervorming zie boven onder: Oudwijk.

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

1201. Akte, waarbij het generaal-kapittel der Karthuizer-orde aan het convent aandeel geeft in de goede werken der orde, wegens de blijken van welgezindheid, jegens de orde en het convent Vallis Gratie (Genadendal) bij Brugge betoond. 1518. 1 charter.

1202. Quittantie van het convent voor de voldoening door de moeder van Lijsbeth Jansdr. van der Hair Loefz. van eene som van 25 Rijnsche guldens voor de opname van hare dochter in het convent, waartegenover dit zich verbindt Lijsbeth afstand te laten doen van de nalatenschap van haar vader en moeder, zoodra zulks verzocht wordt. 1494. 1 charter.

1203. „Lijste van de juffrouwen van den convente van Wittevrouwen"; met opgaaf van de aan haar uitgekeerde prebenden. 1647. 1 stuk.

1204. Generale procuratie van het convent op Johan Ram, procureur bij het Hof van Utrecht. (Processtuk.) 1593. 1 charter.

1205. Request van de juffers der vijf Jufferen-conventen aan het Provinciaal bestuur, om, totdat zij gelegenheid hebben gehad haar recht op de inkomsten nader te staven, den voorgenomen verkoop van de goederen dier conventen uit te stellen en den rentmeester te gelasten met de uitbetaling der prebenden voort te gaan, of wel de zaak aan de gewone justitie te renvoyeeren, opdat zij aldaar haar recht kunnen vervolgen. 1797. (Gedrukte kopie.) 1 stuk.

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN, RECHTEN EN LASTEN VAN HET CONVENT.

1206. Stukken, ingekomen bij den rentmeester van het convent. 1634, 1696—1720, 1736. 1 omslag.

1207. Rekeningen van den rentmeester van het convent. 1588, 1597/8—1600/1, 1601, 1602, 1604, 1605/6, 1607/8, 1608/9, 1610/1—1612/3, 1615/6—1618/9, 1621/2, 1622/3, 1625/6—1629/30, 1631/2, 1633/4, 1635/6—1637/8, 1640/1, 1641/2, 1643/4—1648/9, 1651/2—1654/5, 1656/7, 1660/1—1671/2, 1672—1674, 1676/7 (defect), 1677/8, 1679/80—1681/2, 1683/4, 1685/6—1703/4, 1706/7—1719/20, 1721/2—1729/30, 1731/2—1749/50, 1752/3—1764/5, 1768—1771, 1778—1787, 1790—1797. 60 deelen.

N.B. De rekening van 1588 is afgelegd door Johan van den Bongaert, door de Directiekamer der geestelijke goederen in genoemd jaar tot rentmeester van Oudwijk, Vrouwenklooster en Wittevrouwen aangesteld (zie hiervóór bij no. 760); die van 1597/8—1600/1 loopen van Martini tot Martini, die van 1601—1604 van 1 Januari tot 31 December; die van 1605/6—1764/5 bevatten de ontvangsten van het ééne (1 Januari tot 31 December) en de uitgaven van het daarop volgende jaar; de latere bevatten de ontvangsten en uitgaven over 1 Januari tot 31 December van hetzelfde jaar. De rekeningen van 1683/4—1797 zijn gebonden bij die van Mariëndaal.

—— bis. 1597/8, 1628/9, 1671/2. 3 deelen.

1208. Acquitten en bijlagen, behoorende tot de rekeningen van het convent. 1647, 1650, 1657, 1658, 1727, 1782, 1784, 1791. 1 pak en 1 doos.

1209. Borderel op de rekening van 1737/38. 1 stuk.

1210. „Restanten van Wittevrouen, so die restant gebleven sijn by den exploicteur Gijsbert van Nienrode ende by sijn erfgenaemen sijn overgeleevert”. 1671, 1675—1681. (Afschrift.) 1 stuk.

1211. Recepisboek van de betaling der prebenden aan de jufferen in het convent, door den rentmeester over de vier termijnen van het jaar 1584. 1 deel.

N.B. Overgenomen van de Academische bibliotheek.

1212. Sententie van het Hof van Holland, waarbij het, in het proces tusschen het convent, namens de dochters van Philips Claisz. en Willem Claisz. haren voogd, het convent in het gelijk stelt en laatstgenoemden veroordeelt het beheer der bestreden goederen, in Holland gelegen, op te geven. 1446. 1 charter.

1213. Kaart van drie perceelen land onder Vleuten, behoorende aan het convent. Teekening in kleuren zonder naam. (c. 1640.) (Fragment.) 1 stuk.

1214. Register van erfpachtbrieven van landen van het convent over 1694—1754. 1 deel.

1215. Erfpachtbrieven van landen van het convent. 1738, 1759, 1761, 1766, 1773, 1774, 1777, 1779—1782, 1786, 1787, 1789. 1 omslag.

1216. Request van de Ridderschap aan het Hof van Utrecht om appointement van citatie tegen Willem Corsse aan De Vaart, wegens wanbetaling van door hem aan het convent verschuldigde pachtpenningen. Met beschikking, waarbij den deurwaarder of een van de panders van het Hof gelast wordt deze citatie te doen. 1682. 1 stuk.

1217. Erfpachtbrief van $2^1/_2$ morgen land te Loerick, door het convent in erfpacht gegeven aan Herbert Hendricksz. van Schayk. 1623. 1 charter.

1218. Erfpachtbrief van eene hofstede aan De Meern, door het convent in erfpacht uitgegeven aan Jan Gerritsz. van Rojen. 1668. 1 charter.

1219. Erfpachtbrieven van 3 morgen land te Lage Nieuwcoop, door het convent in erfpacht genomen van Jhr. Jacob van der Borch. 1701—1708. Met 2 transfixen, houdende afkoop dezer erfpacht en quittantie van den ontvanger van den 40en penning d.d. 1738. 3 charters en 2 stukken.

1220. Schuldbekentenis van Thys Claesz. de Ridder en zijne vrouw wegens eene losrente van 18 Carolus-guldens 15 stuivers, door hen verschuldigd aan het convent, waarbij zij voor de betaling verbinden twee kamers in de Sebecxstege bij den Plompen toren (te Utrecht). 1614. 1 charter.

III. VICARIËN IN DE KAPEL VAN HET CONVENT.

1221. Fundatiebrief van eene vicarie op een altaar in de kapel van het convent, door Frederick van Ghendt, vicaris ten Dom, gesticht ter eere Gods, der H. Maagd, St. Martijn, St. Frederick en alle heiligen, waarbij hij de inkomsten dezer vicarie aanwijst en den dienst op het altaar regelt. 1554. Met transfix van bisschop Georgius van Egmont, waarbij hij deze fundatie goedkeurt. 1556. 2 charters.

1222. Akten, waarbij Gherardus Wevell en Bernardus Hoynck begiftigd worden met eene vicarie in de kapel van het convent. 1534, 1553. 2 charters.

—— Zie verder hiervóór nos 752, 755, 767, 776, 1100, 1102—1104, 1108—1116, 1123, 1125—1127, 1150.

F. ST. AGNES-KLOOSTER TE RENEN.

N.B. Het klooster van St. Agnes te Renen komt reeds voor in eene oorkonde van 1388 (Cartularium. fol. 132), waarbij de richter, burgemeesters, schepenen en gemeene raad aan de „arme susteren, die woenachtich sijn off noch namaels woenen sullen in een huys ende hofstede binnen Rienen", vrijdom van waken, graven en schatting geven en tegelijk vaststellen „sommighe eerbaerlicke ende reckelike puncten, dair wy uterliken begeren dat deese voirseide susteren nae leven ende hem reguliren sullen". Deze statuten geven den indruk, dat het convent aanvankelijk een gesticht is geweest, waar eenige devote vrouwen samenwoonden zonder zich aan eenigen kloosterregel onderworpen te hebben, m. a. w. een convent van zusters des gemeenschappelijken levens. In lateren tijd hebben de zusters den derden regel van St. Franciscus aangenomen, want in eene oorkonde van 1436 (Cartularium. fol. 32 vs.) wordt gesproken van de „besloten susteren ende cloester van Sant Franciscus oirde bynnen Rienen", en in eene andere van 1461 (Cartularium. fol. 25 vs.) van „sorores beate Agnetis in Rienen tercii ordinis sancti Francisci".

In de „Ordre op de geestelickheyt ende hare goederen" van 1580 werd bepaald, „dat men tjoffrouwen-convent tot Rhenen ende Wijck zal laten versterven tot een competenten getall, ende daervan maecken canonissen, halff van adelen (sic) jonckffrouwen ende halff van borgerkynderen". Den 30 Maart 1603 benoemden de Staten, „ten eynde de goederen van den convente niet verdonckert noch gedistraheert, maer tot onderhoudt van de conventualen ende ad pios usus, sulcx tselve by ons ofte onse ordinarise gedeputeerden goetgevonden sall worden, well geconserveert ende gemenageert mogen worden", een rentmeester van het convent (Register van acten en commissiën. IV fol. 106 vs.). Zijne administratie zou volgens zijne instructie (zie fol. 107) ingaan met 1 Januari 1603, „tot welcken tijt toe de procuratrix gehouden sall wesen te verantwoorden", wel een bewijs dat de Staten toen eerst het beheer der goederen aan zich hebben getrokken. Eene poging, in 1619 door de stad Renen gedaan om het beheer in handen te krijgen, mislukte: de Staten wezen haar verzoek, om haar „zoodanighe directie" te vergunnen „als die van de stadt Utrecht ende stede Amersfoort" over de aldaar gelegen conventen en geestelijke goederen „na hare gelegendtheydt vergundt is", van de hand (Resolutie Staten. 27 Augustus 1619),

De gebouwen van het convent werden in 1629 door de Staten verkocht aan den koning van Boheme (Resolutie Gedeputeerde Staten. 13 Mei 1629. — Resolutie Staten. 3 Maart 1630), die er zijn Koningshuis bouwde.

Behalve in de jaren 1674—1702 en 1747—1795, toen zij ingevolge het regeeringsreglement aan den stadhouder toekwam (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 147), hebben de Staten steeds de benoeming van den rentmeester gedaan.

Zooals uit de rekeningen blijkt, werden de gelden van het kantoor, behalve voor het alimenteeren van enkele juffers, besteed voor eene jaarlijksche subventie aan de stad Renen ten behoeve van den kerk- en schooldienst, en voor het aandeel van het convent in de quotisatie, door de Staten over de conventen en kapittelen omgeslagen.

In 1799 is het kantoor van het convent opgeheven en zijn de fondsen met het Algemeen domeinfonds vereenigd (VerLoren. blz. 152).

I. STUKKEN VAN ALGEMEENEN AARD.

1223. „Inventaris van de brieven, pampieren, munimenten, huysraet, wollen, linnen, tinnen, iserwerck ende coperwerck, mitsgaders alsulcke andere meubilen, als bevonden sijn in den convente van St. Agnieten tot Rhenen ende denselven convente toebehorende". 1617. (Afschrift.) 1 deel.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps. — Blijkens de aanteekening op fol. 2 is deze inventarisatie gedaan door jhr. Dirck van Eck, Bartholomeus Breull, rentmeester van het convent, en Johan van Causteren, deurwaarder der Staten, ingevolge commissie van 27 Maart 1617.

1224. Cartularium van het convent (Begin der 16e eeuw, met latere bijvoegselen der 16e eeuw.) 1 deel.

N.B. Geschenk van den heer G. C. D. d'Aumale baron van Hardenbroek.

1225. Akten, waarbij verschillende aflaten worden geschonken aan de bezoekers, weldoeners en conventualen van het convent. 1435—1512. 3 charters.

1226. Akte, waarbij bisschop David de Burgondia aan het convent vergunning geeft, om de kerk van het convent af te breken en weder op te bouwen, de altaren te verwijderen en ze weder te herplaatsen. 1470. 1 charter.

1227. Akte, waarbij bisschop Henrick van Beyeren Johanna, dochter van Daem Johansz., begiftigt met eene prebende als conventuaal in het convent. 1524. 1 charter.

1228. **Akte betreffende de beslaglegging door Willem Doys die Lewe op de in de Nederbetu gelegen goederen van jonkvrouw Zophye van Lienden Allertsdochter en den door hem gedanen verkoop daarvan aan Gijsbert van Randwick Gijsbertss. 1459. 1 charter.**

N.B. **Zophye van Lienden schijnt conventuaal in het convent te zijn geweest.**

II. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN, RECHTEN EN LASTEN VAN HET CONVENT.

1. In het algemeen.

1229. Rekeningen van den rentmeester van het convent. 1633/4, 1639/40, 1656/7. 3 deelen in portefeuille.

N.B. De twee laatste deelen zijn blijkens de opschriften („om de Heeren Staeten", „om den E. Mo. Heeren Staeten") afkomstig uit het Staten-archief.

1230. Afgeloste rentebrieven, behoorende tot de rekeningen van 1606, 1609, 1625, 1627, 1641. 5 charters en 1 omslag.

1231. Akte van borgstelling, door Gherit van Wijck gesteld voor zijn beheer als rentmeester. 1477. 1 charter.

1232. Aanstelling door de Gedeputeerde Staten van Utrecht van mr. Everhard van Wachendorf tot rentmeester van het convent. 1771. 1 charter.

1233. Request van den rentmeester van het convent aan de Staten om, teneinde aan zekeren Jan Thonisz. eene obligatie van *f* 600 te kunnen aflossen, eene gelijke som van een ander ter leen te mogen opnemen. Met gunstige beschikking. 1625. 1 stuk.

1234. Akte, waarbij Willam Vos c. u. hunne nalatenschap op zekere voorwaarden vermaken aan het convent. 1429. 1 charter.

1235. Arbitrale uitspraak van Aelbert van Bemmel e. a., tot bijlegging van een geschil tusschen jonkvrouw Goidscouwe van Dolre, weduwe van Henric Velkener, en hare zonen Henric en Johan Velkener, aangaande de nalatenschappen van Henric en Adryaen Velkener, waarbij deze worden verdeeld en beide partijen beloven deze regeling te zullen nakomen. 1471. 1 charter.

2. Bezittingen in de provincie Utrecht.

1236. Akte, waarbij de regeering van Renen aan de conventualen het vrije bezit en gebruik geeft van zekeren „kelredoirganc" uit haar convent naar hunne schuur, bepaalt dat zij wegens hunne beide schuren in oorlogstijd met hunne buren „burgerrecht" moeten doen, maar dat die anders „sullen stain als heren polre", haar quittantie geeft voor de voldoening harer bijdrage „in volst der composicien van den coip", en alle privilegiën, vroeger door de stad aan haar geschonken, bevestigt. 1483. 1 charter.

1237. Leenbrief van een huis naast het klooster te Rienen, door den hof- en tinsheer aldaar in leen gegeven aan het convent. 1449. Met oudere beleening van eene vroegere bezitster met dit huis d.d. 1425. 2 charters.

1238. Gerechtelijke toewijzingen aan den kommandeur van Rienen van een huis en hofstede in de Kerkstraat aldaar, waaraan hij gepand had wegens schuldvorderingen ten laste van Aelbert van Rienen en Ot Jong. 1457, 1461. 2 charters.

1239. Vrijwaringsbrief van een huis in de Kerkstraat te Renen, door Ot van Wy verkocht aan het convent. 1469. Met oudere gerechtelijke toewijzing van dit huis aan genoemden eigenaar d d. 1459. 2 charters.

1240. Leenbrief van een huis te Rhenen, door den heer van Heukelom in leen gegeven aan Lente van Heeze. 1419. 1 charter.

1241. Leenbrief van ½ huis in de Lange Heerenstraat te Rienen, door den hof- en tinsheer aldaar in leen gegeven aan het convent. 1437. Met oudere beleening van een vroegeren bezitter met dit huis d.d. 1424. 2 charters.

1242. Eigendomsopdracht van twee hofsteden te Renen, door Jan van Dwersdijc c. s. opgedragen aan Henric Mom. 1469. Met (gelijktijdige) beleening door den hof- en tinsmeester te Renen van Henric Mom met deze hofsteden, en verklaring van het gerecht aldaar, dat het convent wettig eigenaar van deze hofsteden is geworden d.d. 1469. 3 charters.

1243. Koopakte, eigendomsopdracht enz. van verschillende hofsteden en landerijen te Renen, door verschillende personen verkocht, opgedragen enz. aan het convent. 1469—1535. 3 charters.

1244. Koopakte van een perceel land buiten de Westpoort te Renen, door mr. Gerrit Bock verkocht aan Johan Willemz. Raymaker. 1554. Met vergunning van de regeering van Renen en het Hof van Utrecht aan laatstgenoemden om een huis daarop te bouwen d.d. 1555. 2 charters.

1245. Eigendomsopdrachten enz. van verschillende perceelen veen en land in het Middelwijcsche lot te Renen, door verschillende personen opgedragen enz. aan het convent. 1440—1468. Met koopakte en eigendomsopdracht van eenige dezer perceelen aan vroegere eigenaars d.d. 1408, 1468. 8 charters.

1246. Akte, waarbij Dirc van Scoulenborch ten behoeve van het convent afstand doet van alle makingen, erfenissen enz., hem aangekomen van wijlen Otte van Welle priester, alsmede van alle recht op 8 morgen land in het broek, genaamd Coenencamp. 1453. 1 charter.

1247. Erfpachtbrief van twee verschillende hofsteden te Rienen, door den landkommandeur van het Duitsche huis in erfpacht uitgegeven aan Henric Nevychuys. 1426. 1 charter.

1248. Schuldbekentenis van Johan Vasteric Willemss. wegens 6$^1/_2$ pond 's jaars, zijnde de erfpachtsom van een huis en hofstede te Rienen, door hem verschuldigd aan het convent. 1453. 1 charter.

1249. Akte, waarbij Johan Goderss. aan het convent vergunning geeft, om jaarlijks 4 dagwerken turf te graven op het veen, dat vroeger toebehoorde aan Lenthe van Heze (te Renen?). 1465. 1 charter.

1250. Eigendomsopdracht van een stuk veen te Renen, door het convent opgedragen aan Sebastiaen de Cruyff c. s. 1570. 1 charter.

1251. Overdracht van het erfpachtrecht op de helft van verschillende hofsteden en landen in de Mersche te Renen, door Roelof van Meerten Ghevert Moelmanssoen overgedragen aan Dirc Borre van Amerongen. 1392. 1 charter.

1252. Erfpachtbrief van 26 morgen land in de Mersch te Rienen, door Hubert Wolff Gevertssoen in erfpacht genomen van Henric Borre van Amerongen. 1417. 1 charter.

1253. Leenbrieven van 20 morgen land, genaamd Ver Bartolde of Ver Bertruyden-weert in de Marsch te Renen, door de abdis van Elten in leen gegeven aan het convent. 1505. Met oudere koopakte van een gedeelte van dit land door een vroegeren bezitter en beleening van een vroegeren bezitter met dit land dd. 1377, 1430. 3 charters.

1254. Akte, waarbij Johan van Meerten Willamsoen en Johan de Lewe Goeswiinssoen verdeelen het erve en land in den Ouden Gryet (in de Marsch bij Renen?), te voren toebehoorende aan wijlen Henric Momme uten Weerde. 1369. 1 charter.

1255. Akte van scheiding, waarbij verdeeld wordt een deel eener uiterwaard, genaamd 't Cleyne Grijt, in de Mersch te Rienen, tusschen het convent en de erfgenamen van Claes de Wit. 1563. Met akte, waarbij het convent erkent, dat $3^1/_2$ morgen land in deze uiterwaard volgens de bepalingen dezer scheiding aan het convent zijn opgeleverd, d.d. 1580. 2 charters.

1256. Quittantie van Jan van der Woerde voor de voldoening door Evert van Delen van de koopsom van een stuk land in de Marsch in het kerspel van Renen. 1437. 1 charter.

1257. Pachtbrief van de helft van een weyweerdt in den Rijn boven Rhyenen tegenover den Haeck, door het convent in pacht genomen van Rutger Velkenaer en Catherijn van Middachten. 1571. (Cyrograaf.) 1 stuk.

1258. Verkoopbillet van aan het convent toebehoorende hofsteden en landerijen in de heerlijkheid De Marsch, te Lienden, Ochten en Dodeweerd. 1756. (Gedrukt.) 1 stuk.

N.B. Overgenomen van het Rijksarchief in Gelderland.

1259. Akte, waarbij Meynsse Jan Aertssoen aan het convent het recht toekent om alle eventueele schade, die het mocht komen te lijden ter zake van een door het convent van hem aangekocht perceel land, op al zijne goederen te verhalen. 1508. 1 charter.

1260. Leenbrieven van de Cleyne Rumelaer in 't Wolt, door de hof- en tinsmeesters van den bisschop en van den Domproost in leen gegeven aan jonkvrouw Anna van Aernem, o. a. op voorwaarde dat, bijaldien zij vóór hare moeder komt te overlijden, aan het convent eene som van 25 Rijnsche goudguldens moet worden uitgekeerd. 1500. 2 charters.

1261. Leenbrieven enz. van eene rente van 25 oude Fransche schilden uit het goed te Remmerten bij Renen, door den bisschop, Karel V, Philips II en de Staten in leen gegeven aan het convent. 1501—1611. Met oudere verleeningen van deze rente aan vroegere bezitters d.d 1441, 1472. 8 charters en 1 stuk.

1262. Eigendomsopdracht en schenking van verschillende renten uit huizen te Renen, door verschillende personen opgedragen en afgestaan aan het convent. 1467, 1498. 2 charters.

1263. Verklaring van Jan van Bemmel, dat, ofschoon de rente van 12 oude Fransche schilden, door Otte van Weli c. s. verschuldigd, op zijn naam staat, deze nochtans in eigendom toebehoort aan het convent. 1452. 1 charter.

1264. Schuldbekentenis van Haick van Rutenberch c. s. van 25 Rijnsche guldens, door hen wegens erfkoop verschuldigd aan het convent. 1487. 1 charter.

1265. Rentebrief betreffende eene losrente van 2 gulden 's jaars uit een huis te Rienen, door Alyt, weduwe van Jan de Scinder, verschuldigd aan Elyssabet, weduwe van Antonis Wolff. 1521. 1 charter.

1266. Gerechtelijke verklaring onder eede van Adriaen Claes c. s., dat zij tegenwoordig zijn geweest, toen jonkvrouw Alyt van Hemerten een haar uit de goederen van het convent toekomenden tins kwijtschold aan het convent. 1525. 1 charter.

1267. Gerechtelijke verklaring onder eede van Ghijsbert van Scloet over een geschil, bij gelegenheid van de aflossing van een rentebrief door het convent, gerezen tusschen hetzelve en Ot van Wy over de vraag, of 20 Kairlsche stuivers in waarde gelijk zijn aan 20 Philipsstuivers. 1526. 1 charter.

1268. Gerechtelijke verklaring enz. van Margriet Martijns, weduwe van Johan Valckenair en van Bernt Freyse van Dolre, betreffende de nalatenschap van hare dochter Janna Valckenair, non in het convent, bestaande uit de goederen Stuvenest en te Dolre, eene rente van 25 Fransche schilden uit het goed Remmerten e. a. renten en erfpachten, alles verstorven aan het convent, onder bepaling dat de rente van 25 Fransche schilden en eene rente van 12½ Rijnsche keurvorster-guldens zal blijven uitgekeerd aan Margriet Martijns, die met het convent de schulden van Janna zal betalen. 1530. Met verklaringen resp. van Margriet, dat de laatstgenoemde rente te haren behoeve is gelost, en van hare executeurs testamentair, dat zij geene aanspraak hebben op Janna's nalatenschap, dd. 1531, 1545. 4 charters.

1269. Arbitrale uitspraak van Franc Aernss. van Papenvelt en Henrick Mom tot bijlegging van een geschil tusschen den pater van het convent en Adriaen Renes, vicaris in de kerk te Rienen, waarbij bepaald wordt, dat van eene rente uit het goed, door Janna Valkener aan het convent nagelaten, door het convent niet meer zal worden betaald dan ¼ of 3 Philipsguldens min 1 oort. 1531. 1 charter.

1270. Lijfrentebrief betreffende eene lijfrente van 6 Hollandsche guldens, door het convent verschuldigd aan Gillein Jan Martijnsdochter. 1545. 1 charter.

1271. Akte, waarbij Ot van Vel, priester, aan de conventualen vergunning geeft om de 2 mouders weit, die zij jaarlijks aan zijn vader Diric van Sculenborch hebben uit te keeren, na diens dood deels voor zich zelven, deels voor uitdeelingen aan de armen te besteden. 1452. 1 charter.

1272. Convocatiebrief van de geërfden in de Marsch te Rhenen, door het Hof van Gelderland opgeroepen, om een schouwbrief te maken op den Loesdijc en den Verhuyschen-dijck. 1554. 1 stuk met opgedrukt zegel.

N.B. Het convent was in de Marsch geërfd.

3. Bezittingen in de provincie Gelderland en elders.

1273. Eigendomsopdracht van verschillende perceelen land te Hoesden, Kesteren en Oemeren, door Sophye van Lyenden Alertzdochter opgedragen aan het convent. 1465. 1 charter.

1274. Akte, waarbij Gosen van Lienden ten behoeve van het convent afstand doet van een tins van 18 schellingen uit twee akkers land te Huesden en quittantie geeft voor de koopsom. 1485. 1 charter.

1275. Erfpachtbrief van 6½ morgen land te Lijnden in de maalschap van Aelst, door het convent van St. Catharyne te Utrecht in erfpacht uitgegeven aan het convent. 1540. 1 charter.

1276. Akte, waarbij Jan Goeytss. c. s. ten behoeve van het convent afstand doen van alle recht op 2 morgens land te Kesteren. 1547. 1 charter.

1277. Erfpachtbrief van 10 hont land c. a., genaamd den Alden Enghe, te Oemeren, door Henric Janss. in erfpacht genomen van het convent. 1454. 1 charter.

1278. Belofte van Johan de Lewe c. s. aan het convent, dat zij het aan Hinrick Dumken, pachter van een aan het convent toebehoorende hofstede te Laicmont (bij Randwijk), verpachte goed aldaar, gelegen in en bij deze hofstede, niet zullen verkoopen dan onder voorwaarde, dat genoemde pachter of zijne opvolgers tot Petri 1478 daarvan pachters moeten blijven. 1469. 1 charter.

1279. Akte, waarbij Rijck van Gelre c. u. van het convent en Goissen van Lyenden overnemen eene roede dijk te Ewich, en de verplichting tot onderhoud daarvan verbinden aan hunne hofstede aldaar. 1497. 1 charter.

III. DE KAPELLANIE EN ANDERE DIENSTEN IN DE KAPEL VAN HET CONVENT EN IN DE KERK VAN RENEN.

1280. Akten betreffende de stichting en begiftiging van de kloosterkapel door de executeurs-testamentair van mr. Wouter van Renen, de door hen gemaakte regeling van de collatie der kapellanie en de bekrachtiging van dit alles door den bisschop. 1410. 4 charters.

1281. Akten betreffende de begiftiging van Arnoldus Everhardi, Henric Leyster, Gherrit Janss. van Aken en Cornelis Cornelisz. met de kapellanie van het convent. 1498—1594. 8 charters.

1282. Akten, waarbij de vicarie in de kapel van het convent vereenigd wordt met het ambt van den pater van het convent, en de collatoren van hun recht van begeving afstand doen. 1518—1547. 4 charters.

1283. Erfpachtbrief van de helft van eene hofstede „liggende in den dijc van der Horst" te Renen, door Aelbert Hol van Renen c. s., eigenaars van de wederhelft der hofstede, in erfpacht genomen van den vicaris in de kapel van het convent. 1484. 1 charter.

1284. Akten betreffende de stichting van een kerkdienst te Renen door Evert Freyse en Johan Borre van Hemert, de bezoldiging van den officiant en de benoeming van dezen. 1418. 2 charters.

1285. Akten betreffende de stichting door Agniese Sjongen van een altaar en eene vicarie ter eere van de H. Maagd en St. Matthijs in de kerk te Rienen. 1437. 2 charters.

1286. Citatiebrief van den officiaal van St. Pieter naar aanleiding van de aanstelling van Ludolphus Francisci de Noert als vicaris der vicarie van de H. Maagd en St. Matthijs in de kerk te Renen. 1558. Met akte van admissie en institutie van den vicaris door bisschop Frederik d.d. 1558. 2 charters.

1287. Akten betreffende de ruiling van hunne wederzijdsche vicariën, aangegaan door Ludolphus Francisci de Noirdt, rector der vicarie van de H. Maagd en St. Matthias te Renen, en Wilhelmus Elye, rector der vicarie van het H. Kruis in de kerk te Hulst. 1559. Met aangehechte akte, waarbij de prior van het convent (als medecollator) de overdracht der vicarie door Everardus Bartholomei aan Jacobus Lystrius goedkeurt. 1559. 1 charter en 2 stukken.

G. ST. MARIA MAGDALENA-KLOOSTER TE WIJK BIJ DUURSTEDE.

N.B. Het klooster van St. Maria Magdalena te Wijk bij Duurstede werd in 1399 gesticht door Willem van Abcoude en Duurstede ter eere Gods, van de H. Maagd en St. Maria Magdalena. In het volgende jaar werden het klooster en de kerk gewijd, terwijl de nonnen den tweeden regel van St. Dominicus aannamen (Arch. aartsbisdom Utrecht. XIV blz. 52 vlg.). Paus Bonifacius IX bevestigde de stichting bij bul van 1 April 1400 (l. c. blz. 106).

Na de Reformatie werd het convent nog geruimen tijd door de zusters bewoond, die er in het geheim den katholieken godsdienst bleven oefenen. In 1611 leefden er nog vier; de twee laatst overgeblevenen zijn ten slotte verhuisd naar het klooster Maria-Wee te Roermond. De gebouwen werden spoedig daarna door de Staten verkocht; de kerk werd in 1640 gesloopt (l. c. blz. 65, 66).

In de Ordre op de geestelickheyt ende hare goederen van 1580 werd bepaald, „dat men tjoffrouwenconvent tot Rhenen ende Wijck zal laten versterven tot een competenten getall, ende daervan maecken canonissen, halff van adelen (sic) jonckffrouwen ende halff van borgerkynderen". In 1600 werd door de Staten een rentmeester benoemd (Instructie van 31 October 1600 in het Register van acten en commissiën. III fol. 350) en eene vaste jaarlijksche uitkeering bepaald voor de alimentatie der conventualen (l. c. fol. 350 vs.).

De vergeving der vaceerende prebenden geschiedde sedert 1626 op dezen voet: de beide eerste leden der Staten zouden elk over een derde der prebenden beschikken; het overblijvende derde gedeelte zou door de stad Wijk alleen worden vergeven. Tegelijk met deze regeling werd een college van superintendenten opgericht, bestaande uit drie leden: één uit de Geëligeerden, één uit de Ridderschap en één vertegenwoordiger van de stad Wijk. Het Regeeringsreglement van 1674 ontnam aan de Staten het recht op het vergeven van deze prebenden, dat overging op den stadhouder (VerLoren. blz. 147). In 1702 kreeg de stad hare oude rechten terug; doch in 1747, toen het Regeeringsreglement opnieuw werd ingevoerd, verloor zij die weder (Fruin, Verslag omtrent de gemeente-, waterschaps- en veenderij-archieven over 1894. blz. 19, 20).

De rentmeester van het convent werd geregeld benoemd door de Staten,

behalve in de jaren 1674—1702 en 1747—1795, toen hij krachtens het Regeeringsreglement zijne aanstelling ontving van den stadhouder (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 147).

In 1799 is het kantoor van het convent opgeheven en met het Algemeen domeinfonds vereenigd (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 153).

I. STUKKEN BETREFFENDE DE BEZITTINGEN EN RECHTEN VAN HET CONVENT.

1. Stukken van algemeenen aard.

1288. Akte, waarbij bisschop Frederik van Blankenheim bevestigt den erfpachtbrief van verschillende erven te Amerongen, door Willem heer van Abcoude en Duerstede in erfpacht uitgegeven aan het nieuw te stichten convent van St. Maria Magdalena te Wijk bij Duurstede. 1399. (Afschrift van de 17de eeuw.) 1 stuk.

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps.

1289. Inventaris van het archief van het convent, opgemaakt in 1618. 1 omslag.

N.B. Een gedeelte is aangekocht met de collectie Phillipps.

1290. Manuaal van de ontvangsten en van de uitgaven van het convent. 1717—1764. 2 deelen.

1291. Rekeningen van den rentmeester van het convent. 1601, 1603, 1604, 1607, 1609, 1613, 1614, 1619, 1622, 1623, 1627, 1628, 1630, 1631, 1633, 1636—1638, 1643—1646, 1648, 1793—1798. 25 deelen.

—— bis. 1622, 1644, 1794, 1796, 1798. 5 deelen.

N.B. Die van 1794, 1796, 1798 geschonken door den heer mr. J. A. Grothe.

1292. Acquitten, behoorende tot de rekeningen van 1663—1767. 1 charter en 1 omslag.

1293. Testament van Ghiisbertus filius Arnoldi, waarbij hij al zijne goederen vermaakt aan het convent. 1480. 1 charter.

2. Bezittingen te Wijk bij Duurstede.

1294. Eigendomsopdracht van eene hofstede naast het klooster te Wijck, door Weyndelmoet, weduwe van Henrick van Zijl, c. s. opgedragen aan het convent. 1521. Met eigendomsopdrachten enz. van dit huis aan vroegere eigenaars d.d. 1472—1495. 4 charters.

1295. Eigendomsopdracht van 1 viertel van een boomgaard te Wijck, door Eufemie van der Haer opgedragen aan het convent. 1526. 1 charter.

1296. Overeenkomst tusschen het convent en Anna Vermuer, weduwe van Jorifaes van Hollandt, over de voldoening van de koopsom van een huis naast het klooster te Wijk, door het convent gekocht maar gezet op naam van Adriaen van Zuydtoordt. 1577. 1 charter.

1297. Eigendomsopdracht van 1 morgen land in den Bilaer te Wiic, door Giisbert Scay Herman Boessoen opgedragen aan Daem Taetse. 1413. 1 charter.

1298. Leenbrief van 5½ morgen en 1 hont land op Lueterveit te Wijk bij Duurstede, door den tinsmeester van den Domproost in leen gegeven aan het convent. 1433. 1 charter.

1299. Pachtbrieven van verschillende landerijen en huizen te Wijk, door het convent in pacht uitgegeven of van het convent in pacht genomen. 1423—1588. Met bekendmaking van den rentmeester van het convent, dat hij eenige huizen te Wijk aan het convent behoorende, zal verhuren d.d. 1679. 4 charters en 1 stuk.

1300. Stukken betreffende den executorialen verkoop van verschillende huizen te Wijk bij Duurstede en van landerijen te Avesaet ten behoeve van het convent. 1679—1684. 1 omslag.

1301. Gerechtelijke toewijzing aan Jacob Wonder van eene jaarlijksche uitkeering van 15 pachthoenders uit verschillende hofsteden te Wiic, waaraan hij gepand had wegens eene schuldvordering ten laste van Gheryt van Zulen van Nathenwissche. 1426. 1 charter.

1302. Gerechtelijke toewijzing aan Ghijsbert die Roede van eene rente van 1 Rijnschen goudgulden en 1 stuiver uit een huis op het Oever te Wiic, waaraan hij gepand had wegens eene schuldvordering ten laste van Henric Dirc Dircxsoenssoen. 1441. 1 charter.

1303. Eigendomsopdrachten van verschillende renten uit een huis en een boomgaard te Wijck, door verschillende personen opgedragen aan het convent. 1526, 1532. 2 charters.

3. Bezittingen te Amerongen.

1304. Verklaringen van eenige buren te Amerongen omtrent de englanden en hofsteden te Elst en Ameronghen en de cleylanden te Amerongen, behoorende aan het convent, hunne ligging en hunne grootte. 1481. 2 charters.

1305. Eigendomsopdracht van verschillende perceelen land te Amerongen, door Jacop van Gaesbeeck opgedragen aan het convent. 1407. (Afschrift) 1 charter.

1306. Leenbrieven van 1 viertel land op den Hoeven (bij Amerongen?), door den hof- en tynsheer (te ?) in leen gegeven resp. aan Jan van Woudenberch en aan het kapittel van St Pieter te Utrecht. 1436, 1439. 2 charters.

1307. Leenbrief van 10 morgen land opten Hoeven bij de Ameronger-wetering, door den tinsmeester van den Domproost te Utrecht in leen gegeven aan het convent. 1437. 1 charter.

1308. Akten betreffende de eigendomsopdracht resp. aan Reyner van Oldenbernevelt c. s en aan de priorin van Vrouwenklooster van $^1/_2$ hoeve land te Amerongen. 1457, 1466. 2 charters.

1309. Erfpachtbrief van eene hofstede te Ameronghen, door Aelbert Roelof Dirc Lamssoen in erfpacht genomen van het convent. 1442. 1 charter.

1310. Pachtbrief van eenige perceelen land te Amerongen, door het convent in pacht uitgegeven aan Cornelis Roelofsz. 1548. 1 charter.

4. Bezittingen op andere plaatsen in de provincie Utrecht.

1311. Eigendomsopdracht van 2 morgens land te Sterkenborch, door Ariaen van Wijck Janss. opgedragen aan het convent. 1512. 1 charter.

1312. Koopakte van een huis c. a. te Derthesen, door Ghisebrecht Hubrechtssoen verkocht aan het convent. 1407. 1 charter.

1313. Akte, waarbij de superintendenten van het convent aan den rentmeester last geven tot het casseeren van eene plecht, gevestigd op de aan Maria van Alendorf, weduwe Rudolf Ketel, toebehoorende Vryehoeff te Schalckwijck. 1662. 1 stuk.

1314. Akte, waarbij Adryaen Sloeyer aan jonkvrouw Alyt, weduwe van Vranck de Hase, opdraagt den (niet meer aanwezigen) rentebrief, waarbij deze akte getransfigeerd is geweest. 1472. 1 charter.

1315. Extract uit het signaat van de schepenen van Beesd betreffende eene panding, door den gerechtsbode aan de landerijen van het convent aldaar gedaan ten verzoeke van den „buermeester ende maenmeester vant veltverschot" wegens onbetaalde schuld. 1683. (Afschrift.) 1 stuk.

H. KLOOSTER MARIËNBURG TE SOEST.

N.B. Het klooster Mariënburg te Soest, dat den regel van St. Brigitta had aangenomen, dateert van vóór het midden der 15de eeuw (Archief aartsbisdom Utrecht. V blz. 239. — Oudh. van Utrecht. II blz. 217).

Na de Reformatie hebben de bewoonsters nog vrij lang haar leven op den ouden voet voortgezet, totdat de Staten in 1599 eene nieuwe regeling invoerden. De instructie voor de „vrouwe ende de conventualen", op den 17 Juli 1599 vastgesteld, behelsde, dat „zyluyden egene van huere conventsgoederen en sullen mogen veralieneren, vervreembden, vercopen noch oock mit renthen ofte andersins belasten, ofte enige processen aennemen, jae oock egene huysen, cameren oft landen verhuyren ofte doen verhuyren directelick ofte indirectelick, int heymelicke ofte openbaer, dan int bywesen ende believen van twee ofte meer, die by den heeren Staten slandts van Utrecht ofte heure E. gedeputeerden daertoe sullen wesen gecommitteert ende geauctoriseert, ende dat deur den renthmeester daertoe gelast ende anders niet". Tevens bepaalde zij, dat met ingang van het volgende jaar aan de conventualen eene jaarlijksche alimentatie door den rentmeester zou worden toegelegd (Register van acten en commissiën. III fol. 240 r.). Het beheer over de goederen, dat alzoo aan de conventualen zelven onttrokken werd, droegen de Staten op aan een rentmeester, wiens instructie insgelijks op 17 Juli 1599 werd vastgesteld (Register v. acten en comm. III fol. 241 vs.). Sedert benoemden de Staten bij vacatures geregeld den rentmeester, behalve in de jaren 1674—1702 en 1747—1795, toen dit recht krachtens het Regeeringsreglement van 1674 aan den stadhouder toekwam (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 147). Blijkens de rekeningen werden de inkomsten der conventsgoederen gebruikt tot alimentatie van juffers.

Evenals de kantoren der andere Staten-conventen, werd ook dat van Mariënburg in 1799 opgeheven en met het Algemeen domeinfonds vereenigd (VerLoren, Gesch. der vicariën. blz. 153).

1316. „Copyen van de brieven der goederen, behoorende aen den convente van Marienborch tot Soest, die volgens den appointemente der Staten slants van Utrecht in date den 4 Martii 1619 ter camere van haer E. Mog. gelevert zijn op den 14 Septembris 1619". 1 deel.

N.B. Gedrukt in Archief aartsbisdom Utrecht. V blz. 246 vlg., blz. 325 vlg.

1317. Aanstelling door Gedeputeerde Staten van Utrecht van mr. Everhard van Wachendorf tot rentmeester van het convent. 1771. 1 charter.

1318. Rekeningen van den rentmeester van het convent. 1742/3 (afschrift), 1745 6 (afschrift), 1751, 1771, 1775—1778, 1780—1791. 20 deelen.

N.B. De rekeningen] van 1742/3 en 1745/6 zijn geschonken door den heer P. Gouda Quint te Arnhem. De rekening over 1751 is door het Domein aangekocht in auctie Musschenbroek in 1826.

1319. Acquitten en afgeloste rentebrieven, behoorende tot de rekeningen van den rentmeester van het convent. 1597—1787. 1 omslag en 1 doos.

1320. Staat van de kas van het convent, aan de finantie- en rekenkamer der provincie overgeleverd door den rentmeester J. van Brienen. 1780. (Minuut.) 1 stuk.

1321. Quittantie van Agnyese Aerntsdochter van Borchuysen, weduwe van Lodewijch de Wale, voor de voldoening door het convent van de koopsom van de helft van 13 morgen land in het Opvelt te Cothen. 1488. Met akte, waarbij Otte van Ghysen de voorwaarden van dezen verkoop in rechte erkent, d.d. 1492. 2 charters.

1322. Procuratie van het convent op Haddeman Adriaenss. van Delft, om voor het gerecht van Utrecht op te dragen aan Jan Gerrytss. den eigendom van een huis in de Nystraat aldaar. 1547. 1 charter.

1323. Procuratie van de abdis en den generaal-confessor van het convent op Haddeman Adriaenz. van Delft, om voor het gerecht van Amersfoert op te dragen aan Willem Vonk alle recht van het convent en van Alydt Braems, hunne mede-conventuaal, op de goederen aldaar, aan Alydt door haren vader Peter Braem vermaakt. 1548. 1 charter.

1324. Overeenkomst tusschen het convent en het convent van St. Beatrisberge bij Coblens, waarbij wordt bepaald dat het convent Mariënburg zekere goederen te Soest, die het te voren in erfpacht had van het convent van St. Beatrisberg, in eigendom zal verkrijgen, onder verplichting daarvoor jaarlijks 60 enkele keurvorster Rhijnsguldens uit te keeren. (c. 1556.) (Afschrift van de 18de eeuw.) 1 stuk.

ERRATA.

Blz. 10 achter No. 4: bij te voegen: Zie ook No. 281.
„ 16 No. 26 r. 2 v. o.: 1677—1681, te lezen: 1655—1683.
„ 26 No. 119 r. 1: (1650—1700), te lezen: (c. 1675).
„ 37 r. 6 v. o.: hierna No. 1, te lezen: hierna No. 157.
„ 62 na No. 328 vervallen de woorden: Zie verder bij St. Paulus No. 425.
„ 70 No. 382 noot: te lezen, in 1462 (zie hierna No. 688)—1485 (zie hiervoor No. 360).
„ 100 na No. 612: Zie verder hierna No. 886, te lezen: Zie verder hierna No. 781.
„ 143 No. 896 noot (aan het einde): Zie No. 894, te lezen: Zie No. 895.

INHOUD.